

Årsredovisning 2012

RATOS

2012 i sammandrag

Viktiga händelser under året

- Blandad utveckling i innehaven
- Susanna Campbell utsedd till ny VD
- Hög transaktionsaktivitet
 - Anticimex avyttrat – IRR 24%
 - Kvarvarande innehav i Lindab avyttrat – total IRR 23%
 - Contex avyttrat efter periodens slut – IRR -16%
 - Arcus-Gruppen förvärvade Aalborg med flera nordiska varumärken
 - Stofa avyttrat efter periodens slut – IRR 55%
 - Avtal tecknat om förvärv av Aibel

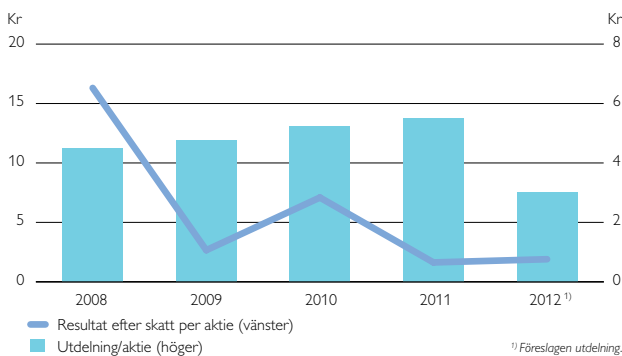
Resultatutveckling					
Mkr	2012	2011	2010	2009	2008
Resultat/resultatandelar	-29	546	1 419	1 295	1 554
Exitresultat	978	525	1 320		4 449
Omvärderingar och nedskrivningar	-375	-312	140		-92
Resultat från innehav	574	759	2 879	1 295	5 911
Centralt netto	193	101	-11	80	-240
Resultat före skatt	767	860	2 868	1 375	5 671
Eget kapital	12 405	13 658	15 091	15 302	15 825

Aktieutveckling ¹⁾					
Kr per aktie	2012	2011	2010	2009	2008
Resultat efter skatt	1,90	1,63	7,09	2,66	16,31
Eget kapital	39	43	47,50	48	50
Utdelning	3,00 ²⁾	5,50	5,25	4,75	4,50
Direktavkastning, %	4,8 ²⁾	6,8	4,2	5,1	6,7
Totalavkastning, %	-17	-32	40	47	-20
Börskurs	62,50	80,75	124,50	92,50	67,50
Börskurs/eget kapital, %	160	188	262	193	135

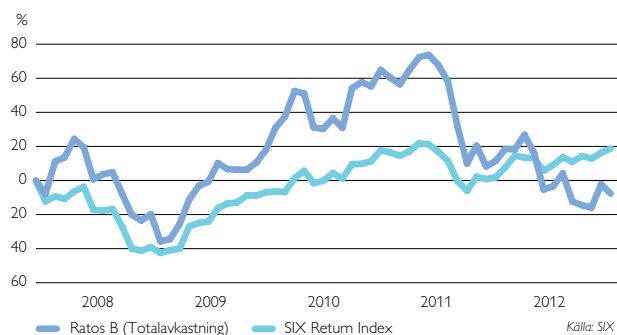
¹⁾ Tillämpliga historiska tal är omräknade med hänsyn till aktiesplit genomförd 2011.

²⁾ Föreslagen utdelning.

Resultat och utdelning

Totalavkastning

RATOS

Ratos är ett private equity-konglomerat. Vi har som affärsidé att skapa högsta möjliga avkastning genom ett professionellt, aktivt och ansvarsfullt utövande av ägarrollen i ett antal utvalda företag och investeringsituationer.

Värdeskapande med Ratos som ägare

Ratos finansiella mål är att varje investering ska ge en genomsnittlig årlig avkastning (IRR) om minst 20%. Sedan 1999 har vår IRR uppgått till 25% på de totalt 36 exits som genomförts. Huvuddelen av värdeskapandet sker genom industriell utveckling under innehavstiden.

Läs mer om Ratos vision, affärsidé, mål och strategier på sid [4-5](#)

Lång tradition av aktivt ägande

Ratos har en 147 år lång tradition av aktivt ägarutövande. Verksamheten har sedan start haft ett industriellt fokus genom sitt ursprung i stålgrossisten Söderberg & Haak, som grundades 1866. Under seklet som följde utvecklades verksamheten och rörelsedrivande dotterbolag tillkom, främst inom handel och verkstad, liksom en börsnoterad aktieportfölj. 1954 börsnoterades Ratos, då som blandat investmentbolag. Idag är Ratos ett private equity-konglomerat som strävar efter att kombinera det bästa från private equity- respektive konglomeratsektorn. Ratos är noterat på Nasdaq OMX Stockholm, Large Cap.

Läs mer om vår historia på sid [20-21](#)

Människor är nyckeln

Det som gör skillnad för Ratos över tid är hur väl vi lyckas som aktiva ägare. Det hantverket utförs av vår organisation. För att nå våra mål krävs idéer, tillgång till kapital samt människor som har viljan, kunskapen och kraften att genomdriva ambitiösa planer. I vår investeringsorganisation arbetar idag 26 personer som ansvarar för utvecklingen av våra innehav. Därutöver stöds det aktiva ägandet av vår övriga organisation med gedigen kunskap och erfarenhet inom bland annat finans, redovisning och information.

Totalt har Ratos 48 medarbetare. Organisationen presenteras på sid [14-19](#)

Innehåll

Verksamhetsöversikt

VD har ordet	2
Vision, affärsidé, mål och strategi	4
Ratos som ägare	6
Ratos-aktien	11
Vi på Ratos	14
Ratos sedan 1866	20
Corporate Responsibility	22

Innehav

Innehavsöversikt	28
AH Industries	30
Arcus-Gruppen	32
Biolin Scientific	34
Bisnode	36
DIAB	38
Euromaint	40
Finnkino	42
GS-Hydro	44
Hafa Bathroom Group	46
HL Display	48
Inwido	50
Jøtul	52
KVD Kvarndammen	54
Mobile Climate Control	56
SB Seating	58

Förvaltningsberättelse

Guide till Ratos redovisning	62
Förvaltningsberättelse	66
Bolagsstyrningsrapport	68
Ordföranden har ordet	68
Styrelse och VD	78
Koncernens resultaträkning	80
Koncernens rapport över totalresultat	80
Rapport över finansiell ställning för koncernen	81
Rapport över förändringar i koncernens eget kapital	82
Rapport över kassaflöden för koncernen	83
Moderbolagets resultaträkning	84
Moderbolagets rapport över totalresultat	84
Moderbolagets balansräkning	85
Förändringar i moderbolagets eget kapital	86
Moderbolagets kassaflödesanalys	87
Notförteckning	88
Noter till de finansiella rapporterna	89
Revisionsberättelse	132

Ytterligare information

Femårsöversikt, koncernen	134
Definitioner	135
Adresser	136
Aktieägarinformation	137

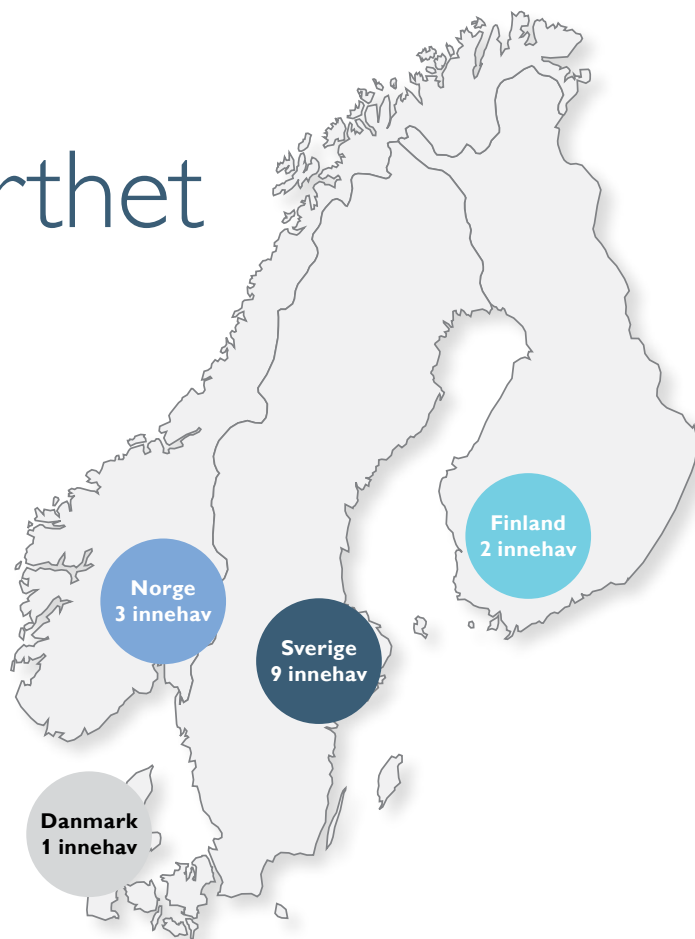
Innehaven i korthet

15 innehav med totalt

23 miljarder kr i omsättning,

1,3 miljarder kr i rörelseresultat och

15 000 anställda.

Våra innehav

AH Industries

Dansk leverantör av metallkomponenter till vindkraft- samt cement- och mineralindustrin.

Omsättning	1 062 Mkr
Rörelseresultat	-45 Mkr
Ratos ägarandel	69%
Investeringstidpunkt	2007

www.ah-industries.dk

Arcus-Gruppen

En av Nordens ledande leverantörer av vin och sprit. Bland gruppens mest kända varumärken finns Aalborg och Lysholm Linie Aquavit.

Omsättning	2 278 Mkr
Rörelseresultat	5 Mkr
Ratos ägarandel	83%
Investeringstidpunkt	2005

www.arcusgruppen.no

Biolin Scientific

Erbjuder avancerade analysinstrument för forskning, utveckling och diagnostik.

Omsättning	235 Mkr
Rörelseresultat	23 Mkr
Ratos ägarandel	100%
Investeringstidpunkt	2010

www.biolinscientific.com

Bisnode

En av Europas främsta leverantörer av digital affärsinformation inom kredit-, marknads- och affärsinformation.

Omsättning	3 935 Mkr
Rörelseresultat	511 Mkr
Ratos ägarandel	70%
Investeringstidpunkt	2005

www.bisnode.com

Hafa Bathroom Group

Är med varumärkena Hafa och Westerbergs ett av Nordens ledande företag inom badrumsinredningar.

Omsättning	268 Mkr
Rörelseresultat	7 Mkr
Ratos ägarandel	100%
Investeringstidpunkt	2001

www.hafabg.com

HL Display

Internationell leverantör av produkter och lösningar för butikskommunikation och varuexponering.

Omsättning	1 657 Mkr
Rörelseresultat	104 Mkr
Ratos ägarandel	99%
Investeringstidpunkt	2001/2010

www.hl-display.com

Inwido

Utvecklar, tillverkar och säljer fönster och ytterdörrar i Norden och utvalda länder i norra Europa.

Omsättning	4 607 Mkr
Rörelseresultat	288 Mkr
Ratos ägarandel	97%
Investeringstidpunkt	2004

www.inwido.com

Jøtul

En av Europas största tillverkare av braskaminer. Bolaget har anor från 1853 och produkterna säljs globalt.

Omsättning	913 Mkr
Rörelseresultat	-52 Mkr
Ratos ägarandel	61%
Investeringstidpunkt	2006

www.jotul.com

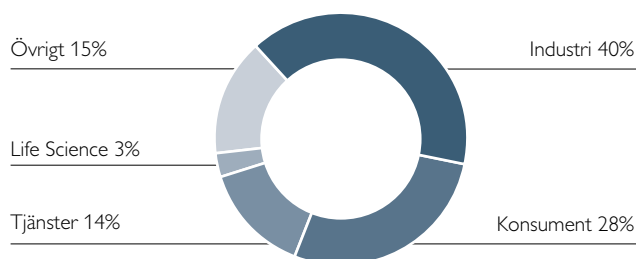
Branschberoende investeringar i Norden

Ratos investerar i medelstora till stora bolag i Norden. Bolagen kan finnas i alla branscher – dock aldrig inom krigsindustri eller pornografi, eller sådana som är uppenbart miljöförstörande.

Största bransch sett till koncernmässigt bokfört värde är industri, följt av konsument och tjänster.

En översikt över Ratos innehav finns nedan, och en utförlig beskrivning av respektive innehav finns på sid **30–59**

Branschfördelning per koncernmässigt bokfört värde i Ratos

DIAB

Globalt företag som tillverkar, utvecklar och säljer kärnmaterial till kompositkonstruktioner för bland annat vingar till vindkraftverk.

Omsättning	1 003 Mkr
Rörelseresultat	-217 Mkr
Ratos ägarandel	96%
Investeringstidpunkt	2001

www.diabgroup.com

Euromaint

Oberoende underhållsföretag för spårtrafikbranschen i Sverige, Tyskland, Belgien, Nederländerna och Lettland.

Omsättning	2 489 Mkr
Rörelseresultat	51 Mkr
Ratos ägarandel	100%
Investeringstidpunkt	2007

www.euromaint.com

Finnkino

Finlands och Baltikums största biografoperatör med 24 biografier och 158 biosalonger med sammanlagt cirka 27 000 platser.

Omsättning	862 Mkr
Rörelseresultat	128 Mkr
Ratos ägarandel	98%
Investeringstidpunkt	2011

www.finnkino.fi

GS-Hydro

Global leverantör av icke-svetsade rörsystem till bland annat marin- och offshore-industrin.

Omsättning	1 352 Mkr
Rörelseresultat	123 Mkr
Ratos ägarandel	100%
Investeringstidpunkt	2001

www.gshydro.com

KVD Kvarndammen

Sveriges största förmedlare av begagnade bilar via marknadsplatsen kvd.se, som har cirka 200 000 unika besökare per vecka.

Omsättning	287 Mkr
Rörelseresultat	41 Mkr
Ratos ägarandel	100%
Investeringstidpunkt	2010

www.kvd.se

Mobile Climate Control

Erbjuder kompletta kundanpassade klimatsystem för huvudsakligen bussar, nyttofordon och försvarsfordon.

Omsättning	1 250 Mkr
Rörelseresultat	108 Mkr
Ratos ägarandel	100%
Investeringstidpunkt	2007

www.mcc-hvac.com

SB Seating

Utvecklar och producerar ergonomiska arbetsstolar i skandinavisk design för privat och offentlig kontorsmiljö.

Omsättning	1 176 Mkr
Rörelseresultat	237 Mkr
Ratos ägarandel	85%
Investeringstidpunkt	2007

www.sbseating.com

Strategin ligger fast

När jag nu summerar upp mitt (knappa) första år som VD för Ratos, så är det med stor tillförsikt om Ratos och våra möjligheter att skapa värde framöver – men också med respekt för de utmaningar omvärldens utveckling på kort sikt ger oss och har gett oss under 2012. Vi har dock stakat ut kursen tydligt för framtiden och fortsätter vårt enträgna arbete med våra innehav och med värdeskapande förvärv och försäljningar. Jag är övertygad om att vi på detta sätt, på lite sikt, åter kommer att leverera god avkastning till våra aktieägare.

Ratos strategi ligger fast

Under året som gått har vi tillbringat en del tid med att vända och vrida på Ratos strategi och våra prioriteringar framöver. Vi har kunnat konstatera att Ratos har ett mycket starkt utgångsläge:

- Ratos är ett private equity-konglomerat och har levererat goda resultat inom ramen för den strategin i många år nu.
- Vi har en organisation som, inom alla funktioner, är oerhört kompetent. Våra anställda brinner verkligen för det aktiva ägande som är Ratos kärnkompetens, och hela organisationen genomsyras av en professionalitet som jag under året imponerats av. Detta stärks ytterligare av ett uppbyggt strukturkapital och en stor kunskapsbas.
- Ratos historik och goda namn är något som vi som jobbar på Ratos är mycket stolta över. Inte bara innebär den att vi har en stark huvudägare med en långsiktig syn (som förstås i sin tur underlättar i vårt långsiktiga agerande), utan också att vi bär med oss en industriell tradition och syn på

vårt ägande, samt uppbyggda relationer som är mycket värdefulla – speciellt när tiderna är lite tuffa.

Som alla företag har vi förstås också ett antal utmaningar att hantera:

- Totalt sett har mycket tillgängligt kapital inom private equity-branschen bidragit till hög och ökande konkurrens om intressanta förvärvsobjekt. Denna konkurrens har Ratos känt av de senaste åren. För branschen som helhet har det inneburit att avkastningen över tiden har sjunkit, även om de ledande aktörerna fortsatt att uppvisa höga avkastningstal.
- Sedan 2008 har konjunktursituationen överlag varit utmanande och för 2013 förbereder vi oss och våra innehav på en fortsatt svag marknad. Ratos värdeskapande kan inte mätas på ett kvartal – eller ens på ett år – men självfallet påverkar en utdragen lågkonjunktur, som den vi nu upplever, avkastningstalen på kort sikt.

- Flexibel tillgång till kapital är en av Ratos största strategiska utmaningar. Förvärvs- respektive exitmöjligheter kommer inte i en jämn ström och intressanta möjligheter som dyker upp måste, för att maximera aktieägarnas långsiktiga värde, hanteras när de uppstår. Förvärvet av Aibel i december, kombinerat med utdelningssänkningen, är ett tydligt exempel på behovet av flexibilitet.

De senaste åren har Ratos haft en lite lägre investeringstakt och en hög utdelningsandel. Jag tror dock att vi nu har ett intressant tillfälle att ändra den balansen något för att bygga Ratos för framtiden och härigenom få hävstång på en konjunkturuppgång när den väl kommer.

Summerar jag dessa möjligheter och utmaningar så anser jag att vi har en stark startposition och goda möjligheter att vara framgångsrika även framöver. Vi måste dock förstås fortsätta att förbättra oss – det måste alla företag – men vi har en mycket stark kärna att utgå ifrån när vi nu tar nästa steg i Ratos utveckling.

2012 – en tillbakablick

Vi står på en stabil grund men under 2012 har den svaga konjunkturen haft tydlig effekt på utvecklingen i Ratos innehav. Många av de marknader där våra innehav är verk samma påverkades mer av konjunkturförsvagningen än vi inledningsvis bedömde. Under 2012 hade också tre innehav – AH Industries, Jøtul och DIAB – större strategiska utmaningar, vilka krävde en hel del arbete och åtgärder. Den här typen av utmaningar hör dock till vardagen för Ratos. Vi kommer alltid att ha några bolag i portföljen som inte utvecklas som planerat, men kombinerat med den svaga konjunkturen 2012 blev resultatet för Ratos-portföljen som helhet lägre än föregående år. Tyvärr, men föga förvånande, har detta påverkat aktiekursen och Ratos-aktiens totalavkastning har varit en besvikelse under året.

2012 var också ett år då vi på Ratos var mycket aktiva på transaktionssidan. Hela fyra innehav lämnar Ratos-portföljen: Anticimex, Contex, Lindab och Stofa. Anticimex och Stofa är exempel på fantastiska affärer med avkastningar som väl uppfyllde – och i Stofas fall vida översteg – Ratos avkastningskrav. Contex, å andra sidan, är ett innehav som inte gick enligt plan, men där vi likväl valde att sälja. 2012 bjöd också på två storförvärv: Arcus-Gruppens tilläggsförvärv av bland annat spritvarumärkena Aalborg och Gammel Dansk, och det i december annonserade förvärvet av Aibel som är Ratos näst största förvärv sedan 1999.

En svagare konjunktur är inte bara negativt. Under 2012 såg vi att de intressanta investeringsmöjligheterna har blivit fler, och aktörerna som är med och slåss om dessa har blivit färre. Det är delvis på grund av att många aktörer av olika skäl inte kan vara med och ta tillvara möjligheter. Brist på finansiering är en anledning: alla har inte tillgång till eget kapital, och därutöver har den generella tillgången till lån minskat. Ratos, som en långsiktig industriellt fokuserad ägare som tagit ansvar för våra innehav även i tuffare tider i snart 150 år, har dock inte haft några problem att från

våra nordiska bankrelationer till goda villkor låna pengar till förvärv. Detta är en viktig konkurrensparameter framöver, då gynnsam finansiering inte är tillgänglig för alla.

2013 och framåt – resultatet kommer

Även 2013 ser ut att bli ett år som bjuder på utmaningar vad gäller konjunkturen och marknadsutvecklingen. Många av våra innehav får sannolikt, åtminstone under första halvan av 2013, fortsätta att kämpa i motvind. Trots detta förväntar vi oss att ett antal av våra innehav ska kunna förbättra sina vinster under 2013, förutsatt att inte konjunkturen försämras ytterligare. Det goda arbete som gjorts på kostnadssidan i många av bolagen är en anledning till det. Det kommer dock inte att vara enkelt – i en tuff marknad är varje seger en arbetsseger.

Likväl ser jag fram emot 2013 med tillförsikt. Under 2012 har vi påbörjat ett omfattande arbete för att lägga grunden för fortsatta framgångar för Ratos, vilket kommer att bära frukt på några års sikt. Detta ska vi fortsätta med under 2013. Det innebär att arbetet med våra befintliga innehav måste prioriteras allra högst. Ratos aktiva ägande är vår viktigaste framgångsfaktor och jag är övertygad om att det kommer att bli än viktigare framöver. Det kan ta en tid innan vi ser det fulla resultatet, men facit på våra affärer kommer faktiskt inte förrän vi säljer. Parallellt med detta har vi också för närvarande en intressant transaktionsmarknad att hantera. Det finns spännande möjligheter både att sälja och köpa företag, men det krävs en hel del arbete för att nosa reda på de allra bästa affärerna och inte minst att sedan genomföra dem. Vi måste ta tillvara möjligheterna när de finns där, vilket tyvärr bland annat innebar att vi under året föreslog en sänkning av utdelningen för att kunna genomföra förvärv. Det var inget lätt beslut, men likväl är jag övertygad om att det kommer att vara till aktieägarnas glädje på några års sikt. Vi har en stark position och det är nu, i detta intressanta marknadsläge, vi kan bygga vidare på den.

Jag vill avsluta med att skicka med ett stort tack till mina mycket kompetenta och dedikerade kollegor. I en tuff marknad sker en oerhörd massa hårt arbete bakom kulisserna, vilket på längre sikt kommer att visa sig vara värdefullt. Det finns inga personer jag hellre hanterat både utmaningar och möjligheter med än den organisation som finns på Ratos – tack för det fantastiska arbete ni gör! Detta tack vill jag också rikta till ledningsgrupperna och övriga anställda i våra portföljbolag, både de vi fortfarande äger och de som lämnat Ratos-familjen under året.

Susanna Campbell
VD

” Ratos har uppnått 25% genomsnittlig årlig avkastning på genomförda exits sedan 1999.

Vision, affärsidé, mål och strategi

Vision

Ratos ska uppfattas som Nordens bästa ägarbolag.

Affärsidé

Ratos är ett private equity-konglomerat vars verksamhet består av förvärv, utveckling och försäljning av företrädesvis onoterade företag.

Ratos affärsidé är att över tiden skapa högsta möjliga avkastning genom ett professionellt, aktivt och ansvarsfullt utövande av ägarrollen i ett antal utvalda bolag och investeringsituationer, där Ratos skapar en unik investeringsmöjlighet för aktiemarknadens aktörer. Mervärden skapas i samband med förvärv, utveckling och försäljning av företag.

Finansiellt mål

- Genomsnittlig årlig avkastning (IRR) ska överstiga 20% på varje enskild investering.

36 exits har genomförts sedan 1999 med genomsnittlig IRR om 25%. Under 2012 slutfördes två och avtalades om ytterligare två exits.

Investeringskriterier

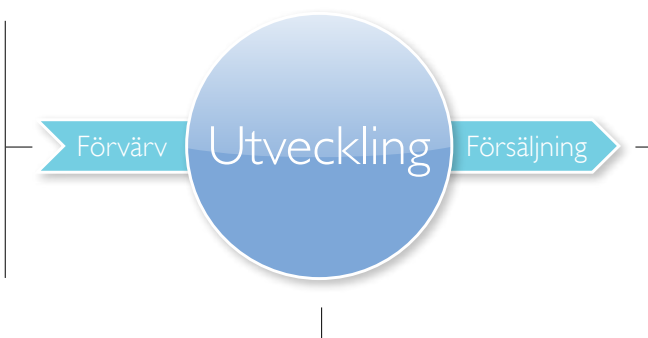
- Ägarandel minst 20%, och i normalfallet största ägare.
- Investeringsintervall 300–5 000 Mkr i eget kapital. Ratos investerar inte i tidiga skeden i bolagens livscyklar.

- *Aktiv exitstrategi.* Ratos har ingen begränsning av innehavstiden. Varje år bedöms innehavens förutsättningar att fortsätta generera minst 20% genomsnittlig årlig avkastning (IRR) och Ratos möjligheter att bidra till innehavets fortsatta utveckling.
- *Branschgeneralist.* Ratos kärnkompetens är att vara en aktiv ägare, vilket är oberoende av branschkunskap. Vi har därför valt att verka branschoberoende – dock aldrig inom krigsindustri eller pornografi, eller i företag som är uppenbart miljöförstörande.
- *Fokus på egengenererat affärsflöde.*
- *Nordiska förvärv.* Vi investerar enbart i företag med huvudkontor i Norden. Tilläggsförvärv kan via våra innehav göras globalt.

Totalavkastning

Idéerna till potentiella förvärv kommer från många håll. En stor del har sitt ursprung i vår egen nyfikenhet och ett genuint intresse för företagande och nordiskt affärliv. Därutöver deltar vi i processer som investmentbanker och andra rådgivare driver.

I vår aktiva exitsstrategi ingår att bedöma innehavens förutsättningar att fortsätta generera minst 20% genomsnittlig årlig avkastning (IRR) samt Ratos möjligheter att bidra till innehavets fortsatta utveckling. Ratos har inte någon begränsning i innehavstid, och vi lägger stor vikt vid att göra en ansvarsfull exit.

Det är under innehavstiden som huvuddelen av Ratos värdeskapande sker. Hur väl ett förvärvat bolag utvecklas beror bland annat på strategival, branschens och konjunkturernas utveckling samt företagsledningens och de anställdas förmåga att på ett effektivt sätt driva verksamheten. Det som över tiden avgör om Ratos blir framgångsrikt eller ej är vår kompetens som aktiv ägare. Genom aktivt och industriellt fokuserat ägarutövande verkar vi för att långsiktigt öka resultat och omsättning i innehaven. Cirka 70% av värdeskapandet på hittills genomförda exits har kommit från industriell utveckling.

Utdelningspolicy

- Utdelningen ska över tiden spegla den faktiska resultatutvecklingen i Ratos.
- Historiskt har i genomsnitt drygt 50% av resultatet efter skatt delats ut.
- En jämn utveckling av utdelningen eftersträvas.

Föreslagen utdelning för räkenskapsåret 2012 är 3 kr per aktie, vilket motsvarar 158% av resultatet per aktie för 2012. Ratos-aktiens direktavkastning baserat på sista betalkurs vid årets slut uppgick till 4,8%.

Övriga målsättningar

- *Ratos-aktien ska ha bättre totalavkastning än genomsnittet på Nasdaq OMX Stockholm.*
Totalavkastningen de senaste tio åren för Ratos-aktien är 374% (17% per år), mot SIX Return Index 227% (13% per år). De senaste fem åren har totalavkastningen uppgått till -8% (-2% per år), mot SIX Return Index +19% (+3% per år). 2012 uppgick totalavkastningen för Ratos till -17% och motsvarande index till +16%.
- *Ratos information ska vara öppen, korrekt, kontinuerlig, snabb samt av högsta kvalitet.*
De senaste fem åren har Ratos placerat sig bland de tio främsta i Regis årliga undersökning om börsbolagens kommunikation, IR Nordic Markets. 2012 kom Ratos på sjätte plats.

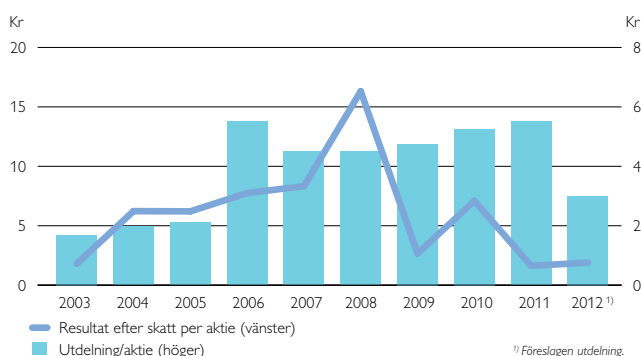
Finansiell strategi i korthet

- Moderbolaget Ratos AB ska i normalfallet vara obelånat.
- Enbart "normala" banklån (senior debt). Inga lån syndikerats, dvs säljs ut i mindre delar till olika aktörer.
- Fokus på nordiska bankrelationer.
- Ratos har inga formella åtaganden för skulder i portföljbolagen. Vi är dock en ansvarsfull ägare som arbetar med långa perspektiv och är därför måna om att upprätthålla vårt anseende och förtroende.
- Ratos strävar efter att innehaven ska ha en optimal finansiell struktur utifrån vid var tid rådande förutsättningar.

Förvaltningskostnad

Förvaltningskostnaden i Ratos är cirka 1% av börsvärdet.

Resultat och utdelning

Ratos som ägare

Vår 147-åriga historia, vår juridiska form samt vårt långsiktiga och industriella fokus är komponenter som bidrar till att vi inom ägarbranschen ses som lite annorlunda. Även om vi kontinuerligt utvecklar vårt sätt att arbeta, bär vi alltså med oss en historia av entreprenörskap samt ett professionellt, aktivt och ansvarsfullt ägarutövande.

Ratos är ett private equity-konglomerat

Att hitta ett bra ord för att beskriva vår verksamhet och strategiska inriktning är svårt, men vi har valt att använda begreppet private equity-konglomerat. Det betyder att vi som ägarbolag försöker kombinera de styrkor som private equity- respektive konglomeratsektorn har och samtidigt undvika svagheter inom de båda sektorerna. På vår hemsida finns mer information om fördelar och nackdelar med konglomerat respektive private equity.

Att ha stor kompetens kring transaktioner och finansiering är nödvändigt i vår verksamhet. Detta är dock något som de flesta private equity-bolag behärskar och där möjligheterna till långsiktigt och uthålligt värdeskapande, enligt vår uppfattning, är begränsade. Den gemensamma nämnaren för ägarbolag som varit framgångsrika över tid är aktivt ägande där huvuddelen av värdeskapandet sker genom industriell utveckling. Det är där vi har, och har haft historiskt, vår styrka.

Marknad och nya investeringar

Vägen till förvärvet

Det finns egentligen ingen "typisk" process med en rak väg från start till mål. Ibland genomförs förvärven på några månader, medan det andra gånger tar väsentligt längre tid. Ratos kan ha haft kontakt med företaget i flera år innan ett förvärv blir aktuellt. Uppslagen till potentiella förvärv kommer från flera håll, till exempel från processer som investmentbanker driver, men en hög andel av affärsflödet är egengenererat – dvs vi driver själva en idé om förvärv av ett bolag och får ensamrätt eller är en av få som konkurrerar. En stor del av dessa egengenererade affärer har sitt ursprung i vår egen nyfikenhet och ett genuint intresse för företaget och nordiskt affärsliv. Därutöver arbetar

vi också strukturerat genom att kartlägga specifika branscher eller en viss region.

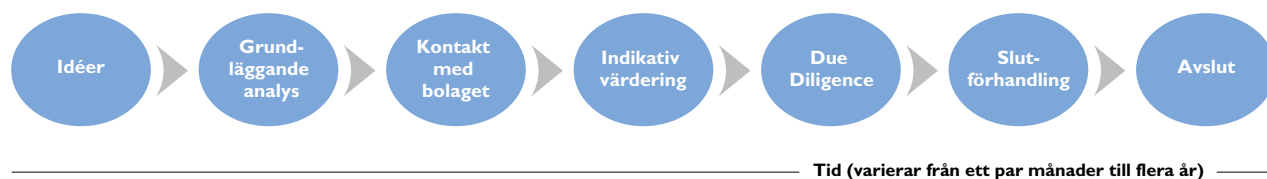
Det är av strategisk vikt att vi har ett högt och kontinuerligt flöde av investeringsidéer. För att identifiera de bästa investeringarna analyserar vi varje år ett stort antal bolag, cirka 200–250 st. Av dessa leder endast ett fåtal till förvärv. Många av de bolag som identifierats faller bort redan tidigt i processen på grund av att de inte uppfyller Ratos investeringskriterier eller att ägaren inte vill sälja just då. Vi investerar i de flesta branscher och inriktar oss mot medelstora till stora företag i Norden. Den gemensamma nämnaren för de företag vi slutligen får möjlighet att investera i är att de bedöms uppfylla vårt avkastningskrav på minst 20%.

Fortsatt konkurrens i branschen

Antalet private equity-aktörer i Europa har vuxit starkt under de senaste 15 åren och det förvaltade kapitalet fortsätter att vara högt. Det har bidragit till ökad konkurrens om attraktiva förvärvsobjekt och därmed också ökade krav på ägaren – en ägare måste tillföra mer än bara finansiell kompetens för att nå god avkastning.

Därtill har tillgången till lån förändrats sedan finanskrisen eftersom bankerna har ett behov av att minska sin utlåning för att uppfylla hårdare kapitaltäckningskrav. Den nordiska bankmarknaden är fortsatt väl fungerande, men bankerna har blivit något mer selektiva, vilket påverkar hur mycket de lånar ut, till vem och till vad. I en sådan miljö står sig Ratos, med vårt goda namn och vår ansvarsfulla ansats och långsiktighet, mycket väl och vi har fortsatt god tillgång till bankfinansiering till rimliga nivåer och villkor.

Investeringsprocessen

Hur har 25% årlig genomsnittlig avkastning (IRR) uppnåtts?

Cirka 72% av värdeskapandet kommer från bolagens industriella utveckling, dvs arbetet med att öka omsättningen och förbättra lönsamheten. Omsättningstillväxten har i sin tur skapats både genom organisk tillväxt och förvärv.

Cirka 32% av värdeskapandet kommer från finansiella effekter. En del av dessa effekter, ungefär hälften, kan i grunden härledas till ett förbättrat kassaflöde som ett resultat av omsättningstillväxten och marginalförbättringen, varför cirka 90% av värdeskapandet egentligen förklaras av det industriella utvecklingsarbetet i bolagen. Restande del förklaras av både traditionellt internt arbete med finansiell effektivitet (varulager, kundfordringar, investeringseffektivitet, skatter m m) och arbetet med att optimera de finansiella strukturerna, dvs det som bland annat innebär att förvärv belånas.

Multipelarbiterage är priset på bolaget i relation till bolagets vinst. Multipelarbiteraget har givit ett negativt bidrag om 4%, dvs Ratos har i genomsnitt sålt för lägre multiplar än de som gällde vid förvärvet.

Ägandet – hur skapas avkastningen?

Vårt främsta finansiella mål är att varje enskild investering ska generera en genomsnittlig årlig avkastning om minst 20% (IRR*). För att kunna bedöma om vi lyckats nå detta mål krävs en analys av "exitportföljen", det vill säga den portfölj av bolag som Ratos har sålt och där facit finns för dessa investeringar.

Under de drygt 14 år (från 1999 till mars 2013) som Ratos varit ett private equity-konglomerat har 36 exits genomförts som tillsammans bidragit till Ratos kassaflöde med cirka 34 miljarder kronor. Totalt sett har dessa exits genererat en IRR om 25%. Exitportföljen har således klarat avkastningskravet om minst 20% med god marginal. Resultatet består både av lyckade investeringar som med råge nått de mål som sattes vid investeringstillfället (under 2012 till exempel Stofa och Anticimex där vi uppnådde 55% respektive 24% IRR) och av investeringar som måste summeras som mindre lyckade (till exempel Contex, där vi fick negativ avkastning).

Industriellt värdeskapande i fokus

Som aktiv ägare verkar vi för att bygga bättre och mer framgångsrika företag. Det är under innehavstiden som merparten av Ratos avkastning har skapats genom framför allt omsättningstillväxt och lönsamhetsförbättringar i innehaven (se illustration ovan). 20% IRR är utmanande att nå, men genom metodiskt arbete med alla verktyg som står till buds samt vår affärsmodell, där vi genom en väl förankrad affärsplan och strategi tillsammans med ledning och den övriga styrelsen i innehavet verkar för att nå de uppsatta målen, bedömer vi att avkastningskravet kan uppnås även framöver trots en låg global tillväxt.

Det krävs inte alltid heller stor tillväxt i vinst och omsättning för att skapa god avkastning. I Anticimex ökade vi under vår innehavstid omsättningen med 7% per år och förbättrade rörelsemarginalen med drygt en procentenhet. Det låter inte som så mycket, men tillsammans är det huvudorsaken till att vi uppnådde 24% IRR.

Anpassat ägarutövande

Vår investeringsidé varierar från innehav till innehav. Ibland handlar vårt värdeskapande om att vi tillför kapital och resurser som ger företagen möjlighet att växa och till exempel satsa på produktutveckling, förbättra kunderbjudandet, expandera geografiskt eller göra tilläggsförvärv. I Stofa var en marknadsanpassning av kunderbjudandet tillsammans

* IRR: Genomsnittlig årlig avkastning (Internal Rate of Return) – den årliga avkastningen på investerat belopp beräknat utifrån ursprunglig investering, slutligt försäljningsbelopp och övriga kapitalflöden, med hänsyn tagen till när i tiden samtliga dessa betalningar skett till eller från Ratos.

„ Industriell utveckling av våra innehav – kombinerat med goda idéer, tillgång till kapital samt människor som har viljan, kunskapen och kraften att genomdriva ambitiösa planer – är förklaringen till att vi lyckas nå våra mål.

med ett ökat antal bredbandskunder nyckeln till den goda omsättnings- och lönsamhetsförbättringen, vilket också bidrog till att det blev en mycket lyckad investering för Ratos. I andra fall kan vår ambition vara att öka effektiviteten och höja produktiviteten i ett bolag genom att investera i ny produktionsteknologi. Arcus-Gruppen är ett bra exempel där vi investerat i en ny högeffektiv produktionsanläggning, vilket kommer att bidra till högre lönsamhet under kommande år.

Även om vårt ägarutövande är anpassat till det specifika företaget finns det några gemensamma nämnare för hur vi arbetar:

- En genomarbetad, förankrad och kommunicerad strategi som skapar tydlighet.
- En affärsplan som arbetas fram tillsammans med ledningen, med detaljerade målsättningar och handlingsplaner, vilken tydliggör ledningens, styrelsens och ägarens avsikter och förenklar uppföljning.
- Mål och affärsplan som är förankrade i ägarens avkastningskrav, i Ratos fall minst 20%.
- Ett saminvesteringsprogram, där ledningen (och ibland delar av styrelsen) saminvesterar med Ratos, vilket skapar ett gemensamt intresse mellan ledningen och ägaren och är ett effektivt verktyg för att få ledningen att ”lyfta blicken” och ha värdeskapande som främsta mål.
- ”Governance” – uppföljning, kontroll och styrning
 - Tydlig fördelning av roller och ansvar mellan ägare, styrelse och ledning där ledningen har det fulla operativa ansvaret att implementera fastställda planer
 - Ett professionellt styrelsearbete och rätt styrelsesammansättning med en extern ordförande, vilket tillför värdefull kompetens och skapar dynamik i arbetet
 - God kontroll och hög kvalitet på rapportering och uppföljning.
- En öppen, ärlig och tät dialog mellan ledning, styrelse och ägare i det löpande arbetet och när frågor bereds.
- Ratos-medarbetare som aktivt deltar och stöttar ledningen i specifika projekt i innehaven.

Den distinkta riktning och täta dialog som karakteriserar ett bra ägararbete är extra viktigt när det inte går som man tänkt sig, till exempel då konjunkturen skapar oförutsedda utmaningar. I sådana situationer är snabbt och effektivt beslutsfattande centralt, vilket underlättas av att ledning, styrelse och ägare har samma bild av spelplanen från början.

När det inte går som man tänkt sig

Vi har en solid historik av framgångsrika förvärv och exits, men det är oundvikligt att vi då och då gör en investering där vi inte når vårt avkastningskrav. Och det är sällan ett bolag vi investerar i går precis som vi planerat. Att utveckla bolag är ingen exakt vetenskap, och flexibilitet och förmåga att hantera det oväntade som dyker upp är viktiga egenskaper hos en framgångsrik ägare.

Orsakerna till att en investering inte utvecklas enligt plan (ibland till det bättre, ibland till det sämre) kan vara många, men enligt vår syn finns det fyra huvudsakliga grundförklaringar – och kombinationer av dessa:

- Strukturella förändringar i en bransch eller marknad där företaget är verksamt
- En förändrad konjunktur
- En förändring av bolagets strategiska position
- Operativa faktorer inom bolaget.

Strukturella förändringar i bolagets bransch eller marknad är den typ av oväntad förändring som är svårast att rå på som ägare. Uppstår det till exempel en överkapacitet i branschen så kan man vara hjälte men det går ändå snett. Det hände i vår investering i IT-konsulten Giga 2002. Bolaget befann sig i en omöjlig situation med snabbt vikande beläggning tillsammans med övriga i branschen, och Ratos förlorade hela investeringen.

Beror situationen på *konjunkturen* är det bara att arbeta vidare, försöka ta marknadsandelar, vara kostnadseffektiv och skaffa sig en så god position som möjligt – för när konjunkturen väl vänder så vänder det även för bolaget.

Så blev det till exempel för Lindab när Ratos köpte ut bolaget från börsen 2001.

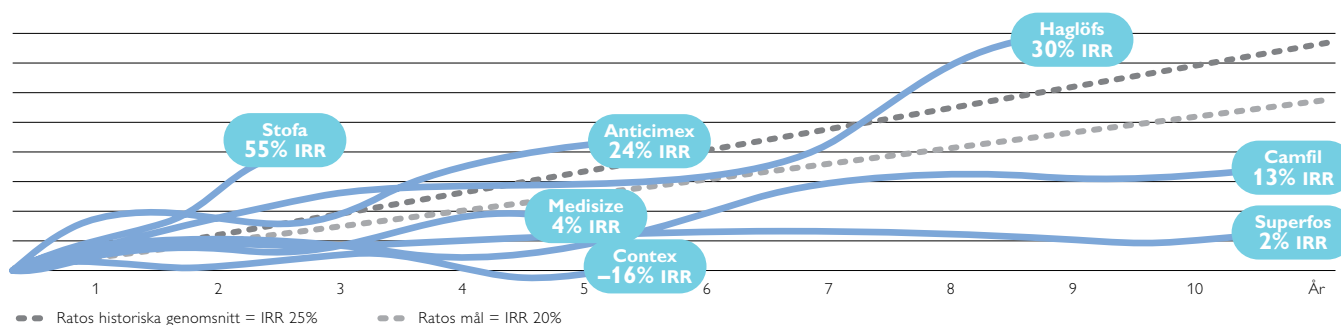
Bolagets *strategiska position* går att åtgärda, men det tar tid. Medisize är ett sådant exempel. Ratos köpte först Perlos Healthcare (Medifiq), där vi missbedömde hur viktigt det var för kunderna att leverantörerna hade en kritisk storlek. För att öka bolagets storlek och därmed möjliggöra tillväxt genomförde vi 2008 ett tilläggsförvärv, Medisize Medical, och fusionerade de båda bolagen. Därigenom fick företaget en tillräcklig storlek för att kunna ta större del av kundernas affär. Medisize såldes 2011 till en större industriell aktör för att kunna fortsätta växa med sina kunder.

Operativa faktorer inom ett bolag, såsom organisations- eller ledningsfrågor, går också generellt att åtgärda även om det ibland tar tid. Det kan krävas stora förändringar, som till exempel att byta ledning, göra nedskärningar eller ändra strategi. Detta pågår just nu i Euromaint, som vi genomgripande håller på att förändra från statligt ägt till kundfokuserat och marknadsmässigt. Även i Ratos tidigare innehav Alimak Hek hade vi under en tid operativa utmaningar. Där hade vi tappat omkring halva värdet mellan 2001 och 2003 men uppnådde slutligen 30% IRR, dock med lite hjälp av konjunkturen.

Även om investeringar ibland går snett inledningsvis kan de ändå till slut klara avkastningskravet. Facit får vi inte förrän vi säljer bolaget.

Vi kommer aldrig att helt kunna undvika att våra bolag inte utvecklas enligt plan. Därför är vår förmåga att hantera oförutsedda saker i bolagen avgörande. Vi agerar så fort vi vet att ett innehav inte utvecklas enligt plan, men det kan också vara skadligt för företaget med ett alltför tidigt agerande. Som ägare ska vi lotsa innehavet – men det är inte vi som gör det dagliga jobbet. Vi agerar bollplank till ledningen, bistår i den strategiska utvecklingen och i förändringsarbeten, och finns det anledning att få till stånd en förändring eller skynda på utvecklingen så agerar vi, ibland genom att byta VD och/eller andra personer i bolagets ledning. Hantering av den här sortens utmaningar är en viktig del av vår vardag.

Exempel på värdeutveckling vid senast genomförda exits

Man kan säga att vi har en påse pengar som vi investerar med aktieägarnas förtroende. Vårt mål är att de tillsammans ska ge i genomsnitt minst 20% genomsnittlig årlig avkastning. Några kommer överträffa målet, medan andra kommer att bli sämre. Hittills har vi uppnått 25% på 36 exits.

En exit är bara kvittot

Vi avyttrar ("exit" på branschspråk) ett innehav när vi genomfört vad vi avsett att göra i bolaget eller bedömer att vi får svårt att nå vårt avkastningskrav om minst 20% IRR framöver. Bedömningen utgår från dagens marknadsvärde och vi tittar aldrig i backspegeln. Samma ägare är inte nödvändigtvis lämplig i alla situationer och tidsperioder av ett företags utveckling, vilket också kan påverka vårt beslut att sälja. Det är även en av förklaringarna till varför en ny ägare kan ta tillvara andra möjligheter än vi och därmed vara beredd att betala ett bra pris. Likviden från genomförda exits används till Ratos utdelning samt till förvärv av nya bolag.

Vi har genomfört 36 exits hittills, och efter nästan varje exit där vi nått vårt avkastningskrav får vi höra "Nu har ni sålt alla bra bolag och bara 'skräpet' finns kvar". Kommentaren är intressant – inte bara för att vi hör den så ofta (så att den därmed bevisligen inte kan vara sann), utan för att den sätter fingret på effekten av vår verksamhet samt att det trots vår transparens är svårt att värdera vårt värdeskapande. Vi köper ett bolag först efter en gedigen analys och genomgång, till ett pris som kan vara svårt för en utomstående att värdera huruvida det är rimligt. Under de närmast följande åren efter förvärvet gör vi inte sällan genomgripande förändringar som kanske tillfälligt sänker det redovisade resultatet men som efter några år

skapar ett bättre företag med högre vinst och omsättning. Dessa åtgärder, och vår aktivitet under innehavstiden, kan vara svårt att sätta ett värde på under enskilda kvartal innan det börjar synas i resultatet. När vi så småningom säljer, gör vi det förhoppningsvis till ett pris där vi når vårt avkastningskrav. Men, avyttringen är enbart kvittot på om en investering varit framgångsrik eller ej.

Framtida exitportfölj

Vilken avkastning kan förväntas av dagens befintliga portfölj? Självfallet har fyra år av tuffa omvärldsförutsättningar påverkat avkastningen på nuvarande innehav. Några investeringar i portföljen kommer att dra ned snittavkastningen, även om investeringarna i sig hamnar på plus. Det gäller till exempel några av de bolag vi förvärvade under 2007, men även några andra investeringar. Samtidigt bedöms många bolag i portföljen med marginal komma att klara avkastningskravet om minst 20% IRR.

Ratos avkastningskrav prövas löpande av styrelsen, som hittills inte sett något behov av en förändrad målsättning. Detta innebär följaktligen att alla nyinvesteringar som görs bedöms klara avkastningskravet. Allt annat lika så har dock en utmanande konjunktur och den lågräntevärld vi lever i gjort att avkastningskravet blivit tuffare att uppnå.

Ratos-aktien

Utvecklingen för Ratos-aktien under 2012 var en besvikelse. Totalavkastningen på Ratos-aktien (kursutvecklingen inklusive återinvesterad utdelning) under 2012 uppgick till -17% att jämföra med utvecklingen för SIX Return Index som var +16%.

Korta fakta 2012

Aktienotering	Nasdaq OMX Stockholm, Large Cap
Totalt antal aktier	324 140 896
Antal utestående aktier	319 001 359
Sista betalkurs, 2012-12-31	62,50 kr (Ratos B)
Högsta/lägsta notering	93/53,75 kr
Börsvärde, 2012-12-31	20 miljarder kr
Tickerkod Reuters	RATOb.st
Tickerkod Bloomberg	RATOB S

Aktiens utveckling

Utvecklingen för Ratos B-aktie var -23% att jämföra med OMXSPI som under samma period var +12%. Årets högsta kurs (93 kr) inföll i mars och den lägsta (53,75 kr) i oktober. Sista betalkurs den 31 december var 62,50 kr. Under 2012 uppgick totalavkastningen (kursutvecklingen inklusive återinvesterad utdelning) för Ratos B-aktie till -17% att jämföra med SIX Return Index som under samma period var +16%.

Omsättning

Under året omsattes via Nasdaq OMX Stockholm totalt 156 miljoner Ratos-aktier (varav 155 miljoner B-aktier) till ett värde av drygt 11,2 miljarder kr. I genomsnitt handlades cirka 625 000 aktier, varav 622 000 B-aktier, per dag. Omsättningshastigheten, dvs hur stor andel av aktierna som handlades i förhållande till genomsnittligt börsvärde, var 65% (52% 2011).

Handel i Ratos B-aktie sker även utanför Nasdaq OMX Stockholm via andra marknadsplatser (så kallade multilateral trading facilities), till exempel Chi-X, Burgundy och Turquoise. På dessa marknadsplatser omsattes ytterligare cirka 400 000 Ratos B-aktier per dag under 2012.

Börsvärde

Ratos totala börsvärde, räknat på antal utestående aktier, uppgick vid årsskiftet till cirka 20 miljarder kr. Det gör bolaget till nummer 33 i storleksordning av 258 bolag som är noterade på Nasdaq OMX Stockholm och nummer 64 av 548 på den gemensamma Nordiska Börsen.

Utdelning

Styrelsen föreslår för räkenskapsåret 2012 en ordinarie utdelning på 3 kr per aktie. Direktavkastningen uppgår till 4,8% baserat på sista betalkurs vid årets slut. Sedan 1999 har Ratos i genomsnitt delat ut 55% (58% inräknat extra-utdelningen 2006) av resultatet efter skatt.

Utdelningen har stor inverkan på den långsiktiga avkastningen. I nedanstående tabell illustreras denna effekt.

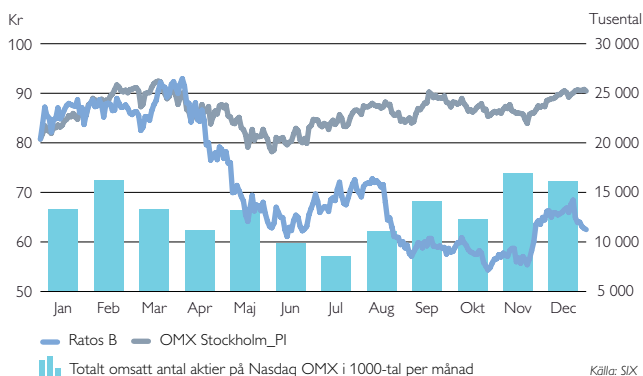
Investeringsstidpunkt, kr	Enbart kursutveckling		Totalavkastning (kurs+återinvesterad utdelning)	
	Ratos B	Index	Ratos B	Index
1954*	718 300	207 680	7 038 980	1 366 600
20 år	35 050	6 290	99 640	11 200
10 år	2 810	2 280	4 740	3 270
5 år	710	983	923	1 187
1 år	774	1 120	828	1 165

* Ratos börsnoterades i juni 1954.

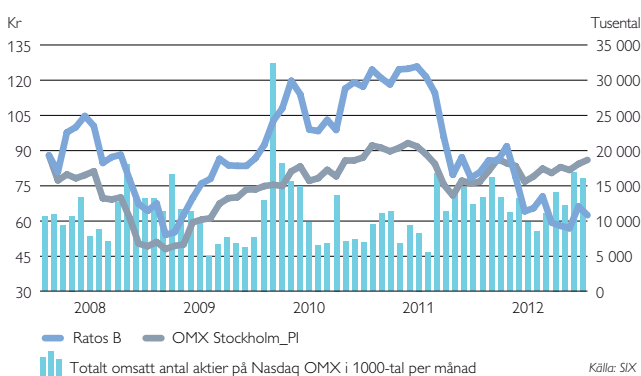
Källor: Nasdaq OMX Stockholm, SIX, Ratos.

En investering om 1 000 kr i Ratos-aktier vid Ratos börsnotering 1954 var värd mer än 0,7 Mkr vid årsskiftet 2012/2013 och om även utdelningen återinvesteras var värdet cirka 7 Mkr.

Kursutveckling och omsättning 2012

Kursutveckling och omsättning 2008-2012

Anställdas ägande i Ratos

Ratos nyckelpersoner uppmanas till en samsyn med bolagets aktieägare vilket åstadkoms genom eget aktie-ägande och väl avvägda optionsprogram. Läs mer i bolagsstyrningsrapporten på sid 68 och på Ratos hemsida.

Aktiekapital och antal aktier

Ratos aktiekapital vid årsskiftet 2012/2013 uppgick till 1 021 Mkr fördelat på totalt 324 140 896 aktier, varav 84 637 060 A-aktier och 239 503 836 B-aktier. Antalet återköpta aktier per årsskiftet uppgick till 5 139 537, vilket innebär att antalet utestående aktier uppgick till 319 001 359. Ratos A-aktie motsvarar en röst och Ratos B-aktie 0,1 röst. Totalt antal röster uppgår till 108 587 443,6.

Återköp av egna aktier

Beslut togs på årsstämman 2012 om att förvärv av egna aktier får ske fram till årsstämman 2013. Innehavet av egna aktier får inte överstiga 4% av det totala antalet aktier i bolaget. Under 2012 har Ratos inte återköpt några aktier. 4 590 återköpta aktier återlöstes under året. Ratos ägde vid årets slut 5 139 537 B-aktier, vilket motsvarade 1,6% av totalt antal aktier, återköpta till en genomsnittlig kurs om 69 kr.

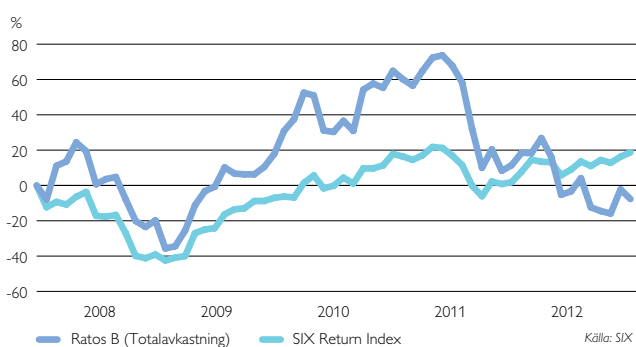
Omstämpling av aktier

Sedan årsstämman 2003 finns ett konverteringsförbehåll avseende möjlighet att stämpla om A-aktier till B-aktier. Under 2012 har inga aktier omstämplats. Totalt sedan 2003 har 963 724 A-aktier inlämnats för omstämpling till B-aktier.

Emission av nya aktier

Sedan årsstämman 2009 finns ett beslut om att Ratos i samband med förvärv kan emittera B-aktier i Ratos – genom kvittning, apport eller kontant betalning. Detta mandat förnyades vid årsstämman 2012 och gäller upp till 35 miljoner aktier.

Totalavkastning

Ägarstruktur

Antalet aktieägare uppgick vid årsskiftet till 54 911. De tio största ägarna svarade för 76% av rösterna och 43% av kapitalet. Andelen aktier som ägdes av fysiska eller juridiska personer utanför Sverige uppgick till 18%. Storbritannien, USA och Luxemburg representerar de största ägarandelarna i utlandet. 55% av Ratos aktieägare ägde 500 eller färre aktier och svarade tillsammans för knappt 2% av aktiekapitalet.

Ratos aktiespararträffar

Ratos medverkar som talare vid omkring 10–15 aktiespararträffar per år runt om i Sverige. Under 2012 har Ratos deltagit i aktiespararträffar på tio orter, bland annat Borlänge, Falköping, Ludvika, Malmö och Stockholm och sammanlagt träffat cirka 2 500 aktiesparare.

Analytiker som följer Ratos

En aktuell förteckning över de analytiker som följer Ratos finns på vår hemsida under Investor Relations/Aktien/Analytiker.

Uppdelning i aktieslag

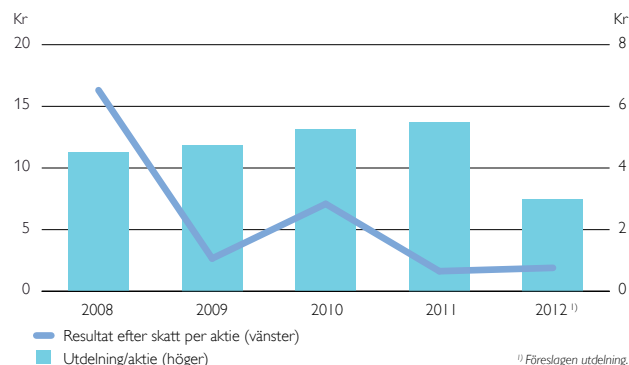
Aktieslag	Antal aktier	% av röster	% av kapital
Serie A	84 637 060	78	26
Serie B	239 503 836	22	74
Totalt	324 140 896	100	100

Aktieägarstatistik

Storleksklasser	Antal aktieägare	Andel av kapital, %
1–500	30 432	2
501–1 000	8 826	2
1 001–5 000	11 766	8
5 001–10 000	2 060	5
10 001–20 000	905	4
20 001–	922	79
Totalt	54 911	100,0

Källa: Euroclear Sweden

Resultat och utdelning

Data per aktie*

	2012	2011	2010	2009	2008
Resultat per aktie före utspädning, kr	1,90	1,63	7,09	2,66	16,31
Utdelning per A- och B-aktie, kr	3,00 ¹⁾	5,50	5,25	4,75	4,50
Utdelning i % av resultat	158 ¹⁾	337	74	179	28
Utdelning i % av eget kapital	8 ¹⁾	13	11	10	9
Eget kapital, kr ²⁾	39	43	47,50	48	50
Börskurs vid årets slut, B-aktie, kr	62,50	80,75	124,50	92,50	67,50
Börskurs/eget kapital, %	160	188	262	193	135
Direktavkastning, %	4,8 ¹⁾	6,8	4,2	5,1	6,7
Totalavkastning, %	-17	-32	40	47	-20
P/E-tal	33	49,5	17,6	34,8	4,1
Högsta/lägsta betalkurs, B-aktie, kr	93/53,75	134,70/69,05	128,75/92,75	94,50/49,50	109/54

Nyckeltal*

	2012	2011	2010	2009	2008
Börsvärde, Mkr	19 938	25 759	39 650	29 344	21 321
Antal aktieägare	54 911	51 294	46 009	40 494	38 099
Antal utestående aktier i genomsnitt före utspädning	319 000 693	319 036 699	318 134 920	316 248 738	317 152 060
Utestående antal aktier vid årets slut	319 001 359	318 996 769	318 474 614	317 231 290	315 875 710
Genomsnittligt antal handlade Ratos-aktier/dag, tusental (Nasdaq OMX)	625	675	602	454	536
Utdelning, Mkr	957 ¹⁾	1 754	1 678	1 512	1 423

* Tillämpliga historiska tal är omräknade med hänsyn till aktiesplit genomförd 2011.

¹⁾ Föreslagen utdelning. ²⁾ Hänförligt till moderbolagets ägare.

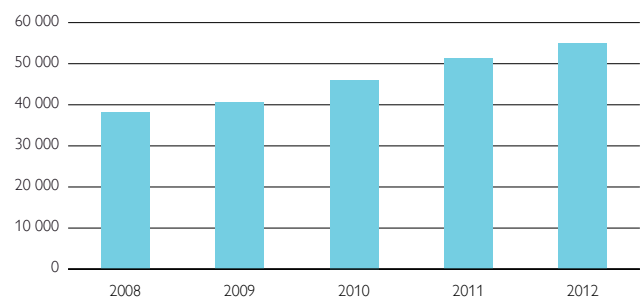
Ratos aktieägare*

2012-12-31	Antal		Andel av	
	A-aktier	B-aktier	kapital, %	röster, %
Familjen Söderberg med bolag	49 179 269	11 511 974	18,7	46,4
Torsten Söderbergs stiftelse	11 936 578	15 759 900	8,5	12,4
Ragnar Söderbergs stiftelse	14 708 453	12 633 340	8,4	14,7
Swedbank Robur fonder	0	5 873 037	1,8	0,5
Akademiinvest	0	5 559 000	1,7	0,5
Handelsbanken fonder	0	4 689 310	1,5	0,4
Avanza Pension	24 577	4 130 425	1,3	0,4
Andra AP-fonden	0	3 889 595	1,2	0,4
Svenskt Näringsliv	0	3 000 000	0,9	0,3
JPM Chase	0	2 969 416	0,9	0,3
Återköp	–	5 139 537	1,6	–
Övriga	8 788 183	169 487 839	53,4	23,7
Totalt	84 637 060	239 503 836	100,0	100,0

* Avser aktier registrerade hos Euroclear Sweden per 2012-12-31. Utlånade aktier syns ej i ägarstatistiken.

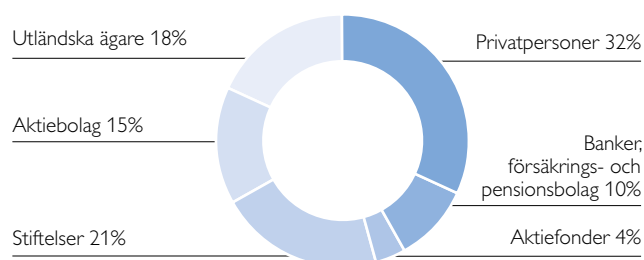
Källa: Euroclear Sweden

Antal aktieägare

Källa: Euroclear Sweden

Ägarfördelning, % av kapital

Källa: Euroclear Sweden

Vi på Ratos

På Drottninggatan 2 i Stockholm, alldeles intill riksdagshuset, finns Ratos huvudkontor sedan 1939. Här sitter samtliga 48 medarbetare. 26 personer arbetar i investeringsorganisationen och 22 inom affärsstöd som stödjer Ratos verksamhet genom kompetens inom bland annat finans, redovisning och information.

Medarbetarna i investeringsorganisationen har lång erfarenhet av bolagsutveckling, främst från en bakgrund som managementkonsulter. De arbetar löpande med aktuella transaktioner och processer och driver arbetet i Ratos innehav tillsammans med respektive företagsledning.

Varje innehav har ett dedikerat team som består av två Ratos-medarbetare där en är bolagsansvarig (en Investment Director eller Senior Investment Manager). Teamet är ofta detsamma genom hela innehavstiden, från förvärv till exit. På så sätt skapar vi kontinuitet och därmed förtroende mellan Ratos och respektive företagsledning.

Ratos ägande ska utövas professionellt, aktivt och ansvarsfullt. Vårt arbete baseras på dessa tre kärnvärden och på medarbetarnas agerande gentemot såväl varandra som våra intressenter. Våra medarbetare ska vara professionella, pålästa och sakliga. Att arbeta aktivt är en förutsättning för att kunna påverka och skapa värde i våra innehav. Genom att agera ansvarsfullt säkerställer vi att verksamheten sköts på ett korrekt och etiskt sätt samt i enlighet med förväntningar från våra innehav, aktieägare och andra intressenter.

Tillsammans med företagsledningarna i innehaven utvecklar vi ambitiösa affärsplaner för att uppnå våra avkastningskrav. Hur väl vi lyckas beror på respektive företagslednings och de anställdas förmåga att på ett effektivt sätt driva verksamheten och genomföra affärsplanen. Det kräver erfarenhet, kunskap och kompetens inom innehaven, och därför är talangutveckling en prioriterad fråga för oss som ägare. Vi är också måna om att våra innehav – och Ratos själva – är attraktiva arbetsgivare. Vi har därför under 2012 initierat ett antal HR-initiativ.

RATOS HR-INITIATIV

Några av våra HR-initiativ

- Nätverksdagar
- Ordförandeforum
- CEO Summit
- Sourcing and Supply Chain Program
- Ratos Talent Award (läs mer här intill)

Ratos Talent Award

Under 2012 delades Ratos Talent Award ut för första gången. Priset instiftades för att öka fokus på talangutveckling i våra innehav. Att attrahera och behålla talanger i organisationerna är en avgörande faktor för bolagens långsiktiga framgång.

De tre pristagarna under 2012 var:

- Brian Steen Hansen, Operations Director, AH Industries
- Elin Ellann, Business Manager, Arcus-Gruppen
- Henrik Nyby, Director Operations, Inwido Denmark & Business Unit KPK

Genom dessa initiativ vill vi säkerställa att våra innehav kan attrahera, utveckla och behålla duktiga medarbetare och talanger. Den långsiktiga och övergripande målsättningen är också att det ska vara intressant och positivt att arbeta för ett bolag som ingår i koncernen Ratos – en ägare som ger individer möjlighet att utvecklas, utmanas och ta stora steg i sin karriär.

Vi arbetar aktivt i innehavens styrelser för att öka medvetenheten kring dessa frågor i respektive innehav och för att tillse att HR-strategier etableras inom varje bolag. Därutöver driver vi flera handfasta initiativ där vi sammanför VDar, styrelser och ledningsgrupper vid olika utbildnings- eller utvecklingsstillfällen. Detta är också en av styrkorna i ett konglomerat – att på ett konkret sätt kunna bidra till erfarenhetsutbyte mellan olika företag, branscher och miljöer.

Ratos i övriga Norden

De nordiska länderna skiljer sig åt i flera avseenden, bland annat företagsstruktur, branschfördelning och affärskultur. Ratos nordiska verksamhet och organisation har därför anpassats till respektive lands lokala förutsättningar. För att förbättra våra kontaktytor har vi i Norge, Danmark och Finland inrättat Advisory Boards som består av personer med lång industriell erfarenhet. De verkar som Ratos representanter och bidrar – tillsammans med några av våra egna medarbetare – med kunskap om lokalt affärs- liv samt med sitt respektive nätverk. Vi har också i varje land ett brett nätverk av utvalda personer som bidrar till affärsflödet, och som även kan verka i våra innehavs styrelser som exempelvis branschexperter.

RATOS INVESTERINGSTEAM I NORDEN

Norge

Ratos Norge-team

- Henrik Joelsson (ansvarig)
- Henrik Lundh
- Jenny Askfelt Ruud
- Lene Sandvoll Stern

Advisory Board

- Henning Øglænd (ordförande)
- Kaare Frydenberg
- Helge Midttun
- Lars I Røiri

Danmark

Ratos Danmark-team

- Henrik Blomé (ansvarig)
- Robin Molvin
- Martin Højbjerg

Advisory Board

- Peter Leschly (ordförande)
- Carsten Gerner
- Anders Thoustrup

Finland

Ratos Finland-team

- Per Frankling (ansvarig)
- Jan Pomoell
- Cecilia Lundberg

Advisory Board

- Bertel Paulig
- Lauri Ratia
- Peter Seligson

Medarbetare

Investeringsorganisation

Berit Lind

Mårten Bernow

Per Frankling

Jan Pomoell

Jonathan Wallis

Susanna Campbell

Henrik Lundh

Johan Rydmark

Oscar Hermansson

Anna Ahlberg

Johan Pålsson

Michael Levén

Jenny Askfelt Ruud

Leif Johansson

Anna Ahlberg

Investment Manager

Född 1970. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2001.

Sjunnesson & Krook Corporate Finance 2000–01. PwC Corporate Finance 1994, 1996–2000.

Lina Arnesson

Investment Manager

Född 1984. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2012.

Greenhill & Co 2009–12.

Jenny Askfelt Ruud

Senior Investment Manager, CR-ansvarig

Född 1973. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2007.

McKinsey & Company 2001–07.

Arts Alliance 2000–01.

Morgan Stanley 1998–2000.

Mårten Bernow

Investment Manager

Född 1983. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2012.

The Boston Consulting Group 2008–12.

Henrik Blomé

Investment Director

Ansvarig för innehaven DIAB, GS-Hydro och Hafa Bathroom Group.

Född 1974. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2001.

Bain & Company 1998–2001.

Anders Borg

Investment Manager

Född 1978. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2010.

The Boston Consulting Group 2007–10.

TallOil 2006–07.

Enhancer Consulting 2005–06.

Susanna Campbell

VD

Född 1973. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2003.

McKinsey & Company 2000–03.

Alfred Berg Corporate Finance 1996–2000.

Per Frankling

Investment Director

Ansvarig för innehaven Inwido och Jøtul.

Född 1971. Civilekonom och civilingenjör.

Anställd på Ratos sedan 2000.

McKinsey & Company 1999–2000.

Arkwright 1996–99.

Oscar Hermansson

Investment Manager

Född 1979. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2010.

Bain & Company 2004–07, 2008–10.

Martin Højbjerg

Investment Manager

Född 1979. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan januari 2013.

FIH Partners 2008–12.

Henrik Joelsson

Investment Director

Ansvarig för innehaven Biolin Scientific och Bisnode.

Född 1969. Civilekonom och MBA.

Anställd på Ratos sedan 2004.

Bain & Company 1995–2003.

Leif Johansson

vice VD och Senior Advisor

Född 1949. Ingenjör- och ekonomutbildning.

Anställd på Ratos sedan 2004.

Eget konsultbolag 1994–2004.

Procuritas KB 1989–2004.

LB-Invest 1985–93.

Martin Højbjerg

Mikael Norlander

Henrik Joelsson

Robin Molvin

Bo Jungner

Henrik Blomé

Lina Arnesson

Daniel Repfennig

Johan Pernvi

Lene Sandvoll Stern

Anders Borg

Cecilia Lundberg

Bo Jungner

vice VD och Investment Director
Född 1960. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 1998.
Brummer & Partners 1996–98.
SEB/Enskilda 1983–96.

Michael Levén

Investment Manager
Född 1979. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2006.
Lazard 2004–06.

Berit Lind

Investment Manager
Född 1961. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2000.
Egen verksamhet 1996–2000.
Öhman 1987–96.

Cecilia Lundberg

Investment Manager
Född 1978. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2006.
Alfred Berg Corporate Finance 2003–06.

Henrik Lundh

Senior Investment Manager
Ansvarig för innehavet SB Seating.
Född 1972. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2007.
Keystone Advisers 2000–07.
UBS Warburg 1998–2000.

Robin Molvin

Senior Investment Manager
Ansvarig för innehaven AH Industries
och HL Display.
Född 1972. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2006.
Nordstjernen 1999–2005.
Alfred Berg Corporate Finance 1997–99.

Mikael Norlander

Senior Investment Manager
Ansvarig för innehavet Arcus-Gruppen.
Född 1978. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2008.
Bain & Company 2003–08.

Johan Pernvi

Senior Investment Manager
Ansvarig för innehavet Mobile
Climate Control.
Född 1978. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2006.
Bain & Company 2003–05.

Jan Pomoell

Senior Investment Manager
Ansvarig för innehavet Finnkino.
Född 1976. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2007.
Tamro Corporation 2002–07.
The Boston Consulting Group 2000–02.

Johan Pålsson

Senior Investment Manager
Född 1979. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2007.
Arthur D Little 2004–07.

Daniel Repfennig

Investment Manager
Född 1983. Civilingenjör och ekon. kand.
Anställd på Ratos sedan 2010.
Arthur D Little 2008–10.

Johan Rydmark

Investment Manager
Född 1977. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2008.
AAC Capital Partners 2007–08.
ABN AMRO Capital 2003–07.

Lene Sandvoll Stern

Investment Manager
Född 1981. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2008.
McKinsey & Company 2004–08.

Jonathan Wallis

Senior Investment Manager
Ansvarig för innehaven Euromaint och
KVD Kvarndammen.
Född 1974. Civilekonom.
Anställd på Ratos sedan 2007.
Bain & Company 2000–07.

Medarbetare

Affärsstöd

Nina Aggebäck

VD-assistent

Född 1957.

Anställd på Ratos sedan 2008.

Vattenfall 2006–08.

Skandia 1998–2006.

Johan Andersson

Drift- och underhållsansvarig

Född 1964.

Anställd på Ratos sedan 1989.

Örlogsvarvet Muskö 1987–89.

Utrikesdepartementet 1985–87.

Snickeriservice 1984–87.

Monica Andersson

Redovisningsekonom

Född 1966. Ekonom.

Anställd på Ratos sedan 1990.

Nandorfs Revisionsbyrå 1986–90.

Linda Bergman

Personaladministratör/Ekonomiassistent

Född 1983.

Anställd på Ratos sedan 2009.

Tredje AP-fonden 2004–08.

Suzanne Boghammar

Husmor

Född 1953.

Anställd på Ratos sedan 1994.

Egen verksamhet 1985–94.

Linjeflyg 1976–85.

Yvonne Bonnier

Chef Fastighet och Serviceorganisation

Född 1960. Ekonom.

Anställd på Ratos sedan 1987.

Skandinaviska Processinstrument 1981–87.

Ragnar Bjurfors 1979–81.

Jessica Bühler

Informatör

Född 1972. Informatör.

Anställd på Ratos sedan 2010.

AstraZeneca 1998–2010.

Aros Securities 1996–98.

Enskilda Securities 1994–96.

Soraya H Contreras

Assistent Investeringsorganisationen

Född 1979.

Anställd på Ratos sedan 2010.

Arctos Mergers & Acquisitions 2008–10.

Securitas 2007–08.

Brottsofferjouren 2004–06.

Kerstin Dard

Receptionist

Född 1953.

Anställd på Ratos sedan 1991.

Pronordic 1989–91.

Ekonomisk Företagsledning 1980–89.

Per Djursing

Reception/Fastighet

Född 1978.

Anställd på Ratos sedan 2010.

Egen verksamhet 2005–10.

Catrine Ernstdotter

Internvärdinna

Född 1950.

Anställd på Ratos sedan 2001.

Fredrik Evén

IT-ansvarig

Född 1976.

Anställd på Ratos sedan 2005.

IDE 1998–2005.

Maria Glifberg

Koncernekonom

Född 1961. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2008.

SAS Group 2000–08.

SAS Internal Audit 1998–2000.

Deloitte 1985–98.

Helena Jansson

Assistent Information och IR

Född 1965.

Anställd på Ratos sedan 1990.

SveaBanken 1989–90.

Mora Bilkompani 1987–89.

Daniel Johansson

IT

Född 1991.

Anställd på Ratos sedan 2012.

Peak-IT 2011–12.

Kristina Linde

Ekonomichef

Född 1964. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2010.

KPMG 1997–2009.

Skattemyndigheten i Stockholm 1994–96.

KPMG 1987–94.

Carina Melander

Koncernekonom

Född 1970. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2009.

LRF-koncernen 1989–2009.

Karl Molander

Head of Debt Management

Född 1957. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2010.

Nordea 2000–10.

ICB Shipping AB 1989–2000.

Ingrid Nordeman

Redovisningsspecialist

Född 1956. Civilekonom och MBA.

Anställd på Ratos sedan 2012.

Lantmännen 2006–12.

Cognos/Frango 2003–06.

KPMG 1997–2003.

Malin Nyberg

Koncernekonom

Född 1975. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2012.

KPMG 2008–12.

Veolia Transport Northern Europe 2003–08.

Ernst & Young 1998–2003.

Emma Rheborg

Informations- och IR-chef

Född 1972. Civilekonom.

Anställd på Ratos sedan 2007.

JKL 2001–07.

Hagströmer & Qviberg 1997–2000.

Jenny Skördeman

Konferens- och serveringsvärdinna

Född 1985. Arkeolog.

Anställd på Ratos sedan 2010.

Armémuseum 2008–09.

Jessica Bühler

Maria Glibberg

Kristina Linde

Ingrid Nordeman

Karl Molander

Emma Rheborg

Malin Nyberg

Helena Jansson

Daniel Johansson

Per Djursing

Fredrik Evén

Nina Aggeback

Johan Andersson

Soraya H Contreras

Linda Bergman

Catrine Ernstdotter

Carina Melander

Kerstin Dard

Monica Andersson

Yvonne Bonnier

Suzanne Boghammar

Jenny Skördeman

Ratos sedan 1866

Den 5 maj 1866 bildades Söderberg & Haak – Sveriges första grossist för järn och järnmanufaktur. 1934 samlades tillgångarna i ett investmentbolag under namnet Ratos, som i **Ragnar** och **Torsten Söderberg**.

PER OLOF SÖDERBERG

DROTTNINGGATAN 2

RATOS BÖRSNOTERING

TORSTEN & RAGNAR SÖDERBERG

1866

Handelsbolaget Söderberg & Haak, Sveriges första grossist för järn och järnmanufaktur, bildas av den f d smidesmästaren vid Garpenbergs bruk, Per Olof Söderberg, och av Leonard Haak. När bolagets huvudleverantör går i konkurs blir Söderberg ensam ägare, men namnet Haak kvarstår i firmanamnet.

1930

Förvaltningsaktiebolaget Ratos (efter bröderna Ragnar och Torsten Söderberg, barnbarn till Per Olof Söderberg) inregistreras 1934, nu som blandat investmentbolag med flera olika rörelsedrivande bolag och en portfölj med börsaktier för att skapa ökat intresse vid en eventuell börsintroduktion.

1940

Fastigheten på Drottninggatan 2, det Adelswärdskas huset, förvärvas 1938. Det har sedan 1939 varit huvudkontor för Söderberg & Haak och Ratos.

1950

Ratos börsintroduceras 1954. En femtedel av aktierna i Ratos bjuds ut till utomstående, och emissionen övertecknas. Antalet aktieägare uppgår till 1 000. I Ratos ingår då tre rörelsedrivande dotterbolag samt en börsportfölj som förvärvats de senaste 20 åren (några exempel är Gränges, Asea, Holmen och Bulten samt Sveriges Litografiska Tryckerier, senare Esselte). Tidningen Affärsvärlden skriver bland annat: "...väl avvägd portfölj börsnoterade industriaktier. Stora dolda reserver konstaterbara. Emissionen övertecknades omedelbart."

1960

De Söderbergiska stiftelserna bildas 1960 då bröderna Ragnar och Torsten Söderberg, Ratos då största ägare, donerar vardera 20 000 Ratos-aktier till respektive stiftelse. Ändamålet är att främja vetenskaplig forskning och undervisning i ekonomi, medicin och rättsvetenskap. Genom börsnoteringen och bildandet av stiftelserna får Ratos-aktien ett marknadsvärde och bolaget en stabil ägarsituation.

De Söderbergiska stiftelserna tillhör Sveriges största icke-statliga anslagsgivare inom sina områden. Genom åren har anslag givits till professorer, akademiska avhandlingar, forskningsprojekt, studieresor, universitets- och högskolebyggnader samt vetenskaplig utrustning.

1954

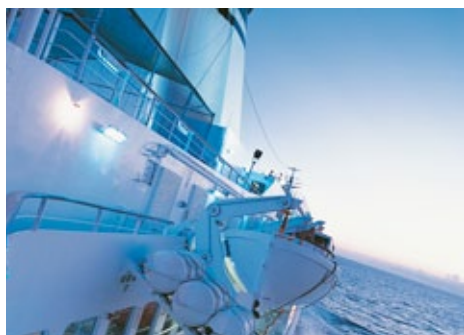
1960

1970

1980

En investering om 1 000 kr i Ratos 1954 med återinvesterade utdelningar är idag värd 7 miljoner kr. Motsvarande investering i index är värd 1,4 miljoner kr.

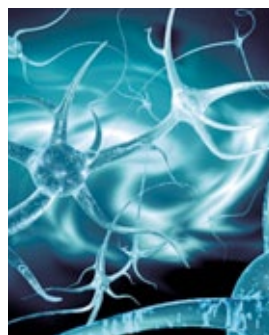
Under årens lopp har affärsinriktningen förändrats några gånger, men som en röd tråd genom vår historia finns vår roll som aktiva ägare i nordiska företag.

DIAB

FINNKINO

BIOLIN SCIENTIFIC

BISNODE

1970

Från börsintroduktionen 1954 har Ratos verksamhet vid sidan av börsportföljen varit koncentrerad till stålindustrin. Denna drabbas dock av djup lågkonjunktur i mitten av 1970-talet, och Ratos stålverksamhet avyttras – slutet på ett över hundraårigt kapitel i bolagets historia. Med Ratos mycket starka finansiella ställning i kombination med omfattande kunskaper om grossiströrelse öppnas dock möjligheter för utveckling av nya verksamheter.

1980

Ratos får karaktären av ett blandat investmentbolag – förutom en börsportfölj ingår också ett antal dotterbolag och intressebolag. Bland innehaven finns aktier i Essos hotell- och restaurangkedja, ur vilket det helägda dotterbolaget Scandic Hotels bildas. Den danska VVS-grossisten Brødrene Dahl blir helägt dotterbolag, och genom köpet av Nordisk Transport & Spedition bildas dotterbolaget Inter Forward.

1990

En renodling av Ratos inleds. Mellan 1995 och 1998 omvandlas Ratos till ett så kallat rent investmentbolag bestående av en börsnoterad aktieportfölj. I januari 1999 presenterar styrelsen tillsammans med ledningen en ny strategi där man överger tanken om ett rent aktieförvaltande investmentbolag. Istället fattas beslutet att Ratos ska vara ett börsnoterat private equity-konglomerat och investera i företrädesvis onoterade medelstora till stora företag i Norden.

2000

I början av 2000-talet avvecklas börsportföljen, och i och med förvärvet av Atle 2001 blir Ratos ett renodlat private equity-konglomerat.

2010

Ratos har verkat som private equity-konglomerat i 14 år. Vi äger idag 15 onoterade bolag i Norden och har hittills uppnått 25% genomsnittlig årlig avkastning (IRR) på genomförda exits.

Ökat fokus på hållbarhet

Hållbarhet utgör en viktig komponent i vårt arbete med att förvalta och utveckla det förtroendekapital som Ratos etablerat i svenskt näringsliv och samhälle i snart 150 år. Vårt hållbarhetsarbete har intensifierats under senare år. Det CR-ramverk som introducerades 2011 implementeras och uppgraderas, och våra innehav har gjort framsteg i sitt hållbarhetsarbete under året.

Ratos har verkat som ansvarsfull ägare under snart 150 år. I takt med att fokus på hållbarhet och ansvarsfrågor har ökat i vår omvärld, har även vi ökat kraven och systematiken i vårt CR-arbete. För oss är det både en affärsmöjlighet och ett sätt att begränsa risker. Jag anser att en god hantering av hållbarhetsfrågor är nödvändig för att Ratos långsiktigt ska kunna skapa värde och verka som ansvarsfull ägare.

Som huvudägare i våra innehav har vi ett ansvar för att de bedriver verksamhet på ett ansvarsfullt sätt samt utvecklar sin interna kompetens kring hållbarhetsfrågor. Vi ställer krav på dem och stöttar dem i arbetet med att hantera risker och tillvarata möjligheter inom området. Vi avser att öka vårt fokus på CR framöver och bli än mer konkreta och affärsnära i vårt CR-arbete.

Susanna Campbell
VD

Vad betyder hållbarhet för Ratos?

Ratos tar en aktiv roll i frågor som handlar om företagsansvar och hållbarhet. Vi har valt att använda begreppet Corporate Responsibility (CR). Inom detta begrepp ryms främst miljö- och arbetsmiljöfrågor, etiska frågor, sociala frågor i samhället samt styrningsfrågor.

CR-arbetet ska vara en integrerad del av Ratos affärsmodell där vårt utövande av ägarrollen ska kombinera långsiktigt hållbar utveckling med högsta möjliga avkastning. Hållbara affärer överensstämmer med Ratos värderingar och är dessutom värdeskapande i sig då de bidrar till bättre riskhantering, stärkt konkurrenskraft, sänkta kostnader och nya affärsmöjligheter. Vi ser att ett bra CR-arbete i allt större utsträckning utgör normen och är ett krav från våra aktieägare, meddelägare, köpare av våra bolag samt övriga i vår omvärld.

Liksom i alla affärskritiska frågor är det viktigt att vi ständigt utvecklas inom CR för att vara konkurrenskraftiga som ägare. Eftersom kraven och förväntningarna idag är betydligt högre än för några år sedan, har vi under året tagit fram en plan för att stärka Ratos CR-arbete ytterligare under kommande år.

Vårt hållbarhetsarbete

Ratos direkta inverkan på miljön och omvärlden är begränsad då vi endast är cirka 50 medarbetare och inte har någon egen producerande verksamhet. Värderingar och affäretik blir viktiga hållbarhetsfrågor för kunskapsföretag som Ratos – i vår uppförandekod och ägarpolicy finns riktlinjer, regler och rekommendationer för detta. Vi ska också föregå med gott exempel för våra innehav, varför vi har en miljöpolicy och ett miljöprogram som inkluderar riktlinjer för till exempel återvinning och inköp.

Som huvudägare till 15 nordiska innehav, varav flera med bred internationell verksamhet, har Ratos stor möjlighet att påverka dessa bolag så att även de bedriver CR-arbete på ett professionellt, aktivt och ansvarsfullt sätt. CR-frågor i innehaven drivs på samma sätt som andra operativa frågor och ska vara integrerade i innehavens respektive affärsprocesser. Vi strävar efter att hållbarhet ska vara en parameter för strategi, innovation och affärsutveckling hos bolagen. Varje företag har sina specifika utmaningar och frågeställningar inom CR, därför anpassas vårt kravställande och arbete till respektive bolag. Hållbarhet beaktas även vid nya investeringar – inför ett eventuellt förvärv genomförs en genomlysning av bolaget, där en utvärdering av företagets hållbarhetsarbete ingår. Vi gör aldrig investeringar inom krigsindustri eller pornografi, eller i företag som är uppenbart miljöförstörande. De viktigaste frågorna integreras i den affärsplan som Ratos bolagsansvarige tillsammans med företaget tar fram i samband med förvärvet.

Ansvar och styrning

Ratos VD har tillsammans med CR-ansvarig det övergripande ansvaret för Ratos strategi och arbete inom CR. CR-ansvarig definierar och samordnar kravställande, riktlinjer och uppföljning av innehavens hållbarhetsarbete samt bistår Ratos investeringsorganisation – och vid behov även innehaven – med exempelvis utbildning, inspiration, information, goda exempel och verktyg. CR-ansvarig rapporterar löpande direkt till VD och sammanställer årligen en rapport som föredras Ratos styrelse.

I arbetet med innehaven verkar Ratos, liksom i andra frågor, genom respektive styrelse och våra egna bolags-team. VD och företagsledning inom respektive bolag är operativt ansvariga för bolagets CR-arbete. Bolagets styrelse har det yttersta ansvaret för att företaget följer Ratos och bolagets policyer och riktlinjer. Ratos bolagsansvariga säkerställer att respektive företag uppfyller Ratos krav gällande CR och genomför en översyn som en del av Ratos årliga utvärdering av innehaven.

Arbetet under 2012 och planer för 2013

Under 2011 introducerades Ratos CR-ramverk med olika kravnivåer, där vår standard gällande hållbarhet definieras (se vår hemsida). Ramverket är baserat på de tio principerna i FNs Global Compact samt andra internationella konventioner. Det ska säkerställa att innehaven har antagit och följer upp relevanta policyer, har effektiva processer för och uppföljning av sitt hållbarhetsarbete samt att det sker en regelbunden uppföljning i styrelsen.

Implementeringen av ramverket har fungerat väl och flertalet bolag har gjort framsteg i sitt hållbarhetsarbete under 2012. Under 2013 kommer vi att förtydliga vår strategi och modell för CR-arbetet med en höjd ambition och ökat fokus på att bli mer konkreta, praktiska och värde-drivna. För att ge ökat stöd åt våra innehav arbetar vi med att ta fram en verktyglåda för investeringsorganisationen och våra innehav samt att förbättra vårt CR-ramverk, bland annat genom att ställa mer differentierade krav på våra bolag baserat på marknadsnärvaro och bransch.

Ratos har en hög ambition inom CR. Vi vill vara med och leda utvecklingen i den nordiska private equity- och ägarbolagsindustrin, samtidigt som vi skapar långsiktiga värden genom att ta ekonomiskt, socialt och miljömässigt ansvar i vårt aktiva ägande. Vi har kommit en bit på väg och arbetar för att successivt stärka vårt hållbarhetsarbete.

Fokus under 2013

Under 2013 kommer Ratos CR-arbete bland annat att fokusera på:

- uppdatering av CR-policy och relaterade policyer
- revidering av Ratos CR-ramverk och kravnivåer med klassificeringssystem för innehaven
- utveckling av informationsbank och verktyglåda
- förstärkning av bolagens arbete med Risk Assessment och uppföljning/efterlevnad (Compliance)
- genomgång av innehavens arbete inom anti-korruption
- utvärdering av "whistleblower"-system för Ratos innehav.

Exempel på hållbarhetsarbete i Ratos innehav

Eftersom Ratos innehav verkar i olika branscher och på olika marknader skiljer sig de viktigaste CR-frågorna för respektive bolag åt, även om det också finns flera gemensamma frågeställningar. Ett gott CR-arbete kännetecknas av att bolagen har genomarbetade processer och god praxis för att hantera de mest väsentliga frågeställningarna och är väl positionerade för att ta vara på de möjligheter som hållbarhet medför. Nedan listas några exempel från Ratos portfölj.

Etiskt ansvarstagande

- **Mänskliga rättigheter, arbetsrätt:** Flertalet av våra innehav har egen produktion eller gör inköp i länder som kan betecknas som högriskländer ur människorätts- och arbetsrättsperspektiv. I dessa bolag är det extra viktigt med ett internt system som följer upp den egna verksamheten och/eller leverantörerna baserat på en uppförandekod, tydliga riktlinjer och principer i leverantörsavtal, interna processer för hantering av incidenter, etc.
- **Anti-korruption:** Många av våra innehav har verksamhet i länder där korruption förekommer (till exempel baserat på Transparency Internationals rankingar). Etablering av gemensam uppförandekod, intern utbildning och uppföljning, whistleblower-system samt systematisk kontroll av affärspartners är medel som Ratos förordar i enlighet med vår nolltolerans mot korruption.

ARCUSGRUPPEN

HABA
BATHROOM
GROUP | Håra
westerbergs

HL

DIAB

Miljömässigt ansvarstagande

- Som en självklar grund ska miljölagar och -förfordningar följas. I tillägg bör bolagen arbeta proaktivt för att minska miljöpåverkan, till exempel genom optimering av logistik, effektivisering av produktion samt ökad återvinning och användning av återvunnet material, vilket även kan ge kostnadsfördelar. För ett flertal bolag utgör detta en affärsmöjlighet då kunderna efterfrågar mer miljösmarta produkter.

SCANDINAVIAN
BUSINESS SEATING

ARCUSGRUPPEN

Ansvar för medarbetare

- **Hälsa och säkerhet:** Ett antal av våra bolag bedriver produktion där hantering av stora, tunga maskiner och föremål förekommer. Utbildning, processer, föreskrifter och goda rutiner för att förebygga olyckor är av extra stor vikt i dessa innehav. Arbete för minskad sjukfrånvaro och personalomsättning bidrar även till sänkta kostnader.

EM
EuroMaint

AH Industries
Empowering solutions together

Stort steg framåt

Arcus-Gruppen är ett exempel på hur bolag kan arbeta integrerat med sina viktigaste hållbarhetsfrågor. Under 2012 flyttade bolaget till en ny produktionsanläggning och tog därmed ett stort steg även inom miljöområdet. Terje Thurmann-Moe, kommunikationschef på Arcus-Gruppen, berättar om hur hållbarhetsarbetet drivs framåt och vilka frågor som är viktiga för bolaget.

Terje Thurmann-Moe
Kommunikationschef
Arcus-Gruppen

Vad betyder hållbarhet för er?

– Bærekraft, som hållbarhet heter på norska, är en viktig komponent i hur vi bedriver vår verksamhet. Det ska vara integrerat i hela värdekedjan, från våra underleverantörers verksamhet till hur vi agerar gentemot våra slutkunder.

Vad driver ert hållbarhetsarbete?

– En kombination av interna drivkrafter och krav från våra kunder. Vi har stora tillväxtambitioner och tror inte på någon enkel väg till framgång. Arcus-Gruppen har en lång historik och ämnar finnas kvar som företag även under lång tid framöver. Då krävs det att vi är ansvarstagande. I vår bransch ställer våra största kunder, dvs Vinmonopolet och Systembolaget, höga krav inom CR-området – framför allt när det gäller ansvar i leverantörsledet. Det CR-ramverk som Ratos lanserade under 2011 har fungerat som inspiration och stöd i vårt arbete med att säkerställa att alla viktiga områden inom hållbarhet beaktas.

Vilka är era viktigaste CR-frågor och hur arbetar ni med dem?

– Ansvar i leverantörskedjan, anti-korruption, energi- och resurseffektivitet inom produktion och logistik samt ansvarsfullhet gentemot konsument. För oss är det viktigt att arbetet och målsättningarna inom CR-området är förankrade i verksamheten och organisationen. Vår produktorganisation ansvarar därför för aktiviteterna och målen för hållbarhet i leverantörsledet samt för produktansvar gentemot kunderna, medan verksamhetsområdena produktion och distribution driver vårt miljöarbete. Samtliga chefer i organisationen har ansvar för arbetet med vår interna uppförandekod.

Hur hanterar ni produktansvar?

– Vi tar ett stort ansvar för att produktutveckling, marknadsföring och försäljning sker på ett ansvarsfullt sätt.

De produkter som vi arbetar med, alkoholhaltiga drycker, skapar glädje för många men också problem för en del. Det är en aspekt som vi tar på stort allvar i vårt arbete och vi verkar i enlighet med gällande lagar och de goda branschstandarder som finns.

Hur arbetar ni konkret med ansvar i leverantörskedjan?

– Detaljhandelsmonopolen för alkoholhaltiga drycker i Norge, Sverige, Finland, Island och Färöarna har genom ett CR-samarbete utarbetat en nordisk plattform och en gemensam uppförandekod (Code of Conduct) i sina inköpsvillkor, som innebär ett åtagande att bedriva verksamhet på ett etiskt och ansvarsfullt sätt. Sedan 2011 håller vi på att implementera ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa en hållbar dryckesleverantörskedja. Bland annat måste alla leverantörer registreras och säkras avseende till exempel mänskliga rättigheter och arbetsrätt. Under 2012 har våra omkring 30 leverantörer i Sydafrika och Mexiko besvarat en elektronisk enkät baserad på vår uppförandekod, och samtliga leverantörer har informerats om våra CR-krav. Målsättningen är att omkring en tredjedel av våra största leverantörer ska revideras varje år.

Hur organiserar ni ert anti-korruptionsarbete?

– För att motverka korruption har vi under 2012 tagit fram en uppdaterad uppförandekod som lanseras i början av 2013 tillsammans med ett whistleblower-system för att våra anställda ska kunna rapportera oegentligheter. Samtliga medarbetare ska genomgå en repetitionsutbildning i uppförandekoden minst en gång per år, och den är en stående punkt på agendan vid de årliga medarbetarsamtalen. Alla chefer ansvarar för att deras team eller del av organisationen genomgår vår utbildning i de etiska riktlinjerna.

Hur bedrivs ert miljöarbete?

– Vi arbetar med att minska vår miljöpåverkan och har satt ambitiösa mål för minskning av koldioxidutsläpp samt resursanvändning. Här handlar det om att se över till exempel transporter och produktionsplanering för att effektivisera där det är möjligt.

Hur har er nya produktionsanläggning påverkat CR-arbetet?

– Mycket positivt – Gjelleråsen är också en miljöinvestering! Anläggningen som vi flyttade in i under 2012 har betytt mycket för vårt miljöarbete. Tack vare att vi kan planera produktionsytan så effektivt som möjligt och utveckla produktionsprocesserna optimalt i den nya anläggningen har vi kunnat minska vår energianvändning med cirka 60%, från 0,8 kWh/producerad liter till 0,3 kWh/liter. Det ska relateras till vårt miljömål för 2013 om 0,323 kWh/liter. Genom investering i en bergvärmearläggning är nu cirka 70% av den energi vi använder för uppvärmning förnyelsebar, vilket överstiger vårt mål om 60%.

Vilka är era prioriterade aktiviteter och mål under 2013?

– Vi skrev under FN:s Global Compact 2012 och kommer under 2013 att utveckla en integrerad rapportering som överensstämmer med dess krav. Ett mål för 2013 är att mer än 70% av våra leverantörer i Sydafrika, Mexiko, Chile, Argentina och Australien ska vara reviderade och godkända. Vi fokuserar också på vårt whistleblower-system och implementeringen av den nya uppförandekoden. Inom produktion och logistik arbetar vi vidare med miljöeffektiviseringar och aktiviteter för att minska våra utsläpp av koldioxid.

Hållbarhetsarbetet är en integrerad del av Arcus-Gruppens verksamhet och ett ständigt pågående arbete. Här illustreras exempel på vad som görs inom området i olika delar av bolagets verksamhet.

Leverantörer

- Samtliga leverantörer av vin och sprit-råvara ska genomgå en godkännande-process där såväl miljö- som etikaspekter beaktas. Löpande uppföljning och revidering av leverantörer enligt detta system är under implementering.
- Uppförandekod finns med i alla avtal.
- Målsättning 2013: Utrullning av leverantörsuppföljning i Sydafrika, Mexiko, Chile, Argentina och Australien – efterlevnad > 70%.

Transport

- Transport från leverantör till Arcus-Gruppens fabrik sker i första hand med båt eller tåg, i sista hand med lastbil.
- Målsättning 2013: minska koldioxidutsläpp med cirka 5%.

Produktion

Miljö

- Uppvärmning genom bergvärme-anläggning.
- Kontinuerlig förbättring av produktionen för att energieffektivisera.
- Målsättning 2013:
 - > 60% förnyelsebar energi.
 - Energieffektivitet 0,323 kWh/liter.

Arbetsmiljö

- Skapa en god, säker och hälsosam arbetsmiljö, till exempel genom färre tunga lyft. Arbetsmiljön var en prioriterad fråga vid utformningen av den nya produktionsanläggningen.

Transport

- Transport med lastbil från Arcus-Gruppens fabrik till kund.
- Målsättning 2013: minska koldioxidutsläpp med cirka 5%.

Kund

- Arcus-Gruppen arbetar i enlighet med kundernas krav avseende etiska och miljömässiga riktlinjer.
- Samarbete kring leverantörsuppföljning.

Konsument

- System för att säkerställa produktkvalitet och säkerhet.
- Ansvarsfull marknadsföring och kommunikation i enlighet med lagar och branschstandarder.
- Ekologiskt sortiment.

En del av samhället

Ratos CR-arbete fokuserar på hållbarhets- och ansvarsfrågor inom Ratos och i våra innehav. Därutöver har vi sedan länge ett aktivt samhällsengagemang i ett bredare perspektiv, i form av stöd till ett antal utvalda organisationer. Detta engagemang utgör en viktig komponent i vår företagskultur och bygger vidare på det sociala engagemang som etablerats av tidigare generationer på Ratos.

Genom Olof A Söderberg, som tillhörde andra generationen av Ratos grundarfamilj, var Ratos i början av 1900-talet en av initiativtagarna till grundandet av Handelshögskolan i Stockholm. Olof A Söderberg var också en drivande kraft för att reglera och trygga tjänstemännens pension genom grundandet av vad som senare skulle bli Alecta. Ragnar Söderberg (Olof A Söderbergs son) var som VD för Ratos i början av 1960-talet tidigt ute med att erbjuda de anställda sociala förmåner i form av fri tand- och läkarvård samt ett "barnbidrag".

Två av Ratos största ägare, *Torsten Söderbergs stiftelse* och *Ragnar Söderbergs stiftelse*, utgör idag tillsammans en av Sveriges största icke-statliga anslagsgivare inom vetenskaplig forskning och undervisnings- eller studieverksamhet (främst inom ekonomi, medicin och rättsvetenskap). Under 2012 uppgick anslagen, som finansieras med utdelningar från Ratos, till totalt cirka 266 Mkr.

Vårt samhällsengagemang

Vårt samhällsengagemang idag består av ett begränsat antal riktade samarbeten, föreningsmedlemskap och bidrag i de nordiska länder där vi är verksamma. Urvalet av projekt och medlemskap görs med omsorg baserat på kriterier och riktlinjer fastlagda av styrelsen.

Våra samarbetspartners ska vara neutrala och opolitiska organisationer med reviderade räkenskaper och god insyn från Ratos. Bidraget ska vara öronmärkt till ett särskilt projekt och tidsbegränsat med möjlighet till förlängning. Under året sker en löpande uppföljning med respektive

samarbetspartner. Vi gör även en årlig utvärdering av samtliga engagemang, som presenteras för styrelsen.

Våra samarbeten

Våra samarbeten ska bedrivas i Ratos närområde, rikta sig till de mest utsatta i samhället eller ha en anknytning till Ratos verksamhet.

Vårt närområde: På Norrmalm i Stockholm finns många människor i behov av hjälp. Sedan 2004 stödjer Ratos *Klaragården (Stockholms Stadsmision)*, en fristad för utsatta kvinnor i Stockholmsområdet. Hit söker sig kvinnor dagligen för att få äta, duscha, sova och ta del av olika aktiviteter. Kvinnorna kan även få hjälp av ett ombud, bland annat med juridiska frågor och i kontakter med myndigheter.

De mest utsatta i samhället: I Sverige stödjer vi *Insamlingsstiftelsen mot Trafficking*, där Ratos varit huvudsponsor sedan bildandet 2008 och vars verksamhet är att stödja offer för människohandel; *Mentor*, som förebygger droganvändning och våld bland ungdomar genom mentorprogram och föräldraverksamhet, samt *Ersta Flickhem (inom Ersta Diakoni)* som vänder sig till flickor som utsatts för sexuella övergrepp. I Danmark går vårt stöd till projekt inom organisationen *Børnehjælpsdagen*, vars mål är att förbättra villkoren för barn som lever på barnhem i Danmark, samt till *Red Barnets* projekt "Børns venskabsfamilier", där utsatta familjer får en vänskapsfamilj som regelbundet avlastar och stödjer dem. I Finland stödjer Ratos *SOS Barnbyar*, där vårt bidrag under 2012 användes till en ny integrerad barnby utanför Tammerfors.

Anknytning till vår verksamhet: Ratos stödjer utvalda projekt med anknytning till vår verksamhet eller våra medarbetare. Vi bidrar till *Per Strömbergs professur i finansiell ekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm*, vars forskning fokuserar på frågor inom aktivt ägande. För att hedra vår medarbetare Magdalena Aniansson som gick bort i cancer under 2009, och samtidigt bidra till svensk cancerforskning, stödjer Ratos sedan 2010 ett *forskningsprojekt vid Karolinska Institutet*. Projektet leds av professor Cecilia Söderberg-Nauclér och är ett samarbete mellan professorerna Jonas Berghs och Jan Frisells grupper vid Karolinska Institutet. Vi valde även, baserat på förslag från medarbetarna, att ge årets julgåva till *Barncancerfonden*.

Föreningsmedlemskap

Ratos stödjer Handelshögskolan i Stockholm genom att vara en så kallad Capital Partner. Inom ramen för Studieförbundet Näringsliv och Samhälle (SNS) bidrar Ratos till forskning inom områden som anknuter till vår verksamhet.

Innehav

RATOS

Innehavsöversikt	28
AH Industries	30
Arcus-Gruppen	32
Biolin Scientific	34
Bisnode	36
DIAB	38
Euromaint	40
Finnkino	42
GS-Hydro	44
Hafa Bathroom Group	46
HL Display	48
Inwido	50
Jøtøl	52
KVD Kvarndammen	54
Mobile Climate Control	56
SB Seating	58

Innehavsöversikt

Här ges en översikt av innehavens utveckling var för sig samt för portföljen som helhet.

Alla siffror avser 100% av respektive innehav utifrån deras respektive resultaträkning och rapport över finansiell ställning. Koncernmässigt värde och ägarandel är de enda siffror som avser Ratos. För att underlätta jämförelser mellan åren och ge jämförbar finansiell struktur proformeras i tillämpliga fall vissa innehav, vilket

redovisas i not under tabellen. En detaljerad uppställning av resultat, rapport över finansiell ställning, kassaflöde och nyckeltal för respektive innehav samt kommentarer presenteras på följande sidor och uppdateras kvartalsvis på Ratos hemsida www.ratos.se.

Mkr	Nettoomsättning		EBITA		EBT ^{A)}	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
AH Industries	1 062	925	-45	24	-72	-6
Arcus-Gruppen ¹⁾	2 278	2 072	5	146	-73	78
Biolin Scientific ²⁾	235	232	23	15	14	0
Bisnode	3 935	4 310	511	447	70	203
Contex Group ³⁾	286	300	5	19	-150	7
DIAB	1 003	1 219	-217	-5	-279	-50
Euromaint ⁴⁾	2 489	2 860	51	102	5	52
Finnkino ⁵⁾	862	799	128	77	82	21
GS-Hydro	1 352	1 074	123	31	44	-13
Hafa Bathroom Group ⁶⁾	268	324	7	-5	5	-2
HL Display	1 657	1 643	104	64	70	24
Inwido	4 607	5 050	288	407	246	315
Jøtul	913	996	-52	-33	-152	-66
KVD Kvarndammen	287	276	41	52	25	42
Mobile Climate Control	1 250	1 048	108	45	67	7
SB Seating	1 176	1 264	237	253	180	196
Stofa	1 572	1 390	180	146	88	96
Summa	25 234	25 782	1 497	1 786	169	905

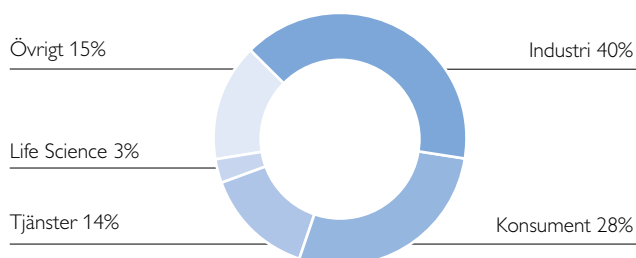
Förändring

-2%

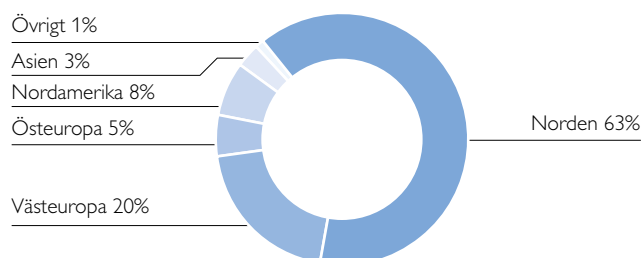
-16%

-81%

Branschfördelning per koncernmässigt bokfört värde i Ratos

Omsättning per geografiskt område

Mkr	Avskrivningar ^{B)} 2012	Investeringar ^{C)} 2012	Kassaflöde ^{D)} 2012	Eget kapital ^{E)} 2012-12-31	Räntebärande nettoskulder ^{E)} 2012-12-31	Medelantal anställda 2012	Koncernmässigt värde 2012-12-31	Ratos ägarandelar 2012-12-31
AH Industries	57	50	-79	832	394	456	305	69%
Arcus-Gruppen	40	126	-94	560	436	441	434	83%
Biolin Scientific	8	26	-11	349	155	136	343	100%
Bisnode	144	100	124	2 160	2 074	2 906	1 203	70%
Contex Group	29	24	-28	165	-1	129	160	100%
DIAB	174	32	-36	1 152	759	1 070	1 021	96%
Euromaint	51	29	5	594	588	2 437	577	100%
Finnkino	67	28	95	452	217	755	445	98%
GS-Hydro	21	21	63	352	451	636	-2	100%
Hafa Bathroom Group	2	4	-4	42	61	136	153	100%
HL Display	38	51	70	1 156	396	1 140	1 041	99%
Inwido	113	87	166	2 367	1 131	3 270	2 290	97%
Jøtul	59	68	-81	498	583	683	181	61%
KVD Kvarndammen	4	3	49	255	220	184	255	100%
Mobile Climate Control	16	7	2	845	562	628	819	100%
SB Seating	37	68	155	1 179	672	468	1 061	85%
Stofa	117	153	92	253	859	462	250	99%

^{A)} Resultat med återlagda räntekostnader på aktieägarlån.

^{B)} I avskrivningar ingår avskrivningar och nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar samt på internt genererade och direktförvärvade immateriella tillgångar. Av- och nedskrivningar ingår i EBITA.

^{C)} Investeringar exklusive förvärv av företag.

^{D)} Med kassaflöde avses kassaflöde från löpande verksamhet inklusive betalda räntor och investeringsverksamhet före förvärv och avyttring av företag.

^{E)} I eget kapital ingår aktieägarlån. Räntebärande skulder exkluderar aktieägarlån.

¹⁾ Resultatet för Arcus-Gruppen 2011 är proformerat med hänsyn till ny finansiering.

²⁾ Resultatet för Biolin Scientific 2011 är proformerat med hänsyn till ny koncernstruktur, förvärv av Sophion Bioscience i augusti 2011, ny finansiering samt nedläggning av Farfield.

³⁾ Resultatet för Contex Group 2011 är proformerat med hänsyn till försäljning av Z Corporation och Vidar Systems samt ny finansiering.

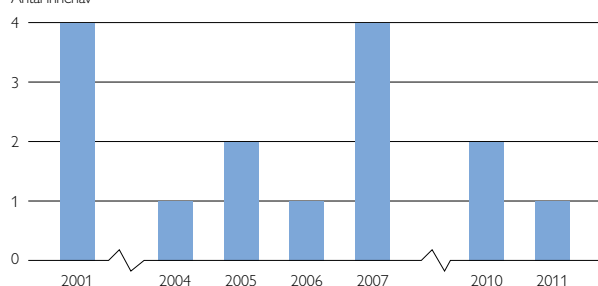
⁴⁾ Resultatet för Euromaint 2011 är proformerat med hänsyn till avvecklad verksamhet (affärsområde Ombyggnad) samt försäljning av Euromaint Industry.

⁵⁾ Resultatet för Finnkino 2011 är proformerat med hänsyn till Ratos förvärv.

⁶⁾ Resultatet för Hafa Bathroom Group 2011 är proformerat med hänsyn till avvecklad verksamhet i Danmark.

Investeringsår

Antal innehav

AH Industries

2012 var ytterligare ett utmanande år för vindkraftindustrin. AH Industries har vidtagit omfattande åtgärder för att anpassa verksamheten till gällande marknadsförutsättningar. På kort sikt råder fortsatt stor osäkerhet för vindkraftindustrin, medan tillväxtpotentialerna på längre sikt bedöms som relativt goda.

Verksamhet

AH Industries (AHI) är en av världens största underleverantörer av metallkomponenter till vindkraft- samt cement- och mineralindustrin. Bolaget är specialiserat på sourcing, tillverkning och bearbetning av tunga metallobjekt med höga krav på precision och tekniskt kunnande. Koncernen har två affärsområden: Wind Solutions och Industrial Solutions. Wind Solutions består av tre divisioner: Nacelle & Hub, som levererar olika typer av större metallkomponenter (till exempel axlar och nav) till turbintillverkare, Tower & Foundation, som levererar flänsar till tornstillverkare samt Site Solutions, som levererar tjänster och lyftutrustning till turbintillverkare och vindparksägare. Industrial Solutions levererar metallkomponenter och andra delar till cement- och mineralindustrin, ofta i form av moduler eller systemlösningar.

AH Industries har cirka 430 anställda och produktion i Danmark, Kina och Tyskland.

Marknad

Efter en positiv inledning på året försämrades åter vindkraftsmarknaden på AHIs huvudmarknader i Europa och USA till följd av den allmänna konjunkturen, eurokrisen och en ökad osäkerhet kring flera länders subventionssystem för vindkraft. Dessa negativa marknadsfaktorer har övervägt den positiva utveckling som fortsatt sker avseende teknologisk utveckling och förbättrad produktivitet inom vindkraft.

Den svaga marknadsutvecklingen har skapat lönsamhetsproblem hos många turbintillverkare, vilket medfört stora neddragningar av personal och produktionskapacitet. Detta skapar ytterligare press på underleverantörsledet, men även möjligheter då en del tillverkare väljer att i allt större utsträckning lägga ut produktion och montage till underleverantörer.

Året i korthet

AHI har i likhet med hela branschen haft en svagare utveckling under 2012 än förväntat. Inom Nacelle & Hub har produktionseffektiviteten varit låg på grund av störningar i råvaruförsörjningen och kraftigt reducerade försäljningsvolymerna. Tower & Foundation har efter genomförd omstrukturering och produktionsflytt till Tyskland uppvisat en försiktigt positiv trend under året. Site Solutions har efter ett starkt fjolår haft en svag utveckling på grund av bland annat projektförskjutningar inom offshorevindkraft. Till följd av den svaga resultatutvecklingen inom Wind Solutions genomfördes nya åtgärdsprogram med omfattande personalminskningar under hösten.

Industrial Solutions hade en positiv utveckling under året. Aktivitetsnivån var hög – bolaget etablerade sig framgångsrikt inom mineralsegmentet, flera nya utvecklingsprojekt med större kunder initierades och organisationen utökades för att kunna möta en ökad efterfrågan.

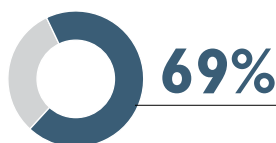
Framtid

På kort sikt råder fortsatt stor osäkerhet för vindkraftindustrin, och flera av de större turbintillverkarna har lanserat omfattande omstruktureringar. Omstruktureringen av branschen förväntas inom några år leda till ett mer balanserat läge avseende utbud och efterfrågan, vilket är en förutsättning för att lönsamheten i industrin ska återställas.

Den förväntade globala tillväxten för vindkraftsmarknaden de närmaste åren är, om än lägre än tidigare förväntat, fortsatt relativt hög. En global årlig tillväxt på cirka 5% förväntas under 2012–16. Tillväxten på AHIs huvudmarknader i norra Europa väntas bli ännu högre, drivet av en fortsatt stark utveckling inom offshore samt Tysklands stora satsning på grön energi. Cirka 40% av AHIs omsättning inom vindkraft utgörs av offshoresegmentet som förväntas uppvisa god tillväxt de kommande åren. Bolaget avser också att expandera sin verksamhet i Kina som utvecklas positivt inom både Wind Solutions och Industrial Solutions.

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade AH Industries 2007. Övriga ägare är AH Industries grundare Arne Hougaard (16%), RM Groups grundare Ole Jørgensen (10%) samt företagsledning och styrelse (5%).

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 305 Mkr.

Vår syn på innehavet

När Ratos förvärvade AH Industries såg vi en stor tillväxtpotential i vindkraftindustrin och en möjlighet att vara med i den förväntade omstruktureringen av underleverantörsledet. Finanskrisen som bröt ut 2008 slog dock hårt mot branschen och den förväntade tillväxten

har inte realiserats. AHI har under dessa tuffa år genomgått en omfattande intern förändring – stärkt strategisk plattform, mer kostnadseffektiv produktion, breddat produktutbud tack vare tilläggsförvärv samt utökad geografisk närvaro – vilket gör bolaget väl positionerat för att ta del av den framtida marknadstillväxten. Bolaget har utvecklats från en klassisk maskinverkstad som levererade enskilda komponenter till ett partnerföretag som levererar lösningar i nära samarbete med kunderna.

Vi har fortsatt en långsiktigt positiv syn på vindkraftindustrin, och den pågående branschomstruktureringen kan skapa möjligheter för en ledande leverantör som AHI. Vi ser också en stor tillväxtpotential för Industrial Solutions, vilket på sikt kan göra AHI mindre utsatt för vindkraftsmarknadens volatilitet.

Robin Molvin, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MDKK	2012	2011	2010¹⁾	2009¹⁾	2008
Nettoomsättning	908	763	763	866	583
Rörelsens kostnader	-898	-716	-678	-767	-478
Övriga intäkter/kostnader	0	19	2	0	1
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar					
EBITDA	10	66	87	99	106
Av- och nedskrivningar	-49	-46	-45	-39	-20
EBITA	-38	20	43	61	86
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar					
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	-38	20	43	61	86
Finansiella intäkter	6	6	3	3	2
Finansiella kostnader	-30	-31	-25	-25	-23
EBT	-62	-5	20	38	64
Skatt	18	2	-4	-7	-16
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	-44	-3	17	31	48
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	-44	-3	17	31	48
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA	-33	7	-9		
Operativ EBITA	-6	13	52	61	86
FINANSIELL STÄLLNING, MDKK					
Goodwill	672	672	670		510
Övriga immateriella anläggningstillgångar	2	3	2		2
Materiella anläggningstillgångar	216	220	225		163
Finansiella tillgångar, räntebärande					
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	11	5	26		2
Summa anläggningstillgångar	902	900	923	-	677
Lager	128	136	105		58
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	157	207	149		109
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar		43	55		4
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	285	386	309	-	172
Summa tillgångar	1 187	1 286	1 232	-	849
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	720	730	734		418
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande					
Avsättningar, ej räntebärande	12	13	31		0
Skulder, räntebärande	341	352	355		388
Skulder, ej räntebärande	113	190	112		43
Finansiella skulder, övriga					
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	1 187	1 286	1 232	-	849
KASSAFLÖDESANALYS, MDKK					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	-11	44			64
Förändring av rörelsekapital	-13	-13			-40
Kassaflöde från löpande verksamhet	-24	31	-	-	24
Investeringar i anläggningstillgångar	-43	-42			-62
Avyttringar av anläggningstillgångar		2			
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	-67	-9	-	-	-38
Nettoinvesteringar i företag					
Kassaflöde efter investeringar	-67	-9	-	-	-38
Förändring av lån	-11	-2			40
Nyemission	35				
Lämnad utdelning					
Övrigt					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	24	-2	-	-	40
Årets kassaflöde	-43	-11	-	-	2
NYCKELTAL, MDKK					
EBITA-marginal (%)	-4,2	2,6	5,6	7,0	14,7
EBT-marginal (%)	-6,8	-0,6	2,7	4,4	11,0
Avkastning på eget kapital (%)	-6,1	-0,4	-	-	12,1
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	-3,0	2,4	-	-	11,5
Soliditet (%)	61	57	60	-	49
Räntebärande nettoskuld	341	309	300	-	384
Skuldsättningsgrad	0,5	0,5	0,5	-	0,9
Medelantal anställda	456	457	420	405	253

¹⁾ Resultatet och medelantal anställda 2009 och 2010 är proformerat med hänsyn till förvärv av RM Group.

Fakta

www.ah-industries.dk

Företagsledning

Steffen Busk Jespersen	VD
Thomas Thomsen	CFO
Thomas Ballegaard	Affärsområdeschef Wind Solutions
Per Christian Jensen	Direktör HR och Kommunikation
Søren Rossen Bech	Direktör Teknisk Utveckling

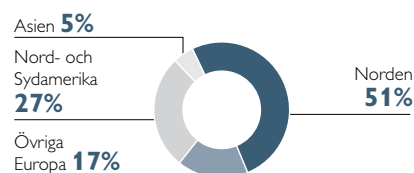
Styrelse

Anders Lindblad	Ordförande
Peter Leschly	Vice ordförande
Lars Frithiof	
Erik Jørgensen	
Ole Jørgensen	
Robin Molvin	Ratos (bolagsansvarig)
Anders Paulsson	
Klaus Labaek	Arbetsstagarrepresentant
Charlotte Matthiesen	Arbetsstagarrepresentant
Lars Wahlquist	Arbetsstagarrepresentant
Martin Højbjerg	Suppleant, Ratos

Omsättning per affärsområde

Omsättning per region

Arcus-Gruppen

2012 var ett händelserikt år för Arcus-Gruppen. Flytten till den nya produktions- och logistikanläggningen är genomförd och Aalborg med flera nya varumärken har förvärvats. Den underliggande tillväxten och resultatutvecklingen var god med ökad marknadsandel inom både vin och sprit.

Verksamhet

Arcus-Gruppen är en ledande leverantör av vin och sprit i Norden. Koncernen har tre verksamhetsområden: Sprit, Vin och Distribution (Vectura).

Till de mest kända egna varumärkena inom Sprit hör bland annat Aalborg Akvavit, Braastad Cognac, Gammel Dansk, Lysholm Linie Aquavit och Vikingfjord Vodka.

Inom Vin – där dotterbolagen Vinordia, Arcus Wine Brands, Excellars och Symposium (Norge) samt Vingruppen (Sverige) ingår – har Arcus-Gruppen både egna varumärken och agenturverksamhet. Vinsegmentet inkluderar producenter och varumärken såsom Domaine Laroche, Louis Roederer, Foot of Africa och Doppio Passo.

Vectura är Norges främsta logistikföretag inom alkoholhaltiga drycker.

Arcus-Gruppen äger dessutom 34% av cognacproducenten Tiffon i Frankrike.

Marknad

Inom Sprit har Arcus-Gruppen en ledande position i Norge och Danmark. Utanför Norge är spritförsäljningen huvudsakligen koncentrerad till segmenten akvavit, där bolaget har en stark position i Tyskland och Sverige; cognac, med stark position i Sverige; samt vodka, med betydande försäljning till USA. Försäljning sker även till tax free och travel retail.

Spritmarknaden domineras av stora aktörer med internationella varumärken, såsom Bacardi, Diageo och Pernod Ricard. Inom Arcus-Gruppens viktigaste spritsegment, akvavit, består marknaden dock till största delen av lokala aktörer, då smak och konsumtionsmönster skiljer sig mycket mellan olika nationella marknader.

Vinmarknaden består till stor del av internationella producenter vars produkter främst säljs genom lokala agenter. Inom Vin är Arcus-Gruppen marknadsledare i Norge och Sverige, där man genom dotterbolaget Vingruppen skapat en stark position med god tillväxt.

Vin- och spritprodukter konsumeras i stort sett i samma grad oberoende av konjunktur. Under senare år har konsumtionsmönstret i Norden skiftat från sprit till vin.

Året i korthet

Arcus-Gruppen har under 2012 haft en god försäljningstillväxt och bolaget har tagit marknadsandelar inom både Sprit och Vin. Under våren flyttade verksamheten till en ny produktions- och logistikanläggning på Gjelleråsen utanför Oslo, ett projekt som i sin helhet löpt enligt plan. Under våren drabbades dock Vectura av inkörsproblem med det automatiska lagersystemet, vilket orsakade leveransförseningar.

I juli tecknade Arcus-Gruppen avtal om att förvärva akvavitvarumärkena Aalborg, Brøndums och Malteser, bittervarumärket Gammel Dansk från Pernod Ricard samt en produktionsanläggning i Aalborg. Förvärvet förstärker Arcus-Gruppens position betydligt på den nordiska marknaden. Brøndums kommer av konkurrensrättsliga skäl att avyttras under 2013.

Framtid

Arcus-Gruppen har en unik position på den norska marknaden med hög marknadsandel. Förvärvet av varumärken från Pernod Ricard stärker bolagets position i övriga Norden och Tyskland och breddar portföljen av exportvarumärken, vilket tillsammans med en växande vinmarknad lägger grunden för en fortsatt god tillväxtpotential. I tillägg kan effektiviseringsvinster realiseras inom produktion och logistik.

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade Arcus-Gruppen 2005. Övriga ägare är HOFF Norske Potetindustrier med 10% samt företagsledning och styrelse med 7%.

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 434 Mkr.

Vår syn på innehavet

Arcus-Gruppen har genomgått stora förändringar sedan Ratos förvärv. Bolaget har avyttrat delar som inte tillhör kärnverksamheten, sålt fastigheter, gjort flera tilläggsförvärv för att bredda och stärka såväl verksamhet som produktutbud samt investerat

i en ny produktions- och logistikanläggning som förväntas ge stora effektiviseringsvinster. Arcus-Gruppen har under dessa år utvecklats till en ledande nordisk vin- och spritleverantör med stark finansiell position.

Vi har uppnått de mål vi satte upp vid förvärvet. Genom den nya anläggningen och ett stort tilläggsförvärv tar vi nästa steg och ser fortsatt stora utvecklingsmöjligheter för bolaget. Arcus-Gruppen verkar på en stabil men växande marknad. Med en delvis ny ledningsgrupp, en ny strategiplan som fokuserar på organisk tillväxt samt effektiv produktion och distribution står bolaget väl rustat för framtiden. Målet är att Arcus-Gruppen ska fortsätta växa med ökad lönsamhet.

Mikael Norlander, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MNOK	2012	2011¹⁾	2010	2009	2008
Nettoomsättning	1 957	1 789	1 632	1 504	1 309
Rörelsens kostnader	-1 925	-1 649	-1 473	-1 288	-1 145
Övriga intäkter/kostnader	0	9		-27	0
Andelar i intresseföretags resultat	6	6	2	3	8
Resultat från avyttringar					
EBITDA	38	155	160	191	172
Av- och nedskrivningar	-34	-29	-29	-28	-29
EBITA	4	126	131	163	143
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar	-5	-5	-5	-3	-3
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	0	121	126	160	141
Finansiella intäkter	8	14	9	26	38
Finansiella kostnader	-70	-69	-23	-50	-66
EBT	-63	67	113	136	113
Skatt	16	-17	-28	-50	-26
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	-47	50	85	86	87
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	-77	29	55	68	72
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	30	21	30	18	15
Jämförelsestörande poster i EBITA	-172	-43	-9	63	52
Operativ EBITA	176	169	140	100	91

FINANSIELL STÄLLNING, MNOK

Goodwill	601	602	465	460	467
Övriga immateriella anläggningstillgångar	228	233	234	240	236
Materiella anläggningstillgångar	404	124	99	100	201
Finansiella tillgångar, räntebärande				6	8
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	166	96	71	65	76
Summa anläggningstillgångar	1 399	1 056	869	871	988
Lager	249	252	209	211	218
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	1 025	1 230	1 045	935	947
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	364	416	429	378	481
Tillgångar som innehas för försäljning				153	
Summa omsättningstillgångar	1 638	1 897	1 682	1 677	1 647
Summa tillgångar	3 036	2 954	2 552	2 548	2 635
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	445	526	823	758	705
Innehav utan bestämmande inflytande	35	25	61	41	34
Avsättningar, räntebärande	29	38	32	38	123
Avsättningar, ej räntebärande	65	68	71	74	116
Skulder, räntebärande	708	392	140	183	295
Skulder, ej räntebärande	1 715	1 874	1 402	1 434	1 352
Finansiella skulder, övriga	39	31	23	17	10
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning				3	
Summa eget kapital och skulder	3 036	2 954	2 552	2 548	2 635

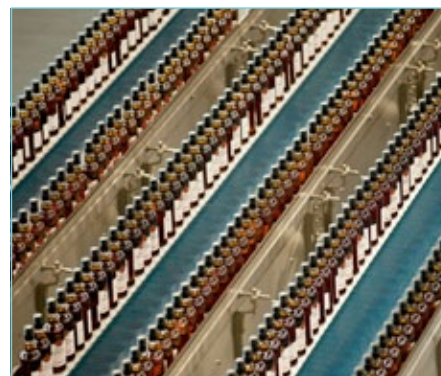
KASSAFLÖDESANALYS, MNOK

Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	-60	66	102	171	76
Förändring av rörelsekapital	87	6	-131	-11	80
Kassaflöde från löpande verksamhet	27	71	-28	160	156
Investeringar i anläggningstillgångar	-109	-54	-29	-156	-18
Avyttringar av anläggningstillgångar	1	9	2	7	4
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	-81	26	-56	10	142
Nettoinvesteringar i företag		-49	153		-84
Kassaflöde efter investeringar	-81	-22	97	10	58
Förändring av lån	49	252	-36	-113	-55
Nyemission					
Lämnad utdelning	-21	-149	-14	-6	-159
Övrigt	3	-98			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	31	6	-50	-119	-214
Årets kassaflöde	-50	-17	47	-109	-156

NYCKELTAL, MNOK

EBITA-marginal (%)	0,2	7,0	8,0	10,8	11,0
EBT-marginal (%)	-3,2	3,7	6,9	9,0	8,6
Avkastning på eget kapital (%)	-15,9	-	6,9	9,3	9,7
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	0,7	-	13,1	17,0	14,5
Soliditet (%)	16	19	35	31	28
Räntebärande nettoskuld	373	14	-256	-163	-71
Skuldsättningsgrad	1,5	0,8	0,2	0,3	0,6
Medelantal anställda	441	469	452	463	461

¹⁾ Resultatet 2011 är proformerat med hänsyn till ny finansiering.

Fakta

ARCUSGRUPPEN

www.arcusgruppen.no

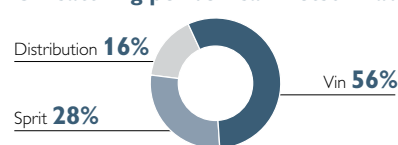
Företagsledning

Otto Drakenberg	VD
Jon Andreas Elde	CFO
Thomas Patay	Direktör Vin
Jan Oluf Skarpnes	Direktör Produktion
Erik Bern	Direktör Vectura
Erlend Stefansson	Direktör Sprit
Per Bjørkum	Direktör Kommunikation
Ann-Christin Gussiås	Direktör HR

Styrelse

Kaare Frydenberg	Ordförande
Eilif Due	
Stefan Elving	
Leif Johansson	Ratos
Mikael Norlander	Ratos (bolagsansvarig)
Hanne Refsholt	
Birgitta Stymne	
Göransson	
Henning Øglænd	
Kjell Arne Greni	Arbetstagarrepresentant
Erik Hagen	Arbetstagarrepresentant
Lasse Hansen	Arbetstagarrepresentant
Bjørn Erik Olsen	Arbetstagarrepresentant

Omsättning per verksamhetsområde

Omsättning per marknad

Biolin Scientific

Marknaden för avancerade analysystem växer i relativt stabil takt. Efter en svag inledning på året skedde en successiv återhämtning för Biolin. Genom god kostnadskontroll och stärkt försäljningsorganisation förbättrades resultatet. En ny VD, Johan von Heijne, tillträdde i februari 2013.

Verksamhet

Biolin Scientific, som erbjuder avancerade analysinstrument för forskning, utveckling och diagnostik, är indelat i tre produktområden: Analytical Instruments, Discovery Instruments och Diagnostic Instruments. Analytical Instruments – med varumärkena Q-Sense, KSV NIMA och Attension – är aktivt främst inom materialvetenskap och biofysik, såsom nya material för batterier och solfångare. Kunderna är i huvudsak akademiska och industriella forskningsavdelningar. Discovery Instruments, med varumärket Sophion, är aktivt inom cellanalys. Kunderna finns inom läkemedelsutveckling, där instrumenten används bland annat vid test av nya läkemedels säkerhet och effektivitet. Diagnostic Instruments, med varumärket Osstell, erbjuder instrument för att mäta stabiliteten i dentalimplantat. Kunderna utgörs av tandläkare.

Huvudkontoret ligger i Stockholm men bolaget har även verksamhet i Göteborg, Danmark, Finland, Storbritannien, USA, Kina och Japan. Försäljningen är global och sker genom egen säljkår på de största marknaderna samt genom distributörer. Bolaget har cirka 140 anställda.

Marknad

Den globala marknaden för analysinstrument, där Biolin agerar inom ett antal nischer, omsätter cirka 40 miljarder USD och växer med cirka 6–7% per år. Bolaget säljer i huvudsak unika och patentskyddade mättekniker där man saknar direkta konkurrenter. Tillväxten drivs av ökade

offentliga och privata anslag för forskning inom de områden där Biolin Scientific är verksam. Dessa anslag är generellt mindre konjunkturkänsliga.

Biolins viktigaste geografiska marknader är Nordamerika, Väst-europa och Japan. Bland tillväxtmarknaderna finns Brasilien, Ryssland, Indien och Kina. Bolagets försäljning förväntas växa snabbare än marknaden, drivet dels av en underliggande tillväxt inom instrumentförsäljning, dels en växande eftermarknadsaffär mot bolagets redan sålda instrument. För närvarande svarar eftermarknaden för cirka 40% av bolagets totala försäljning.

Året i korthet

Utvecklingen inom Analytical Instruments var inledningsvis svag, främst i USA och Kina där förändringar i försäljningsorganisationerna under en period minskade säljeffektiviteten. Åtgärder för att stärka organisationerna och förbättra uppföljningen fick positiv effekt under andra halvåret, vilket ledde till en successiv återhämtning av försäljningen.

Discovery Instruments hade en stabil utveckling under året med stark tillväxt inom förbrukningsvaror, som dock motverkades av en lägre snittintäkt per sålt instrument, orsakat av en högre andel sålda uppgraderingar och lägre andel nykundsförsäljning.

Utvecklingen för Diagnostic Instruments var god under året, tack vare ett starkt andra halvår. Avtal slöts med viktiga leverantörer i Sydkorea och Japan.

En ny VD, Johan von Heijne, rekryterades i slutet av året och tillträdde i februari 2013.

Framtid

Bolaget förväntas ha en relativt god organisk tillväxt de kommande åren, drivet av nya instrumentlanseringar samt ökad eftermarknad. Målet är även att genomföra ytterligare tilläggsförvärv.

Finansiella mål

- Årlig organisk tillväxt > 10%
- EBITA-marginal > 20%

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade Biolin Scientific genom ett utköp från Nasdaq OMX Stockholm 2010. Biolin Scientific avnoterades i februari 2011.

Koncernmässigt bokförde värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 343 Mkr.

Vår syn på innehavet

Vi förvärvade Biolin Scientific då vi såg en stor tillväxtpotential hos bolagets produkter samt möjligheter till värdeskapande tilläggsförvärv. Ett stort tilläggsförvärv har genomförts sedan dess, och fler planeras framöver. Bolaget har även investerat i nya generationer av mätinstrument för att möta kundernas behov av ökad automatiseringsgrad och fler applikationer. Den höga kompetensen bland medarbetarna och företagets nära samarbete med sina kunder gör det möjligt att utveckla den befintliga produktportföljen för att exempelvis använda produkterna inom nya användningsområden. I vår plan för bolaget ligger hög tillväxt såväl organiskt som genom förvärv och så småningom förstärkta egna säljorganisationer på viktiga marknader.

Henrik Joelsson, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MKR	2012	2011¹⁾	2010¹⁾	2009	2008
Nettoomsättning	235	232	227	137	109
Rörelsens kostnader	-212	-224	-208	-120	-106
Övriga intäkter/kostnader	8	13	5		
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar					
EBITDA	31	22	23	17	3
Av- och nedskrivningar	-8	-7	-7	-5	-3
EBITA	23	15	17	12	0
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar	-1	-1	-1		
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	23	14	16	12	0
Finansiella intäkter	5	0	0	0	7
Finansiella kostnader	-13	-15	-15	-1	-2
EBT	14	0	2	11	5
Skatt	-5	0	25	22	15
Resultat från avvecklade verksamheter		-17	7		-34
Årets resultat	9	-17	33	33	-13
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	9	-17	33	33	-13
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA		-1			
Operativ EBITA	23	16	17	12	0
FINANSIELL STÄLLNING, MKR					
Goodwill	299	307		85	88
Övriga immateriella anläggningstillgångar	98	80		25	20
Materiella anläggningstillgångar	7	9		5	5
Finansiella tillgångar, räntebärande	0	0			
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	68	74		37	15
Summa anläggningstillgångar	472	470	-	153	128
Lager	30	34		16	18
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	71	69		46	33
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	17	34		35	7
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	118	137	-	97	57
Summa tillgångar	590	607	-	250	185
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	349	351		176	123
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande					
Avsättningar, ej räntebärande	4	5		2	17
Skulder, räntebärande	172	183		43	21
Skulder, ej räntebärande	59	60		30	24
Finansiella skulder, övriga	6	7			
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	590	607	-	250	185
KASSAFLÖDESANALYS, MKR					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	19			16	-9
Förändring av rörelsekapital	-3			-9	2
Kassaflöde från löpande verksamhet	16	-	-	7	-7
Investeringar i anläggningstillgångar	-26			-10	-8
Avyttringar av anläggningstillgångar				0	8
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	-11	-	-	-3	-7
Nettoinvesteringar i företag					
Kassaflöde efter investeringar	-11	-	-	-3	-7
Förändring av lån	-6			9	-2
Nyemission				22	
Lämnad utdelning					
Övrigt					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-6	-	-	32	-2
Årets kassaflöde	-17	-	-	28	-9
NYCKELTAL, MKR					
EBITA-marginal (%)	10,0	6,4	7,4	9,0	0,0
EBT-marginal (%)	5,9	0,0	0,7	8,4	4,8
Avkastning på eget kapital (%)	2,6	-	-	22,4	-10,6
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	5,2	-	-	7,0	4,8
Soliditet (%)	59	58	-	70	67
Räntebärande nettoskuld	155	149	-	8	14
Skuldsättningsgrad	0,5	0,5	-	0,2	0,2
Medelantal anställda	136	141	141	71	78

¹⁾ Resultatet och medelantal anställda 2010 och 2011 är proformerat med hänsyn till ny koncernstruktur, förvärv av Sophion Bioscience i augusti 2011, ny finansiering samt avveckling av Farfield.

Fakta

www.biolinscientific.com

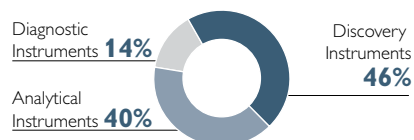
Företagsledning

Johan von Heijne	VD
Christina Rubenhag	CFO
Andreas Andersson	Chef Analytical Instruments
Jonas Ehinger	Chef Diagnostic Instruments
Torsten Freltoft	Chef Discovery Instruments

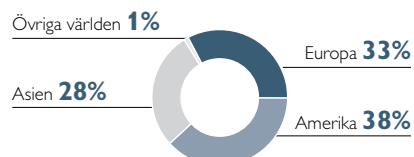
Styrelse

Peter Ehrenheim	Ordförande
Arne Bernroth	
Henrik Joelsson	Ratos (bolagsansvarig)
Mats Lönnqvist	
Yvonne Mårtensson	
Anders Borg	Suppleant, Ratos

Omsättning per produktområde

Omsättning per region

Bisnode

Strategin att renodla och fokusera Bisnodes marknadserbjudande fortsätter, och aktivitetsnivån har under ny ledning varit hög 2012. Tillväxten inom kreditjänster har varit god medan de mer cykliska tjänsterna för direktmarknadsföring hade en svagare utveckling.

Verksamhet

Bisnode är en av Europas ledande leverantörer av digital affärsinformation med ett komplett utbud av onlinetjänster inom kredit-, marknads- och affärsinformation. Bisnode samlar in och förädlar data om företag och konsumenter från olika källor. Informationen kundanpassas och levereras digitalt till företag och organisationer inom olika branscher och verksamhetsområden. Genom att Bisnode erbjuder relevant information i kombination med användarvänlighet, design, teknik och innovativa lösningar kan deras kunder öka sin försäljning, minska sina risker och förbättra sina dagliga affärsbeslut. Bolaget finns i 18 europeiska länder och har cirka 3 000 anställda.

Genom att erbjuda tjänster som baseras på samma typ av information inom flera delar av koncernen utvinns ekonomiska skalfördelar via gemensamma informationsinköp och datahantering, vilket också ger lägre kostnader för anpassning, paketering och distribution.

Bisnode har idag en av Europas största databaser med information om företag över hela Europa samt omfattande databaser med information om konsumenter i ett flertal länder.

Marknad

Bisnode verkar på den europeiska marknaden för digital affärsinformation. Marknaden uppskattas vara värd ungefär 75 miljarder kronor inom de kompetensområden och i de länder där Bisnode bedriver verksamhet idag. Marknaden är fragmenterad med många små lokala aktörer, där få bolag konkurrerar inom alla marknadssegment i Europa. Trenden går mot en konsolidering av branschen.

Marknaden kännetecknas av relativt höga fasta kostnader för datainsamling och databashantering samt låga marginalkostnader för anpassning, paketering och distribution. Tillväxten i Europa förväntas vara något högre än BNP över en konjunkturcykel. Bisnode uppskattar att antalet möjliga användare uppgår till cirka 20 miljoner i Europa.

Kreditinformation är kontracykliskt – efterfrågan går upp i dåliga tider. Marknadsinformation följer däremot konjunkturen, då företagen vanligen skjuter upp sina marknadsföringskampanjer i dåliga tider.

Ökad global konkurrens och informationsöverflöd är tydliga tillväxtfaktorer som leder till ökad efterfrågan på bra beslutsstöd, snabb digital distribution och lättillgängliga informationslösningar. Marknadsläget varierar kraftigt mellan länderna, särskilt i relation till tillväxt, konkurrens och informationstillgänglighet samt landets digitala mognad.

Året i korthet

Under 2012 har mycket hänt i Bisnode. Lars Petterson tillträdde som VD i början av året, flera förändringsprocesser påbörjades och renodlingen har fortsatt genom ett antal stora avyttringar. Marknadsutvecklingen inom tjänster för kreditinformation har varit god (+4,9%) medan de cykliska direktmarknadsföringstjänsterna har haft en svag utveckling under året (-4,5%). Skatteverkets övertagande av SPAR (Statens personadressregister) under 2011 har, i enlighet med plan, lett till fortsatt minskad SPAR-relaterad försäljning och försämrad lönsamhet i Sverige även under 2012. Justerat för avyttrade WLW och minskad SPAR-relaterad försäljning är årets resultat i linje med föregående år.

Två tilläggsförvärv genomfördes under året och Bisnode tecknade ett förnyat tioårigt avtal om strategiskt samarbete med världens ledande aktör inom kreditinformation, Dun & Bradstreet (D&B).

Framtid

Bisnode vidareutvecklar sitt marknadserbjudande för att stärka sin position i Europa genom såväl produktutveckling och etablering av tjänster i nya länder som genom förvärv av strategiskt lämpliga bolag. Bisnode ska erbjuda ett ökat mervärde genom att bland annat klättra i värdekedjan och arbeta mer integrerat med sina kunder.

Skatteverkets övertagande av SPAR i Sverige kommer att fortsätta påverka Bisnodes SPAR-relaterade verksamhet även under 2013 genom fortsatt minskade försäljningsintäkter och lägre lönsamhet. Koncernens övriga verksamheter bedöms dock kunna kompensera för den minskade SPAR-försäljningen.

Finansiella mål

- Årlig organisk försäljningstillväxt > 5%
- Rörelsemarginal (EBITA) > 15%

Ratos ägande

Ägarandel

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 1 203 Mkr.

Ratos förvärvade majoriteten i BTJ Infodata 2004. Under 2005 köpte Ratos ut Infodata för att fusionera bolaget med Bonnier Affärsinformation. Den nybildade koncernen namnändrades till Bisnode. Meddelägare är Bonnier.

Vår syn på innehavet

Genom bildandet av Bisnode skapades ett bolag med en stark position på den europeiska marknaden för digital affärsinformation, och bolaget har utvecklats väsentligt sedan dess. I början var fokus att tillvarata alla synergivinsterna från sammanslagningen. Därefter följde en period av tillväxt, där Bisnode växte såväl organiskt som genom flera förvärv över hela Europa. De senaste åren har inriktningen varit renodling och avyttring av delar som inte tillhör kärnverksamheten. Under 2012 har stora förändringsprogram lanserats för att tillvarata koncernens fulla kapacitet och leverera ett ökat mervärde till kunderna. Vi ser fortsatt stor potential i Bisnode, som inte minst genom sin skalbara affärsmodell har goda möjligheter till marginalförbättringar framöver.

Henrik Joelsson, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MKR	2012	2011	2010	2009¹⁾	2008¹⁾
Nettoomsättning	3 935	4 310	4 451	4 741	4 325
Rörelsens kostnader	-3 478	-3 757	-3 820	-4 093	-3 745
Övriga intäkter/kostnader	34	29	49	50	56
Andelar i intresseföretags resultat					0
Resultat från avyttringar	163	-5	-9	30	42
EBITDA	655	577	671	728	679
Av- och nedskrivningar	-144	-130	-135	-135	-146
EBITA	511	447	536	593	533
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar	-54	-85	-102	-123	-87
Nedskrivning av goodwill	-251	-15		-41	
EBIT	206	347	434	428	446
Finansiella intäkter	32	16	106	86	18
Finansiella kostnader ²⁾	-168	-160	-164	-191	-381
EBT	70	203	376	324	83
Skatt	-34	-46	-91	-69	-14
Resultat från avvecklade verksamheter				-108	-4
Årets resultat	36	158	285	146	66
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	33	156	272	135	53
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	3	1	14	11	13
Jämförelsestörande poster i EBITA	86	-78	-58	30	-17
Operativ EBITA	425	525	594	563	550

FINANSIELL STÄLLNING, MKR

Goodwill	4 096	4 767	4 530	4 751	4 907
Övriga immateriella anläggningstillgångar	518	612	652	862	1 136
Materiella anläggningstillgångar	185	281	285	367	414
Finansiella tillgångar, räntebärande	7	16	12	17	40
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	101	141	142	125	182
Summa anläggningstillgångar	4 907	5 817	5 621	6 122	6 679
Lager	1	6	6	11	12
Fordringar, räntebärande	5	3	7	14	8
Fordringar, ej räntebärande	813	865	888	924	1 083
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	186	207	259	368	324
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	1 005	1 080	1 161	1 317	1 427
Summa tillgångar	5 912	6 897	6 781	7 439	8 105
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare ³⁾	2 136	2 339	2 232	2 223	2 219
Innehav utan bestämmande inflytande	24	20	47	65	57
Avsättningar, räntebärande	175	217	245	360	354
Avsättningar, ej räntebärande	217	276	304	307	375
Skulder, räntebärande	2 097	2 436	2 322	2 724	3 166
Skulder, ej räntebärande	1 250	1 605	1 631	1 761	1 935
Finansiella skulder, övriga	13	5			
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	5 912	6 897	6 781	7 439	8 105

KASSAFLÖDESANALYS, MKR

Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	301	327	483	437	429
Förändring av rörelsekapital	-81	34	-19	32	5
Kassaflöde från löpande verksamhet	220	360	464	470	434
Investeringar i anläggningstillgångar	-100	-133	-95	-119	-206
Avyttringar av anläggningstillgångar	4	2	23	7	96
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	124	229	391	358	324
Nettoinvesteringar i företag	394	-334	-179	81	-504
Kassaflöde efter investeringar	518	-105	212	439	-180
Förändring av lån	-434	117	-294	-381	635
Nyemission		1			
Lämnad utdelning	-109	-14	-1	-3	-1 801
Övrigt	10	-51	-4		1 436
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-533	54	-298	-384	270
Årets kassaflöde	-15	-51	-86	55	90

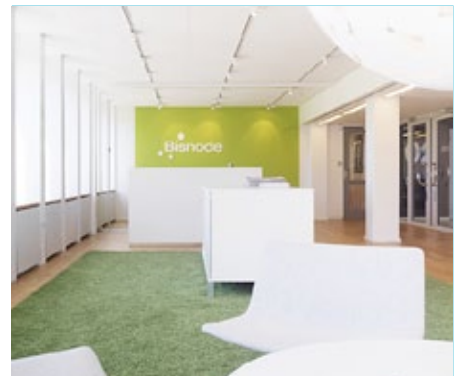
NYCKELTAL, MKR

EBITA-marginal (%)	13,0	10,4	12,0	12,5	12,3
EBT-marginal (%)	1,8	4,7	8,4	6,8	1,9
Avkastning på eget kapital (%)	1,5	6,8	12,2	6,1	2,3
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	5,0	7,4	10,6	9,2	8,6
Soliditet (%)	37	34	34	31	28
Räntebärande nettoskuld	2 074	2 427	2 289	2 684	3 148
Skuldsättningsgrad	1,1	1,1	1,1	1,3	1,5
Medelantal anställda	2 906	3 016	3 080	3 167	3 182

¹⁾ Resultatet för 2008 och 2009 är proformerat med hänsyn till avvecklade verksamheter i UK/Irland 2009.

²⁾ Exklusive ränta på aktieägarlån.

³⁾ I eget kapital ingår per 2012-12-31 aktieägarlån med 1 320 Mkr.

Fakta

www.bisnode.com

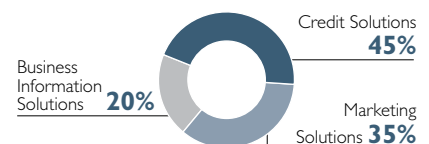
Företagsledning

Lars Pettersson	VD
Fredrik Åkerman	CFO
Martine Bayens	Regional Director
Martin Coufal	Regional Director
Eckhard Geulen	Regional Director
Björn-Erik Karlsson	Regional Director
Karin Svensson	HR Director

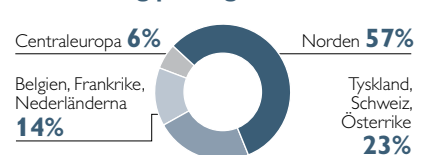
Styrelse

Ingrid Engström	Ordförande
Phil Cotter	
Anders Eriksson	
Jochen Gutbrod	
Henrik Joellsson	Ratos (bolagsansvarig)
Jonas Nyrén	
Andreas Schönenberger	
Filippa Bylander	Arbetsgatarrepresentant
Tommy Håkansson	Arbetsgatarrepresentant
Cecilia Lundberg	Suppleant, Ratos

Omsättning per marknadssegment

Omsättning per region

DIAB

Den utmanande situationen på vindkraftsmarknaden i Kina har haft stor inverkan på DIABs resultat under 2012. Ett kraftfullt åtgärdsprogram pågår för att anpassa verksamheten till rådande marknadsförhållanden och skapa ett lönsamt bolag i väntan på att en återhämtning sker på marknaden.

Verksamhet

DIAB är ett globalt företag som tillverkar, utvecklar och säljer kärnmaterial till kompositkonstruktioner för bland annat fritidsbåtar, vingar till vindkraftverk samt detaljer till flygplan, tåg, industriella applikationer och byggnader. Kärnmaterialen – som har en unik kombination av egenskaper såsom låg vikt, hög hållfasthet, isolationsförmåga samt kemisk resistens – används till konstruktioner inom flera olika marknadssegment: Vindkraft, Marin, Industri, Aerospace och Transport.

Över 95% av DIABs försäljning sker till kunder utanför Sverige genom egna försäljningsbolag och med egen teknisk support på samtliga större marknader. Bolaget har sex produktionsenheter: materialproduktion sker i Sverige, Italien och USA, och materialbearbetning i Kina, Ecuador och Litauen.

Marknad

Marknaden för kärnmaterial växer med den underliggande produktionsvolymen för kunderna, till exempel antalet vindkraftverk och båtar, samt genom en ökad användning av sandwichkonstruktioner i nuvarande och nya applikationer. Ökningen drivs av en strävan att uppnå konstruktioner med högre hållfasthet och lägre vikt. DIAB har en stark global ställning på marknaden för kärnmaterial till sandwichkonstruktioner, med en särskild styrka inom cellplastmaterial. Till bolagets konkurrenter hör bland annat 3A Composites och Gurit.

Året i korthet

Marknaden påverkades under året negativt av utvecklingen på den för DIAB betydelsefulla vindkraftsmarknaden i Kina. Utbyggnadstakten för vindkraft i Kina var mycket hög fram till 2010 varefter installationstakten har minskat, bland annat till följd av striktare myndighetskontroll och godkännandeprocesser för nya vindkraftsparker. Den stärkta styrningen av utbyggnationen har, i kombination med höga lagernivåer och likviditetsbrist i försörjningskedjan, medfört en temporär men kraftig volymnedgång och prispress i Kina. Detta har under året lett till en försäljningsminskning för DIAB (-18%) trots en sammantaget stabil utveckling inom övriga regioner och marknadsområden.

Nedgången och prispressen i Kina har också haft en kraftigt negativ inverkan på årets rörelseresultat. Under hösten beslutade DIAB om ett omfattande besparingsprogram för att anpassa bolagets kostnadsstruktur till marknadsbild. Programmet innebär bland annat minskning av produktionskapacitet i USA samt en flytt av delar av produktionen i Laholm till Litauen, och väntas medföra fastkostnadsbesparingar om 130 Mkr årligen med full effekt under 2014. Kostnader för programmet har belastat DIABs resultat under 2012 med totalt 142 Mkr, varav 88 Mkr utgör nedskrivningar av anläggningstillgångar. Ratos har under året tillfört kapital till DIAB om 170 Mkr.

Framtid

DIAB har en strategiskt stark position som världsledande tillverkare av kärnmaterial. En återhämtning inom vindkraftindustrin i Kina väntas under kommande år. Detta, tillsammans med en förväntad positiv utveckling inom övriga kundsegment samt möjlighet att bredda användandet av kärnmaterial, ger DIAB en god långsiktig tillväxtpotential. Den kortsiktiga försäljningsutvecklingen är avhängig när återhämtningen i Kina äger rum samt den allmänekonomiska utvecklingen. Genom kraftfulla besparingsåtgärder under året har DIAB lagt grunden för en väsentlig resultatförbättring under 2013 även om marknadssituationen blir fortsatt svag.

Ratos ägande

Ägarandel

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 1 021 Mkr.

Vår syn på innehavet

Vi har under Ratos innehavsperiod varit med om att utveckla DIAB till en global aktör och har genom investeringar i bolagets produkt-erbjudande och produktion skapat en världsledande leverantör av

kärnmaterial för kompositkonstruktioner. Vår bedömning är att DIAB har en attraktiv långsiktig tillväxtprofil drivet av behovet att bygga starkt och lätt, samt av positiva utsikter för applikationernas tillväxt. Under 2013 fokuserar vi på att stödja bolaget i genomförandet av tuffa och kraftfulla åtgärder för att anpassa DIABs kostnadsstruktur till rådande marknadsförhållanden. På längre sikt förväntar vi oss att marknadsförutsättningarna förbättras. Vi avser fortsatt att bidra till utvecklingen av DIABs produkterbjudande, bolagets globala marknadsnärvaro och applikationskunniga försäljningsorganisation.

kärnmaterial för kompositkonstruktioner. Vår bedömning är att DIAB har en attraktiv långsiktig tillväxtprofil drivet av behovet att bygga starkt och lätt, samt av positiva utsikter för applikationernas tillväxt. Under 2013 fokuserar vi på att stödja bolaget i genomförandet av tuffa och kraftfulla åtgärder för att anpassa DIABs kostnadsstruktur till rådande marknadsförhållanden. På längre sikt förväntar vi oss att marknadsförutsättningarna förbättras. Vi avser fortsatt att bidra till utvecklingen av DIABs produkterbjudande, bolagets globala marknadsnärvaro och applikationskunniga försäljningsorganisation.

Henrik Blomé, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MKR	2012	2011	2010	2009	2008
Nettoomsättning	1 003	1 219	1 396	1 322	1 414
Rörelsens kostnader	-1 046	-1 134	-1 120	-1 077	-1 115
Övriga intäkter/kostnader	1	-1	-1		-2
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar					
EBITDA	-43	85	275	245	297
Av- och nedskrivningar	-174	-90	-87	-89	-77
EBITA	-217	-5	188	156	220
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar			0		
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	-217	-5	188	156	220
Finansiella intäkter	0	1	0	1	1
Finansiella kostnader ¹⁾	-62	-45	-39	-59	-43
EBT	-279	-50	149	97	178
Skatt	36	-36	-34	-17	-50
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	-243	-85	115	81	128
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	-243	-85	115	81	128
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA	-142	-40			
Operativ EBITA	-75	35	188	156	220
FINANSIELL STÄLLNING, MKR					
Goodwill	1 094	1 094	1 094	1 094	1 094
Övriga immateriella anläggningstillgångar	21	53	41	35	27
Materiella anläggningstillgångar	391	521	559	608	684
Finansiella tillgångar, räntebärande					
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	79	77	103	90	71
Summa anläggningstillgångar	1 585	1 744	1 797	1 827	1 876
Lager	178	231	255	218	293
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	371	288	210	227	297
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	44	38	62	167	47
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	593	557	527	611	637
Summa tillgångar	2 178	2 301	2 324	2 438	2 513
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare ²⁾	1 152	1 142	1 212	1 204	976
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande	31	33	34	34	34
Avsättningar, ej räntebärande	66	36	20	19	6
Skulder, räntebärande	771	893	848	977	1 276
Skulder, ej räntebärande	157	197	210	204	221
Finansiella skulder, övriga					
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	2 178	2 301	2 324	2 438	2 513
KASSAFLÖDESANALYS, MKR					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	-56	30	216	161	162
Förändring av rörelsekapital	45	-52	-45	117	-87
Kassaflöde från löpande verksamhet	-11	-22	171	279	75
Investeringar i anläggningstillgångar	-32	-67	-81	-49	-81
Avyttringar av anläggningstillgångar	7	0	0	1	3
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	-36	-88	91	231	-3
Nettoinvesteringar i företag					
Kassaflöde efter investeringar	-36	-88	91	231	-3
Förändring av lån	-102	39	-110	-272	-7
Nyemission				82	
Lämnad utdelning					
Övrigt	145	25	-80	80	-2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	43	64	-190	-110	-9
Årets kassaflöde	7	-24	-99	121	-12
NYCKELTAL, MKR					
EBITA-marginal (%)	-21,6	-0,4	13,5	11,8	15,6
EBT-marginal (%)	-27,8	-4,1	10,7	7,4	12,6
Avkastning på eget kapital (%)	-21,1	-7,2	9,6	7,4	15,5
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	-10,8	-0,2	8,7	7,0	10,4
Soliditet (%)	53	50	52	49	39
Räntebärande nettoskuld	759	888	820	844	1 263
Skuldsättningsgrad	0,7	0,8	0,7	0,8	1,3
Medelantal anställda	1 070	1 389	1 327	1 132	1 280

¹⁾ Exklusive ränta på aktieägarlån.

²⁾ I eget kapital ingår per 2012-12-31 aktieägarlån med 179 Mkr.

Fakta

www.diabgroup.com

Företagsledning

Lennart Hagelqvist VD
Peter Sundback CFO

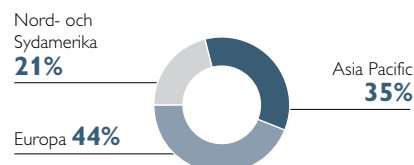
Styrelse

Stig Karlsson Ordförande
Henrik Blomé Ratos (bolagsansvarig)
Georg Brunstam
Torben Bjerre-Madsen
Johan Pernvi Ratos
Carl-Erik Ridderstråle
Cecilia Klang Larsson Arbetstagarrepresentant
Valerian Vancea Arbetstagarrepresentant
Michael Edvinsson Suppleant, arbetstagarrepresentant
Per Månsson Suppleant, arbetstagarrepresentant

Omsättning per kundsegment

Omsättning per marknad

Euromaint

I Sverige har Euromaints operativa utveckling under året varit positiv. Den svaga konjunkturen i Europa påverkade dock verksamheten i Tyskland negativt och medförde ett lägre resultat 2012. Förbättringsprogram pågår för att parera utvecklingen samt höja konkurrenskraft och effektivitet.

Verksamhet

Euromaint är ett av Europas ledande oberoende underhållsföretag för spårtrafikbranschen. Bolaget erbjuder kvalificerat tekniskt underhåll som tillgodoser kundernas behov av väl fungerande fordonsflottor. Euromaints tjänster och produkter säkrar tillförlitligheten och livslängden för spårburna fordon såsom passagerartåg, lok, godsvagnar och arbetsmaskiner. Kunderna är primärt tågoperatörer, godsvagnsägare och infrastrukturbolag.

Huvuddelen av Euromaints verksamhet finns i Sverige men bolaget har även omfattande verksamhet i Tyskland samt närvaro i Belgien, Nederländerna och Lettland. Antalet anställda är cirka 2 400.

Marknad

Euromaints marknader präglas av en god underliggande tillväxt drivet av ökade transporter, ökad miljöhänsyn vid val av transportmedel samt en pågående avreglering i Europa.

Den underliggande tillväxttakten för passagerartrafik i Sverige är 2–4% per år. Avreglering innebär att tillväxttakten är högre för Euromaints marknad. För godstrafiken är den underliggande tillväxttakten likaledes positiv, men marknaden är i högre grad utsatt för konjunkturpåverkan. Utvecklingen under 2012 har varit negativ på grund av minskande volymer av godstransporter.

Euromaint har en stark position på den svenska marknaden för tågunderhåll. Bolagets position upprätthålls genom ett rikstäckande nät av verkstäder, hög teknisk kunskap om kundernas tåg, underhållsspecifik kompetens samt kundkontrakt. I Tyskland är Euromaint den ledande oberoende underhållsleverantören för godsvagnsunderhåll. Bolaget erbjuder tillgänglighet och kapacitet att hantera stora volymer samt kvalitet i sitt genomförande.

Året i korthet

Euromaint har haft en svag resultatutveckling under året. Den svenska verksamheten har utvecklats något bättre än föregående år, medan den tyska verksamheten har gått väsentligt sämre än plan.

Euromaint har i Sverige fortsatt att genomföra det förbättringsprogram som initierades under 2011 för att varaktigt öka konkurrenskraften och effektiviteten i bolaget. Programmet omfattar åtgärder för att förbättra bland annat leverans- och kontraktstyrning samt kapitalbindning.

I Tyskland har godsmarknaden utvecklats negativt under året, med en volymminskning på cirka 5%. Därutöver har en större kund ändrat inköpsbeteende under året, vilket minskat volymen ytterligare. Ett omfattande besparingsprogram har initierats för att parera effekterna av volymförsämringen, och kommer att fortlöpa under 2013.

Framtid

Euromaints främsta utmaning under 2013 är att fullt ut implementera det förbättringsprogram som initierades under 2011 samt att genomföra den omstrukturering som initierades i Tyskland under 2012.

Euromaint har goda möjligheter att dra fördel av marknadsutvecklingen, där starka drivkrafter borgar för en långsiktigt god underliggande tillväxt.

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade Euromaint 2007.

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 577 Mkr.

tilläggsförvärv i Tyskland samt kontinuerligt arbetat för att förbättra leverans och effektivitet.

Målet framöver är att vidareutveckla och effektivisera Euromaints interna processer och därmed förbättra lönsamheten. Tillväxtpotentialerna är positiva tack vare avregleringen och den underliggande efterfrågan, och vi ser god potential för Euromaint att växa organiskt under kommande år. På sikt finns det även möjlighet att delta i den pågående strukturomvandlingen på den europeiska tågmarknaden.

Jonathan Wallis, bolagsansvarig

Vår syn på innehavet

De främsta skälen till att Ratos förvärvade Euromaint var bolagets starka marknadsposition, en växande marknad till följd av ökade transporter via tåg samt att vi såg en förbättringspotential inom bolaget. Sedan förvärvet har Euromaint fokuserat på kärnverksamheten (underhåll av tåg), initierat en internationell expansion genom

RESULTATRÄKNING, MKR	2012	2011¹⁾	2010¹⁾	2009	2008
Nettoomsättning	2 489	2 860	2 814	2 510	2 324
Rörelsens kostnader	-2 420	-2 727	-2 835	-2 352	-2 165
Övriga intäkter/kostnader	33	28	63	17	
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar		-2			
EBITDA	102	159	41	175	159
Av- och nedskrivningar	-51	-57	-56	-42	-38
EBITA	51	102	-15	133	122
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar		-2	-4	-4	-4
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	51	100	-19	128	118
Finansiella intäkter	2	3	2	1	3
Finansiella kostnader ²⁾	-48	-51	-63	-59	-61
EBT	5	52	-79	70	60
Skatt	-18	43	33	-13	-11
Resultat från avvecklade verksamheter		-118	-30		
Årets resultat	-12	-23	-77	57	49
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	-12	-23	-77	57	49
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA	-30	-35	-184		
Operativ EBITA	81	137	169	133	122
FINANSIELL STÄLLNING, MKR					
Goodwill	710	712		719	692
Övriga immateriella anläggningstillgångar	8	9		23	14
Materiella anläggningstillgångar	164	185		202	208
Finansiella tillgångar, räntebärande					
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	0	24		10	11
Summa anläggningstillgångar	882	930	-	954	925
Lager	432	454		375	264
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	459	690		776	675
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar					33
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	892	1 144	-	1 151	973
Summa tillgångar	1 774	2 075	-	2 105	1 897
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare ³⁾	594	737		516	447
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande	11	19		15	19
Avsättningar, ej räntebärande	32	47		22	32
Skulder, räntebärande	577	628		756	746
Skulder, ej räntebärande	548	632		786	644
Finansiella skulder, övriga	11	11		10	8
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	1 774	2 075	-	2 105	1 897
KASSAFLÖDESANALYS, MKR					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	47			41	65
Förändring av rörelsekapital	-13			-51	63
Kassaflöde från löpande verksamhet	34	-	-	-10	128
Investeringar i anläggningstillgångar	-29			-25	-41
Avyttringar av anläggningstillgångar				1	0
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	5	-	-	-34	87
Nettoinvesteringar i företag				-28	
Kassaflöde efter investeringar	5	-	-	-62	87
Förändring av lån	-54			4	-30
Nyemission					
Lämnad utdelning	-135				
Övrigt	183			25	-24
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-5	-	-	29	-54
Årets kassaflöde	0	-	-	-33	33
NYCKELTAL, MKR					
EBITA-marginal (%)	2,1	3,6	-0,5	5,3	5,2
EBT-marginal (%)	0,2	1,8	-2,8	2,8	2,6
Avkastning på eget kapital (%)	-1,8	-	-	11,9	11,5
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	4,1	-	-	10,4	9,8
Soliditet (%)	33	36	-	24	24
Räntebärande nettoskuld	588	647	-	772	732
Skuldsättningsgrad	1,0	0,9	-	1,5	1,7
Medelantal anställda	2 437	2 442	2 373	1 909	1 793

¹⁾ Resultatet och medelantal anställda för 2010 och 2011 är proformerat med hänsyn till avvecklade verksamheter (affärsområde Ombyggnad) och avyttrade verksamheter (Euromaint Industry).

²⁾ Exklusive ränta på aktieägarlån.

³⁾ I eget kapital per 2012-12-31 ingår aktieägarlån med 503 Mkr.

Fakta

EuroMaint
www.euromaint.com

Företagsledning

Ove Bergkvist	VD
Cecilia Wallberg	CFO
Henrik Dagberg	Chef Strategi
Ingela Erlinghult	Affärsområdeschef Komponenter
Lena Gellerhed	HR-chef
Gustav Jansson	Affärsområdeschef Arbetsmaskiner
Robert Lehmann	tf Affärsområdeschef Tyskland
Mattias Wessman	CIO
Anne-Catherine Worth	Kommunikationschef

Styrelse

Leif Johansson	Ordförande, Ratos
Jonathan Wallis	Ratos (bolagsansvarig)
Bertil Hallén	Arbetsstagarrepresentant
Karin Nyberg	Arbetsstagarrepresentant
Oscar Hermansson	Suppleant, Ratos

Omsättning per marknad

Finnkino

Ett starkt filmår med många framgångsrika finska filmer samt internationella storfilmer såsom *The Hobbit* och *007 Skyfall* bidrog till fler sålda biobiljetter och därmed en stark omsättnings- och resultatutveckling för Finnkino under 2012. Även verksamheten i Baltikum hade under året en förbättrad lönsamhet.

Verksamhet

Finnkino är Finlands och Baltikums ledande biografoperatör med 24 biografier och 158 salonger med sammanlagt cirka 27 000 platser. Därutöver bedrivs filmdistribution samt viss distribution av dvd-filmer. Biografverksamheten drivs under varumärket Finnkino i Finland och Forum Cinemas i Baltikum. Förutom biljett- och distributionsintäkter är försäljning av snacks, godis och läsk samt reklamtid betydande intäktskällor. Antalet biobesök i bolagets salonger uppgick under 2012 till 10,5 miljoner varav 5,8 i Finland och 4,7 i Baltikum.

Marknad

Biomarknaden i Finland är, som på de flesta mogna marknader, relativt stabil och ocyklisk. På kort sikt påverkas antalet biobesök i hög grad av tillgången på attraktiva filmer; ett biobesök konkurrerar med andra nöjen om konsumentens fritid. På längre sikt är attraktiva biografkoncept med välbelägna biografier viktiga framgångsfaktorer. I Baltikum, där köpkraften är betydligt lägre än i Finland, är biomarknaden i högre grad beroende av konjunkturen som på senare år haft en negativ inverkan på antalet biobesök. Genom utbyggnaden av biografier med många salonger – så kallade multiplexkoncept – har också konkurrensen ökat på den baltiska marknaden.

Året i korthet

Försäljningen under 2012 ökade med 12%, främst drivet av ett ökat antal biobesök. 2012 var ett mycket starkt filmår framför allt i Finland, med bland annat *007 Skyfall* och *The Hobbit* samt ett flertal framgångsrika finska filmer. Ett högre genomsnittligt biljettpris och ökad kringförsäljning har också bidragit till den ökade omsättningen.

Finnkinos starka resultat jämfört med förra året beror på förbättrad lönsamhet i samtliga länder förutom Estland där resultatet belastats av organisationsförändringar. Digitaliseringen, som är slutförd i Finland och Lettland, har bidragit positivt till resultatet och medfört en ännu bättre upplevelse för biobesökarna.

Framtid

Finnkino är en klar marknadsledare på samtliga sina marknader. Bolaget har påbörjat en lansering av nya distributionskanaler för biobiljetter, bland annat en mobil lösning för smartphones, för att ytterligare öka tillgängligheten. Finnkino ser aktivt på möjligheter att expandera på de befintliga marknaderna; under 2013 kommer en ny biograf att öppnas i Kuopio, Finland.

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade Finnkino 2011. Övriga ägare är företagsledning och styrelse.

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 445 Mkr.

Vår syn på innehavet

Finnkino är ett framgångsrikt bolag med stor utvecklingspotential och en stark marknadsposition i Finland och Baltikum. Ratos ser möjligheter att ytterligare utveckla kunderbudandet och förbättra lönsamheten, till exempel genom implementering av nya kringförsäljningskoncept, slutförandet av digitaliseringen av biografier samt genom nya distributionskanaler för smidigare köp och bokning av biobiljetter – däribland mobila lösningar för smartphones. Även ökade reklamintäkter utgör en framtida potential.

Vi börjar se en vändning i Baltikum och verksamheten där har utvecklats väl, drivet av bättre marknadsförutsättningar och egna åtgärder.

Jan Pomoell, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MEUR	2012	2011 ¹⁾	2010 ¹⁾	2009	2008
Nettoomsättning	99,0	88,5	88,6		
Rörelsens kostnader	-81,0	-75,4	-74,6		
Övriga intäkter/kostnader	3,7	2,5	1,4		
Andelar i intresseföretags resultat	0,7	0,6	0,5		
Resultat från avyttringar					
EBITDA	22,4	16,2	15,9		
Av- och nedskrivningar	-7,7	-7,6	-6,8		
EBITA	14,7	8,6	9,1		
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar	-0,3	-0,2	-0,1		
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	14,4	8,4	9,0		
Finansiella intäkter	0,1	0,0	0,1		
Finansiella kostnader	-5,1	-6,1	-5,7		
EBT	9,4	2,4	3,4		
Skatt	-2,1	-1,0	-0,8		
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	7,2	1,3	2,6		
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	7,2	1,3	2,6		
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA	-0,5	-0,6			
Operativ EBITA	15,2	9,2	9,1		
FINANSIELL STÄLLNING, MEUR					
Goodwill	61,1	61,1			
Övriga immateriella anläggningstillgångar	0,6	0,7			
Materiella anläggningstillgångar	60,4	65,8			
Finansiella tillgångar, räntebärande					
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	2,9	2,1			
Summa anläggningstillgångar	124,9	129,7	-		
Lager	0,7	0,7			
Fordringar, räntebärande		0,1			
Fordringar, ej räntebärande	7,7	6,0			
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	19,9	10,5			
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	28,3	17,3	-		
Summa tillgångar	153,2	146,9	-		
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	52,5	45,3			
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande	0,0	0,0			
Avsättningar, ej räntebärande	0,3	0,4			
Skulder, räntebärande	45,0	46,1			
Skulder, ej räntebärande	55,4	55,1			
Finansiella skulder, övriga					
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	153,2	146,9	-		
KASSAFLÖDESANALYS, MEUR					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	14,1				
Förändring av rörelsekapital	-0,2				
Kassaflöde från löpande verksamhet	13,9	-	-		
Investeringar i anläggningstillgångar	-3,2				
Avyttringar av anläggningstillgångar	0,3				
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	11,0	-	-		
Nettoinvesteringar i företag					
Kassaflöde efter investeringar	11,0	-	-		
Förändring av lån	-1,5				
Nyemission					
Lämnad utdelning					
Övrigt	0,0				
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1,5	-	-		
Årets kassaflöde	9,4	-	-		
NYCKELTAL, MEUR					
EBITA-marginal (%)	14,8	9,7	10,2		
EBT-marginal (%)	9,5	2,7	3,8		
Avkastning på eget kapital (%)	14,8	-	-		
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	15,4	-	-		
Soliditet (%)	34	31	-		
Räntebärande nettoskuld	25	36	-		
Skuldsättningsgrad	0,9	1,0	-		
Medelantal anställda	755	794	805		

¹⁾ Resultatet 2010 och 2011 är proformerat med hänsyn till Ratoss förvärv.

Fakta

www.finnkino.fi

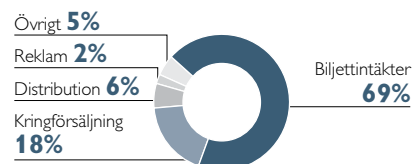
Företagsledning

Liisi Jauho VD
Vesa Aittomäki CFO

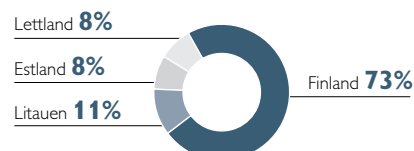
Styrelse

Mikael Aro Ordförande
Lina Arnesson Ratos
Bertel Paulig
Jan Pomoell Ratos (bolagsansvarig)
Per Tengblad

Omsättning per verksamhetsområde

Omsättning per marknad

GS-Hydro

Hög aktivitet på offshoremarknaden bidrog till stark försäljnings- och resultat tillväxt. Inom landsegmentet var utvecklingen stabil medan marinsegmentet hade en svag utveckling. Goda förutsättningar inom offshore och möjlighet att ta marknadsandelar från svetsade lösningar skapar goda förutsättningar för fortsatt tillväxt.

Verksamhet

GS-Hydro är en ledande leverantör av icke-svetsade rörsystem. Rör-systemen används främst till hydrauliska applikationer med höga krav på snabb installation, renlighet och minimala driftstopp.

Bolaget levererar kompletta rörsystem, prefabricerade rörmoduler och komponenter till rörsystem samt relaterade tjänster såsom design, installation, dokumentation och underhåll.

GS-Hydros produkter och tjänster används inom marin- och offshoreindustrin och inom landbaserade segment såsom pappersindustrin, gruv- och metallindustrin samt bil- och flygindustrin. Bolaget har cirka 660 anställda i 17 länder. Huvudkontoret ligger i Finland.

Marknad

Icke-svetsade rörsystem är en relativt liten andel av marknaden för rörsystem till hydrauliska applikationer. Möjligheter att öka marknadsandelen skapas genom marknadsföring av systemets fördelar jämfört med svetsade lösningar.

GS-Hydro bedriver verksamhet över hela världen, och offshoreindustrin är bolagets enskilt största kundsegment. Fundamentala drivkrafter – såsom en långsiktig obalans mellan utbud och efterfrågan på olja samt betydande nya oljefynd i Nordsjön – talar för en långsiktigt positiv utveckling för marknadssegmentet. Dessutom har icke-svetsade

rörsystem tydliga fördelar inom offshore – bland annat vid installation och underhåll där kundernas produktion kan fortgå utan kostsamma driftstopp, eftersom ingen svetslåga krävs.

Året i korthet

GS-Hydros försäljning ökade med 31% jämfört med föregående år som följd av en kraftig tillväxt inom offshoresegmentet. Inom marinsegmentet har utvecklingen stegvis försämrats de senaste åren och utsikterna är, på grund av kraftig överkapacitet, svaga på kort till medellång sikt. Det finns dock tydliga skillnader mellan olika marinsegment (fartygstyper) och utsikterna för flera av GS-Hydros prioriterade segment är mer positiva än för den totala marinmarknaden. Efterfrågan inom det landbaserade segmentet har varit stabil under året. Rörelseresultatet påverkades positivt av den ökade försäljningen och av en stärkt bruttomarginal.

Framtid

Inom offshore finns förutsättningar för en god marknadstillväxt de närmaste åren, drivet av en växande obalans mellan utbud och efterfrågan på olja, betydande nya oljefyndigheter i bland annat Nordsjön samt en föråldrad flotta av oljeriggar. Ytterligare penetration för icke-svetsade rörsystem utgör – tillsammans med expansion på tillväxtmarknader i Asien och Brasilien samt inom service – viktiga tillväxt drivare för GS-Hydro de kommande åren.

Finansiella mål

- Försäljningstillväxt > 10% per år i genomsnitt
- EBITA-marginal > 10%

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos blev ägare i GS-Hydro 2001 i samband med förvärvet av Atle.

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till -2 Mkr.

Vår syn på innehavet

GS-Hydro är marknadsledande inom sin nisch och har en god position utifrån bolagets globala närvaro, ett starkt applikationskunnande och en förmåga att leverera helhetslösningar för rörsystem.

Sedan Ratos blev ägare har GS-Hydros försäljning tredubblats. Tillväxten har drivits av att den icke-svetsade teknologin tagit marknadsandelar från traditionell svetsad teknologi, att bolaget expanderat på nya marknader och att den underliggande marknadsutvecklingen sammantaget har varit positiv. Stark tillväxt inom offshore och en möjlighet att ta ytterligare marknadsandelar från svetsade lösningar skapar goda förutsättningar för att GS-Hydro ska fortsätta växa.

Henrik Blomé, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MEUR	2012	2011	2010	2009	2008¹⁾
Nettoomsättning	155,3	118,8	130,3	140,7	159,0
Rörelsens kostnader	-139,1	-112,8	-124,6	-127,4	-139,0
Övriga intäkter/kostnader	0,4	0,1			
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar					
EBITDA	16,6	6,1	5,7	13,3	20,0
Av- och nedskrivningar	-2,5	-2,7	-2,9	-2,7	-2,4
EBITA	14,1	3,4	2,8	10,6	17,6
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar					
Nedskrivning av goodwill			-0,8		
EBIT	14,1	3,4	2,0	10,6	17,6
Finansiella intäkter	0,2	1,1	0,6	0,5	
Finansiella kostnader	-9,3	-6,0	-5,4	-5,6	-8,9
EBT	5,0	-1,4	-2,9	5,5	8,7
Skatt	-1,5	0,0	-0,1	-2,5	-4,1
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	3,5	-1,4	-3,0	3,0	4,6
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	3,5	-1,4	-3,0	3,0	4,6
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA					
Operativ EBITA	14,1	3,4	2,8	10,6	17,6
FINANSIELL STÄLLNING, MEUR					
Goodwill	56,2	56,2	56,2	56,8	56,8
Övriga immateriella anläggningstillgångar	0,6	0,7			
Materiella anläggningstillgångar	7,0	6,9	8,8	9,6	8,8
Finansiella tillgångar, räntebärande					
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	1,9	2,2	1,2	0,9	1,9
Summa anläggningstillgångar	65,8	66,0	66,2	67,4	67,4
Lager	27,4	24,5	26,1	31,6	34,7
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	36,1	30,4	34,4	35,9	40,3
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	11,5	10,9	9,2	6,9	11,6
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	75,0	65,7	69,6	74,3	86,6
Summa tillgångar	140,8	131,7	135,8	141,7	153,9
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	40,8	36,1	34,1	34,8	27,2
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande	0,2	0,0	-0,3	-0,5	
Avsättningar, ej räntebärande	1,9	1,4	0,4	0,5	0,3
Skulder, räntebärande	63,6	70,1	78,0	81,6	92,3
Skulder, ej räntebärande	29,0	22,9	21,7	23,4	32,2
Finansiella skulder, övriga	5,2	1,3	1,9	1,9	1,9
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	140,8	131,7	135,8	141,7	153,9
KASSAFLÖDESANALYS, MEUR					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	10,6	1,3	1,0	6,6	
Förändring av rörelsekapital	-0,9	3,3	4,9	0,9	
Kassaflöde från löpande verksamhet	9,6	4,5	5,8	7,5	-
Investeringar i anläggningstillgångar	-2,5	-1,1	-1,6	-2,6	
Avyttringar av anläggningstillgångar	0,1				
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	7,2	3,4	4,3	4,9	-
Nettoinvesteringar i företag					
Kassaflöde efter investeringar	7,2	3,4	4,3	4,9	-
Förändring av lån	-6,8	-7,7	-4,0	-10,9	
Nyemission					
Lämnad utdelning					
Övrigt		6,0	1,4		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-6,8	-1,7	-2,6	-10,9	-
Årets kassaflöde	0,4	1,7	1,6	-6,0	-
NYCKELTAL, MEUR					
EBITA-marginal (%)	9,1	2,9	2,1	7,5	11,1
EBT-marginal (%)	3,2	-1,2	-2,2	3,9	5,5
Avkastning på eget kapital (%)	9,1	-4,0	-8,7	9,8	-
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	13,6	4,2	2,3	9,4	-
Soliditet (%)	29	27	25	25	18
Räntebärande nettoskuld	52,3	59,2	68,5	74,2	80,7
Skuldsättningsgrad	1,6	1,9	2,3	2,3	3,4
Medelantal anställda	636	608	626	623	641

¹⁾ GS-Hydro omfinansierades i september 2008. Resultatet för 2008 är proformerat med hänsyn till ny finansiering och koncernstruktur.

Fakta

www.gshydro.com

Företagsledning

Pekka Frantti	VD
Kristiina Leppänen	CFO
Fernando Guarido	Managing Director, GS-Hydro Brazil
Jan Gulbrandsen	Managing Director, GS-Hydro Norway
Chris Hargreaves	Managing Director, GS-Hydro UK
Terho Hoskonen	VP Sales and Marketing
Harri Jokinen	VP Technology and Sourcing
Suvi-Maarit Kario	Head of Global HR
Seppo Lusenius	Director Finnish and Russian Operations
Heikki Pennanen	VP Global Projects
Jukka Suotsalo	VP Business Development

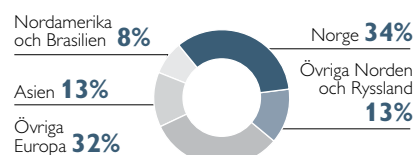
Styrelse

Anders Lindblad	Ordförande
Rolf Ahlqvist	
Henrik Blomé	Ratos (bolagsansvarig)
Olli Isotalo	
Torfinn Kildal	
Johan Pålsson	Ratos
Eli K Vassenden	

Omsättning per segment

Omsättning per region

Hafa Bathroom Group

Hafa Bathroom Group förbättrade resultatet 2012 trots en svag marknadsutveckling. Det starka intresset för heminredning och design samt ett stort underliggande renoveringsbehov skapar goda förutsättningar för tillväxt.

Verksamhet

Hafa Bathroom Group är en ledande leverantör av badrumsinredningar i Norden. Bolaget designar, utvecklar och säljer ett brett sortiment av badrumsprodukter – såsom badrumsmöbler, duschlösningar och massagebadkar – via återförsäljare i Sverige, Norge och Finland. Produktion sker genom kontraktstillverkare i Asien och Europa, undantaget den egna kundanpassade monteringen av massagebadkar i Sverige.

Sortimentet säljs och marknadsförs under varumärkena Hafa, som främst säljs inom "gör-det-själv"- och byggvaruhandeln, samt Westerbergs, som i större utsträckning säljs via specialiserade återförsäljare såsom VVS- och fackhandeln. Huvuddelen av Hafa Bathroom Groups försäljning sker i samband med renovering av privatägda badrum och i begränsad utsträckning i samband med nybyggnadsprojekt.

Marknad

Hafa Bathroom Group verkar på den nordiska badrumsmarknaden med särskilt fokus på den konsumentinriktade ROT-sektorn. Marknaden 2012 har varit mycket svag, i synnerhet inom den konsumentinriktade delen. Badrumsmarknaden har påverkats negativt av en allmänekonomisk oro, en nedgång i antalet bostadstransaktioner samt infört bolånetak i Sverige.

Konkurrensbilden på den nordiska marknaden är fragmenterad med ett stort antal aktörer som fokuserar på olika produktkategorier, kundsegment, distributionskanaler och geografiska marknader. Hafa Bathroom Group är, trots en sammantaget måttlig marknadsandel i Norden, en väsentlig aktör inom badrumsprodukter till byggvaru-, "gör-det-själv"- och VVS-handeln.

Marknaden har tillväxtpotential utifrån ett stort underliggande renoveringsbehov, ett starkt intresse för heminredning och design samt en "gör-det-själv"-trend. Förutsättningarna i Hafa Bathroom Groups marknadssegment är därför långsiktigt positiva och bolagets arbete med att utveckla sina kundrelationer i Norden och växa inom proffssegmentet skapar potential för tillväxt snabbare än marknaden i dess helhet.

Året i korthet

En mycket svag marknadsutveckling påverkade Hafa Bathroom Groups försäljning negativt under 2012. Under föregående år genomfördes kostnadsanpassningar i bolaget, där bland annat bolagets verksamhet i Danmark avvecklades. Dessa åtgärder har lett till ett förbättrat resultat i bolaget, svag marknad och negativ försäljningsutveckling till trots.

Framtid

Den övergripande makroekonomiska turbulensen i omvärlden och osäkerheten i konsumentledet förväntas under 2013 leda till en fortsatt dämpad nordisk badrumsmarknad. Genomförda kostnadsbesparande åtgärder under 2011–12 samt investeringar i långsiktiga tillväxtområden väntas dock ge förutsättningar för en fortsatt positiv resultatutveckling 2013.

Finansiella mål

- Årlig organisk tillväxt > 8%
- EBITA-marginal > 12%

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos blev ägare i Hafa Bathroom Group under 2001 i samband med förvärvet av Atle. Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 153 Mkr.

Vår syn på innehavet

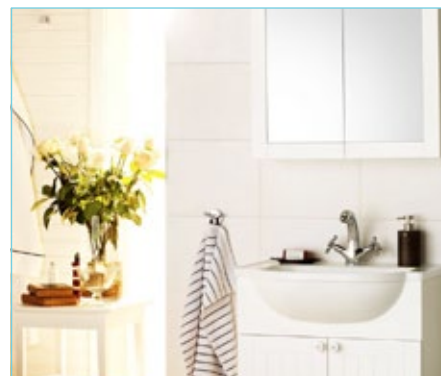
Hafa Bathroom Group har med varumärkena Hafa och Westerbergs en stark ställning på den nordiska badrumsmarknaden. Bolaget har goda möjligheter att växa på befintliga marknader genom att utveckla försäljningspotentialen i sina kundrelationer samt långsiktigt växa inom proffssegmentet.

De kostnadsanpassningar som genomförts i bolaget har tillsammans med andra tillväxtfrämjande åtgärder lagt en bättre grund för den framtida utvecklingen. Vi har därför en långsiktigt positiv syn på Hafa Bathroom Group.

Henrik Blomé, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MKR	2012	2011¹⁾	2010¹⁾	2009	2008
Nettoomsättning	268	324	407	390	391
Rörelsens kostnader	-259	-324	-357	-334	-344
Övriga intäkter/kostnader					-1
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar					
EBITDA	9	0	50	56	46
Av- och nedskrivningar	-2	-5	-4	-5	-6
EBITA	7	-5	46	51	41
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar					
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	7	-5	46	51	41
Finansiella intäkter	1	6	1		
Finansiella kostnader	-3	-3	-2	-11	-6
EBT	5	-2	45	40	35
Skatt	-2	1	-16	-9	-8
Resultat från avvecklade verksamheter		-12	-9		
Årets resultat	3	-13	20	31	27
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	3	-13	20	31	27
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA					
Operativ EBITA	7	-5	46	51	41
FINANSIELL STÄLLNING, MKR					
Goodwill	40	40	42	42	42
Övriga immateriella anläggningstillgångar	4	1	1	1	0
Materiella anläggningstillgångar	3	4	9	12	12
Finansiella tillgångar, räntebärande					
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	4	7	5	6	3
Summa anläggningstillgångar	51	52	57	60	58
Lager	74	76	110	92	111
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	39	47	98	73	73
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	1	1	2	21	1
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	113	124	210	185	185
Summa tillgångar	165	176	267	245	244
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	42	40	51	122	90
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande					
Avsättningar, ej räntebärande	15	18	19	16	22
Skulder, räntebärande	62	59	87	21	76
Skulder, ej räntebärande	44	56	102	76	56
Finansiella skulder, övriga	2	2	9	9	
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	165	176	267	245	244
KASSAFLÖDESANALYS, MKR					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	2	-14	42	42	43
Förändring av rörelsekapital	-2	60	-33	43	25
Kassaflöde från löpande verksamhet	0	47	10	85	68
Investeringar i anläggningstillgångar	-4	-2	-4	-5	0
Avyttringar av anläggningstillgångar		0	0	0	
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	-4	45	6	80	68
Nettoinvesteringar i företag					
Kassaflöde efter investeringar	-4	45	6	80	68
Förändring av lån	3	-34	66	-54	-69
Nyemission					
Lämnad utdelning			-90		
Övrigt	1	-13	0	-7	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	4	-46	-24	-61	-69
Årets kassaflöde	0	-1	-18	19	-1
NYCKELTAL, MKR					
EBITA-marginal (%)	2,6	-1,4	11,3	13,0	10,4
EBT-marginal (%)	1,8	-0,5	11,1	10,3	8,9
Avkastning på eget kapital (%)	7,0	-29,1	23,7	29,1	35,5
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	8,1	1,4	33,5	32,9	21,8
Soliditet (%)	26	23	19	50	37
Räntebärande nettoskuld	61	58	85	0	75
Skuldsättningsgrad	1,5	1,5	1,7	0,2	0,8
Medelantal anställda	136	176	177	166	168

¹⁾ Resultatet för 2011 och 2010 är proformerat med hänsyn till avvecklade verksamheter i Danmark.

Fakta

Hafa
BATHROOM
GROUP

Hafa
westerbergs

www.hafabg.com

Företagsledning

Ola Andréé	VD
Daniel Tell	CFO
Eva Östergren	Chief Marketing Officer
Tobias Höglind	Sales Director
Stefan Vidal	Supply Chain Director

Styrelse

Stig Karlsson	Ordförande
Henrik Blomé	Ratos (bolagsansvarig)
Thomas Holmgren	
Staffan Jehander	
Anders Reuthammar	
Ola Andréé	VD
Johan Pålsson	Suppleant, Ratos

Omsättning per marknad

HL Display

Året präglades av stora variationer mellan HL Displays olika geografiska marknader. Sammantaget var utvecklingen i HL Display positiv där god kostnadskontroll, flytt av produktion och andra strategiska initiativ gav en betydande resultatförbättring.

Verksamhet

HL Display är en internationell leverantör av produkter och lösningar för butikskommunikation och varuexponering. Kunderna finns inom detaljhandel och bland varumärkesleverantörer.

HL Display hjälper sina kunder att skapa en attraktiv butiksmiljö som ökar försäljningen och möjliggör en effektivare och mer funktionell butik. Bolagets produktutbud omfattar hyllkantslistor, hyllsystem, tryckt butikskommunikation, exponeringsställ, golvställ, affischramar, lösviktsbehållare m m. Produkterna tillverkas framför allt i extruderad, formsprutad, stansad eller bockad plast samt metall.

Tillverkning bedrivs i Polen, Sverige, Kina och Storbritannien.

Försäljningen sker via 34 egna säljbolag och 13 distributörer i totalt 47 länder. Bolagets största marknader är Storbritannien, Frankrike, Norge, Ryssland och Sverige.

Marknad

Den globala och regionala utvecklingen i detaljhandeln är central för efterfrågan på HL Displays produkter. Nyetablering och omprofilering av butiker, lansering av nya butikskoncept samt förbättrad effektivitet och produktivitet i butik är viktiga tillväxtfaktorer, liksom kampanjer och profileringsambitioner från varumärkesleverantörer. Norden och övriga Central- och Västeuropa står idag för huvuddelen av HL Displays omsättning, cirka 72%. Framöver förväntas tillväxten vara högst i Asien och Östeuropa. Idag svarar dessa marknader för cirka 9% respektive 18% av omsättningen. HL Displays tre viktigaste kundsegment är dagligvaruhandel, varumärkesleverantörer och fackhandel, där dagligvaruhandeln

idag står för den största delen av omsättningen. Bolaget är den enda multinationella aktören i sin nisch då konkurrenterna främst består av mindre lokala eller regionala företag.

Året i korthet

2012 har karakteriserats av stora variationer mellan HL Displays geografiska marknader och fortsatt påverkan av valutasvingningar. Trots en generellt svagare konjunktur har flera marknader uppvisat en god eller stabil utveckling, medan andra haft ett mycket utmanande år med betydande konjunkturpåverkan. Ett glädjämne under året är den starka utvecklingen av den engelska verksamheten PPE (förvärvad 2010), som uppvisar god tillväxt och hög lönsamhet.

Det är primärt affärsområdena Storbritannien, Asien/Australien och Östeuropa som bidrar till HL Displays tillväxt, medan Nordeuropa uppvisade en stabil utveckling. Sydeuropa har haft en negativ omsättningsutveckling på grund av tydlig konjunkturpåverkan.

Under året har produktionen vid fabriken i Falun flyttats till HL Displays produktionsanläggning i Polen, som etablerades 2011. Flytten är slutförd och uppstarten av produktionen har i stort löpt enligt plan. Bolaget lanserade under året ett nytt strategiskt initiativ för att effektivisera försäljningsorganisationen genom en ny struktur och förbättrade gemensamma processer, vilket förväntas både öka försäljningen och minska bolagets administrationskostnader.

Framtid

HL Display har potential att öka tillväxten och förbättra lönsamheten. Det finns goda möjligheter till ökad försäljning gentemot kundsegmentet varumärkesleverantörer samt genom fortsatt produktinnovation. Vidare har vissa geografiska marknader med hög tillväxtpotential extra fokus. För att öka effektiviseringen inom bolaget implementeras ett nytt affärssystem som ska ligga till grund för smidigare processer och en ökad intern kontroll. Därutöver förväntas effekterna av de senaste årens omstrukturering, med flytt av produktion från Sverige till Polen, samt pågående effektivisering av försäljningsorganisationen bidra positivt till både omsättningstillväxt och marginalutveckling kommande år.

Finansiella mål

- Organisk årlig försäljningstillväxt om 5–10%
- EBITA-marginal 12%

Ratos ägande

Ägarandel

Stockholm. Övriga ägare är företagsledning och styrelse.

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 1 041 Mkr.

Ratos blev ägare i HL Display 2001 i samband med förvärvet av Atle och ägde fram till 2010 29% av kapitalet och 20% av rösterna. Under 2010 förvärvade Ratos övriga aktier i bolaget och bolaget anoterades från Nasdaq OMX

Vår syn på innehavet

Vi ökade vårt ägande 2010 eftersom vi såg ett bolag med en marknadsledande position i en intressant bransch med god tillväxtpotential samt stora möjligheter till effektiviseringar i bolaget.

Sedan annoteringen har HL Display sett över produktionsstrukturen och flyttat produktion till lågkostnadsländer samt genomfört kostnadsbesparingsprogram. Nästa steg är att effektivisera försäljningsorganisationen och implementera ett nytt affärssystem.

Vi ser goda förutsättningar för fortsatt tillväxt, huvudsakligen genom att stärka positionen på befintliga marknader men även genom tilläggsförvärv. Samtidigt finns ytterligare betydande effektiviseringspotential inom bolaget genom pågående och genomförda åtgärder.

Robin Molvin, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MKR	2012	2011	2010¹⁾	2009	2008
Nettoomsättning	1 657	1 643	1 617	1 360	1 536
Rörelsens kostnader	-1 513	-1 515	-1 505	-1 233	-1 366
Övriga intäkter/kostnader	-1	-28	-8	-5	-3
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar	0		0		
EBITDA	142	100	104	121	166
Av- och nedskrivningar	-38	-36	-38	-36	-36
EBITA	104	64	66	86	130
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar	-1	-2	-2		
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	103	63	65	86	130
Finansiella intäkter	2	3	8		13
Finansiella kostnader	-35	-41	-44	-2	-7
EBT	70	24	29	84	136
Skatt	-28	-6	-11	-26	-40
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	42	18	18	58	96
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	42	18	18	58	96
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA	-21	-39	-27		
Operativ EBITA	125	103	93	86	130

FINANSIELL STÄLLNING, MKR	2012	2011	2010¹⁾	2009	2008
Goodwill	1 154	1 157	1 180	231	33
Övriga immateriella anläggningstillgångar	49	10	7	13	9
Materiella anläggningstillgångar	196	227	214	223	138
Finansiella tillgångar, räntebärande	2	2	13		
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	23	34	24	21	22
Summa anläggningstillgångar	1 424	1 430	1 438	488	202
Lager	155	177	195	180	187
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	318	332	381	360	336
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	175	163	206	213	221
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	648	673	783	753	744
Summa tillgångar	2 072	2 103	2 221	1 242	946
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	1 156	1 123	1 120	551	538
Innehav utan bestämmande inflytande			3		4
Avsättningar, räntebärande	3	3	4	5	3
Avsättningar, ej räntebärande	12	22	24	24	23
Skulder, räntebärande	570	632	705	352	100
Skulder, ej räntebärande	330	324	364	309	278
Finansiella skulder, övriga					
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	2 072	2 103	2 221	1 242	946

KASSAFLÖDESANALYS, MKR	2012	2011	2010¹⁾	2009	2008
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	95	59		90	147
Förändring av rörelsekapital	25	16		36	8
Kassaflöde från löpande verksamhet	120	75	-	126	155
Investeringar i anläggningstillgångar	-51	-53		-24	-29
Avyttringar av anläggningstillgångar					5
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	70	22	-	102	131
Nettoinvesteringar i företag				-266	-1
Kassaflöde efter investeringar	70	22	-	-164	130
Förändring av lån	-59	-65		202	-46
Nyemission					
Lämnad utdelning				-43	-43
Övrigt					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-59	-65	-	159	-89
Årets kassaflöde	11	-43	-	-5	41

NYCKELTAL, MKR	2012	2011	2010¹⁾	2009	2008
EBITA-marginal (%)	6,3	3,9	4,1	6,3	8,5
EBT-marginal (%)	4,2	1,5	1,8	6,2	8,9
Avkastning på eget kapital (%)	3,7	1,6	-	10,6	19,1
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	6,0	3,6	-	11,0	22,9
Soliditet (%)	56	53	51	44	57
Räntebärande nettoskuld	396	469	490	144	-118
Skuldsättningsgrad	0,5	0,6	0,6	0,6	0,2
Medelantal anställda	1 140	1 158	1 102	906	973

¹⁾ Resultatet 2010 är proformerat med hänsyn till ny koncern- och kapitalstruktur.

Fakta

www.hl-display.com

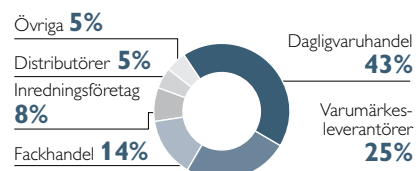
Företagsledning

Gérard Dubuy	VD
Magnus Bergendorff	CFO
Fredrik Birkhammar	IT-chef
Håkan Eriksson	Marknads- och affärsutvecklingsdirektör
Staffan Forslund	Personaldirektör
Marc Hoeschen	Logistikchef
Birger Nilsson	Utvecklingsdirektör
Xavier Volpato	Direktör för Operations
Julien Wagner	Inköpsdirektör

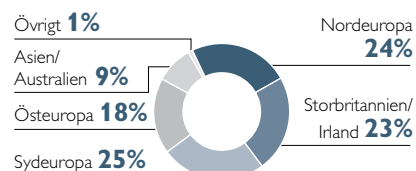
Styrelse

Stig Karlsson	Ordförande
Peter Holm	
Mats-Olof Ljungkvist	
Robin Molvin	Ratos (bolagsansvarig)
Lars-Åke Rydh	
Gérard Dubuy	VD
Magnus Jonsson	Arbetsgatarrepresentant
Kent Mossberg	Arbetsgatarrepresentant
Jenny Askfelt Ruud	Suppleant, Ratos
Henrik Smedlund	Suppleant, arbetsgatarrepresentant

Omsättning per kundsegment

Omsättning per marknad

Inwido

Under året påverkades Inwido av konjunkturen och i synnerhet av svag konsumentefterfrågan i Sverige samt färre nybyggda småhus. Renodlingen av bolagets produktionsstruktur fortsatte och Home Improvement avyttrades. Ökade marknadsandelar och viktiga åtgärdsprogram skapar god grund för förbättrad lönsamhet.

Verksamhet

Inwido är verksam inom fönster- och ytterdörrmarknaden i Norden (95%) och i utvalda länder i norra Europa: Storbritannien, Polen, Ryssland och Irland.

Bolagets produkter är fönster och ytterdörrar, huvudsakligen i trä men även i andra material, som säljs till konsumenter, byggbolag och småhustillverkare. Bolaget marknadsför varumärken såsom Elitfönster, Outline, Hajom och SnickarPer i Sverige; KPK, Outline och Pro Tec i Danmark; Tiivi och Pihla i Finland; Lyssand och Diplomat i Norge; Allan Brothers i Storbritannien; Carlson i Irland samt Sokolka i Ryssland och Polen. Inwido-koncernen har cirka 3 100 anställda.

Marknad

Den nordiska marknaden för fönster och ytterdörrar uppskattas till omkring 2 miljarder euro, varav fönster utgör cirka 90%. Marknaderna i de olika länderna är fragmenterade och nationella, med egna fönstersystem, beslag och dimensioner. Även distributionsmodeller varierar per marknad. Efterfrågan styrs av reparation, om- och tillbyggnad (ROT) i det etablerade bostadsbeståndet samt av nybyggnation av bostäder. Omkring två tredjedelar av Inwidos omsättning drivs av ROT.

Konsumentmarknaden är Inwidos största kundgrupp med cirka 70% av försäljningen, via byggmaterialhandel och installatörer eller direkt till privatpersoner. Resterande omsättning utgörs av försäljning till industrikunder – större entreprenörer, byggherrar och småhustillverkare.

Drivkrafter för Inwidos utveckling är bland annat hushållens framtidstro, BNP-tillväxt, ränteutveckling, realinkomstutveckling och omsättning av småhus. Efterfrågan ökar på produkter som är miljövänliga, energibesparande och säkra. Betydelsen av design och teknisk innovation ökar likaså.

Året i korthet

Marknadsutvecklingen under året var generellt svag men varierade mellan olika marknader – svag efterfrågan i Sverige och Finland, något växande konsumentmarknad i Danmark och stabilt i Norge. Orderinngången har under andra halvåret stabiliserats på de flesta marknaderna.

Inwido har tagit marknadsandelar på i stort sett samtliga marknader under året.

Lönsamheten minskade under året till följd av lägre volymer, framför allt i segmenten småhustillverkare och bygghandel. Åtgärdsprogram har motverkat den lägre efterfrågan men ännu ej givit full effekt. Utanför Norden har lönsamheten fortsatt att utvecklas positivt.

Renodlingen av bolagets produktionsstruktur har fortsatt under året, med nedläggning av en fabrik i Sverige. I juni avyttrades affärsområdet Home Improvement på grund av bristande samordningsfördelar med den övriga verksamheten.

Framtid

Inwido har med starka lokala varumärken en ledande marknadsposition i Norden inom underhållsfria, miljövänliga och energibesparande fönster. En svag efterfrågan väntas även under 2013, och bolaget har därför beredskap för ytterligare åtgärdsprogram. Lönsamheten ska ökas genom satsningar på produktutveckling, varumärken och marknads-kommunikation i kombination med koncerngemensamma effektivitetshöjande åtgärder.

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade Inwido 2004. Övriga ägare är ledande befattningshavare i Inwido.

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 2 290 Mkr.

Vår syn på innehavet

Sedan Ratos förvärvade Elitfönster, den ledande fönstertillverkaren i Sverige, har bolaget (som senare namnändrades till Inwido) genom 31 tilläggsförvärv etablerats som Nordens ledande aktör inom fönster och ytterdörrar med en stark marknadsposition även

i Finland, Danmark och Norge. Under dessa år har stora effektiviseringar gjorts genom skalfördelar och förenklad produktionsstruktur.

Till följd av den svaga marknadsutvecklingen under 2012, i synnerhet i Sverige och Finland, har arbetet på senare tid handlat om att anpassa kostnaderna till marknadsläget, vilket kommer att fortsätta. Under de följande åren ska Inwido dra nytta av sina ledande positioner på de nordiska marknaderna för att förbättra lönsamheten, bland annat genom att fortsätta effektivisera sin struktur, förstärka marknadsarbetet och stärka sitt produktprogram.

Per Frankling, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MKR	2012	2011	2010	2009¹⁾	2008¹⁾
Nettoomsättning	4 607	5 050	5 149	5 026	5 639
Rörelsens kostnader	-4 182	-4 517	-4 532	-4 531	-5 168
Övriga intäkter/kostnader	25	5	6	12	-6
Andelar i intresseföretags resultat	1	2	2	1	-1
Resultat från avyttringar	-51				
EBITDA	400	541	625	508	464
Av- och nedskrivningar	-113	-133	-179	-160	-141
EBITA	288	407	446	348	323
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar		-4	-7	-7	-7
Nedskrivning av goodwill		-8			
EBIT	288	395	439	341	316
Finansiella intäkter	34	18	33	18	10
Finansiella kostnader	-75	-98	-144	-170	-218
EBT	246	315	328	189	107
Skatt	-74	-107	-121	-73	37
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	172	208	207	116	144
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	171	208	208	118	110
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	2	0	-1	-2	34
Jämförelsestörande poster i EBITA	-70	-69	-80	-41	-107
Operativ EBITA	358	476	527	389	430

FINANSIELL STÄLLNING, MKR

Goodwill	2 909	3 155	3 159	3 423	3 538
Övriga immateriella anläggningstillgångar	20	18	26	61	69
Materiella anläggningstillgångar	600	634	687	839	951
Finansiella tillgångar, räntebärande	23	23	23	34	52
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	74	78	87	103	142
Summa anläggningstillgångar	3 625	3 908	3 982	4 460	4 752
Lager	416	474	505	537	674
Fordringar, räntebärande					0
Fordringar, ej räntebärande	643	812	750	616	654
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	99	283	517	618	341
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	1 158	1 569	1 772	1 771	1 669
Summa tillgångar	4 783	5 476	5 754	6 231	6 421
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	2 363	2 224	2 314	2 208	1 588
Innehav utan bestämmande inflytande	4	4	26	208	376
Avsättningar, räntebärande	0	0	0	8	
Avsättningar, ej räntebärande	105	140	117	119	156
Skulder, räntebärande	1 253	1 677	2 041	2 637	3 325
Skulder, ej räntebärande	1 046	1 404	1 224	1 043	944
Finansiella skulder, övriga	11	28	32	8	33
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	4 783	5 476	5 754	6 231	6 421

KASSAFLÖDESANALYS, MKR

Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	337	469	488	209	165
Förändring av rörelsekapital	-89	77	-105	300	183
Kassaflöde från löpande verksamhet	248	547	383	510	348
Investeringar i anläggningstillgångar	-87	-81	-69	-84	-205
Avyttringar av anläggningstillgångar	6	3	6	24	176
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	167	469	321	449	318
Nettoinvesteringar i företag	191	-27	0	-127	-35
Kassaflöde efter investeringar	357	442	321	322	284
Förändring av lån	-489	-362	-364	-607	-521
Nyemission				593	88
Lämnad utdelning	-1	-303	-4		
Övrigt	-52	-10	-33	-23	115
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-541	-675	-401	-38	-318
Årets kassaflöde	-184	-233	-80	285	-34

NYCKELTAL, MKR

EBITA-marginal (%)	6,2	8,1	8,7	6,9	5,7
EBT-marginal (%)	5,3	6,2	6,4	3,8	1,9
Avkastning på eget kapital (%)	7,4	9,2	9,2	6,2	7,7
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	8,5	10,0	10,0	6,9	6,6
Soliditet (%)	49	41	41	39	31
Räntebärande nettoskuld	1 131	1 372	1 501	1 992	2 932
Skuldsättningsgrad	0,5	0,8	0,9	1,1	1,7
Medelantal anställda	3 270	3 523	3 759	3 604	4 115

¹⁾ Finansiella kostnader exklusive ränta på aktieägarlån.

Fakta

INWIDO
Great Windows & Doors

www.inwido.com

Företagsledning

Håkan Jeppsson	VD
Peter Welin	CFO
Lars Pettersson	SVP Operations & Development (fr o m 1 maj 2013)
Jonna Opitz	SVP Marketing, Sales & Communication
Lena Wessner	SVP Human Resources, Organisation & Sustainability
Anders Isaksson	SVP Sverige
Mads Storgaard Mehlsen	SVP Danmark
Timo Luhtaniemi	SVP Finland
Espen Hoff	SVP Norge
Mikael Carleson	SVP Emerging Markets Europe

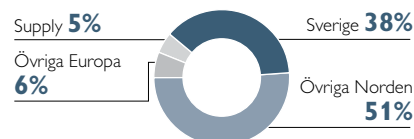
Styrelse

Anders C Karlsson	Ordförande
Benny Ernstson	
Per Frankling	Ratos (bolagsansvarig)
Eva S Halén	
Leif Johansson	Ratos
Henrik Lundh	Ratos
Anders Wassberg	

Omsättning per kundgrupp

Extern omsättning per marknad

Jøtul

2012 präglades av omfattande produktionsförändringar som genomförts för ökad effektivitet och flexibilitet. Under omställningen var effektiviteten låg och tillsammans med svag konjunktur och en varm höst sjönk resultatet. Jøtul har dock en stark marknadsposition och lönsamheten väntas förbättras under kommande år.

Verksamhet

Jøtul är en av Europas största tillverkare av braskaminer. Bolaget, som är ett av Norges äldsta företag med anor från 1853, tillverkar braskaminer, kassetter, omramningar samt tillbehör till braskaminer. Koncernens viktigaste varumärken är Jøtul och Scan. Tillverkningen sker i Norge, Danmark, Frankrike, Polen och USA. Produkterna säljs globalt dels via egna säljbolag, dels via importörer. Produkterna når slutkonsumenterna genom specialbutiker och på vissa marknader även via "gör-det-själv"-kanaler.

Marknad

Jøtuls största marknader är Norden, Frankrike och USA. Marknadsandelen i Norden är cirka 20%. Andra nordiska aktörer är Nibe, Hwam, Morsø och Dovre.

På kortare sikt påverkas efterfrågan av konjunkturen och konsumenters investeringsvilja. Långsiktigt drivs marknadsstillväxten främst av ökat fokus på uppvärmning med förnyelsebar energi samt av kostnadsutvecklingen för alternativa uppvärmningskällor – el, olja och naturgas. Dessutom påverkas marknadsutvecklingen av faktorer såsom väder, ränteutveckling, fastighetspriser, bostadsbyggande och renovering av bostäder.

Året i korthet

Den svaga konjunkturen har påverkat efterfrågan på Jøtuls produkter negativt under 2012.

Under våren genomfördes en omfattande förändring av produktionsstrukturen i Jøtuls norska fabrik för att göra produktionen mer flexibel. Under våren invigdes nya lagerlokaler i direkt anslutning till den norska fabriken. Dessa båda förändringar har orsakat bristande effektivitet och extrakostnader under året, men väntas på sikt medföra stora effektiviseringsvinster.

Marknadsutvecklingen under den för Jøtul viktiga högsäsongen var under året svag på de flesta av bolagets marknader, förutom i Frankrike där utvecklingen var mer stabil. I Norge och Sverige påverkades försäljningen negativt av låga energipriser och en varm höst. Bolaget har i huvudsak upprätthållit sina marknadsandelar under året.

Framtid

Det omfattande förändringsarbetet under 2012 förväntas förbättra lönsamheten under kommande år. Jøtul fortsätter dessutom sina satsningar på marknadsföring och produktutveckling för att ytterligare utveckla bolagets starka marknadsposition.

Under 2013 är fokus att höja effektiviteten i produktionen och dra nytta av det nya produktionssystemet, samtidigt som ytterligare åtgärder vidtas för att se till att produktprogrammet är konkurrenskraftigt både ur ett kostnads- och kundperspektiv.

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade Jøtul 2006. Övriga ägare är Accent Equity Partners och företagsledningen. Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 181 Mkr.

Vår syn på innehavet

Jøtuls verksamhet drar långsiktigt nytta av flera omvärldsfaktorer, däribland ökat fokus på klimatneutrala energikällor. Marknaden har dock utvecklats negativt sedan Ratos förvärv, och Jøtul har därför agerat för att parera marknadsnedgången och anpassa kostnaderna till lägre volymer. Produktionen har löpande effektiviserats samtidigt som flera framgångsrika produkter lanserats.

Trots att försäljningen är på en lägre nivå nu än tidigare har Jøtul stärkt sina marknadsandelar sedan Ratos förvärv och har en stark global marknadsposition, särskilt på bolagets nyckelmarknader.

Per Frankling, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MNOK	2012	2011	2010	2009	2008
Nettoomsättning	784	859	876	859	906
Rörelsens kostnader	-786	-845	-756	-745	-820
Övriga intäkter/kostnader	7	7	9	8	
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar					
EBITDA	6	21	129	122	86
Av- och nedskrivningar	-50	-50	-48	-49	-47
EBITA	-44	-29	81	73	39
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar					
Nedskrivning av goodwill	-58				
EBIT	-102	-29	81	73	39
Finansiella intäkter	8	12	15	89	13
Finansiella kostnader ¹⁾	-37	-41	-39	-70	-71
EBT	-131	-57	57	92	-19
Skatt	0	0	-6	-17	14
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	-131	-57	50	75	-5
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	-131	-57	50	75	-5
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA		-24	14		-9
Operativ EBITA	-44	-5	67	73	48
FINANSIELL STÄLLNING, MNOK					
Goodwill	410	471	472	475	488
Övriga immateriella anläggningstillgångar	206	205	205	203	203
Materiella anläggningstillgångar	228	224	226	230	254
Finansiella tillgångar, räntebärande	14				
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	4	17	6	4	4
Summa anläggningstillgångar	861	918	908	913	949
Lager	158	174	180	177	202
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	109	120	141	140	171
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar					2
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	267	294	321	317	375
Summa tillgångar	1 127	1 211	1 229	1 230	1 324
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	427	475	533	487	349
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande	10	16	17	38	40
Avsättningar, ej räntebärande	66	77	88	94	87
Skulder, räntebärande	502	524	458	483	622
Skulder, ej räntebärande	122	120	134	128	226
Finansiella skulder, övriga	1	1	1	1	
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	1 127	1 211	1 229	1 230	1 324
KASSAFLÖDESANALYS, MNOK					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	-42	-10	60	66	24
Förändring av rörelsekapital	31	6	11	15	-12
Kassaflöde från löpande verksamhet	-11	-4	70	81	12
Investeringar i anläggningstillgångar	-58	-63	-56	-32	-48
Avyttringar av anläggningstillgångar	0		11	0	2
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	-70	-68	25	49	-33
Nettoinvesteringar i företag					
Kassaflöde efter investeringar	-70	-68	25	49	-33
Förändring av lån	-20	68	-25	-121	35
Nyemission	90			70	
Lämnad utdelning					
Övrigt					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	70	68	-25	-50	35
Årets kassaflöde	0	0	0	-2	2
NYCKELTAL, MNOK					
EBITA-marginal (%)	-5,7	-3,3	9,2	8,5	4,3
EBT-marginal (%)	-16,7	-6,7	6,5	10,7	-2,1
Avkastning på eget kapital (%)	-29,1	-11,3	9,8	17,9	-1,4
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	-9,6	-1,6	9,5	16,0	5,2
Soliditet (%)	38	39	43	40	26
Räntebärande nettoskuld	499	540	474	521	660
Skuldsättningsgrad	1,2	1,1	0,9	1,1	1,9
Medelantal anställda	683	713	714	717	781

¹⁾ Finansiella kostnader exklusive ränta på aktieägarlån.

Fakta

www.jotul.com

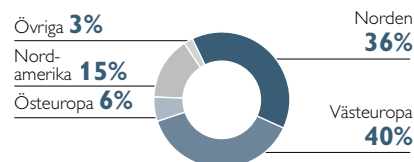
Företagsledning

Arve Johan Andresen	VD
Øyvind Sandnes	CFO
Jens Andersen	Produktionschef
Marius Torjusen	Varumärkeschef
René Christensen	Försäljningschef Nordeuropa
Guy Cedric Galea	Försäljningschef Sydeuropa
Bret Watson	Försäljningschef Nordamerika
Nick Sloane	Försäljningschef Storbritannien

Styrelse

Anders Lindblad	Ordförande
Per Frankling	Ratos (bolagsansvarig)
Olav Kjell Holtan	
Lennart Rappe	
Johan Rydmark	Ratos
Håkan Söderbäck	
Magne Appelgren	Arbetstagarrepresentant
Geir Bunes	Arbetstagarrepresentant
Arild Johannessen	Arbetstagarrepresentant
Daniel Thonestad	Suppleant

Omsättning per marknad

KVD Kvarndammen

KVD genomförde under 2012 flera strategiska initiativ. Bolaget har etablerat sig i Norge samt inlett förmedling av privatpersoners bilar. KVD fortsätter att öka marknadsandelarna på en svag personbilsmarknad samtidigt som kostnader tagits för etableringen i Norge, vilket på kort sikt påverkat lönsamheten negativt.

Verksamhet

KVD Kvarndammen (KVD) är Sveriges största förmedlare av begagnade bilar. Bolaget har två affärsområden, Personbil och Maskin & Tunga Fordon, och driver marknadsplatsen kvd.se där kapitalvaror auktioneras ut vid veckovisa auktioner. KVD hanterar hela transaktionen från uppdragsgivare till slutkund samt garanterar kvaliteten på de objekt som förmedlas. KVD är oberoende (äger inte objekten själva) och representerar både köpare och säljare i transaktionen, där syftet är att erbjuda den tryggaste och mest effektiva processen med lägst risk för båda parter. Bolaget tillhandahåller även tilläggstjänster som reparationer och rekonditionering (för säljare) samt garanti, finansiering och extrautrustning (för köpare). Intäkterna består av kommission på förmedlade objekt och tjänster.

Marknadsplatsen kvd.se har cirka 200 000 unika besökare per vecka och KVD har elva anläggningar i Sverige och en i Norge. I bolaget ingår även Sveriges största värderingsportal för personbilar, bilpriser.se. Bolaget har cirka 170 anställda och huvudkontoret ligger i Göteborg.

Marknad

KVD bedriver verksamhet på marknaderna för begagnade bilar samt maskiner och tunga fordon. Bolaget har idag cirka 10% marknadsandel inom segmentet företagsbilar (främst leasingbilar) och är därmed mark-

nadsledande i Sverige. Företagsbilar växer något snabbare än bilmarknaden i stort (1–2%). Viktigaste konkurrerande kanal för försäljning till slutkund är bilhandlare. KVD konkurrerar också med auktionsföretag som endast säljer till bilhandlare. Under 2012 började KVD förmedla privatpersoners bilar, vilket fördubblar den adresserbara marknaden i Sverige.

Inom Maskin & Tunga Fordon är KVDs marknadsandel idag mindre än 5% men växande. Marknaden är mycket fragmenterad både vad gäller förmedlade objekt och alternativa försäljningskanaler.

Året i korthet

Försäljningen under 2012 ökade med 4% jämfört med 2011, främst på grund av ett ökat antal förmedlade objekt inom Personbil (+7%). Maskin & Tunga Fordon minskade med 5% på grund av en omfokusering från lågvärdesobjekt till objekt med högt värde.

Antalet KVD-anslutna medlemmar ökade under året från 390 000 till 460 000.

I slutet av året etablerade sig KVD i Norge, vilket medfört betydande etableringskostnader som belastat rörelseresultatet under året. KVD avyttrade anläggningarna i Åkersberga och Kungälv, och i samband med detta genomfördes en omfinansiering och utdelning till Ratos om 153 Mkr.

Framtid

KVD har en stark marknadsposition och ökar kontinuerligt marknadsandelarna inom både Personbil samt prioriterade segment inom Maskin & Tunga Fordon. Under de senaste åren har bolaget gjort stora investeringar i teknik, marknadsföring, anläggningar och kunderbjudande. Under 2013 kommer KVD att fokusera på fortsatt lönsam tillväxt, i Sverige främst drivet av en ökad marknadsandel och i Norge av en lyckad nyetablering.

Finansiella mål

KVD har som mål att växa snabbare än marknaden samt höja rörelsemarginalen från dagens nivå.

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade KVD Kvarndammen 2010.

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 255 Mkr.

Vår syn på innehavet

KVD har en mycket konkurrenskraftig affärsmodell, vilket var det viktigaste skälet till att Ratos ursprungligen köpte bolaget. Sedan dess har bolagets verksamhet renodlats, och värdegrunden kring tillit, tilltro och trygghet för både köpare och säljare har stärkts. KVD har fokuserat på både tillväxt och effektivitet. Genom goda kassaflöden har en omfinansiering och utdelning till Ratos kunnat genomföras under året.

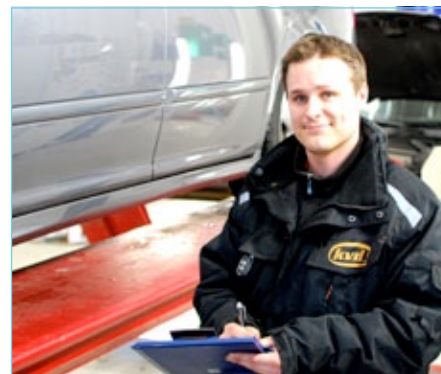
KVD har under 2012 tagit ett viktigt steg i och med etableringen i Norge. Bolaget har idag en god plattform för tillväxt, och vårt mål är att driva fortsatt stark organisk tillväxt genom ökad marknadsandel och internationell expansion. Vi avser att höja marginalen genom en kombination av löpande effektiviseringsåtgärder i bolaget och skalfördelar vid tillväxt.

Jonathan Wallis, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MKR	2012	2011	2010¹⁾²⁾	2009¹⁾²⁾	2008²⁾
Nettoomsättning	287	276	239	221	158
Rörelsens kostnader	-243	-220	-202	-183	-125
Övriga intäkter/kostnader	1	0	0	-2	0
Andelar i intresseföretags resultat		0	0		
Resultat från avyttringar	0	1			
EBITDA	46	57	37	35	34
Av- och nedskrivningar	-4	-5	-5	-4	-4
EBITA	41	52	32	31	30
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar			0	-1	0
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	41	52	32	30	30
Finansiella intäkter	1	1	1	0	2
Finansiella kostnader	-17	-11	-10	-11	-1
EBT	25	42	22	20	30
Skatt	-9	-11	-10	-8	-9
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	16	31	13	12	22
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	16	31	13	12	22
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA	-2		-12		
Operativ EBITA	44	52	44	31	30
FINANSIELL STÄLLNING, MKR					
Goodwill	511	511	513		77
Övriga immateriella anläggningstillgångar					1
Materiella anläggningstillgångar	8	63	63		64
Finansiella tillgångar, räntebärande			4		
Finansiella tillgångar, ej räntebärande		0	0		
Summa anläggningstillgångar	518	574	580	-	142
Lager	7	5	3		7
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	66	43	63		68
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	14	18	47		21
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	86	67	114	-	95
Summa tillgångar	605	640	694	-	236
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	255	392	360		122
Innehav utan bestämmande inflytande					0
Avsättningar, räntebärande					
Avsättningar, ej räntebärande	1	2	2		3
Skulder, räntebärande	234	163	228		16
Skulder, ej räntebärande	99	77	103		96
Finansiella skulder, övriga	17	7			
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	605	640	694	-	236
KASSAFLÖDESANALYS, MKR					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	26	35			30
Förändring av rörelsekapital	0	-4			8
Kassaflöde från löpande verksamhet	26	31	-	-	38
Investeringar i anläggningstillgångar	-3	-2			-11
Avyttringar av anläggningstillgångar	26				
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	49	29	-	-	27
Nettoinvesteringar i företag	27	1			
Kassaflöde efter investeringar	76	30	-	-	27
Förändring av lån	71	-65			-9
Nyemission					
Lämnad utdelning	-153				
Övrigt	1	7			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-81	-58	-	-	-9
Årets kassaflöde	-4	-28	-	-	17
NYCKELTAL, MKR					
EBITA-marginal (%)	14,4	18,9	13,4	14,1	19,0
EBT-marginal (%)	8,8	15,2	9,4	9,1	19,2
Avkastning på eget kapital (%)	4,9	8,4	-	-	-
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	8,1	9,4	-	-	-
Soliditet (%)	42	61	52	-	52
Räntebärande nettoskuld	220	144	178	-	-5
Skuldsättningsgrad	0,9	0,4	0,6	-	0,1
Medelantal anställda	184	177	167	-	113

¹⁾ Resultatet 2009 och 2010 är proformerat med hänsyn till Ratos förvärv.

²⁾ Resultatet 2008, 2009 och 2010 är justerat avseende återlagda goodwillavskrivningar.

Fakta

www.kvd.se

Företagsledning

Ulrika Drotz Molin	VD
Karin Nilsson	CFO
Mattias Forslund	Chef Personbil
Per Blomberg	Chef Maskin & Tunga Fordon
Mathias Björkman	VD KVD Bilpriser AB

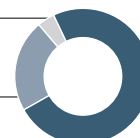
Styrelse

Ebbe Pelle Jacobsen	Ordförande
Peter Carrick	
Stefan Holmgren	
Henrik Joelsson	Ratos
Bo Sandberg	
Jonathan Wallis	Ratos (bolagsansvarig)
Anders Borg	Suppleant, Ratos

Omsättning per affärsområde

Bilpriser **4%**

Maskin och Tunga Fordon **22%**

Personbil **74%**

Mobile Climate Control

MCC har haft god tillväxt under 2012 och förbättrade resultatet betydligt. God efterfrågan inom nytto- och försvarsfordonsegmenten i Nordamerika medan verksamheten i Europa pressades av den osäkra makrosituationen och uppstartskostnader efter fabrikskonsolideringen.

Verksamhet

Mobile Climate Control (MCC) utvecklar, tillverkar och säljer klimatsystem med höga krav på produktprestanda och kvalitet för fordon som produceras i korta serier. Klimatsystemen är anpassade efter kundens krav och innehåller värme och/eller kyla (AC) för att skapa en behaglig förar- och passagerarmiljö.

MCC har tre huvudsakliga kundsegment: busstillverkare, nyttofordonstillverkare (till exempel anläggningsfordon, gruv- och materialhanteringsfordon samt skogsmaskiner) och försvarsfordonstillverkare. Huvudkontoret ligger i Stockholm och produktionen sker huvudsakligen i Kanada (Toronto), USA (Goshen) samt Polen (Olawa). Cirka 80% av försäljningen sker i Nordamerika och resterande del framför allt i Europa.

Marknad

Marknadens tillväxt drivs av ett långsiktigt ökande antal producerade fordon och av att en ökande andel utrustas med klimatsystem. Trenden går mot att slutkunderna efterfrågar en mer behaglig komfort för passagerare och förare.

MCC har en stark position inom sina kundsegment. Inom bussegmentet är bolaget marknadsledande i Nordamerika medan positionen i Europa är god inom värmesystem men där segmentet kyla (AC) är en outvecklad marknad för bolaget idag. Inom nyttofordonsegmentet

är MCCs marknadsposition stark i Nordamerika och i Norden. Inom försvarsfordonsegmentet är bolagets verksamhet fokuserad till Nordamerika där man har en stark marknadsposition.

Året i korthet

Under året har MCC slutfört konsolideringen av den europeiska produktionen till Polen samt integrationsarbetet avseende den av Carrier förvärvade buss-AC-verksamheten 2011.

Marknadsutvecklingen 2012 skiljde sig mellan kundsegment och geografier. Totalt sett uppvisade MCC god tillväxt (+19%), varav helårseffekten från förvärvet 2011 bidrog med 8%. Försäljningen till nyttofordonsegmentet utvecklades starkt med mycket god tillväxt i Nordamerika samt en god utveckling i Europa, där året dock avslutades i en negativ trend. Försäljningen till bussegmentet ökade kraftigt till följd av förvärvet 2011. Rensat för förvärvseffekten var försäljningen oförändrad. Försäljningen inom försvarsfordonsegmentet utvecklades positivt till följd av att det amerikanska försvaret under året genomförde en ökad satsning på ombyggnation av äldre fordon där klimatsystemen byts ut.

Resultatet förbättrades kraftigt jämfört med föregående år. Ökad volym, genomförda lönsamhetsförbättrande åtgärder samt lägre engångskostnader hade en positiv inverkan på lönsamheten, som dock påverkades negativt av en svag resultatutveckling inom en del av den nordamerikanska verksamheten samt uppstartskostnader efter fabrikskonsolideringen i Europa.

Framtid

Osäkerhet kring makrouvecklingen och aktiviteten inom försvarsfordonsegmentet medför en ökad osäkerhet kring volymutvecklingen under 2013. Till följd av genomförda lönsamhetsförbättrande åtgärder har MCC dock goda förutsättningar att uppvisa ett resultat i nivå med föregående år även i ett scenario med något lägre volym.

På längre sikt väntas bolagets starka marknadsposition och marknadens strukturella tillväxtkrafter ge MCC en stark grund för långsiktig lönsam tillväxt.

Finansiella mål

- Årlig genomsnittlig organisk tillväxt > 5%
- Årlig genomsnittlig EBITA-marginal > 15%

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade 60% av Mobile Climate Control (MCC) under 2007 och resterande 40% under 2008.

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 819 Mkr.

Vår syn på innehavet

MCC är ett lönsamt nischföretag på en marknad med god strukturell tillväxtpotential. Sedan Ratos förvärv har MCC utvecklats från ett framgångsrikt entreprenörstyrkt företag till en professionell industriell aktör. Två strategiska tilläggsförvärv har genomförts, vilka har stärkt företagets marknadspositioner. Därutöver har bolagets struktur och organisation väsentligen stärkts.

Marknadsutvecklingen har varit volatil de senaste åren och utsikterna för 2013 är osäkra. Då vi inte kan räkna med att marknaden bidrar med volymtillväxt på kort sikt, arbetar vi för att förbättra lönsamheten genom ökad effektivitet.

Johan Pernvi, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MKR	2012	2011	2010	2009	2008¹⁾
Nettoomsättning	1 250	1 048	902	1 085	1 024
Rörelsens kostnader	-1 125	-986	-692	-902	-740
Övriga intäkter/kostnader	-1	-1	-81	-40	-108
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar					
EBITDA	124	61	128	144	175
Av- och nedskrivningar	-16	-16	-17	-16	-8
EBITA	108	45	112	128	167
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar	-8	-8	-7	-8	-2
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	100	37	105	120	165
Finansiella intäkter	2	3	0	1	22
Finansiella kostnader	-35	-33	-34	-37	-73
EBT	67	7	71	85	115
Skatt	-14	-7	-26	-42	-44
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	53	0	44	43	71
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	53	0	44	43	71
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA	-3	-58			
Operativ EBITA	111	103	112	128	167
FINANSIELL STÄLLNING, MKR					
Goodwill	1 101	1 117	970	975	939
Övriga immateriella anläggningstillgångar	7	25	22	32	40
Materiella anläggningstillgångar	97	106	106	124	133
Finansiella tillgångar, räntebärande					
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	21	15	21	37	23
Summa anläggningstillgångar	1 226	1 263	1 120	1 168	1 134
Lager	165	170	94	114	166
Fordringar, räntebärande					
Fordringar, ej räntebärande	197	196	124	131	185
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	29	80	66	87	27
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	392	447	284	331	378
Summa tillgångar	1 617	1 710	1 405	1 499	1 513
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare	845	807	695	678	592
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande					
Avsättningar, ej räntebärande	26	40	11	57	12
Skulder, räntebärande	592	651	575	639	733
Skulder, ej räntebärande	153	210	121	122	174
Finansiella skulder, övriga	2	1	2	2	2
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	1 617	1 710	1 405	1 499	1 513
KASSAFLÖDESANALYS, MKR					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	57	42	66	57	69
Förändring av rörelsekapital	-47	31	7	97	-11
Kassaflöde från löpande verksamhet	9	73	73	154	58
Investeringar i anläggningstillgångar	-7	-13	-50	-10	-41
Avyttringar av anläggningstillgångar					
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	2	60	23	144	17
Nettoinvesteringar i företag		-221			-173
Kassaflöde efter investeringar	2	-161	23	144	-156
Förändring av lån	-35	37	-51	-89	121
Nyemission					
Lämnad utdelning	-23	-3	-34	-24	
Övrigt	7	143	46	33	18
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-51	177	-39	-81	139
Årets kassaflöde	-49	16	-16	63	-17
NYCKELTAL, MKR					
EBITA-marginal (%)	8,6	4,3	12,4	11,8	16,3
EBT-marginal (%)	5,4	0,7	7,9	7,8	11,2
Avkastning på eget kapital (%)	6,4	0,0	6,5	6,7	12,6
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	7,0	3,0	8,1	9,2	15,4
Soliditet (%)	52	47	50	45	39
Räntebärande nettoskuld	562	570	509	553	706
Skuldsättningsgrad	0,7	0,8	0,8	0,9	1,2
Medelantal anställda	628	630	501	591	727

¹⁾ I resultatet 2008 ingår ACME fr o m 1 september.

Fakta

www.mcc-hvac.com

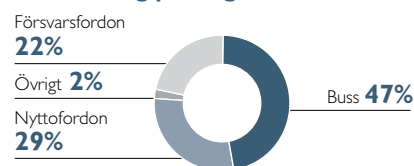
Företagsledning

Clas Gunneberg VD
Ulrik Englund CFO

Styrelse

Anders Lindblad Ordförande
Michael Mononen
Johan Pernvi Ratos (bolagsansvarig)
Per Svantesson
Daniel Repfennig Suppleant, Ratos

Omsättning per segment

Omsättning per marknad

SB Seating

SB Seating har stärkt sin marknadsposition betydligt de senaste åren och har, trots svag efterfrågan på den europeiska kontorsstolsmarknaden, tack vare god kostnadskontroll bibehållit lönsamheten under 2012. Bolaget satsar på kontinuerlig produktutveckling och lanserar flera nya produkter under 2013.

Verksamhet

SB Seating utvecklar och producerar ergonomiska arbetsstolar av hög kvalitet i skandinavisk design för privat och offentlig kontorsmiljö. Sortimentet består av arbetsstolar samt stolar för mötesrum och konferens, matsal och utbildning. Produkterna säljs under varumärkena HÅG, RH och RBM och distribueras genom återförsäljare till företag och organisationer. Gemensamt för de tre varumärkena är ett starkt fokus på ergonomi, visuell design, miljö och kvalitet.

Koncernen har dotterbolag i Norge, Sverige, Danmark, Tyskland, Storbritannien, Nederländerna, Frankrike och Singapore. Därtill representeras SB Seating av importörer i drygt 30 länder. Koncernen har cirka 460 anställda. Tillverkning sker vid två fabriker, i Norge och Sverige.

Marknad

SB Seating är den största arbetsstolsaktören i Västeuropa med en marknadsandel om cirka 7%. Den västeuropeiska marknaden för kontorsmöbler kan delas in i fyra produktsegment: sittprodukter, bord, förvaring och rumsdelare. Sittprodukter utgör cirka 40% av denna marknad och kan delas upp i arbetsstolar (mer än hälften av värdet), mötesstolar och loungestolar. Koncernens huvudmarknader – Skandinavien, Tyskland, Storbritannien och Nederländerna – står för drygt hälften av den västeuropeiska marknaden för arbetsstolar, som uppgår till cirka 14 miljarder kronor.

Marknaden är sencyklisk och drivs främst av BNP-utveckling, sysselsättningsnivåer, kontorsbyggnation och företagets investeringsnivåer. Tillverknings- och distributionsleden i Europa är fragmenterade, där Norden utgör en av de mer konsoliderade marknaderna.

Året i korthet

Kontorsmöbelmarknaden har efter en förbättring under 2010–11 åter uppvisat negativ tillväxt. SB Seating har haft en negativ tillväxt på alla marknader utom Norge, Storbritannien och Finland. Bolaget har dock de senaste åren stärkt sin marknadsposition betydligt, både i marknadsandelar och inte minst som andel av branschens samlade lönsamhet.

Årets resultat förklaras huvudsakligen av lägre omsättning, motverkat av inköps- och produktionseffektiviseringar och fortsatta effekter av tidigare genomförda omstruktureringar.

Betydande satsningar på kontinuerlig produktutveckling fortsätter. I början av 2013 lanserades de nya stolarna HÅG SoFi, RH Mereo och RBM Noor.

Framtid

SB Seating har en stark marknadsposition i de nordiska länderna och en lönsam nischposition i framför allt Tyskland, Nederländerna och Storbritannien, där bolagets ergonomiska produkter har en tydlig differentiering jämfört med produkter från övriga aktörer. Marknaden för ergonomiska arbetsstolar bedöms ha en positiv tillväxt över en konjunkturcykel och förutsättningarna för fortsatta tillväxtingsatsningar i befintliga och nya geografier bedöms som goda. Den fragmenterade branschstrukturen i Europa utgör dessutom en intressant möjlighet för SB Seating.

Ratos ägande

Ägarandel

Ratos förvärvade under 2007 arbetsstolsproducenterna HÅG i Norge, RH Form i Sverige, och RBM i Danmark. Bolagen slogs samman i den nya koncernen SB Seating. Övriga ägare är företagsledning och styrelse.

Koncernmässigt bokfört värde i Ratos uppgick vid årsskiftet till 1 061 Mkr.

Vår syn på innehavet

Sedan bildandet av SB Seating har en svag konjunktur kompenserats av värdeskapande aktiviteter i innehavet. Synergihemtagningar och fokuserat kontinuerligt effektiviseringsarbete har sänkt kostnadsnivån

via produktivitetsökningar, med bibehållen kapacitet. Medveten och kontinuerlig satsning på produktutveckling och marknadsdrivande insatser har stärkt bolagets marknadsposition och lönsamhetspotential.

SB Seating har tagit marknadsandelar under de senaste åren. Bolaget är idag marknadsledande i Norden och har en stark position i Nordeuropa. Målet är att fortsätta att växa organiskt mer än marknaden, och det finns dessutom konsolideringspotential i den europeiska marknaden. Tack vare en stark nuvarande och kommande produktportfölj gynnas SB Seating av en positiv trend för ergonomisk design på den europeiska och globala kontorsstolsmarknaden.

Henrik Lundh, bolagsansvarig

RESULTATRÄKNING, MNOK	2012	2011	2010	2009	2008
Nettoomsättning	1 011	1 091	1 010	989	1 289
Rörelsens kostnader	-775	-837	-804	-885	-1 042
Övriga intäkter/kostnader					
Andelar i intresseföretags resultat					
Resultat från avyttringar					
EBITDA	236	254	206	104	247
Av- och nedskrivningar	-32	-36	-41	-59	-40
EBITA	204	219	165	46	207
Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar					
Nedskrivning av goodwill					
EBIT	204	219	165	46	207
Finansiella intäkter	3	7	25	70	8
Finansiella kostnader ¹⁾	-52	-57	-39	-54	-126
EBT	155	169	151	63	89
Skatt	-10	-33	-22	-2	-9
Resultat från avvecklade verksamheter					
Årets resultat	145	136	129	61	80
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	145	136	129	61	80
Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande					
Jämförelsestörande poster i EBITA				-58	
Operativ EBITA	204	219	165	104	207

FINANSIELL STÄLLNING, MNOK					
Goodwill	1 388	1 388	1 388	1 388	1 388
Övriga immateriella anläggningstillgångar	32	22	18	24	33
Materiella anläggningstillgångar	131	117	133	148	185
Finansiella tillgångar, räntebärande	1	1	1	0	0
Finansiella tillgångar, ej räntebärande	11	11	14	32	21
Summa anläggningstillgångar	1 563	1 539	1 555	1 592	1 627
Lager	42	48	59	57	88
Fordringar, räntebärande					1
Fordringar, ej räntebärande	128	171	167	171	202
Kassa, bank och övriga kortfristiga placeringar	95	96	47	33	63
Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa omsättningstillgångar	265	316	272	261	354
Summa tillgångar	1 828	1 854	1 827	1 853	1 981
Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare ²⁾	1 010	917	1 006	899	809
Innehav utan bestämmande inflytande					
Avsättningar, räntebärande	4	11	11	6	3
Avsättningar, ej räntebärande	9	6	8	7	17
Skulder, räntebärande	668	751	664	808	962
Skulder, ej räntebärande	138	168	138	132	191
Finansiella skulder, övriga					
Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning					
Summa eget kapital och skulder	1 828	1 854	1 827	1 853	1 981

KASSAFLÖDESANALYS, MNOK					
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	171	185	185	49	93
Förändring av rörelsekapital	20	-2	5	66	24
Kassaflöde från löpande verksamhet	191	184	189	115	117
Investeringar i anläggningstillgångar	-58	-28	-19	-31	-60
Avyttringar av anläggningstillgångar		7		4	1
Kassaflöde före förvärv/avyttring av företag	133	162	170	89	58
Nettoinvesteringar i företag					
Kassaflöde efter investeringar	133	162	170	89	58
Förändring av lån	-81	86	-159	-120	-111
Nyemission					
Lämnad utdelning	-52				
Övrigt		-198			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-133	-112	-159	-120	-111
Årets kassaflöde	0	49	11	-31	-53

NYCKELTAL, MNOK					
EBITA-marginal (%)	20,1	20,0	16,4	4,6	16,0
EBT-marginal (%)	15,3	15,5	15,0	6,3	6,9
Avkastning på eget kapital (%)	15,0	14,1	13,5	7,1	10,2
Avkastning på sysselsatt kapital (%)	12,3	13,5	11,2	6,7	12,1
Soliditet (%)	55	49	55	49	41
Räntebärande nettoskuld	575	666	627	781	900
Skuldsättningsgrad	0,7	0,8	0,7	0,9	1,2
Medelantal anställda	468	479	471	457	633

¹⁾ Exklusiv ränta på aktieägarlån.

²⁾ I eget kapital per 2012-12-31 ingår aktieägarlån med 657 MNOK.

Fakta

SCANDINAVIAN BUSINESS SEATING
www.sbseating.com

Företagsledning

Lars I Røiri	VD
Eirik Kronkvist	CFO
Ketil Årdal	SVP Commercial Operations
Lillevi Ivarson	SVP HR & Organisational Development
Torbjørn Iversen	SVP Production & Logistics
Christian Eide Lodgaard	SVP Products & Brand Concepts
Patrik Röstlund	SVP Purchasing & Supply Chain

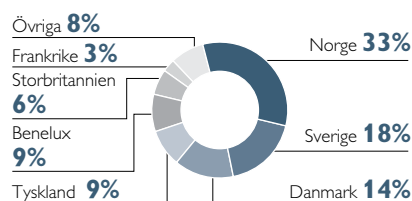
Styrelse

Ebbe Pelle Jacobsen	Ordförande
Anne Breiby	
Oscar Hermansson	Ratos
Olav Kjell Holtan	
Henrik Lundh	Ratos (bolagsansvarig)
Sven-Gunnar Schough	

Omsättning per varumärke

Omsättning per region

Finansiella rapporter

RATOS

Guide till Ratos redovisning	62
Förvaltningsberättelse	66
Bolagsstyrningsrapport	68
Ordföranden har ordet	68
Styrelse och VD	78
Koncernens resultaträkning	80
Koncernens rapport över totalresultat	80
Rapport över finansiell ställning för koncernen	81
Rapport över förändringar i koncernens eget kapital	82
Rapport över kassaflöden för koncernen	83
Moderbolagets resultaträkning	84
Moderbolagets rapport över totalresultat	84
Moderbolagets balansräkning	85
Förändringar i moderbolagets eget kapital	86
Moderbolagets kassaflödesanalys	87
Notförteckning	88
Noter till de finansiella rapporterna	89
Revisionsberättelse	132

Guide till Ratos redovisning

Ratos redovisning är upprättad enligt gällande regelverk och lagstiftning. I ett bolag med Ratos typ av verksamhet kan redovisningen dock te sig komplex och speglar dessvärre inte alltid verkligheten. På följande sidor finns en översiktlig guide att utgå ifrån samt ett antal tabeller och tips för att underlätta förståelsen av Ratos finansiella utveckling. För fullständiga redovisningsprinciper hänvisas till not 1, Redovisningsprinciper.

Över tiden ger moderbolagets resultaträkning en god bild av Ratos utveckling. Då Ratos normalt äger sina innehav under flera år, är detta dock ett relativt trubbigt instrument för att löpande följa utvecklingen. Skälet är att effekterna från avyttringar av innehav uppträder i resultaträkningen med långa mellanrum och då ofta med stora engångseffekter. För den löpande bevakningen av Ratos kan därför koncernens resultaträkning (kompletterad med all den information om de enskilda innehaven

Ratos lämnar i sina rapporter) vara intressantare att följa, då resultat från dotterföretag och intresseföretag inkluderas löpande, vilket medför att Ratos intjäning till viss del "jämnas ut" mellan åren.

I princip kan utvecklingen i Ratos värderas på samma sätt som vilket annat bolag som helst, det vill säga utifrån förväntad avkastning. Ratos mål är att den genomsnittliga årliga avkastningen (IRR) ska överstiga 20% på varje enskild investering. Utfallet sedan 1999 har varit i genomsnitt 25%.

Moderbolaget – Resultaträkning

Det är Ratos moderbolag, Ratos AB, som är noterat på Nasdaq OMX Stockholm. Moderbolaget kan ses som ett ägarbolag där portföljen av bolag varierar över tiden, men moderbolagets verksamhet (förvärv, utveckling och försäljning av innehav) är konstant. I moderbolagets resultaträkning ingår de intäkter och kostnader som är förknippade med att driva verksamheten.

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	2012	2011
Övriga rörelseintäkter	2	1
Övriga externa kostnader	-82	-79
Personalkostnader	-119	-109
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-5	-5
Rörelseresultat	-204	-192
Resultat från andelar i koncernföretag	416	649
Resultat från andelar i intresseföretag	275	87
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	137	175
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	33	27
Räntekostnader och liknande resultatposter	-51	-42
Resultat efter finansiella poster	606	704
Skatt		
Årets resultat	606	704

Kostnaderna

Kostnaderna består till största del av personalkostnader samt konsult- och juristkostnader vid transaktioner och processer. En stor del av dessa kostnader är rörliga, vilket innebär att i tider av många förvärv och avyttringar (exits) blir kostnaden högre medan den i tider av få förvärv och exits blir lägre. Under år utan förvärv och exits kostar förvaltningen av Ratos mindre än 200 Mkr per år, vilket är cirka 1% av börsvärdet.

Intäkterna

Bland intäkterna är exitvinster, från försäljning av innehav, den intäktspost som påverkar resultatutvecklingen i moderbolaget mest. Som ovan nämnts kan dessa intäkter uppkomma oregelbundet med långa mellanrum och innebära stora engångseffekter.

Skatt för investmentbolag

Ratos beskattas enligt reglerna för investmentbolag. Bolag som till största del förvaltar värdepapper eller liknande tillgångar klassas som investmentbolag om de har en välfördelad portfölj som innehåller flera olika bolag inom olika branscher samt ett spritt ägande (mer än ett par hundra aktieägare). För investmentbolag är realisationsvinster inte skattepliktiga, istället deklarerar en schablonintäkt om 1,5% på marknadsvärdet på noterade aktier som vid årets ingång innehafts mindre än ett år och där ägarandelen understiger 10% (Ratos hade inga innehav i denna kategori under 2012). Mottagna utdelningar och ränteintäkter redovisas som skattepliktig intäkt. Räntekostnader och omkostnader är i normalfallet avdragsgilla, liksom lämnad utdelning.

Moderbolagets balansräkning

Mkr	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	78	82
Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i koncernföretag	8 723	10 448
Andelar i intresseföretag		124
Fordringar på koncernföretag	1 424	1 853
Andra långfristiga värdepappersinnehav	88	115
Summa anläggningstillgångar	10 313	12 622
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar		
Fordringar på koncernföretag	2	52
Övriga fordringar	14	12
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4	3
Kortfristiga placeringar, övriga	499	
Kassa och bank	1 324	897
Summa omsättningstillgångar	1 843	964
Summa tillgångar	12 156	13 586
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Bundet eget kapital		
Aktiekapital (antal A-aktier 84 637 060 antal B-aktier 239 503 836)	1 021	1 021
Reservfond	286	286
Fritt eget kapital		
Överkursfond	128	128
Balanserat resultat	9 315	10 360
Fond för verkligt värde	29	42
Årets resultat	606	704
Summa eget kapital	11 385	12 541
Långfristiga avsättningar		
Avsättningar för pensioner	1	1
Övriga avsättningar	7	16
Summa långfristiga avsättningar	8	17
Långfristiga skulder		
Räntebärande skulder		
Skulder till koncernföretag	442	620
Ej räntebärande skulder		
Övriga skulder	29	36
Summa långfristiga skulder	471	656
Kortfristiga avsättningar		
Övriga avsättningar	28	20
Kortfristiga skulder		
Räntebärande skulder		
Skulder till koncernföretag	174	260
Ej räntebärande skulder		
Leverantörsskulder	8	5
Övriga skulder	20	11
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	62	76
Summa kortfristiga skulder	264	352
Summa eget kapital och skulder	12 156	13 586
Ställda säkerheter	inga	inga
Ansvarsförbindelser	inga	inga

Tillgångar

Moderbolagets största tillgångspost är aktier och aktieägarlån i innehaven. Värdet som anges i balansräkningen är i princip Ratos anskaffningskostnad.

Eget kapital

Eget kapital består till största del av fritt eget kapital, det vill säga utdelningsbara medel. För 2012 är utdelningen föreslagen till 3 kr (5,50) per aktie.

Skulder

Moderbolaget ska i normalfallet vara obelånat. Ratos har en rullande femårig lånefacilitet som uppgår till 3,2 miljarder kr och som vid behov kan användas till överbrygnadsfinansiering vid förvärv eller för att finansiera utdelning och löpande driftskostnader under en period med få eller inga exits. Den 31 december 2012 var krediten outnyttjad. För att uppnå en optimal finansiell struktur tas lån upp i innehaven. Respektive innehav svarar självständigt för sin finansiella strategi och finansiering.

De skulder som finns i moderbolaget är främst skulder till centralt administrerade dotterföretag.

Aktieägarlån eller eget kapital

Aktieägarlån används ibland som en del av det aktieägartillskott Ratos tillför vid förvärv av nya innehav eller vid tilläggsförvärv. Dessa aktieägarlån kan vara en del av den långsiktiga kapitalstrukturen i innehavet eller fungera som överbrygnadsfinansiering under en kortare period. Ratos betraktar aktieägarlån som en form av eget kapital. Bakgrunden är att kapitalet istället skulle kunna ha tillförts via en nyemission i innehavet (dvs nya aktier och därmed eget kapital). En fördel med aktieägarlån är att det är mer flexibelt än att tillföra eget kapital.

I den formella redovisningen återfinns Ratos aktieägarlån under finansiella anläggningstillgångar i moderbolagets balansräkning. I koncernen är Ratos aktieägarlån eliminerade eftersom samtliga befintliga aktieägarlån är hänförliga till dotterföretag. I not tillhörande respektive innehavs flerårsöversikt finns eventuella aktieägarlån specificerade med belopp.

Aktieägarlån räknas inte in i räntebärande skuld eller räntebärande nettoskuld, utan i eget kapital.

Koncernen – Resultaträkning

Vid analys av Ratos utifrån koncernens redovisning bör beaktas att det kan ingå olika innehav de olika åren. De flesta andra koncerner har en relativt jämförbar struktur över åren och justering kan göras för ett enstaka förvärv eller avyttring. I och med att det i Ratos verksamhet ingår att köpa och sälja företag kan däremot skillnaden på koncernens struktur vara stor från ett år till ett annat.

Inom koncernredovisning ska 100% av dotterföretagens (innehav där Ratos äger mer än 50%) intäkter och kostnader redovisas på respektive rad i koncernens resultaträkning – oavsett hur mycket Ratos äger. Ett bättre sätt att redovisa resultatet är, enligt vår åsikt, tabellen till höger. I tabellen framkommer tydligt vilka innehav som

bidrar till koncernens resultat före skatt och med hur mycket. Koncernens resultat före skatt blir detsamma i båda uppställningarna.

För att få en uppfattning om respektive innehavs utveckling hänvisas dels till tabellen på sid 28–29, Innehavsöversikt, dels till finansiella fakta för respektive innehav (sid 30–59). Dessa uppdateras kvartalsvis i samband med Ratos delårsrapporter och publiceras på hemsidan.

Resultaträkning uppställd enligt IFRS

Koncernens resultaträkning

Avser Ratos och dotterföretagens sammanlagda realisationsresultat.

Mkr	2012	2011
Nettoomsättning	27 100	29 669
Övriga rörelseintäkter	171	215
Förändring av varulager	-32	-64
Råvaror och förnödenheter	-10 918	-11 385
Kostnader för ersättning till anställda	-8 644	-9 529
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-1 942	-1 470
Övriga kostnader	-5 391	-6 272
Realisationsresultat vid försäljning av koncernföretag	1 179	27
Realisationsresultat vid försäljning av intresseföretag	81	485
Andelar i intresseföretags resultat	18	33
Rörelseresultat	1 622	1 709
Finansiella intäkter	154	155
Finansiella kostnader	-1 009	-1 004
Finansnetto	-855	-849
Resultat före skatt	767	860
Skatt	-244	-314
Årets resultat	543	546
Hänförligt till:		
Moderbolagets ägare	606	521
Innehav utan bestämmande inflytande	-63	25
Resultat per aktie, kr		
– före utspädning	1,90	1,63
– efter utspädning	1,90	1,63

Koncernens resultat (EBT) i genomsnitt

Miljarder kr	Resultat före skatt (EBT)
10 år	2,4
5 år	2,3
3 år	1,5

Intresseföretagens (innehav där Ratos äger 20–50%) intäkter och kostnader ingår ej i övriga delar av koncernens resultaträkning utan Ratos andel av intresseföretagens resultat före skatt specificeras på särskild rad, *Andelar i intresseföretags resultat*.

Den del av resultatet i dotterföretagen som majoritetsägaren (Ratos) inte äger anges under resultaträkningen.

Ratos resultat

Mkr	2012	2011
Resultat/resultatandelar före skatt		
AH Industries (69%)	-72	-6
Anticimex (85%)	51	84
Arcus-Gruppen (83%)	-73	82
Biolin Scientific (100%)	14	-10
Bisnode (70%)	-31	106
Contex Group (100%)	-150	-14
DIAB (96%)	-287	-51
Euromaint (100%)	-49	-144
Finnkino (98%)	82	1
GS-Hydro (100%)	44	-13
Hafa Bathroom Group (100%)	5	-18
HL Display (99%)	70	24
Inwido (97%)	246	315
Jøtul (61%)	-160	-113
KVD Kvarndammen (100%)	25	42
Lindab (11%)	4	21
Medisize (98%)		42
Mobile Climate Control (100%)	67	7
SB Seating (85%)	97	95
Stofa (99%)	88	96
Summa resultat/resultatandelar	-29	546
Exit Anticimex	897	
Exit Lindab	81	
Exit Camfil		586
Exit Superfos		-99
Exit Medisize		38
Summa exitresultat	978	525
Nedskrivning AH Industries	-275	
Nedskrivning Jøtul	-100	
Nedskrivning Contex Group		-312
Resultat från innehav	574	759
Centrala intäkter och kostnader		
Förvaltningskostnader	-54	-191
Finansiella poster	247	292
Koncernens resultat före skatt	767	860

Ratos exitresultat i genomsnitt

Miljarder kr	Exitresultat
10 år	1,2
5 år	1,4
3 år	0,8

Koncernen – Rapport över finansiell ställning för koncernen

Enligt samma principer som i koncernens resultaträkning är dotterföretagens tillgångar och skulder upptagna till 100% och ingår i respektive rad i Rapport över finansiell ställning. För att få en tydligare bild över innehavens finansiella ställning rekommenderas istället respektive innehavs

rapport över finansiell ställning, moderbolagets balansräkning samt att följa Ratos löpande information. I tabellen nedan till höger åskådliggörs hur stor andel varje innehav har av Ratos eget kapital.

Rapport över finansiell ställning för koncernen

Mkr	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Goodwill	15 502	20 483
Övriga immateriella anläggningstillgångar	1 292	1 541
Materiella anläggningstillgångar	3 461	4 286
Andelar i intresseföretag	64	361
Finansiella placeringar	73	119
Långfristiga fordringar	88	305
Uppskjutna skattefordringar	540	617
Summa anläggningstillgångar	21 020	27 712
Omsättningstillgångar		
Varulager	2 387	2 684
Skattefordringar	114	162
Kundfordringar	3 953	5 097
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	334	521
Övriga fordringar	505	511
Likvida medel	3 203	3 042
Tillgångar som innehas för försäljning	2 054	193
Summa omsättningstillgångar	12 550	12 210
Summa tillgångar	33 570	39 922
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Aktiekapital	1 021	1 021
Övrigt tillskjutet kapital	414	414
Reserver	-590	-488
Balanserat resultat inklusive årets resultat	11 560	12 711
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare	12 405	13 658
Innehav utan bestämmande inflytande	802	997
Summa eget kapital	13 207	14 655
Skulder		
Långfristiga räntebärande skulder	7 937	11 667
Övriga långfristiga skulder	522	607
Övriga finansiella skulder	238	238
Avsättningar för pensioner	287	410
Övriga avsättningar	179	396
Uppskjutna skatteskulder	396	610
Summa långfristiga skulder	9 559	14 008
Kortfristiga räntebärande skulder	2 489	2 145
Övriga finansiella skulder	87	82
Leverantörsskulder	2 124	2 517
Skatteskulder	194	265
Övriga skulder	1 824	2 543
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 184	2 900
Avsättningar	138	718
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	1 764	89
Summa kortfristiga skulder	10 804	11 259
Summa skulder	20 363	25 267
Summa eget kapital och skulder	33 570	39 922

Vid nästan alla förvärv uppkommer goodwill. Goodwill är en tillgång och skrivs inte av, men i enlighet med gällande redovisningsregler prövas värdet årligen eller varje kvartal om det finns en indikation på att värdet har minskat. Nedskrivningar redovisas i resultaträkningen.

Nettot av tillgångar och skulder i intresseföretagen redovisas på raden *Andelar i intresseföretag*.

Innehaven redovisas till bokfört värde och marknadsvärderas inte. Bokfört värde, eller koncernmässigt värde, innebär förenklat Ratos andel av innehavets eget kapital. Värdet ökar med Ratos andel av innehavets resultat och minskar med utdelningar och omfinansieringar. Därutöver inkluderas Ratos aktieägarlån i det koncernmässiga värdet.

Ratos eget kapital

Mkr	2012-12-31	% av eget kapital
AH Industries	305	2
Arcus-Gruppen	434	4
Biolin Scientific	343	3
Bisnode	1 203	10
Contex Group	160	1
DIAB	1 021	8
Euromaint	577	5
Finnkino	445	4
GS-Hydro	-2	0
Hafa Bathroom Group	153	1
HL Display	1 041	8
Inwido	2 290	18
Jøtul	181	1
KVD Kvarndammen	255	2
Mobile Climate Control	819	7
SB Seating	1 061	9
Stofa	250	2
Summa	10 536	85
Övriga nettotillgångar i centrala bolag	1 869	15
Eget kapital (hänförligt till moderbolagets ägare)	12 405	100
Eget kapital per aktie, kr	39	

Består till största del av likvida medel i moderbolaget.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Ratos AB (publ) 556008-3585 får härmed avge sin berättelse för 2012. Styrelsens säte är i Stockholm, Sverige.

Bolagets verksamhet

Ratos är ett private equity-konglomerat vars verksamhet består av förvärv, utveckling och försäljning av företrädesvis onoterade företag. Investeringsintervallet är 300–5 000 Mkr i eget kapital. I normalfallet ska Ratos vara största ägare med en ägarandel på minst 20%. Ratos affärsidé är att äga främst onoterade företag i Norden.

Eftersom Ratos verksamhet innebär att förvärva, utveckla och avyttra företag beror verksamhetens utveckling och resultat på hur framgångsrikt dessa tre delar kan genomföras. Ratos sökprocess och process för genomförande av ett förvärv, liksom av de allmänna betingelserna på marknaden för företagsöverlåtelser, är helt avgörande för hur framgångsrikt ett förvärv blir. En mängd omständigheter, inklusive pris, utvärderas innan ett förvärv genomförs. Hur väl ett förvärvat bolag utvecklas beror bland annat på strategival, företagsledningens och de anställdas förmåga att på ett effektivt sätt driva verksamheten samt branschens och konjunkturens utveckling.

Det som över tiden avgör om Ratos blir framgångsrikt eller ej är kompetensen som aktiv ägare. Det är under innehavstiden som huvuddelen av Ratos värdeskapande sker. Ratos aktiva ägande omfattar även personalfrågor som till exempel jämställdhet, arbetsmiljö och kompetensutveckling. I Ratos aktiva exitstrategi ingår att bedöma innehavens förutsättningar att fortsätta generera minst 20% genomsnittlig årlig avkastning (IRR) och Ratos möjligheter att bidra till innehavens fortsatta utveckling. Ratos har inte någon begränsning i innehavstid.

Den relativa resultatandelen mellan löpande resultat och exitresultat kan variera avsevärt över tiden.

Händelser under året

Förvärv

Tilläggsinvesteringar har under perioden skett i bland annat Bisnode.

Avyttringar

I juli slutfördes försäljningen av Anticimex till EQT. Ratos erhöll 1 544 Mkr för sin andel av aktierna. Försäljningen innebar en exitvinst för Ratos om 897 Mkr och en genomsnittlig årlig avkastning (IRR) om cirka 24%, före eventuell tilläggsköpeskilling.

I augusti sålde Ratos kvarvarande 8 849 157 aktier (cirka 11%) i Lindab International till Systemair. Försäljningsbeloppet uppgick till 389 Mkr, motsvarande 44 kr per aktie, och exitvinsten till 81 Mkr.

Avyttringar av dotterbolag har även genomförts under året i bland annat innehaven Bisnode, Inwido och Contex Group.

Omfinansieringar och utdelningar

Ratos har erhållit utdelning och återbetalning av aktieägartillskott om 1 525 Mkr från bland annat Bisnode, Contex Group, KVD Kvarndammen, Limfac, Stofa och Lindab.

Kapitaltillskott

Ratos har under året tillskjutit kapital till AH Industries (29 Mkr), till DIAB (170 Mkr) och till Jøtul (85 Mkr).

Miljöpåverkan

Inom vissa dotterföretag bedrivs tillståndspliktig verksamhet enligt miljöskyddslagen. Tillstånden avser miljöpåverkan i form av utsläpp av lösningsmedel till luft samt stoft, avloppsvatten och buller.

Corporate Responsibility (CR)

Inom Ratos ansvarar Ratos VD och CR-ansvarig för arbetet med CR-frågor tillsammans med bolagsansvarig för respektive bolag. Tillsammans ansvarar de för att policyer och riktlinjer arbetas fram och

efterlevs i innehaven och att CR-frågor bedrivs på ett professionellt och ansvarsfullt sätt i såväl Ratos som i innehaven. Ratos CR-ansvarige sammanställer årligen en rapport som föredras Ratos styrelse.

Resultat

Ratos-koncernens resultat (se not 2) före skatt uppgick till 767 Mkr (860). I detta ingår resultat från innehav med 574 Mkr (759) varav exitresultat 978 Mkr (525), samt förvaltningskostnader med 54 Mkr (191) och positivt finansnetto med 247 Mkr (292).

Moderbolagets resultat före och efter skatt uppgick till 606 Mkr (704).

Under 2012 har den svaga konjunkturen haft tydlig effekt på utvecklingen i Ratos innehav. Många av de marknader där våra innehav är verksamma påverkades mer av konjunkturförsvagningen än vi inledningsvis bedömde. Under 2012 hade också tre innehav – AH Industries, Jøtul och DIAB – större strategiska utmaningar, vilka krävde en hel del arbete och åtgärder. Den här typen av utmaningar hör dock till vardagen för Ratos. Vi kommer alltid att ha några bolag i portföljen som inte utvecklas som planerat, men kombinerat med den svaga konjunkturen 2012 ledde det till att resultatet för Ratos-portföljen som helhet blev lägre än föregående år.

Finansiell ställning

Likvida medel i koncernen uppgick vid årets slut till 3 203 Mkr (3 042), varav kortfristiga räntebärande placeringar uppgick till 499 Mkr (1).

Koncernens räntebärande nettoskuld uppgick vid årets slut till 7 457 Mkr (10 946). Räntebärande nettoskuld för intresseföretag är ej inkluderad.

Koncernens soliditet uppgick till 39% (37).

Moderbolaget har betydande likvida resurser. Likvida medel inklusive kortfristiga räntebärande placeringar uppgick vid årets slut till 1 823 Mkr (897). Moderbolagets skulder, som är begränsade, avser främst interna skulder till centralt administrerade mindre dotterföretag.

Moderbolaget ska i normalfallet vara obelånat. Moderbolaget har en femårig rullande lånefacilitet på 3,2 miljarder kr inklusive checkräkningskredit. Syftet med faciliteten är att dels kunna använda den vid behov av överbrygnadsfinansiering vid förvärv, dels kunna finansiera utdelning och löpande driftskostnader under en period med få eller inga exits. Vid periodens slut var kreditfaciliteten outnyttjad. Moderbolaget varken pantsätter tillgångar eller ställer borgen.

Därutöver finns ett bemyndigande till styrelsen från årsstämman 2012 att i samband med företagsförvärv, vid ett eller flera tillfällen, mot kontant betalning, genom kvittning eller apport, fatta beslut om nyemission av Ratos aktier av serie B.

För ytterligare information hänvisas till not 31 Finansiella risker och riskpolicy.

Händelser efter balansdagen

Ratos och Sjätte AP-fonden har via ett gemensamt bolag tillsammans med norska industri- och finanskoncernen Ferd tecknat avtal om att förvärva samtliga aktier i Aibel, ett ledande norskt serviceföretag inom olja, gas och förnyelsebar energi. Ratos kommer äga 32% av Aibel, Sjätte AP-fonden 18% och Ferd 50%. Ratos kommer att företräda det gemensamma bolaget, där Ratos och Sjätte AP-fonden är ägare, i Aibels styrelse. Därmed kommer Ferd och Ratos vardera representera 50% av ägandet. Köpeskillingen (enterprise value) för 100% av Aibel uppgår till 8 600 MNOK och Ratos tillför cirka 1 400 MNOK (cirka 1 650 Mkr) i eget kapital. Ratos investerade belopp påverkas av Aibels kassaflöde fram till closing. Förvärvet är villkorat av berörda myndigheters godkännande och väntas slutföras i mars eller april 2013.

Arcus-Gruppen tecknade i juli avtal om att förvärva varumärkena Aalborg, Brøndums, Gammel Dansk och Malteser från Pernod Ricard. Köpeskillingen (enterprise value) uppgick till 105 MEUR (cirka 900 Mkr). Konkurrensmyndigheterna har godkänt förvärvet med förbehåll att varumärket Brøndums avyttras. Förvärvet slutfördes i februari 2013. Ratos tillförde 77 Mkr i samband med förvärvet.

I oktober ingick Ratos avtal om försäljning av samtliga aktier i dotterföretaget Stofa till danska energi- och telekoncernen SE (Syd Energi) för 1 900 MDKK (cirka 2 200 Mkr) (enterprise value). Försäljningen förväntas innebära en exitvinst för Ratos om netto cirka 850 Mkr. Försäljningen har godkänts av konkurrensmyndigheten och slutfördes i februari 2013.

Ratos dotterbolag Contex Group har sålt dotterbolaget Contex A/S till private equity-fonden Procuritas. Försäljningspriset (enterprise value) uppgår till 41,5 MUSD (cirka 275 Mkr). I samband med att affären slutfördes i januari 2013 påbörjades avvecklingen av Contex Group och Ratos kommer att få en utdelning om cirka 165 Mkr. Försäljningen innebär en nedskrivning av goodwill i Contex A/S om 140 Mkr, vilket har belastat resultatandelen från Contex Group i Ratos 2012.

Styrelsen i Ratos har till ordinarie bolagsstämma föreslagit att dels bolagsordningen ska ändras för att möjliggöra emission av preferensaktier av serie C, dels att styrelsen ska bemyndigas att fram till årsstämma 2014 besluta om nyemission av högst 1 250 000 preferensaktier av serie C.

Framtida utveckling

Makrosignalerna blev något mer positiva under fjärde kvartalet. En stor osäkerhet kvarstår, med risker på nedsidan, men en viss ljusning kan skönjas vid horisonten. Förbättrade konjunkturindikatorer i bland annat USA och vissa tillväxtekonomier kan bidra till den globala tillväxten under 2013. För Ratos-bolagens del, med stor exponering till Europa och Norden, förväntar vi oss dock en fördröjd återhämtning och därmed en fortsatt trög marknad under 2013, åtminstone för första halvåret. Förutsättningarna väntas även 2013 variera mycket mellan olika marknader, geografier och nischer.

Likväl skapar mer stabila marknadsförutsättningar, givet att ingen ny försvagning sker, kombinerat med genomförda åtgärder förutsättningar för en vinstökning i Ratos innehav totalt sett för 2013, med tonvikt på andra halvåret.

Redogörelse för styrelsearbetet

I bolagsstyrningsrapporten finns en redogörelse för styrelsearbetet, se sid 68 och framåt.

Styrelsens förslag till beslut om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare till årsstämma 2013

Incitamentsystem för bolagets affärsorganisation är av stor strategisk betydelse för Ratos. Mot denna bakgrund har ett ersättnings- och incitamentsystem tagits fram som ska erbjuda konkurrenskraftiga villkor samtidigt som bolagets medarbetare motiveras att verka i aktieägarnas intresse.

Incitamentsystemet består av ett antal komponenter – fast lön, rörlig lön, pensionsavsättningar, köpoptioner samt syntetiska optioner – och vilar på fem grundläggande principer.

- Ratos medarbetare ska erbjudas konkurrenskraftiga villkor i en bransch där konkurrensen kring kvalificerade medarbetare är hård, och samtidigt uppmuntras att stanna kvar inom Ratos.
- Såväl individuella insatser som gruppens prestationer ska gå att koppla till av styrelsen tydligt uppsatta mål.
- Rörlig lön som utbetalas ska kopplas till den resultatutveckling som kommer aktieägarna till godo. Rörlig lön till ledande befattningshavare utfaller först efter att vissa villkor uppfyllts avseende avkastning på bolagets kapital och utbetalas över en flerårsperiod. Kostnaden för respektive års rörliga lön bokförs dock i dess helhet det år ersättningen intjänats.

- Styrelsen fastställer årligen ett tak för den sammantagna rörliga lönen, vilken maximalt ska uppgå till cirka 1 procent av bolagets eget kapital vid ingången av verksamhetsåret.
- Ratos nyckelpersoner ska uppmuntras till en samsyn med bolagets aktieägare vilket åstadkoms genom rimligt avvägda optionsprogram där medarbetarna dels tar del av kursstegringar alternativt realiserade värdeökningar men även tar en personlig risk genom att betala en marknadsmässig premie för optionerna.

Såvitt avser kostnaderna för föreslagna optionsprogram hänvisas till styrelsens förslag avseende köpoptioner (punkt 17) och syntetiska optioner (punkt 18) i kallelsen till årsstämman. Pensionsförmåner utgår i allmänhet i enlighet med ITP-planen. Vid pensionsförmåner som avviker från ITP-planen tillämpas premiebestämda pensionsförmåner.

Styrelsen ska ha rätt att frånga dessa riktlinjer om särskilda skäl föreligger.

I bolagsstyrningsrapporten redogörs för de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som årsstämman 2012 beslutat att gälla fram till årsstämman 2013.

Ratos-aktien

Totalt antal A-aktier vid årets slut	84 637 060
Totalt antal B-aktier vid årets slut	239 503 836
Totalt antal aktier	324 140 896

Aktier av serie A berättigar till en röst per aktie och aktier av serie B till en tiondels röst per aktie. A-aktier kan högst utges till ett antal som motsvarar 27% av aktiekapitalet och B-aktier till ett antal som motsvarar 100%. Familjen Söderberg äger 18,7% av kapitalet och 46,4% av rösterna. Torsten Söderbergs stiftelse äger 8,5% av kapitalet och 12,4% av rösterna. Ragnar Söderbergs stiftelse äger 8,4% av kapitalet och 14,7% av rösterna.

Det finns inga för bolaget kända avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i rätten att överföra aktierna.

Innehav av egna aktier

Beslut har fattats av årsstämman 2012 att återköp av aktier får ske av A- eller B-aktier under tiden fram till nästa årsstämma. Bolagets innehav får vid var tid inte överstiga 4% av samtliga aktier i bolaget.

Återköp av egna aktier genomförs i syfte att ge styrelsen ökat handlingsutrymme i dess arbete att skapa värde för bolagets aktieägare. Här ingår bland annat säkring av köpoptioner utställda inom ramen för Ratos incitamentsprogram.

Under året har inga aktier förvärvats. Vid årets utgång innehar företaget 5 139 537 egna aktier, motsvarande 1,6% av totalt antal aktier. Totalt har 356 Mkr utbetalats i köpeskillning för dessa.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står:

	Mkr
Balanserat resultat	9 315
Överkursfond	128
Fond för verkligt värde	29
Årets resultat	606
Totalt	10 078

Styrelsen föreslår följande vinstdisposition:

Utdelning till innehavare av aktier av serie A och B 3,00 kr/aktie ¹⁾	957
Utdelning till innehavare av preferensaktier av serie C om 100 kr/aktie, vid maximalt utnyttjande av bemyndigandet ²⁾	125
Balanseras i ny räkning	8 996

¹⁾ Baserat på antalet utestående aktier den 2 mars 2013. Antalet återköpta aktier per detta datum är 5 139 537 st och kan förändras fram till avstämningsdagen för utdelning.

²⁾ I enlighet med styrelsens förslag till bolagsstämman avseende nyemission av preferensaktier.

Ordföranden har ordet

När jag utsågs till VD för Ratos hösten 1998 (min anställning började formellt den 1 januari 1999), kunde jag snabbt konstatera att bolaget var föredömligt skött i bolagsstyrningshänseende.

Så fanns till exempel redan då sedan lång tid ett strukturerat ersättnings- och revisionsarbete på plats och även i andra frågor arbetade Ratos på ett sätt som först långt senare blev praxis genom bland annat bolagsstyrningskoden. Under de drygt 14 år som gått sedan dess har vi inom Ratos ständigt sökt vidareutveckla oss på detta område, allt i syfte att säkerställa att den ena av styrelsens två huvuduppgifter – kontrollfunktionen – hanteras perfekt och utan ansträngning, så att tid och fokus kan läggas på det som långsiktigt skapar aktieägarvärde, dvs styrelsens roll som dynamisk motor i affärsutvecklingsprocessen.

Formaliafrågor ska skötas perfekt

Personligen ser jag formaliafrågor som en ren hygienfaktor. Det betyder inte att de är oväsentliga – tvärt om är risken påtaglig att man kommer att förlora vänner och möjligheter om inte hygienien sköts. När jag ägnar mig åt mina dagliga hygienbestyr behöver jag dock inte tänka på vad jag gör, allt sitter redan i ryggraden. Jag har heller ingen avbockningslista vid spegeln i badrummet, där det står "ta ut tandkrämen, skruva av locket..." osv, där allt mitt fokus hamnar. Tvärt om så kan jag ägna tiden medan jag perfekt utför rutinsysslorna åt att fundera på annat, till exempel lösningar på arbetsrelaterade frågor jag har att hantera.

Man måste helt enkelt vara strukturerad och organiserad för att kunna vara kreativ och flexibel.

Precis så anser jag att formaliafrågorna i ett företag måste hanteras. De ska skötas perfekt så att verkligheten inte i onödan ständigt faller över en och upptar all ens tid, just för att man ska hinna ägna sig åt det som egentligen skapar värde. Man måste helt enkelt vara strukturerad och organiserad för att kunna vara kreativ och flexibel. Jag är därför lika (liv)rädd för företag som fokuserar på formalian och tror att jobbet är gjort om man bockat av rutorna i de ägarstyrningsdokument som ofta lyfts fram av institutioner och media, som jag är för företag som missköter formaliafrågorna och därför förr eller senare hamnar i problem eller skandaler på grund av rent slarv.

Full hävstångseffekt av de viktiga frågorna

En annan viktig dimension i bolagsstyrningsarbetet är att säkerställa att de frågor som hanteras under denna rubrik blir en integrerad del av vardag och verksamhet och inte någonting som sköts vid sidan av för att man måste. Skulle det sistnämnda vara fallet har man sannolikt hamnat i avbockningsfällan, dvs man arbetar med frågan enbart för att uppfylla någon typ av formaliakrav och inte för att det är relevant för bolaget. Här har vi i Ratos styrelse med tillfredsställelse noterat att ledningen fortsätter att vidareutveckla bolagsstyrningen med syftet att få full hävstångseffekt av de viktiga frågorna i verksamheten, oavsett om det handlar om den interna styrningen och kontrollen eller CR-relaterade frågor.

Föredömlig bolagsstyrningskod

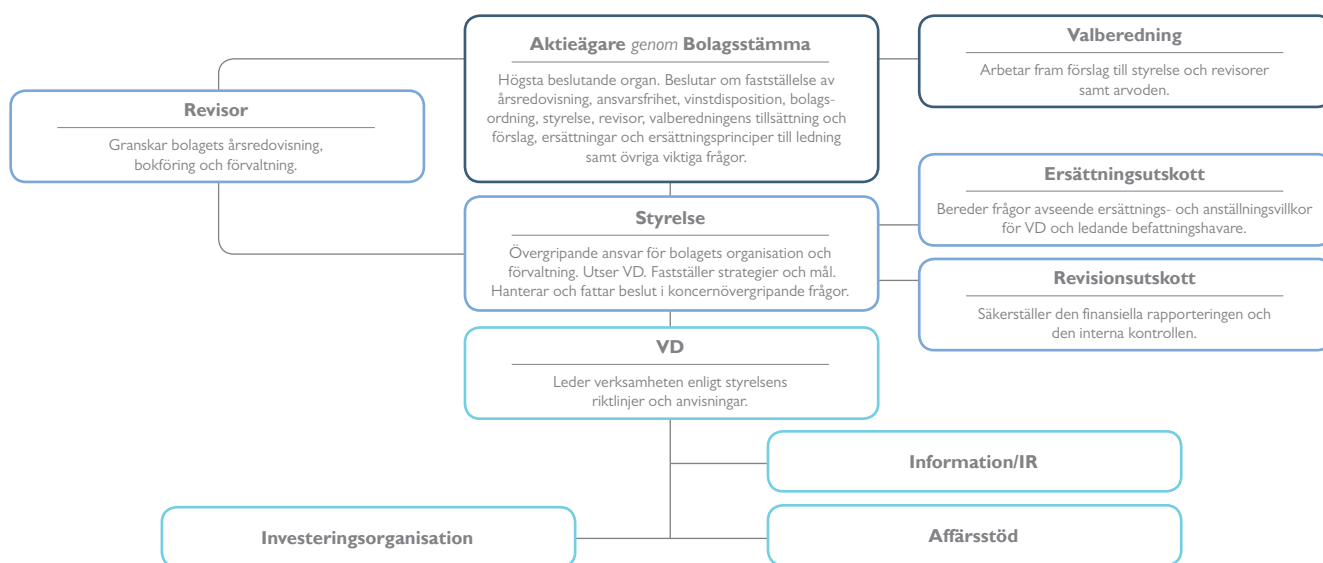
Upptäcker styrelsen att man av rent formella skäl ägnar sig åt för verksamheten oväsentliga frågor, måste man våga ta beslutet att förändra arbetet – även om det skulle riskera att leda till institutionell eller medial kritik. Utrymme för detta finns också i den utmärkta självreglerande Svensk kod för bolagsstyrning. Jag måste tillstå att jag när koden kom var mycket kritisk till densamma, då jag (förvisso helt korrekt) ansåg att Ratos drabbades av merarbete för att uppfylla krav som vi sedan lång tid redan hanterade på ett förstklassigt sätt. Så här i efterhand erkänner jag dock utan vidare omsvep att jag hade fel i min kritik. Dels innebar koden att Sverige kunde fortsätta på vägen med ansvarsfull självreglering – det fanns vid tidpunkten för tillkomsten politiska krafter som kunde lett till någonting mycket värre. Dels infördes i koden den geniala "följ eller förklara"-regeln, som ger företagen möjlighet att avvika från kodens anvisningar, men bara om man i sin externa kommunikation klart och tydligt redogör för att och varför. Detta har skapat en bolagsstyrningskod som borde vara ett föredöme i världen och som kvalitetsmässigt inte ens går att jämföra med de katastrofala och klämfingriga förslag som tagits fram av uppenbart okunniga EU-byråkrater.

Sammanfattningsvis: inom Ratos har ordning-och-reda-frågorna sedan flera decennier varit prioriterade och de hanteras på ett professionellt sätt. Ingenting är dock så bra att det inte går att göra bättre och både styrelse och ledning har stort fokus på att ständigt finjustera och vardagsförbättra vårt arbete med bolagsstyrningsfrågorna.

Arne Karlsson
Styrelseordförande

Bolagsstyrningsrapport

STYRINGSSTRUKTUR I RATOS

Externa regelverk

- Aktiebolagslagen
- Redovisningslagstiftning – bokföringslagen, årsredovisningslagen, Rådet för finansiell rapportering (RFR) och IFRS
- Nasdaq OMX Stockholms Regelverk för emittenter
- Svensk kod för bolagsstyrning ("koden")

Interna regelverk

- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning (läs mer på sid 72)
- VD-instruktion
- Beslutsordningar/attestinstruktioner
- Instruktion för ekonomisk rapportering
- Interna riktlinjer
- Policyer fastslagna av styrelsen (se här intill)

Policyer

Samtliga policydokument uppdateras och fastslås årligen av styrelsen, vilket senast skedde den 14 februari 2013. Ledande befattningshavare har bevakningsansvar.

- Finanspolicy
- Incitamentspolicy
- Informationspolicy
- IT-policy
- Krispolicy
- Miljöpolicy
- Pensionspolicy
- Policy för samhällsengagemang
- Regler för Ratos-anställdas aktieaffärer
- Rekommendation rörande aktiehandel för styrelseledamot i Ratos
- Uppförandekod
- Ägarpolicy

Bolagsstyrning inom Ratos

Ratos AB är ett publikt aktiebolag och regleras av svensk lagstiftning främst genom den svenska aktiebolagslagen och av Nasdaq OMX Stockholms Regelverk för emittenter. Därutöver beaktas det svenska näringslivets självreglering där Kollegiet för svensk bolagsstyrning har utformat Svensk kod för bolagsstyrning.

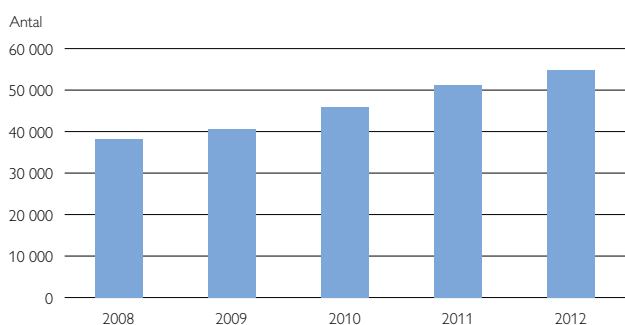
Förutom lagstiftning samt självreglerande rekommendationer och regler är det bolagsordningen som ligger till grund för styrningen av verksamheten. Bolagsordningen anger var styrelsen har sitt säte, verksamhetsinriktning, regler kring bolagsstämman, uppgifter om aktieslag och aktiekapital m m.

I syfte att fastställa riktlinjer för bolagets drift har styrelsen även utarbetat och fastslagit tolv policydokument, se ovan. I policydokumenten fastslås de grundläggande värderingar som ska präglade organisationen och medarbetarnas uppförande. Därutöver finns interna regelverk och dokument som ligger till grund för styrningen av verksamheten.

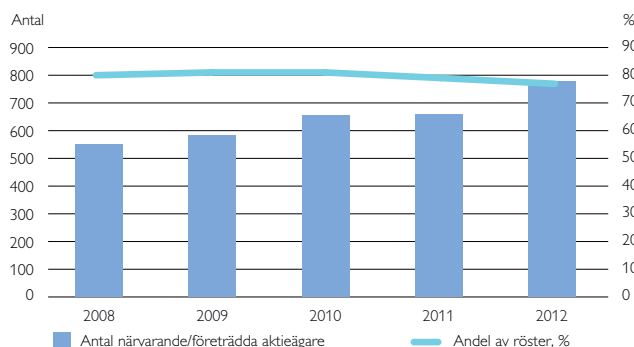
Ratos tillämpar koden och redovisar inte några avvikelser från koden för räkenskapsåret 2012, förutom vad avser valberedningens sammansättning (se under Valberedning på nästa sida).

Bolagsstyrningsrapporten är granskad av bolagets revisor.

Aktieägare

Närvaro vid årsstämman

Aktieägare och bolagsstämmor

Aktiekapital och aktieägare

Ratos är sedan 1954 noterat på Nasdaq OMX Stockholm. Aktiekapitalet uppgick vid årsskiftet till 1 021 Mkr fördelat på totalt 324 140 896 aktier, varav 84 637 060 A-aktier och 239 503 836 B-aktier. Bolagets A-aktier ger rätt till en röst per aktie medan B-aktierna ger rätt till en tiondels röst per aktie. Alla aktier medför samma rätt till andel av bolagets tillgångar och berättigar till lika stor utdelning.

Vid slutet av 2012 hade Ratos totalt 54 911 aktieägare enligt statistik från Euroclear Sweden. De tio största ägarna svarade för 76% av rösterna och 43% av kapitalet. Andelen aktier som ägdes av fysiska eller juridiska personer utanför Sverige uppgick till 18%. 55% av Ratos aktieägare ägde 500 eller färre aktier och svarade tillsammans för knappt 2% av aktiekapitalet. Mer information om Ratos aktieägare och aktiens utveckling under 2012 finns på sid 11–13.

Bolagsstämmor

Bolagsstämman är det högsta beslutande organet i Ratos och det är genom deltagande på bolagsstämman som Ratos aktieägare utövar sitt inflytande i företaget. Ordinarie bolagsstämma, även benämnd årsstämma, ska sammankallas i Stockholm en gång om året före juni månads utgång. Kallelse till årsstämma ska offentliggöras tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman. Avseende extra bolagsstämma hänvisas till aktiebolagslagen (2005:551). Kallelse ska alltid ske genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar och ska finnas tillgänglig på bolagets hemsida. Att kallelse skett ska annonseras i Svenska Dagbladet. Samtliga erforderliga dokument inför stämman finns tillgängliga på Ratos hemsida i svensk och engelsk version.

För att få ett ärende behandlat vid en årsstämma ska aktieägaren inkomma med en skriftlig begäran till styrelsen i så god tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till årsstämman. Uppgift om senaste tidpunkt för en sådan begäran framgår på Ratos hemsida.

Årsstämmans uppgift är bland annat att fatta beslut om:

- fastställande av resultat och balansräkning
- disposition av företagets vinst eller förlust
- antal styrelseledamöter och suppleanter som årsstämman utser
- val av styrelse och revisor
- fastställande av arvode till styrelse och revisor
- riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare
- ändring av bolagsordning.

Bolagsordningen följer aktiebolagslagen vad gäller tillsättande och entledigande av styrelseledamöter samt ändringar i bolagsordningen. Bolagets bolagsordning innehåller inga begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid bolagsstämman. Samtliga aktieägare som är registrerade i Euroclear Swedens aktieägarregister och som till bolaget anmält deltagande i tid har rätt att delta i bolagsstämman och rösta för sitt totala innehav i aktier. Biträde till aktieägare får följa med vid bolagsstämman om aktieägare anmäler detta.

Läs mer om Ratos bolagsstyrning

Läs mer om Ratos bolagsstyrning på vår hemsida under Om Ratos/Koncernens styrning:

- Bolagsordning
- Information från tidigare års bolagsstämmor
- Valberedning
- Styrelsen och dess utskott
- Tidigare års bolagsstyrningsrapporter

Årsstämma 2012

Årsstämman 2012 ägde rum den 18 april på Stockholm Waterfront Congress Centre i Stockholm. Vid årsstämman var 779 aktieägare, ombud eller biträden närvarande som sammantaget representerade 76,9% av rösterna och 46,9% av kapitalet.

Ratos styrelse, ledning och revisor var närvarande. Verkställande direktörens anförande publicerades i dess helhet på hemsidan dagen efter årsstämman. Protokoll i svensk och engelsk version fanns tillgängligt på hemsidan inom två veckor efter årsstämman.

Årsstämman 2012 fattade bland annat beslut om följande:

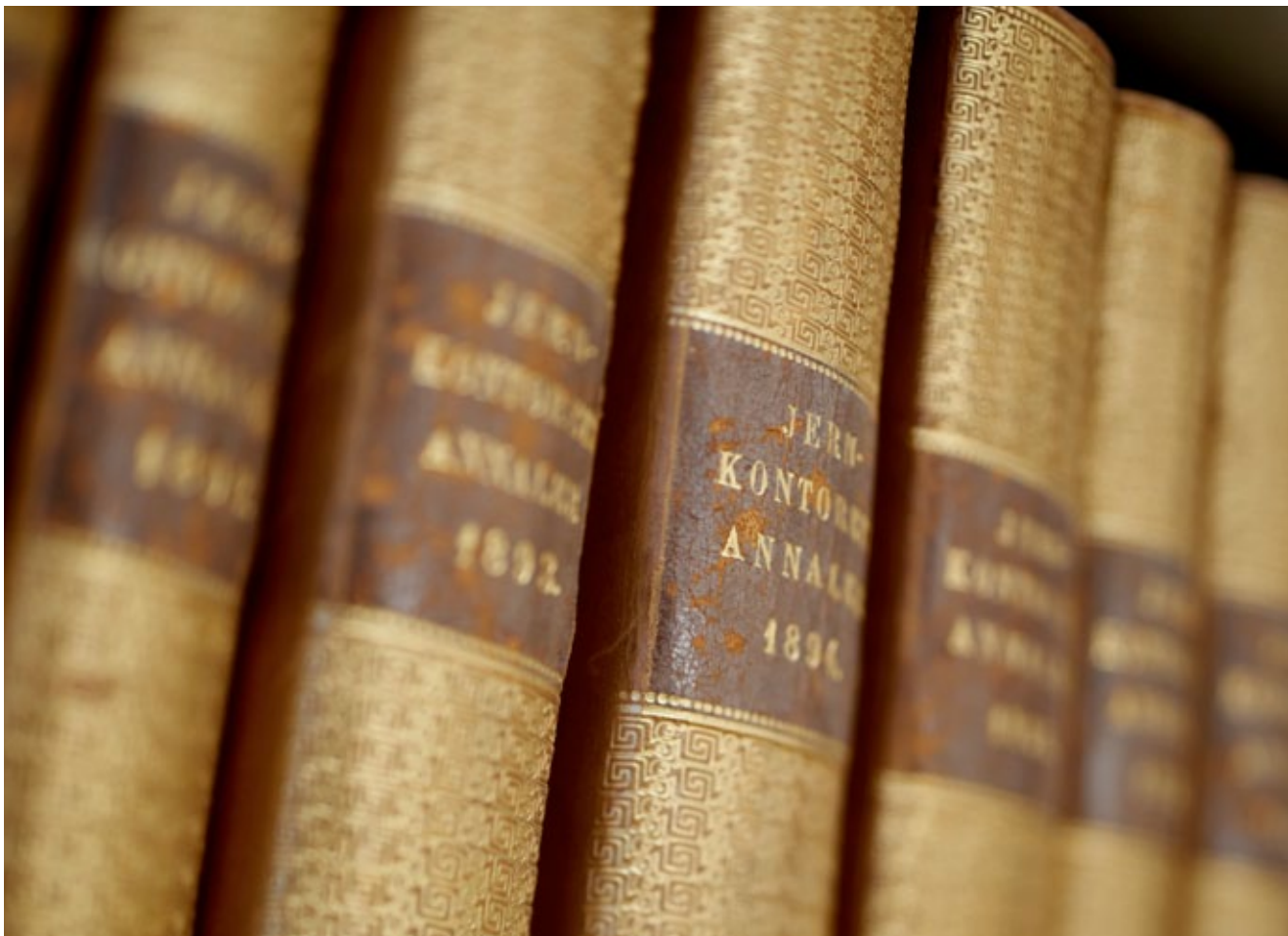
- Utdelning med 5,50 kr per aktie motsvarande totalt 1 754 Mkr.
- Styrelsen ska bestå av sju ledamöter.
- Omval av samtliga styrelseledamöter utom Olof Stenhammar (som avböjt omval). Arne Karlsson valdes till ny styrelseordförande.
- Arvode om 1 000 000 kr till styrelsens ordförande och 450 000 kr till varje styrelseledamot.
- PricewaterhouseCoopers (PwC) valdes till ny revisionsbyrå.
- Fastställande av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.
- Erbjudande till nyckelpersoner i Ratos om förvärv av köpoptioner.
- Erbjudande till nyckelpersoner i Ratos om förvärv av syntetiska optioner avseende innehaven.
- Bemyndigande för styrelsen att förvärva Ratos-aktier upp till 4% av samtliga aktier.
- Bemyndigande för styrelsen att besluta om nyemission av aktier i samband med företagsförvärv. Bemyndigandet omfattar högst 35 miljoner B-aktier.

Valberedning

Årsstämman beslutar hur valberedningen ska utses. Vid årsstämman 2012 beslutades att bolagets styrelseordförande, i samråd med bolagets större aktieägare, skulle utse en valberedning inför årsstämman 2013. Enligt beslutet ska valberedningen bestå av bolagets ordförande plus minst fyra ledamöter av de till röstetalet största aktieägarna registrerade den 31 augusti 2012. I det fall en redan utsedd ledamot avgår ur

VALBEREDNINGEN INFÖR ÅRSSTÄMMAN 2013

Namn	Företrädare	Röster per 31 aug 2012	Röster per 31 dec 2012
Björn Franzon	Swedbank Robur fonder, ordförande i valberedningen	0,6%	0,5%
Ulf Fahlgren	Akademiinvest	0,5%	0,5%
Arne Karlsson	Styrelseordförande i Ratos, eget innehav	0,0%	0,0%
Jan Söderberg	Ragnar Söderbergs stiftelse samt eget och närståendes innehav, styrelseledamot	28,5%	28,5%
Maria Söderberg	Torsten Söderbergs stiftelse	12,4%	12,4%
Per-Olof Söderberg	Eget och närståendes innehav, styrelseledamot	15,4%	15,4%
Summa		57,4%	57,3%

valberedningen ska bolagets större ägare i samråd utse en ersättare. Valberedningen uppbär ingen ersättning från bolaget men har rätt att från bolaget erhålla rimlig ersättning för gjorda utlägg avseende utvärdering och rekrytering.

Valberedningens sammansättning meddelades på Ratos hemsida samt offentliggjordes tillsammans med kontaktinformation genom pressmeddelande den 10 oktober 2012.

Ratos har valt att avvika från koden avseende rekommendationen att inte mer än en styrelseledamot som ingår i valberedningen är beroende i förhållande till bolagets större aktieägare. Styrelsens ordförande Arne Karlsson och Ratos bedömer att Per-Olof Söderberg och Jan Söderberg, oavsett beroende till större aktieägare, ska ingå i valberedningen i egenskap av bolagets två största enskilda ägare.

Avvikelser/överträdelser

Under 2012 har inga avvikelser från koden förekommit, med undantag enligt paragraf 2.4 i koden för att i valberedningen ingår två styrelseledamöter som är beroende i förhållande till bolagets större ägare. Ratos motivering återfinns under Valberedning.

Ratos har inte haft några överträdelser mot Nasdaq OMX Stockholms Regelverk för emittenter eller god sed på aktiemarknaden.

Valberedningens arbete

I valberedningens uppgifter ingår att:

- utvärdera styrelsens sammansättning och arbete
- framarbete förslag till årsstämman avseende val av styrelse och styrelseordförande
- i samarbete med bolagets revisionsutskott framarbete förslag till årsstämman avseende val av revisor då detta är aktuellt
- framarbete förslag till årsstämman avseende arvode till styrelse och revisor
- framarbete förslag till årsstämman avseende ordförande för årsstämman
- framarbete förslag till principer för tillsättande av kommande valberedning.

Årsstämma 2013

Ratos årsstämma 2013 kommer att avhållas den 17 april kl 17.00 på Stockholms Konserthus, Hötorget, Stockholm.

För ärenden till valberedningen, årsstämman eller styrelsens ordförande hänvisas till Ratos hemsida.

Inför 2013 års årsstämma har valberedningen haft två protokollförda möten. Därutöver har ett utskott inom valberedningen (Björn Franzon, Ulf Fahlgren och Maria Söderberg) träffats för att diskutera förslagen om ersättning till styrelsens ordförande och ledamöter.

Den 26 januari 2012 kommunicerade valberedningen sitt förslag att dåvarande VD Arne Karlsson skulle utses till styrelseordförande vid årsstämman 2012. Ratos styrelseordförande Olof Stenhammar hade efter 18 år i styrelsen, varav 14 år som ordförande, avböjt omval. Årsstämman beslutade i enlighet med valberedningens förslag.

I övrigt har valberedningen, liksom förra året, bland annat arbetat med de strategiska frågor styrelsen bedöms stå inför de kommande åren och har utifrån detta diskuterat styrelsens sammansättning och storlek. Valberedningens uppfattning var att styrelsen är mycket väl fungerande vilket även fastslogs av en intern utvärdering.

Ett utskott inom valberedningen, bestående av till styrelsen oberoende ledamöter, har berett frågan om arvode till bolagets ordförande och övriga ledamöter samt ersättning för utskottsarbete. Revisionsutskottet har till valberedningen lämnat förslag till arvode för revisorer.

Valberedningens förslag, redogörelse för valberedningens arbete inför årsstämman 2013 samt kompletterande information om föreslagna styrelseledamöter offentliggörs i samband med kallelsen till årsstämman och redogörs även för på årsstämman 2013.

Styrelse

Styrelsens roll

Enligt aktiebolagslagen ansvarar styrelsen för företagets organisation och förvaltning av dess angelägenheter. I styrelsens uppgifter ingår att bedöma bolagets ekonomiska situation, fortlöpande kontrollera arbetet, fastställa en arbetsordning, utse VD och ange arbetsfördelningen.

Utöver det som anges i aktiebolagslagen bör styrelsen utveckla bolagets strategi och affärsplan på ett sådant sätt att aktieägarnas intressen långsiktigt tillgodoses på bästa möjliga sätt. Styrelsen bör även stötta och vägleda ledningen på ett positivt sätt.

Styrelsen utses av aktieägarna vid årsstämman med en mandatperiod från årsstämman fram till och med slutet av nästa årsstämma. Enligt bolagsordningen ska Ratos styrelse bestå av lägst fyra och högst nio ledamöter, med högst tre suppleanter. Samtliga styrelseledamöter väljs av aktieägarna vid årsstämman för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Styrelsebeslut gäller endast om mer än hälften av de valda styrelseledamöterna är ense.

Årsstämman 2012 omvalde Arne Karlsson (som även valdes till ordförande), Lars Berg, Staffan Bohman, Annette Sadolin, Jan Söderberg, Per-Olof Söderberg och Margareth Øvrum. Inga suppleanter valdes. Samtliga styrelseledamöter valda på årsstämman 2012 presenteras närmare på sid 78–79.

Arbetsordning

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för styrelsearbetet som ska tillse att bolagets operativa arbete och bolagets ekonomiska förhållande kontrolleras på ett betryggande sätt. Arbetsordningen innefattar:

- ordförandes roll och uppgifter
- instruktioner för bolagets VD
- beslutsordning för Ratos styrelse och VD rörande investeringsverksamheten
- arbetsordning för ersättningsutskottet
- arbetsordning för revisionsutskottet
- arbetsordning för dotterföretag
- styrelsens mötesordning
- informationsordning mellan bolaget och styrelsen.

Styrelseordförande

Årsstämman väljer styrelseordförande vars främsta uppgift är att leda styrelsearbetet och se till att styrelseledamöterna fullgör sina respektive uppgifter. Enligt arbetsordningen har ordföranden därutöver främst följande uppgifter:

- Ansvara för att styrelsen följer en god arbetsordning.
- Säkerställa att beslut fattas i erforderliga frågor samt att protokoll förs.
- Ansvara för att kalla till sammanträde och tillse att erforderligt besluts-material tillsänds styrelsemedlemmarna cirka en vecka före möte.
- Vara kontaktman och hålla löpande kontakt med VD och företagsledning.
- Hålla löpande kontakt med revisorer och tillse att revisorer kallas till sammanträde i samband med bokslutskommunikén.
- Tillse att en årlig utvärdering görs av styrelsearbetet och styrelseledamöterna.
- Årligen utvärdera och rapportera om VDs arbete.

Styrelsens arbete

I beslutsordningen för bolagets styrelse och VD rörande investeringsverksamheten fastställs att alla förvärv av, och tilläggsinvesteringar i, bolag som ska ingå bland Ratos innehav ska underställas styrelsen för beslut. Detta gäller även försäljning, helt eller delvis, av ett innehav. Borgensättagande eller ställande av annan säkerhet från Ratos beslutas av styrelsen. Ratos har sedan 1890-talet principen att inte ställa borgen. Styrelseåret följer en fastställd dagordning. Informationsmaterial och beslutsunderlag inför styrelsemötena utsänds i regel cirka en vecka före varje möte. Varje år genomförs en utvärdering av samtliga innehav där bland annat en analys av innehavsstrategi, resultat och prognoser inför kommande år presenteras. Utvärderingarna föredras styrelsen av bolagsansvarig. Styrelsen delges också en årlig utvärdering av samtliga funktioner samt fastställer årligen policydokument.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Namn	Invald år	Oberoende	Totalt arvode	Mötesnärvaro		
				Ersättningsutskottsmöten	Revisionsutskottsmöten	Styrelsemöten
Arne Karlsson (ordf. från årsstämman 2012)	1999	Nej	825 000	6/9	3/3	16/16
Olof Stenhammar (ordf. till årsstämman 2012)	1994	Ja	275 000	3/9	1/3	3/16
Lars Berg	2000	Ja	480 000		2/3	15/16
Staffan Bohman	2005	Ja	510 000	9/9	3/3	14/16
Annette Sadolin	2007	Ja	480 000		3/3	16/16
Jan Söderberg	2000	Nej	510 000	8/9	3/3	15/16
Per-Olof Söderberg	2000	Nej	510 000	9/9	3/3	14/16
Margareth Øvrum	2009	Ja	480 000		3/3	15/16
Summa			4 070 000			

Styrelsens arbete under 2012

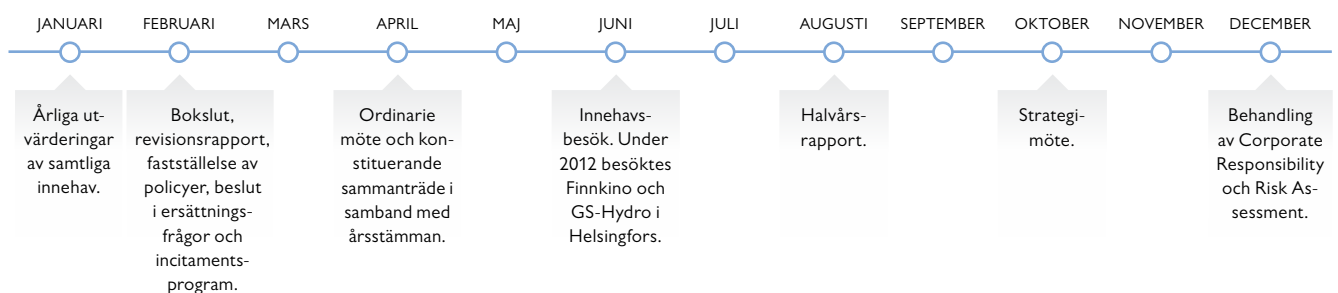
Under 2012 har sammantaget 16 protokollförda styrelsemöten hållits: sju ordinarie, varav ett konstituerande, samt nio extra styrelsemöten. Styrelsemötena har en återkommande struktur med huvudpunkter enligt illustrationen nedan.

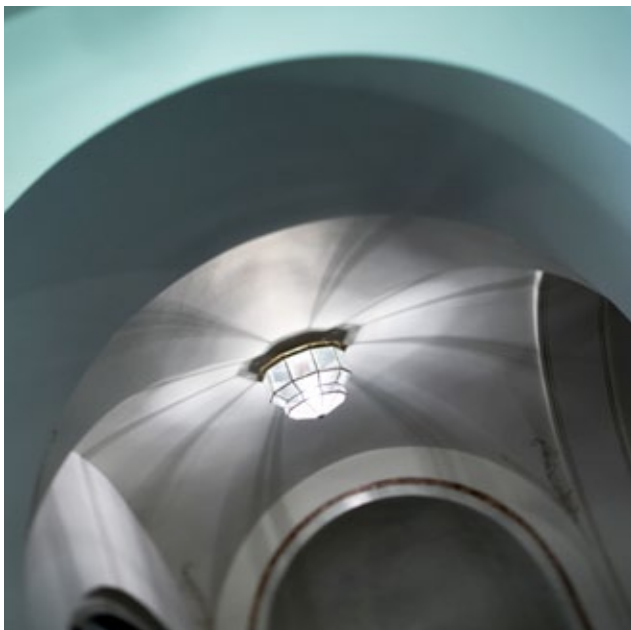
Extra styrelsemöten behandlar vanligtvis förvärvs- och exitfrågor samt finansiering och hålls när dessa beslutsärenden uppkommer. Under 2012 diskuterades även frågan om tillsättande av ny VD och styrelseordförande. Protokoll har förts av styrelsens sekreterare vilken under året har varit advokat Tore Stenholm, Tore Stenholm Advokatbyrå AB. Andra ledande befattningshavare i Ratos har deltagit i styrelsens möten såsom föredragande av särskilda frågor.

Utvärdering av styrelsen

Styrelsens ordförande beslutar om huruvida en årlig utvärdering av styrelsens arbete ska ske där ledamöterna har möjlighet att ge sin syn på arbetsformer, styrelsematerial, sina egna och övriga ledamöters insatser såväl som uppdragets omfattning. För verksamhetsåret 2012 gjordes utvärderingen internt genom intervjuer med ledamöter och ledande befattningshavare i företaget. I likhet med föregående års utvärderingar bedömdes styrelsearbetet fungera mycket bra. Samtliga ledamöter ansågs bidra på ett konstruktivt sätt till såväl den strategiska diskussionen som styrningen av bolaget. Dialogen mellan styrelse och ledning uppfattades också som mycket god.

STYRELSENS ARBETE UNDER 2012

Revisor

Revisor utses av årsstämman och har som uppgift att på aktieägarnas vägnar granska bolagets årsredovisning och koncernredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning.

Vid årsstämman 2012 valdes PricewaterhouseCoopers till revisionsbyrå intill nästa årsstämma. PwC har utsett Peter Clemedtson till huvudansvarig revisor. Utöver uppdraget i Ratos är Peter Clemedtson huvudansvarig revisor i bland annat AB Volvo, Wallenbergstiftelserna, 3 och Proventus.

Utskott

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott för att strukturera, effektivisera och kvalitetssäkra arbetet inom dessa områden. Utskottens ledamöter utses årligen vid det konstituerande styrelsemötet.

Ersättningsutskottets arbete

Inom Ratos har ett strukturerat arbete med ersättningsprinciper pågått under lång tid och arbetet formaliserades ytterligare 1999 då styrelsen tillsatte ett ersättningsutskott där ledamöterna utses årligen. Under 2012 har Olof Stenhammar (ordförande till april)/Arne Karlsson (ordförande från april), Staffan Bohman, Jan Söderberg och Per-Olof Söderberg ingått i utskottet.

Ersättningsutskottet har dels en rådgivande, dels en beredande funktion för beslutsärenden innan behandling och beslut sker i Ratos styrelse.

Följande frågor handläggs i ersättningsutskottet:

- VDs anställningsvillkor.
- Villkor för medarbetare som direktrapporterar till VD, enligt den så kallade farfarsprincipen.
- Rådgivning vid behov av generella policyformuleringar.
- Ärenden av principiell karaktär rörande pensionsavtal, avgångsvederlag/upsägningstid, bonus/tantiem, arvoden (svenska/utländska), förmåner m m.
- Frågor kring Ratos och innehavens incitamentsystem.

Ersättningsutskottet har hållit nio protokollförda möten under 2012 och har däremellan haft löpande kontakt. Ratos VD, Arne Karlsson/Susanna Campbell, har varit protokollförare.

Ersättningsutskottet arbetar enligt fastställd arbetsordning. Under tidig höst görs en sondering av huruvida det finns några större principiella ersättningsrelaterade frågor att förbereda. Om sådana finns behandlas dessa inför ett slutligt förslag vid det ordinarie mötet i januari. Ersättningsutskottet förbereder och behandlar även riktlinjer för hur den generella löneutvecklingen bör se ut under kommande år och gör en årlig utvärdering av Ratos långsiktiga incitamentsystem. Utskottet har även under året diskuterat successionsfrågor samt frågor avseende ledarskaps- och organisationsutveckling.

Revisionsutskottets arbete

Styrelsen har utsett ett revisionsutskott i syfte att ge arbetet med redovisning och revision ett särskilt forum. I revisionsutskottet ingår styrelsens samtliga ledamöter. Ordförande är styrelsens ordförande. Vad avser 2012, se Ersättningsutskottets arbete.

Revisionsutskottets uppgifter är främst följande:

- Granska kvaliteten på redovisningen och den interna kontrollen samt revisionens upplägg.
- Diskutera värderingsfrågor och bedömningar i bokslutet.
- Utvärdera revisionsbyråns arbete samt förbereda val av ny revisor när det är aktuellt.
- Diskutera riskbedömningar, offentlig finansiell information, arvodering av revisor samt samarbete mellan revisor och företagsledning.
- Granska och utvärdera principiella redovisningsfrågor med stor inverkan på koncernen.

Hela revisionsutskottet har träffat bolagets revisor vid två tillfällen under 2012 och hållit tre protokollförda möten. I bolagets arbetsordning fastställs även att styrelsens ordförande har i uppgift att hålla en löpande kontakt med bolagets revisor.

Under året har revisionsutskottet bland annat arbetat med upphandlingen av revisionstjänster för revisor som valdes vid årsstämman 2012 för perioden till slutet av årsstämman 2013. I upphandlingsförfarandet har ett antal ledande revisionsbyråer deltagit och efter utvärdering av dessa rekommenderade revisionsutskottet styrelsen och valberedningen nominering av PwC som revisor för kommande mandatperiod. Årsstämman beslutade i enlighet med valberedningens förslag.

Utvärdering av behovet av internrevision

Ratos ägarutövande ska bedrivas professionellt, aktivt och ansvarsfullt under hela innehavstiden, från förvärv till exit. I samtliga innehavsstyrelser finns alltid Ratos representerat via bolagsansvarig. Beroende på ägarandel finns även möjlighet att utse ytterligare lämpliga ledamöter, som kan vara Ratos-medarbetare och/eller personer i Ratos nätverk.

Ratos kärnkompetens är inte branschspecifik och Ratos innehav finns idag representerade i vitt skilda branscher och med stor geografisk spridning. Vidare innebär Ratos affärsidé att innehav avyttras och förvärvas löpande. Av dessa skäl skulle en generell internrevisionsfunktion vara svår att inrätta. För Ratos har behovet av internrevision bedömts lämpligare att diskutera och besluta för varje enskilt innehav än att inrätta en internrevision på koncernnivå.

En internrevisionsfunktion kan även uppfattas som en "kvalitetsstämpel" av ett köpande bolag. Därför är det också lämpligare att inrätta en kontrollfunktion i varje innehav än att ha en övergripande kontrollfunktion som inte följer med innehavet vid en försäljning.

Moderbolaget Ratos AB med 48 anställda är ett relativt litet moderbolag och har inga komplexa funktioner som är svåra att genomföra. Behovet av att införa en internrevisionsfunktion för moderbolaget Ratos AB måste därför betraktas som litet.

Mot denna bakgrund har revisionsutskottet fattat beslut att varken införa en internrevisionsfunktion på koncernnivå eller för moderbolaget Ratos AB.

Ersättningar till styrelse, revisor, VD och ledande befattningshavare

Ersättning till styrelse och VD

Årsstämman 2012 beslutade att ersättning till styrelsens ordinarie ledamöter skulle utgå med 450 000 kr per ledamot och år. Ersättning till styrelsens ordförande skulle utgå med 1 000 000 kr per år. För deltagande som ledamot i utskott beslutades utbetala ytterligare 30 000 kr per år och utskott. Ersättning till ordförande i utskotten fastslogs till 50 000 kr per år och utskott.

Information om ersättning till VD hänvisas till not 9 på sid 104.

Ersättning till revisor

Arvode till bolagets revisor utgår enligt särskild därom träffad överenskommelse. Under 2012 uppgick revisionsarvodet i moderbolaget till 2 Mkr och i koncernen till 38 Mkr. Därutöver uppgick kostnaderna i moderbolaget för andra uppdrag till bolagets revisor till 0 Mkr och i koncernen som helhet till 28 Mkr. Styrelsen har fastlagt riktlinjer för relationen mellan revisionsarvodet och konsultarvodet. Dessa riktlinjer följs kontinuerligt upp av revisionsutskottet som även utvärderar innehållet i såväl revisions- som konsulttjänster.

Riktlinjer och principer för ersättning till ledande befattningshavare

De riktlinjer för ersättnings- och incitamentsystem för ledande befattningshavare som redogörs för nedan godkändes av årsstämman 2012. Riktlinjerna har tillämpats under hela 2012.

Incitamentsystem för bolagets affärsorganisation är av stor strategisk betydelse för Ratos. Mot denna bakgrund har ett ersättnings- och incitamentsystem tagits fram som ska erbjuda konkurrenskraftiga villkor samtidigt som bolagets medarbetare motiveras att verka i aktieägarnas intresse.

Systemet består av fyra komponenter – fast lön, rörlig lön, köpoptioner samt syntetiska optioner – och vilar på fem grundläggande principer:

- Ratos medarbetare ska erbjudas konkurrenskraftiga grundläggande villkor i en bransch där konkurrensen kring kvalificerade medarbetare är hård, och samtidigt uppmuntras att stanna kvar inom Ratos.
- Såväl individuella insatser som gruppens prestationer ska gå att koppla till av styrelsen tydligt uppsatta mål.
- Rörlig lön som utbetalas ska kopplas till den resultatutveckling som kommer aktieägarna till godo. Rörlig lön utfaller först efter att vissa villkor uppfyllts avseende avkastning på bolagets kapital.
- Styrelsen fastställer årligen ett tak för den sammantagna rörliga lönen, vilken maximalt ska uppgå till cirka 1 procent av bolagets eget kapital vid ingången av verksamhetsåret.
- Ratos nyckelpersoner ska uppmuntras till en samsyn med bolagets aktieägare vilket åstadkoms genom rimligt avvägda optionsprogram där medarbetarna dels tar del av kursstegringar alternativt realiserade värdeökningar men även tar en personlig risk genom att betala en marknadsmässig premie för optionerna.

Den rörliga lön som medarbetare kan tilldelas utbetalas över en flerårsperiod. Kostnaden för respektive års rörliga lön bokförs dock i dess helhet det år ersättningen intjänats. Såvitt avser kostnaderna för föreslagna optionsprogram hänvisas till styrelsens förslag avseende köpoptioner och syntetiska optioner. Pensionsförmåner utgår i allmänhet i enlighet med ITP-planen. Vid pensionsförmåner som avviker från ITP-planen tillämpas premiebestämda pensionsförmåner.

Styrelsen ska ha rätt att frånga dessa riktlinjer om särskilda skäl föreligger.

Rörlig lön

Rörlig lön utfaller först efter att vissa villkor uppfyllts avseende avkastning på bolagets kapital. För 2012 har kravet för att rörlig ersättning ska utgå varit att koncernens resultat före skatt, justerat för minoritets-effekter i minoritetsägda dotterföretag, ska motsvara minst 5% av ingående eget kapital. Ett tak har fastställts till totalt 125 Mkr i sammanlagd rörlig ersättning, vilken utfaller vid ett justerat resultat före skatt om 25% av ingående eget kapital.

En resultatbank för det resultat som ligger till grund för beräkningen av rörlig ersättning tillämpas. Det innebär att resultatet som ett visst år ligger över taket överförs till nästa år och ökar ersättningsgrundande resultat. Resultatet som understiger tröskelresultatet överförs också och belastar nästa års ersättningsgrundande resultat.

För beräkning av rörlig ersättning för 2012, har 2012 års tröskelnivå 5% använts även för beräkningen av ingående resultatbank.

Justerat resultat före skatt för 2012, inklusive resultatbank, gav en rörlig ersättning om 6 Mkr att utbetalas under 2013–15. Utbetalning av den rörliga ersättningen fördelas över tre år med 50% första året och 25% per år de resterande två åren.

Köpoptionsprogram

Årsstämmorna från 2001 och framåt har beslutat om köpoptionsprogram riktade till ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner inom Ratos. Löptiden för samtliga köpoptioner är 4–5 år. Medarbetarna har erlagt marknadsmässig premie för köpoptionerna i samtliga program. Förvärv av köpoptioner subventioneras genom att köparen erhåller en extra ersättning motsvarande högst 50% av optionspremien efter avdrag för 55% schablonskatt, varvid ersättningen fördelas till lika delar över fem år och förutsätter att personen är fortsatt verksam i Ratos-koncernen och fortfarande innehar från Ratos förvärvade optioner eller aktier förvärvade genom optionerna. Köpoptionerna är utställda på återköpta aktier.

Syntetiska optioner

Årsstämman 2012, i likhet med årsstämmorna sedan 2007, beslutade om ett kontantavräknat optionsprogram relaterat till Ratos investeringar i portföljbolag. Programmen genomförs genom utgivande av syntetiska optioner som överläts till marknadspris. Programmet ger nyckelpersoner inom Ratos möjligheter att ta del av portföljbolagens värdetillväxt. Det är först när Ratos genomsnittliga årliga avkastning överstiger 15% per år

OPTIONSVILLKOR FÖR UTESTÅENDE KÖPTIONER PER 2012-12-31

Löptid	Optionspris kr/option	Lösenpris kr/aktie	Rätt att köpa antal aktier	Antal optioner	Motsvarande antal aktier
2008 – 2013-03-20	28,10	125,80	2,07	552 500	1 143 675
2009 – 2014-03-20	13,00	92,60	2,03	641 000	1 301 230
2010 – 2015-03-20	16,60	124,20	2,03	529 500	1 074 885
2011 – 2016-03-18	11,80	156,40	1,02	640 000	652 800
2012 – 2017-03-20	4,70	74,40	1	1 149 200	1 149 200
				3 512 200	5 321 790

Utestående optioner motsvarar 1,7% av totalt antal aktier.

som optionerna har ett värde. Det sammanlagda värdet av de utställda optionerna vid sluttidpunkten är högst 3% av skillnaden mellan faktiskt realiserat värde för Ratos investering vid sluttidpunkten och anskaffningsvärdet uppräknat med 15% per år.

Intern kontroll

Styrelsen har enligt den svenska aktiebolagslagen det yttersta ansvaret för bolagets interna kontroll. Detta arbete sker främst genom ett effektivt och strukturerat styrelsearbete samt genom att uppgifter delegeras till VD. Den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgår från hur verksamheten bedrivs och hur organisationen är uppbyggd. Befogenheter och ansvar är dokumenterade och har kommunicerats i dokument såsom interna riktlinjer och manualer. Det gäller till exempel arbetsfördelningen mellan å ena sidan styrelsen och å andra sidan VD och övriga organ som styrelsen inrättar, instruktioner för attesträtt samt redovisnings- och rapporteringsinstruktioner. Detta tjänar även till syfte att minska risken för oegentligheter och otillbörligt gynnande av annan part på företagets bekostnad.

I den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen bedöms moderbolaget för sig och varje enskilt innehav för sig, oavsett om det gäller dotter- eller intresseföretag. Bedömningen görs både inför ett förvärv och under innehavstiden. Varje innehav representerar en egen och av övriga innehav oberoende risk. Bolagsansvarig ansvarar för ett innehav.

De risker som identifieras, både av bolagen och av Ratos, avseende den finansiella rapporteringen kommuniceras månadsvis av bolagsansvarig samt ekonomi/finansfunktionen till VD, som i sin tur rapporterar

till styrelsen. Innehavens IFRS-tillämpning i rapporteringen till Ratos följs upp i samband med kvartalsbokslut. Inför förvärv genomförs en så kallad due diligence (genomlysning) av bolaget, där bland annat redovisningsmässiga konsekvenser analyseras och en genomgång av kapitalstruktur och finansiell riskanalys sker.

Ratos informations- och kommunikationsvägar syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Ekonomi/ finansfunktionen formaliakontrollerar bolagens inrapportering och de bolagsansvariga kontrollerar inrapporteringen ur materiell synvinkel. Kontrollen inom dotter- och intresseföretagen bestäms separat för varje bolag. Ratos följer löpande upp innehavens efterlevnad av riktlinjer och manualer.

Genomgång av förvärv och avyttringar görs även med revisionsbyrån. Parallellt med den årliga utvärderingen, vilken redogjorts för i anslutning till beskrivningen av styrelsens arbete, görs en nedskrivningsprövning av varje innehav.

Viktiga styrdokument för intern kontroll:

- Regler för attestberättigade
- Regler för firmatecknare
- Fullmakter vid förvärv
- Arbetsordning vid förvärv
- Placeringsinstruktioner för likvida medel och räntebärande värdepapper
- Beslutsordning för investeringsverksamheten
- Instruktion för VD
- Övriga fullmakter.

PROCESS FÖR FINANSIELL RAPPORTERING

Processen för finansiell rapportering innehåller olika kontrollaktiviteter för att säkerställa kvaliteten. Nedan beskrivs processen och dess inbyggda kontroller.

1. Innehaven rapporterar enligt fastslagen tidplan månadsvis en resultatrapport och kvartalsvis ett fullständigt rapportpaket. Rapportpaketet är utarbetat efter gällande lagar, regelverk och redovisningspraxis. Rapporteringen sker direkt i ett gemensamt elektroniskt koncernredovisningssystem med inbyggda kontroller för att säkerställa kvaliteten. Som vägledning för rapporteringen har Ratos tagit fram en rapporteringsmanual avsedd för innehaven, med tydliga instruktioner om hur rapporteringen ska ske. Innehavens ekonomi- och finansfunktioner erbjuds löpande under året av Ratos anordnade seminarier som behandlar aktuella frågor inom rapportering, ekonomi och finans.

2. Det inrapporterade materialet från innehaven granskas analytiskt och kontrolleras med avseende på fullständighet och rimlighet. Vid eventuella avvikelser kontaktas innehaven. Materialet omarbetas inför utskick för ytterligare kontroll av bolagsansvarig och övriga inom investeringsorganisationen som arbetar med innehaven.

3. Investeringsorganisationen analyserar materialet utifrån den kunskap som finns om respektive innehav. Materialet kontrolleras så att det överensstämmer med information som lämnas till innehavens styrelser.

4. Eventuella avvikelser som har uppmärksammats i avstämningsarbetet korrigeras både i den legala koncernredovisningen och i den information som presenteras på innehavsnivå efter dialog med berört innehav. Ekonomifunktionen upprättar även resultatanalyser av operativ karaktär till Ratos ledning månadsvis. Konsolidering sker av koncernen där konsolideringsprocessen innehåller ett antal avstämningskontroller. Avstämning sker bland annat av bidrag till totalt eget kapital per innehav samt kontroll av att förändringarna i eget kapital är i enlighet med genomförda transaktioner.

Säkerställandet av kvaliteten i den finansiella rapporteringen

Det är styrelsens uppfattning att kvaliteten i ett bolags finansiella rapportering i första hand styrs av organisationens kompetens i redovisningsfrågor samt hur ekonomi-, redovisnings- och finansfunktionerna är bemannade och organiserade. Inom Ratos är hela investeringsorganisationen djupt involverad i rapporteringen från innehaven. Detta innebär att kvaliteten i innehavens redovisning och rapportering kontinuerligt granskas och höjs.

Ekonomifunktionen är organiserad och bemannad utifrån behovet av att säkerställa att koncernen upprätthåller en hög redovisningsstandard samt följer IFRS och övrig normgivning inom redovisningsområdet. I arbetsuppgifterna ingår att upprätta löpande redovisning i huvudsak för moderbolaget samt att upprätta bokslut för både moderbolag och koncern. Sammantaget består ekonomifunktionen av sju personer under ledning av bolagets ekonomichef. Samtliga medarbetare har mångårig yrkeserfarenhet från ekonomistyrning, rapportering och redovisningsfrågor. Inom stabsfunktionen Debt Management arbetar en person med mångårig erfarenhet av bank- och finansfrågor.

I Ratos affärsidé ingår att investera i och utveckla hel- eller delägda bolag. Avsikten är inte att integrera dessa bolag system- och rapporteringsmässigt med Ratos-koncernen, utan resurser läggs på uppföljning och utveckling av dotter- och intresseföretagens rapportering. Ratos ambition är att, som en del i det värdeskapande arbetet med bolagen, skapa självständiga och högkvalitativa organisationer med en rapporteringskvalitet som motsvarar den för noterade bolag.

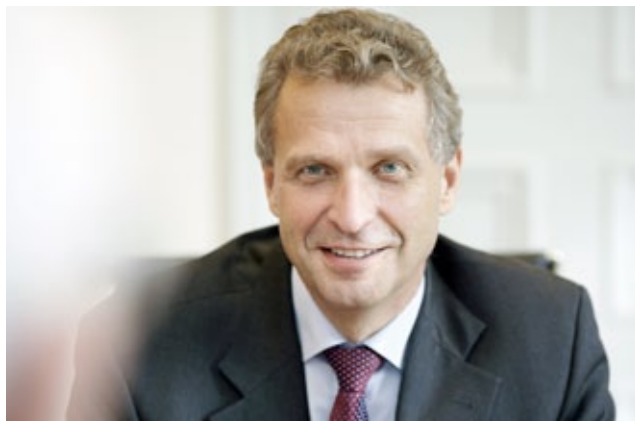
5. Revision sker av dotterföretagens bokslut per september (hard close) och per december. Hard close görs i syfte att förbereda och underlätta revisionen av helårsbokslutet. I dessa fall är det inrapporterade materialet i punkt 1 reviderat och godkänt av respektive innehavs revisor. Revision av koncernredovisningen sker parallellt. Styrelsen och ledningen erhåller varje kvartalsbokslut ett omfattande fördjupningsmaterial kring såväl koncernen som de enskilda innehaven.

6. Ekonomifunktionen erhåller samtliga revisionsrapporter avseende innehaven som sedan följs upp genom ett "trafikljussystem". Trafikljussystemet innebär att eventuella revisionsanmärkningar graderas och bedöms med rött, gult eller grönt ljus utifrån väsentlighet och risk. Uppföljning sker kvartalsvis av ekonomifunktionen så att samtliga revisionsanmärkningar åtgärdas.

7. Revisionsutskottet har, utöver vad som angetts i bolagsstyrningsrapporten, som uppgift att kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering och upprätthålla en löpande kontakt med bolagets revisor. Resultatet av trafikljussystemet och en sammanfattning av revisionsrapporterna från Ratos av årsstämman valda revisor rapporteras till revisionsutskottet. I samband med det reviderade kvartalsbokslutet och i årsbokslutet har revisionsutskottet ett möte med Ratos revisor.

8. Ratos offentliggör delårs- och bokslutsrapporter genom pressmeddelande och publicering på hemsidan. Samtliga rapporter från de senaste tolv åren kan laddas ner från hemsidan. Offentliggörande av den legala årsredovisningen görs i samband med bokslutet genom pressmeddelande och publicering på hemsidan. En tryckt version av årsredovisningen finns tillgänglig på svenska och engelska cirka tre veckor efter bokslutsdagen. Finansiell information avseende innehaven publiceras på Ratos hemsida i och med offentliggörande av delårsrapporter och bokslutskommuniké.

Styrelse och VD

Arne Karlsson

Beroende styrelseordförande sedan 2012. Beroende styrelseledamot 1999–2012. Verkställande direktör i Ratos 1999–2012.

Civilekonom. Född 1958, svensk.

Styrelseordförande i Bonnier Holding, Einar Mattsson och SNS (Studieförbundet Näringsliv och Samhälle). Styrelseledamot i AP Møller-Maersk, Bonnier, Ecolean, Fortnox och World's Children's Prize Foundation. Ledamot i Aktiemarknadsnämnden.

Tidigare VD Atle Mergers & Acquisitions 1996–98, chefsanalytiker Atle 1993–98, VD Hartwig Invest 1988–93, Aktiv Placering 1982–88.

Aktier i Ratos (eget): 171 200 B-aktier.

Optioner i Ratos: 74 900 köpoptioner/2009, 78 000 köpoptioner/2010, 200 000 köpoptioner/2011.

Lars Berg

Oberoende styrelseledamot sedan 2000.

Civilekonom. Född 1947, svensk.

European Venture Partner i Constellation Growth Capital. Styrelseordförande i KPN OnePhone (Düsseldorf) och Net Insight. Styrelseledamot i Norma Group (Frankfurt) och Tele2.

Tidigare medlem i Mannesmanns verkställande ledning med särskilt ansvar för Telekomdivisionen 1999–2000, VD och koncernchef Telia 1994–99 samt ledande befattningar inom Ericsson 1970–94.

Aktier i Ratos (eget): 20 000 B-aktier.

Staffan Bohman

Oberoende styrelseledamot sedan 2005.

Civilekonom. Född 1949, svensk.

Styrelseordförande i CibesLift och Ersta Diakoni, vice ordförande i Rezidor Hotel Group och SNS Förtroenderåd. Styrelseledamot i Atlas Copco, Boliden, InterIKEA Holding, Rolling Optics samt ledamot i Kollegiet för Svensk Bolagsstyrning.

Tidigare VD och koncernchef Gränges och Sapa 1999–2004. VD och koncernchef DeLaval 1992–99.

Aktier i Ratos (eget): 60 000 B-aktier.

Annette Sadolin

Oberoende styrelseledamot sedan 2007.

Jur. kand. Född 1947, danska.

Styrelseledamot i Blue Square Re NL, Dansk Standard, DSB, DSV, Ny Carlsberg Glyptotek, Skodsborg Kurhotel, Topdanmark och Østre Gasværk Teater.

Tidigare vVD GE Frankona Ruck 1996–2004, VD GE Employers Re International 1993–96, vVD GE Employers Re International 1988–93.

Aktier i Ratos (eget): 8 264 B-aktier.

Jan Söderberg

Beroende styrelseledamot sedan 2000.

Civilekonom. Född 1956, svensk.

Styrelseordförande i Söderbergföretagen. Styrelseledamot i Elisolation, Henjo Plåtteknik, NPG och Smelink. Medlem i Advisory Board vid Ekonomihögskolan vid Lunds universitet samt Ragnar Söderbergs stiftelse.

Tidigare VD Bröderna Edstrand 1991–93.

Aktier i Ratos (eget och närståendes): 14 973 776 A-aktier, 116 800 B-aktier.

Per-Olof Söderberg

Beroende styrelseledamot sedan 2000.

Civilekonom. MBA Insead. Född 1955, svensk.

Styrelseordförande i Attvio och Söderberg & Partners. Styrelseledamot i Handelshögskoleföreningen i Stockholm, Stockholms Handelskammare m fl.

Tidigare VD Dahl 1990–2004.

Aktier i Ratos (eget och närståendes): 16 705 964 A-aktier, 18 000 B-aktier.

Margareth Øvrum

Oberoende styrelseledamot sedan 2009.

Civilingenjör. Född 1958, norska.

Koncerndirektör i Statoil med ansvar för Teknologi, Projekt och Borrning. Chefsbefattningar inom Statoil-koncernen 1982–.

Styrelseledamot i Atlas Copco.

Aktier i Ratos: 0.

Susanna Campbell

Ej ledamot av styrelsen.

Verkställande direktör i Ratos sedan april 2012.

Civilekonom. Född 1973, svenska.

Inga väsentliga uppdrag utanför Ratos.

Anställd på Ratos sedan 2003.

McKinsey & Company 2000–03.

Alfred Berg Corporate Finance 1996–2000.

Aktier i Ratos (eget): 19 000 B-aktier.

Optioner i Ratos: 37 400 köpoptioner/2009, 39 000 köpoptioner/2010, 40 000 köpoptioner/2011, 150 000 köpoptioner/2012.

VD

REVISOR

Vid 2012 års ordinarie bolagsstämma valdes revisionsbyrån PricewaterhouseCoopers AB med Peter Clemedtson som auktoriserad huvudansvarig revisor för tiden till och med ordinarie bolagsstämma 2013.

Finansiella rapporter

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not 2, 3, 5	2012	2011
Nettoomsättning	4	27 100	29 669
Övriga rörelseintäkter	6	171	215
Förändring av varulager		-32	-64
Råvaror och förnödenheter		-10 918	-11 385
Kostnader för ersättning till anställda	9, 27	-8 644	-9 529
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	13, 14	-1 942	-1 470
Övriga kostnader	10, 32	-5 391	-6 272
Realisationsresultat vid försäljning av koncernföretag	7	1 179	27
Realisationsresultat vid försäljning av intresseföretag	8	81	485
Andelar i intresseföretags resultat	8, 15	18	33
Rörelseresultat		1 622	1 709
Finansiella intäkter	11, 18	154	155
Finansiella kostnader	11, 18	-1 009	-1 004
Finansnetto		-855	-849
Resultat före skatt		767	860
Skatt	12	-224	-314
Årets resultat		543	546
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets ägare		606	521
Innehav utan bestämmande inflytande		-63	25
Resultat per aktie, kr	25		
– före utspädning		1,90	1,63
– efter utspädning		1,90	1,63

Koncernens rapport över totalresultat

Mkr	Not	2012	2011
Årets resultat		543	546
Övrigt totalresultat	24		
Årets omräkningsdifferenser		-157	-38
Årets förändring av säkringsreserv		40	-24
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat		-11	7
Årets övrigt totalresultat		-128	-55
Årets summa totalresultat		415	491
<i>Årets summa totalresultat hänförligt till:</i>			
Moderbolagets ägare		499	478
Innehav utan bestämmande inflytande		-84	13

finansiell ställning för koncernen

Mkr	Not 5	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Goodwill	13	15 502	20 483
Övriga immateriella anläggningstillgångar	13	1 292	1 541
Materiella anläggningstillgångar	14	3 461	4 286
Andelar i intresseföretag	15	64	361
Finansiella placeringar	18	73	119
Långfristiga fordringar	18, 20	88	305
Uppskjutna skattefordringar	12	540	617
Summa anläggningstillgångar		21 020	27 712
Omsättningstillgångar			
Varulager	21	2 387	2 684
Skattefordringar		114	162
Kundfordringar	18, 31	3 953	5 097
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		334	521
Övriga fordringar	18, 20, 39	505	511
Likvida medel	18, 36	3 203	3 042
Tillgångar som innehas för försäljning	37	2 054	193
Summa omsättningstillgångar		12 550	12 210
Summa tillgångar		33 570	39 922
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
	23, 24, 31		
Aktiekapital		1 021	1 021
Övrigt tillskjutet kapital		414	414
Reserver		-590	-488
Balanserat resultat inklusive årets resultat		11 560	12 711
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare		12 405	13 658
Innehav utan bestämmande inflytande		802	997
Summa eget kapital		13 207	14 655
Skulder			
Långfristiga räntebärande skulder	18, 26, 31	7 937	11 667
Övriga långfristiga skulder		522	607
Övriga finansiella skulder	9, 18	238	238
Avsättningar för pensioner	26, 27	287	410
Övriga avsättningar	28	179	396
Uppskjutna skatteskulder	12	396	690
Summa långfristiga skulder		9 559	14 008
Kortfristiga räntebärande skulder	18, 26, 31	2 489	2 145
Övriga finansiella skulder	9, 18	87	82
Leverantörsskulder	18	2 124	2 517
Skatteskulder		194	265
Övriga skulder	29	1 824	2 543
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 184	2 900
Avsättningar	28	138	718
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	37	1 764	89
Summa kortfristiga skulder		10 804	11 259
Summa skulder		20 363	25 267
Summa eget kapital och skulder		33 570	39 922

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 33.

förändringar i koncernens eget kapital

Mkr	Not 23, 24	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare					Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
		Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserat resultat, inkl årets resultat	Summa		
Ingående eget kapital 2011-01-01		1 021	414	-427	14 083	15 091	1 374	16 465
Effekt av fastställd förvärvsanalys					-23	-23		-23
Justerat eget kapital		1 021	414	-427	14 060	15 068	1 374	16 442
Årets resultat					521	521	25	546
Årets övrigt totalresultat				-43		-43	-12	-55
Årets totalresultat				-43	521	478	13	491
Säkringsreserver hänförliga till avyttrade verksamheter				-18	18			
Utdelning					-1 678	-1 678	-130	-1 808
Nyemission							10	10
Återköp av egna aktier					-74	-74		-74
Överlåtelse av egna aktier (inlösen köpoptioner)					88	88		88
Optionspremier					6	6		6
Säljoption, framtida förvärv från innehav utan bestämmande inflytande							-215	-215
Förvärv av andel i dotterföretag från innehav utan bestämmande inflytande					-230	-230	-140	-370
Innehav utan bestämmande inflytande vid förvärv							99	99
Innehav utan bestämmande inflytande i avyttrat företag							-14	-14
Utgående eget kapital 2011-12-31		1 021	414	-488	12 711	13 658	997	14 655
Ingående eget kapital 2012-01-01		1 021	414	-488	12 711	13 658	997	14 655
Årets resultat					606	606	-63	543
Årets övrigt totalresultat				-107		-107	-21	-128
Årets totalresultat				-107	606	499	-84	415
Omklassificering				5	-5			
Utdelning					-1 754	-1 754	-75	-1 829
Nyemission							17	17
Optionspremier					5	5		5
Försäljning av egna aktier i intresseföretag					6	6		6
Förvärv av andel i dotterföretag från innehav utan bestämmande inflytande					-9	-9	-7	-16
Innehav utan bestämmande inflytande vid förvärv							1	1
Innehav utan bestämmande inflytande i avyttrat företag							-47	-47
Utgående eget kapital 2012-12-31		1 021	414	-590	11 560	12 405	802	13 207

kassaflöden för koncernen

Mkr	Not 36	2012	2011
Den löpande verksamheten			
Koncernens resultat före skatt		767	860
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		927	1 034
		1 694	1 894
Betald inkomstskatt		-260	-316
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 434	1 578
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av varulager		120	64
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		416	-146
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		-861	212
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 109	1 708
Investeringsverksamheten			
Förvärv, koncernföretag		-53	-1 531
Avyttring, koncernföretag		2 915	913
Förvärv, aktier i intresseföretag och övriga innehav		-2	-4
Avyttring och inlösen, aktier i intresseföretag och övriga innehav		386	1 876
Förvärv, övriga immateriella/materiella anläggningstillgångar		-898	-956
Avyttring, övriga immateriella/materiella anläggningstillgångar		65	33
Investeringar, finansiella tillgångar		-37	-19
Avyttringar, finansiella tillgångar		35	51
Kassaflöde från investeringsverksamheten		2 411	363
Finansieringsverksamheten			
Återköp av egna aktier			-74
Optionspremie		17	13
Inlösen av optioner		-13	40
Förvärv av andel i dotterföretag från innehav utan bestämmande inflytande		-21	-237
Utbetald utdelning		-1 754	-1 678
Utbetald utdelning och inlösen, innehav utan bestämmande inflytande		-75	-130
Upptagna lån		1 596	6 097
Amortering av lån		-3 025	-5 930
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-3 275	-1 899
Årets kassaflöde		245	172
Likvida medel vid årets början		3 042	2 855
Kursdifferens i likvida medel		-10	15
Likvida medel klassade som tillgångar till försäljning		-74	
Likvida medel vid årets slut		3 203	3 042

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	Not	2012	2011
Övriga rörelseintäkter	6	2	1
Övriga externa kostnader	10	-82	-79
Personalkostnader	9, 27	-119	-109
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	14	-5	-5
Rörelseresultat		-204	-192
Resultat från andelar i koncernföretag	7	416	649
Resultat från andelar i intresseföretag	8	275	87
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	11	137	175
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	33	27
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-51	-42
Resultat efter finansiella poster		606	704
Skatt	12	-	-
Årets resultat		606	704

Moderbolagets rapport över totalresultat

Mkr	Not 24	2012	2011
Årets resultat		606	704
Övrigt totalresultat			
Årets förändring av fond för verkligt värde		-13	0
Årets övrigt totalresultat		-13	0
Årets totalresultat		593	704

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	14	78	82
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	35	8 723	10 448
Andelar i intresseföretag	15, 16		124
Fordringar på koncernföretag	17, 18	1 424	1 853
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18, 19	88	115
Summa anläggningstillgångar		10 313	12 622
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Fordringar på koncernföretag	17, 18	2	52
Övriga fordringar		14	12
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	4	3
Kortfristiga placeringar, övriga	18, 36	499	
Kassa och bank	18, 36	1 324	897
Summa omsättningstillgångar		1 843	964
Summa tillgångar		12 156	13 586
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
	23, 24		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (antal A-aktier 84 637 060 antal B-aktier 239 503 836)		1 021	1 021
Reservfond		286	286
Fritt eget kapital			
Överkursfond		128	128
Balanserat resultat		9 315	10 360
Fond för verkligt värde		29	42
Årets resultat		606	704
Summa eget kapital		11 385	12 541
Långfristiga avsättningar			
Avsättningar för pensioner	26, 27	1	1
Övriga avsättningar	28	7	16
Summa långfristiga avsättningar		8	17
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder			
Skulder till koncernföretag	18, 26	442	620
Ej räntebärande skulder			
Övriga skulder	18, 29	29	36
Summa långfristiga skulder		471	656
Kortfristiga avsättningar			
Övriga avsättningar	28	28	20
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder			
Skulder till koncernföretag	18, 26	174	260
Ej räntebärande skulder			
Leverantörsskulder	18	8	5
Övriga skulder	18	20	11
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	62	76
Summa kortfristiga skulder		264	352
Summa eget kapital och skulder		12 156	13 586
Ställda säkerheter	33	inga	inga
Ansvarsförbindelser	33	inga	inga

Förändringar i moderbolagets eget kapital

Mkr	Not 23, 24	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital				Totalt eget kapital
		Aktie-kapital	Reserv-fond	Överkurs-fond	Fond för verkligt värde	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2011-01-01		1 021	286	128	42	10 408	1 608	13 493
Övriga vinstdispositioner						1 608	-1 608	
Årets resultat							704	704
Årets övrigt totalresultat					0			0
Årets totalresultat					0		704	704
Utdelning						-1 678		-1 678
Återköp av egna aktier						-74		-74
Överlåtelse av egna aktier (inlösen köpoptioner)						88		88
Optionspremier						8		8
Utgående eget kapital 2011-12-31		1 021	286	128	42	10 360	704	12 541
Ingående eget kapital 2012-01-01		1 021	286	128	42	10 360	704	12 541
Övriga vinstdispositioner						704	-704	
Årets resultat							606	606
Årets övrigt totalresultat					-13			-13
Årets totalresultat					-13		606	593
Utdelning						-1 754		-1 754
Optionspremier						5		5
Utgående eget kapital 2012-12-31		1 021	286	128	29	9 315	606	11 385

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	Not 36	2012	2011
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		606	704
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		-700	-45
		-94	659
Betald inkomstskatt		-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		-94	659
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning (-)/Minskning (+) av rörelsefordringar		-23	-19
Ökning (+)/Minskning (-) av rörelseskulder		-21	-64
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-138	576
Investeringsverksamheten			
Förvärv, aktier i dotterföretag		-381	-909
Avyttring, aktier i dotterföretag		2 740	1 738
Avyttring och inlösen, aktier i intresseföretag		385	549
Förvärv, övriga materiella anläggningstillgångar		-1	-1
Investeringar, finansiella tillgångar		-145	-126
Avyttringar, finansiella tillgångar		103	61
Kassaflöde från investeringsverksamheten		2 701	1 312
Finansieringsverksamheten			
Återköp av egna aktier			-74
Överlåtelse av egna aktier			88
Optionspremie		5	10
Utbetald utdelning		-1 754	-1 678
Inlösen incitamentsprogram		-5	-47
Upptagna lån, koncernföretag		117	290
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 637	-1 411
Årets kassaflöde		926	477
Likvida medel vid årets början		897	420
Likvida medel vid årets slut		1 823	897

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Redovisningsprinciper

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen för Ratos-koncernen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554), RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, International Financial Reporting Standards (IFRS/IAS) och tolkningar till standarderna (IFRIC/SIC) så som de antagits av EU. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges i avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper" (sid 97).

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller förändrade IFRS

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som koncernen tillämpar från och med 1 januari 2012.

- IFRS 7, Finansiella instrument: Upplysningar – överföring av finansiella tillgångar (ändringar) avseende nya upplysningskrav för överförda finansiella tillgångar (godkänd av EU 22 november 2011). Ändringen innebär bland annat utökade krav på upplysningar vid överföring där det finns ett fortsatt engagemang eller riskexponering.

Ändringen bedöms i dagsläget inte ha någon inverkan på koncernens upplysningar.

- IAS 12, Inkomstskatter (ändring) – Återvinning av underliggande tillgång (godkänd av EU 29 december 2012).

Ändringen i IAS 12 tillämpas av de som värderar anläggningstillgångar och förvaltningsfastigheter till verkligt värde. Ratos tillämpar inte dessa redovisningsprinciper. Ändringarna är heller inte tillämpliga om ovan nämnda tillgångsslag värderas till verkligt värde i samband med ett förvärv, om inte köparen därefter löpande värderar tillgångarna till verkligt värde.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder i kraft från 2013 och framåt. Ratos kommer inte att förtidstillämpa kommande standarder.

- IAS 19, Ersättningar till anställda (ändringar). Ändringen innebär bland annat att den så kallade korridorometoden försvinner och att tidigare oredovisade aktuariella vinster och förluster hädanefter kommer att återspeglas dels i pensionsförpliktelsen, dels i övrigt totalresultat. Ratos-koncernen redovisar per 2011-12-31 oredovisade aktuariella förluster uppgående till 114 Mkr. Detta belopp kommer att redovisas mot ingående eget kapital per 2012-01-01 vid tillämpning av ändrad IAS 19 och ändrad IAS 1 från 2013.

- Ändringar i IFRS 10, 12 och IAS 27 på grund av de särregler för värdering och konsolidering av så kallade Investment Entities, som gäller från 1 januari 2014 förutsatt EUs godkännande. Vår bedömning är att Ratos inte faller under definitionen av ett Investment Entity – primärt för att innehaven inte löpande utvärderas efter verkligt värde, sekundärt för att Ratos varken erhåller medel från investorer eller, med dessa som bas, åtar sig att investera erhållna medel för löpande avkastning. Hur Ratos följer upp och utvärderar sina innehav samt koncernen framgår av not 3.

Övriga standarder, vilka återfinns i nedanstående tablå och träder i kraft t o m räkenskapsår 2014, bedöms inte ha någon materiell inverkan på koncernens finansiella rapporter.

Standarder som förväntas träda i kraft från 2015 har inte utvärderats av koncernen.

Förutsättningar vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvaluta för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är avrundade till närmaste miljon kronor.

Värdering av tillgångar och skulder sker utifrån historiska anskaffningsvärden. Följande tillgångar och skulder värderas på annat sätt:

- Finansiella instrument värderas antingen till verkligt värde, anskaffningsvärde eller upplupet anskaffningsvärde.
- Intresseföretag redovisas i enlighet med kapitalandelsmetoden.
- Värdering av uppskjutna skattefordringar och skulder baseras sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjutna skatt beräknas med tillämpning av aktuell skattesats.
- Tillgångar som innehåses för försäljning redovisas till det lägsta av det tidigare redovisade värdet och det verkliga värdet med avdrag för försäljningskostnader.
- Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde.
- Avsättningar värderas till det belopp som krävs för att reglera en förpliktelse, med eventuell nuvärdeberäkning.
- Nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda pensionsplaner värderas till nuvärdet av en uppskattning av den framtida ersättning som är intjänad av de anställda med avdrag för eventuella tillgångar kopplade till respektive pensionsplan med tillämpning av den så kallade korridorregeln.

Standard/IFRIC		Tillämpning enligt IASB/IFRIC	Status inom EU	Tillämpning från
IAS 1	Utformning av finansiella rapporter (ändringar avseende presentation av övrigt totalresultat)	1 juli 2012	Godkänd juni 2012	2013
IAS 19	Ersättningar till anställda (ändringar)	1 januari 2013	Godkänd juni 2012	2013
IFRS 13	Fair value measurement	1 januari 2013	Godkänd december 2012	2013
IFRS 7	Finansiella instrument: Upplysningar vid borttagande av finansiella instrument ur balansräkningen (ändringar)	1 januari 2013	Godkänd december 2012	2013
IFRS 10	Consolidated Financial Statements	1 januari 2013	Godkänd december 2012	2014
IFRS 11	Joint arrangements	1 januari 2013	Godkänd december 2012	2014
IFRS 12	Disclosures of Interests in Other Entities	1 januari 2013	Godkänd december 2012	2014
IAS 27	Separata finansiella rapporter (ändring)	1 januari 2013	Godkänd december 2012	2014
IAS 28	Innehav i intresseföretag och joint ventures (ändring)	1 januari 2013	Godkänd december 2012	2014
IAS 32	Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities (Amendments)	1 januari 2014	Godkänd december 2012	2014
Ändringar IFRS 10, 12, IAS 27	Investment Entities	1 januari 2014	Ännu ej godkänd	

Koncernens redovisningsprinciper, som återges i sammandrag nedan, tillämpas konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Principerna tillämpas även konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, koncernföretag och intresseföretag.

Bedömningar och uppskattningar

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs närmare i not 38.

Klassificering

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen.

Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Konsolideringsprinciper och rörelseförvärv

Koncernredovisning upprättas i enlighet med IAS 27 Koncernredovisning och separata finansiella rapporter och IFRS 3 Rörelseförvärv. Dotterföretag konsolideras med tillämpning av förvärvsmetoden. Intresseföretag konsolideras med tillämpning av kapitalandelsmetoden.

Potentiella rösträtter

Vid bedömningen om ett betydande eller bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigade aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Med potentiella rösträtter avses exempelvis konvertibler och optioner. Förekomsten av samtliga sådana potentiella rösträtter beaktas, dvs inte bara moder- eller ägarföretagens. Konsolidering görs i normalfallet utifrån aktuell ägarandel.

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Ratos AB. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella eller operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid ett ägande av mer än 50% av rösterna förutsätts ett bestämmande inflytande. Omständigheter i det enskilda fallet kan ge ett bestämmande inflytande även vid ett ägande av mindre än 50% av rösterna.

Förvärvsmetoden

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Vid förvärv av rörelse finns två alternativa metoder för redovisning av goodwill, antingen proportionell andel eller full goodwill. Full goodwill innebär att innehav utan bestämmande inflytande redovisas till verkligt värde. Val mellan dessa två metoder görs individuellt för varje förvärv.

Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsavgifter som är

hänförliga till emission av eget kapital-instrument eller skuldinstrument, redovisas direkt i årets resultat.

Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwill den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Om företaget sedan tidigare ägt en andel i det förvärvade dotterföretaget omvärderas denna till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat. På motsvarande sätt omvärderas kvarstående innehav vid en avyttring där det bestämmande inflytandet förloras till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat.

Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på tidigare ägd andel överstiger verkligt värde på förvärvade tillgångar och övertagna skulder, redovisas skillnaden som goodwill. Förvärv till lågt pris (negativ goodwill) uppstår när skillnaden är negativ och redovisas direkt i årets resultat när den uppstår.

Betalningar som avser reglering av tidigare affärsförbindelser ingår inte i förvärvsanalysen utan redovisas i resultatet.

Villkorade köpeskillningar redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. I de fall den villkorade köpeskillningen resulterar i en skuld omvärderas denna till verkligt värde vid varje rapporttillfälle. Omvärderingen redovisas som intäkt/kostnad i årets resultat. Om den villkorade köpeskillningen däremot klassificeras som eget kapital-instrument görs ingen omvärdering, och reglering görs inom eget kapital.

Förvärv/försäljning från/till innehav utan bestämmande inflytande

Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en transaktion inom eget kapital, dvs mellan moderbolagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande. Därför uppkommer inte goodwill i dessa transaktioner.

Försäljning till innehav utan bestämmande inflytande, där det bestämmande inflytandet kvarstår, redovisas som en transaktion inom eget kapital, dvs mellan moderbolagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande.

Säljoption till innehav utan bestämmande inflytande

Avtal som slutits med innehav utan bestämmande inflytande om rätt att sälja kvarvarande andel i bolaget, antingen till ett fast pris eller ett verkligt värde, benämns säljoption. Säljoptionen, motsvarande köpeskillningen för återstående aktier, redovisas som en finansiell skuld. Säljoptioner överstigande sex månader diskonteras. Vid omvärdering av skulden redovisas värdeförändringen och ränteuppräknings mot finansnettot. När säljoptionen första gången redovisas som skuld reduceras eget kapital motsvarande dess verkliga värde, varvid Ratos valt att redovisa mot i första hand innehav utan bestämmande inflytandes eget kapital och om detta inte är tillräckligt mot majoritetens eget kapital.

Intjänade vinstmedel efter denna tidpunkt tillförs innehav utan bestämmande inflytande i proportion till dess ägarandel.

Intresseföretag – kapitalandelsmetod

Intresseföretag är företag som står under ett betydande inflytande, direkt eller indirekt, från Ratos AB. Betydande inflytande innebär en möjlighet att delta i de beslut som rör ett företags finansiella och operativa strategier, men innebär inte ett bestämmande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande. I normalfallet innebär ett ägande motsvarande lägst 20% och högst 50% av rösterna att ett betydande inflytande innehas. Omständigheter i det enskilda fallet kan ge ett betydande inflytande även vid ett ägande av under 20% av rösterna.

Intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens eget kapital, eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden reducerat med eventuella internvinster. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andelar i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter finansiella intäkter

och kostnader samt avskrivningar på koncernmässiga övervärden och upplösning av koncernmässiga undervärden. Koncernens andel i intresseföretagens redovisade skatter ingår i koncernens skattekostnader. Erhållna utdelningar från intresseföretag minskar redovisat värde.

Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av eget kapital-instrument eller skuldinstrument, inkluderas i anskaffningsvärdet.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer vid transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet.

Orealiserade vinster som uppkommer vid transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i bolaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på något nedskrivningsbehov.

Förvärv och avyttring

Vid förvärv inkluderas företagets resultat från och med förvärvstidpunkten i koncernens resultat. Under året avyttrade företag ingår i koncernens resultaträkning med intäkter och kostnader till det datum då det bestämmande eller betydande inflytandet upphör. Med exitresultat avses det realisationsresultat som uppstår då ett innehav avyttras.

Utländsk valuta

Transaktioner

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen.

Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen.

Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Värdeförändringar som beror på valutaomräkning avseende rörelserelaterade tillgångar och skulder redovisas i rörelseresultatet.

Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som föreligger vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till svenska kronor till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i omräkningsreserven i eget kapital.

I det fall den utländska verksamheten inte är helägd fördelas omräkningsdifferensen till innehav utan bestämmande inflytande utifrån dess proportionella ägarandel. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, varvid de omklassificeras från omräkningsreserven till årets resultat. I de fall avyttring sker men bestämmande inflytande kvarstår överförs proportionell andel av ackumulerade omräkningsdifferenser från övrigt totalresultat till innehav utan bestämmande inflytande.

Nettoinvestering i en utlandsverksamhet

Monetära långfristiga fordringar till en utlandsverksamhet för vilken reglering inte är planerad eller troligen inte kommer att ske inom överskådlig framtid, är i praktiken en del av nettoinvestering i utlandsverksamheten. En valutakursdifferens som uppstår på den monetära långfristiga fordringen redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i omräkningsreserv i eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet ingår de ackumulerade valutakursdifferenserna hänförliga till monetära långfristiga fordringar i de ackumulerade omräkningsdifferenser som omklassificeras från omräkningsreserven i eget kapital till årets resultat.

Intäktsredovisning

Intäktsredovisning sker när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med företagets varor övergår till köparen och det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillfalla bolaget. Bolaget behåller därefter inte något engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägandet. Därutöver sker intäktsredovisning först när intäkten och de utgifter som uppkommit eller förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Intäkter från tjänsteuppdrag redovisas i resultatet när det ekonomiska utfallet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkter och kostnader redovisas i resultatet i förhållande till uppdragets färdigställandegrad.

Intäkter avseende försäkringsavtal redovisas linjärt över kontraktets löptid för ettåriga avtal. För fleråriga försäkringsavtal redovisas intäkterna hänförliga till första avtalsåret enligt successiv vinstavräkning baserat på förhållandet mellan nedlagda utgifter och beräknade totala utgifter. De intäkter som avser efterföljande år periodiseras linjärt över kontraktperioden.

Entreprenadkontrakt

När utfallet av entreprenadkontrakt kan beräknas på ett tillförlitligt sätt redovisas uppdragsinkomsterna och uppdragsutgifterna vilka är hänförliga till uppdraget som intäkt respektive kostnad i koncernens resultaträkning i förhållande till uppdragets färdigställandegrad, så kallad successiv vinstavräkning. Färdigställandegraden fastställs genom att beräkna förhållandet mellan nedlagda uppdragsutgifter för utfört arbete på balansdagen och beräknade totala uppdragsutgifter.

Operationell leasing

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultatet linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas i resultatet som en minskning av leasingavgifterna linjärt över leasingavtalets löptid. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Finansiella intäkter och kostnader

I finansnettot redovisas bland annat utdelning, ränta samt kostnader för att uppta lån, beräknad med tillämpning av effektivräntemetoden, och valutakursförändringar avseende finansiella tillgångar och skulder. Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla utdelning fastställs. Även realisationsresultat och nedskrivningar av finansiella tillgångar redovisas i finansnettot, liksom orealiserade och realiserade värdeförändringar avseende finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, inklusive derivatinstrument som på grund av säkringsredovisning inte redovisas i övrigt totalresultat.

Därutöver fördelas betalningar avseende finansiella leasing mellan räntekostnad och amortering. Räntekostnaden redovisas som finansiell kostnad.

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill skrivs inte av utan prövas årligen för nedskrivningsbehov eller om indikation uppkommer som

tyder på att tillgången minskat i värde. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning redovisas som kostnad då de uppkommer. I koncernen redovisas utgifter för utveckling som immateriell tillgång endast under förutsättning att produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar, och förutsättningar finns att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja tillgången samt utgifterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Det redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförliga utgifter, till exempel för material och tjänster, ersättningar till anställda samt registrering av en juridisk rättighet. Avskrivning påbörjas när produkten tas i bruk och fördelas linjärt över den tid produkten ger ekonomiska fördelar. Övriga utvecklingskostnader kostnadsförs i den period de uppkommer.

Övriga immateriella anläggningstillgångar

Övriga immateriella anläggningstillgångar som förvärfvas av koncernen redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivningar samt, om tillgången har en bestämbar nyttjandeperiod, ackumulerade avskrivningar.

Nedlagda kostnader för internt genererad goodwill och internt genererade varumärken redovisas i resultatet när kostnaden uppkommer.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i Rapport över finansiell ställning endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Låneutgifter

Låneutgifter som är hänförliga till uppförandet av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av den kvalificerade tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som med nödvändighet tar en betydande tid i anspråk att färdigställa. I första hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på lån som är specifika för den kvalificerade tillgången. I andra hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på generella lån, som inte är specifika för någon annan kvalificerad tillgång.

Avskrivning

Avskrivningar redovisas i resultatet linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Nyttjandeperioderna omprövas årligen alternativt vid behov.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioderna är:

Antal år	Koncernen
Varumärken	5–20
Databaser	5–10
Kundrelationer	4–20
Affärssystem	3–10
Kontraktsportfölj	4–20
Övriga immateriella tillgångar	3–20

Materiella anläggningstillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt

hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur Rapport över finansiell ställning vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Leasade tillgångar

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren, om så ej är fallet är det fråga om operationell leasing.

Tillgångar som hyrs enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång i Rapport över finansiell ställning och värderas initialt till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileasingavgifterna vid ingången av avtalet. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. De leasade tillgångarna skrivs av över respektive tillgångs nyttjandeperiod medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulderna.

Tillgångar som hyrs enligt operationell leasing redovisas som regel inte som tillgång i Rapport över finansiell ställning. Operationella leasingavtal ger inte heller upphov till en skuld.

Låneutgifter

Låneutgifter som är hänförliga till uppförandet av så kallade kvalificerade tillgångar aktiveras som en del av den kvalificerade tillgångens anskaffningsvärde. En kvalificerad tillgång är en tillgång som med nödvändighet tar en betydande tid i anspråk att färdigställa. I första hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på lån som är specifika för den kvalificerade tillgången. I andra hand aktiveras låneutgifter som uppkommit på generella lån, som inte är specifika för någon annan kvalificerad tillgång.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras.

Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

Antal år	Koncernen	Moderbolaget
Byggnader	4–100	35–100
Inventarier	2–20	3–10

Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i Rapport över finansiell ställning inkluderar på tillgångssidan likvida medel, lånefordringar, kundfordringar, finansiella placeringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från Rapport över finansiell ställning

En finansiell tillgång eller en finansiell skuld tas upp i Rapport över finansiell ställning när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats. Kundfordringar tas upp i Rapport över finansiell ställning när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

Finansiella tillgångar och skulder kan värderas till verkligt värde, anskaffningsvärde eller upplupet anskaffningsvärde.

En finansiell tillgång tas bort från Rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från Rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i Rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången förutom i de fall bolaget förvärvar eller avyttrar noterade värdepapper då likviditetsredovisning tillämpas.

Klassificering och värdering

Initialt värderas finansiella tillgångar och skulder till anskaffningsvärde motsvarande verkligt värde med tillägg för transaktionskostnader. Undantag är finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultatet som initialt värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

Verkligt värde för noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknas vid anskaffningstidpunkten. Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

En indelning av finansiella tillgångar och skulder görs till någon av nedan nämnda kategorier. En kombination av avsikt med innehavet av en finansiell tillgång eller skuld vid ursprunglig anskaffningstidpunkt samt typ av finansiell tillgång eller skuld är avgörande vid indelningen i kategorier. Kategoriindelningen framgår inte av Rapport över finansiell ställning.

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

– Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel samt andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori (enligt den så kallade fair value option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i årets resultat. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. Syftet med ett derivatinstrument, som inte klassificeras som säkringsinstrument, avgör om värdeförändringen redovisas i finansnettot eller i rörelseresultatet. I den andra undergruppen har Ratos valt att klassificera finansiella placeringar som förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden.

– Investeringar som hålles till förfall

Investeringar som hålles till förfall är finansiella tillgångar som omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som företaget har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde. I denna kategori förekommer placeringar såsom statsskuldväxlar.

– Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar med fasta betalningar eller med betalningar som går att fastställa och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknas vid anskaffningstidpunkten. Kundfordringar har kort återstående löptid och värderas därför till nominellt belopp utan diskontering.

I kategorin ingår kundfordringar, lånefordringar och övriga fordringar. Kundfordringar redovisas till det belopp, varmed de förväntas inflyta, efter avdrag för individuell bedömning av osäkra fordringar. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

För lånefordringar och övriga fordringar gäller att om den förväntade innehavstiden överstiger ett år rubriceras fordringarna som långfristiga fordringar, i annat fall som övriga fordringar.

– Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag eller intresseföretag redovisas här. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade mot övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital, dock ej sådana värdeförändringar som beror på nedskrivningar, ej heller ränta på fordringsinstrument och utdelningsintäkter samt valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i årets resultat.

Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i årets resultat.

Investeringar i aktier och andelar klassificerade som tillgångar som kan säljas, som inte är noterade på en aktiv marknad och vars verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, har värderats till anskaffningsvärde.

– Klientmedel

Klientmedel, vilka redovisas som tillgångar och skulder i balansräkningen, innefattar erhållen betalning för en specifik fordran för en klients räkning och ska utbetalas till klienten inom en viss period. Klientmedel är likvida medel med begränsad dispositionsrätt. Samma belopp redovisas som skuld.

– Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella skulder som innehas för handel samt andra finansiella skulder som företaget valt att klassificera i denna kategori (fair value option), se beskrivning på föregående sida under "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet". I den första kategorin ingår derivatinstrument med negativt värde som inte klassificeras som säkringsinstrument i samband med säkringsredovisning. Dessa värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i årets resultat. Syftet med ett derivatinstrument avgör om värdeförändringen redovisas i finansnettot eller i rörelseresultatet. Värdeförändring på finansiella skulder hänförliga till utfärdade syntetiska optioner där marknadsmässiga premier har erlagts redovisas inom finansnettot.

– Andra finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Leverantörsskulder, som har en kort förväntad löptid, värderas till nominellt belopp utan diskontering.

Till vilken kategori koncernens finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not 18 Finansiella instrument.

Derivatinstrument och säkringsredovisning

Koncernens derivatinstrument har anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutaexponeringar som koncernen är utsatt för. För att säkra risken använder Ratos olika typer av derivatinstrument såsom terminer, optioner och swappar.

Samtliga derivatinstrument redovisas till verkligt värde i Rapport över finansiell ställning. Initialt redovisas derivat till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar resultatet. De värdeförändringar som uppstår vid omvärdering kan redovisas på olika sätt, beroende på om derivatinstrumentet klassificerats som säkringsinstrument eller ej.

Om derivatinstrumentet inte klassificerats som säkringsinstrument redovisas värdeförändringen direkt i resultatet. För derivatinstrument som utgör säkringsinstrument redovisas värdeförändringarna beroende på typ av säkring, se nedan.

Om säkringsredovisningen avbryts innan derivatinstrumentets förfallodag återgår derivatinstrumentet till att klassificeras som finansiell tillgång eller skuld värderad till verkligt värde via resultatet, och derivatinstrumentets framtida värdeförändringar redovisas därmed direkt i resultatet.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan visas vara tillräckligt hög genom effektivitetsmätning. Vinst och förlust avseende säkringar redovisas i resultat vid samma tidpunkt som vinst och förlust redovisas för de poster som säkrats.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs och valutakursförändringarna redovisas över årets resultat.

Valutakursförändringar avseende rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas i rörelseresultatet medan valutakursförändringar avseende finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

Kassafloedssäkringar

Säkring av prognostiserade inköp/försäljningar i utländsk valuta

De valutaterminer som används för säkring av framtida kassaflöden och prognostiserade inköp/försäljningar i utländsk valuta redovisas i Rapport över finansiell ställning till verkligt värde. Periodens värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i säkringsreserven inom eget kapital till dess att det säkrade flödet träffar resultatet, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omklassificeras till årets resultat för att där möta och matcha resultat-effekterna från den säkrade transaktionen.

Säkring av räntebindning

För säkring av osäkerheten i framtida ränteflöden avseende lån till rörlig ränta används ränteswappar där företaget erhåller rörlig ränta och betalar fast ränta. Ränteswapparna värderas till verkligt värde i Rapport över finansiell ställning. I resultatet redovisas räntekupongdelen löpande som räntekostnad. Orealiserade förändringar i verkligt värde på ränteswappen redovisas i övrigt totalresultat och ingår som en del av säkringsreserven till dess den säkrade posten påverkar årets resultat och så länge som kriterierna för säkringsredovisning och effektivitet är uppfyllda. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas i årets resultat.

Verkligt värde-säkringar

Säkring av verkligt värde

När ett säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde bokförs derivatet till verkligt värde i Rapport över finansiell ställning och den säkrade tillgången/skulden bokförs även den till verkligt värde avseende den risk som säkrats. Värdeförändringen på derivatet redovisas i resultatet tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten.

Säkring av verkliga värden används för säkring på vissa icke-finansiella tillgångar som finns i Rapport över finansiell ställning.

Säkring av räntebindning

För säkring av risken för förändring i verkligt värde i egen upplåning som löper med fast ränta används ränteswappar som säkringsinstrument. I redovisningen tillämpas då säkring av verkligt värde och den säkrade posten omräknas till verkligt värde avseende den säkrade risken (den riskfria räntan) och värdeförändringarna redovisas i årets resultat på samma sätt som säkringsinstrumentet.

Säkring av nettoinvesteringar

Investeringar i utländska dotterföretag (nettotillgångar inklusive goodwill) kan säkras i utländska dotterföretag genom upptagande av valutalån som på balansdagen omräknats till balansdagens kurs. Periodens omräkningsdifferenser på finansiella instrument som används som säkringsinstrument i en säkring av nettoinvestering i ett koncernföretag redovisas, i den mån säkringen är effektiv, i övrigt totalresultat och de ackumulerade förändringarna i omräkningsreserven i eget kapital. Detta för att neutralisera de omräkningsdifferenser som påverkar övrigt totalresultat när koncernföretagen konsolideras. Ratos har för tillfället inga säkringar av nettoinvesteringar i utländska dotterföretag.

Nedskrivningar

Vid varje rapporttillfälle görs en bedömning av huruvida det föreligger någon indikation på att en tillgång minskat i värde. Om en indikation på värdenedgång finns beräknas tillgångens återvinningsvärde.

Bedömning av redovisat värde sker på annat sätt för vissa tillgångar. Detta gäller varulager, tillgångar som innehas för försäljning, förvaltningstillgångar som används för finansiering av ersättningar till anställda samt uppskjutna skattefordringar, se respektive rubrik.

Nedskrivning

IAS 36 tillämpas avseende nedskrivning av andra tillgångar än finansiella tillgångar vilka redovisas enligt IAS 39.

Nedskrivning av goodwill, immateriella och materiella anläggningstillgångar

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. I Ratos-koncernen hänförs goodwill och immateriella anläggningstillgångar med obestämbar nyttjandeperiod till ett innehav, dvs ett dotter- eller intresseföretag, då varje innehav utgör en kassagenererande enhet. En prövning av redovisat värde görs per innehav, inklusive värdet på goodwill och immateriella tillgångar som är hänförliga till innehavet i fråga. Prövningen sker årligen genom att beräkna ett återvinningsvärde oavsett om en indikation på värdenedgång föreligger eller ej. Däremellan prövas värdet om en indikation på värdenedgång föreligger.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller ett innehavs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultatet. Nedskrivning hänförlig till ett innehav fördelas i första hand till goodwill.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. För utförlig beskrivning, se not 13.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva bevis på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning. Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas, se not 18.

Fordringarnas nedskrivningsbehov fastställs utifrån historiska erfarenheter av kundförluster på liknande fordringar. Kundfordringar med nedskrivningsbehov redovisas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden. Kundfordringar har i de flesta fall kort löptid och diskonteras därför inte.

Vid nedskrivning av ett eget kapital-instrument som är klassificerat som en finansiell tillgång som kan säljas omklassificeras tidigare redovisad ackumulerad förlust i verkligt värde-reserven inom eget kapital, via övrigt totalresultat, till årets resultat. Beloppet på den ackumulerade förlust som omklassificeras från eget kapital via övrigt totalresultat till årets resultat utgörs av skillnaden mellan förvärvskostnaden och aktuellt verkligt värde, efter avdrag för eventuell nedskrivning på den finansiella tillgången som redan tidigare redovisats i årets resultat.

Nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i årets resultat i finansnettot.

Återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar på goodwill återförs inte.

Nedskrivningar på andra tillgångar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En nedskrivning återförs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

Nedskrivningar av investeringar som hålles till förfall eller lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om de tidigare skälen till nedskrivningar inte längre föreligger och att full betalning förväntas. Nedskrivningar av eget kapital-instrument som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, vilka tidigare redovisats i årets resultat, återförs inte via årets resultat utan i övrigt totalresultat. Det nedskrivna värdet är det värde från vilket efterföljande omvärderingar görs, vilka redovisas i övrigt totalresultat. Nedskrivningar

av räntebärande instrument, klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, återförs över årets resultat om det verkliga värdet ökar och ökningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter det att nedskrivningen gjordes.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Anskaffningsvärdet innefattar alla kostnader för inköp, kostnader för tillverkning samt andra kostnader för transport av lagertillgångarna till deras nuvarande plats och skick. Anskaffningsvärdet för varor som inte är utbytbara samt för varor och tjänster som produceras för och hålls åtskilda för särskilda projekt fastställs med utgångspunkt i de specifika kostnader som är hänförliga till respektive produkt.

För andra varor beräknas anskaffningsvärdet enligt först in-/först ut-principen eller genom metoder som bygger på vägda genomsnitt.

Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade färdigställande- och försäljningskostnader.

Tillgångar som innehas för försäljning

Tillgångar klassificeras som Tillgångar som innehas för försäljning då det är mycket sannolikt att försäljning kommer att ske. Det kan vara en enskild tillgång, en grupp av tillgångar och därtill hänförliga skulder eller ett innehav, dvs ett dotter- eller intresseföretag. Tillgångar klassificerade som Tillgångar som innehas för försäljning särredovisas som omsättningstillgång. Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning särredovisas som kortfristiga skulder i Rapport över finansiell ställning. Omedelbart före klassificering som tillgångar för försäljning, bestäms det redovisade värdet av tillgångarna (och alla tillgångar och skulder i en avyttringsgrupp) i enlighet med tillämpliga standarder. Vid första klassificering som tillgångar för försäljning, redovisas anläggningstillgångar och avyttringsgrupper till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader.

En vinst redovisas vid varje ökning av det verkliga värdet med avdrag för försäljningskostnader. Denna vinst är begränsad till ett belopp som motsvaras av samtliga tidigare gjorda nedskrivningar.

Förluster till följd av värdenedgång vid första klassificeringen som innehav för försäljning redovisas i årets resultat. Även efterföljande värdeförändringar, både vinster och förluster, redovisas i årets resultat.

Eget kapital

Återköp av egna aktier

Förvärv av egna aktier redovisas som en avdragspost från eget kapital.

Likvid från avyttring av egna aktier redovisas som en ökning av eget kapital. Eventuella transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Utdelningar

Utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman fattat beslut om utdelningen.

Ersättning till anställda

Avgiftsbestämda planer

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom försäkring i Alecia. Enligt ett uttalande från Rådet

för finansiell rapportering, UFR 3, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan är hittills inte tillgänglig.

Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan.

Förmånsbestämda planer

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder; denna ersättning diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade projected unit credit-metoden.

När ersättningarna i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade ersättningen som hänför sig till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i årets resultat linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills ersättningarna helt är intjänade. Om ersättningen är fullt ut intjänad redovisas en kostnad i årets resultat.

För aktuariella vinster och förluster som uppkommer vid beräkningen av koncernens förpliktelser för olika planer tillämpas den så kallade korridorregeln. Korridorregeln innebär att den del av de ackumulerade aktuariella vinsterna och förlusterna som överstiger 10% av det största av förpliktelseernas nuvärde och förvaltningstillgångarnas verkliga värde redovisas i årets resultat över den förväntade genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. I övrigt beaktas inte aktuariella vinster och förluster.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till nettot av oredovisade aktuariella förluster och oredovisade kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder och nuvärdet av framtida återbetalningar från planen eller minskade framtida inbetalningar till planen. När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

Nettot av ränta på pensionsskulder och förväntad avkastning på tillhörande förvaltningstillgångar redovisas i finansnettot. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet.

Övriga långfristiga ersättningar

Den del av rörlig ersättning till anställda som endast utbetalas om den anställda kvarstår i tjänst redovisas under Övriga långfristiga skulder. Ersättningen diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan fastställs på samma grunder som förmånsbestämda pensionsplaner.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnader när de relaterade tjänsterna erhålls.

Incitamentsprogram

Ratos ABs köpoptionsprogram säkras genom återköp av egna aktier. Återköp av egna aktier redovisas som en reduktion av eget kapital. Optionerna har förvärvat till marknadsmässigt pris och optionspremiem redovisas direkt mot eget kapital. Vid ett eventuellt framtida utnyttjande av optionerna kommer lösenpriset att inbetalas och öka det egna kapitalet.

Syntetiska optionsprogram med marknadsmässig premie redovisas och värderas i enlighet med IAS 39. Erhållen premie redovisas som finansiell skuld. Det har initialt inte inneburit någon kostnad för företaget då en värdering av optionerna till verkligt värde genom en optionsvärderingsmodell motsvarar den premie företaget har erhållit.

Skulden omvärderas löpande till verkligt värde genom tillämpning av en optionsvärderingsmodell, med beaktande av gällande villkor. Värdeförändringar under optionens löptid redovisas som en finansiell post, liksom andra intäkter och kostnader avseende finansiella tillgångar och skulder. Om en syntetisk option utnyttjas av innehavaren regleras den finansiella skulden, som tidigare omvärderats till verkligt värde. Eventuellt realiserat resultat redovisas i resultatet som en finansiell post. Om de syntetiska optionerna förfaller värdelösa, intäktsförs den redovisade skulden.

I de fall en marknadsmässig premie inte har erlagts avseende ett syntetiskt optionsprogram redovisas och värderas en utfärdad option i enlighet med IFRS 2. Grundläggande för IFRS 2 är att ett företag ska bära den kostnad som det har inneburit att inte erhålla en marknadsmässig premie. En kostnad och en skuld redovisas motsvarande verkligt värde på optionerna genom tillämpning av en optionsvärderingsmodell. Kostnaden redovisas som ersättningar till anställda. I vissa fall periodiseras kostnaden över en intjänandeperiod. Skulden omvärderas löpande till verkligt värde och värdeförändringar redovisas i årets resultat.

Resultat per aktie

Resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare.

Utspänningseffekten av optionsprogrammen beror på utestående köpoptioner under året. Beräkningen av antalet aktier utgår från skillnaden mellan lösenpriset för alla utestående köpoptioner och genomsnittlig börskurs för motsvarande antal aktier. Skillnaden motsvarar, med hänsyn till genomsnittlig börskurs på Ratos-aktien, ett visst antal aktier. Dessa aktier, tillsammans med nuvarande antal aktier, ger ett beräknat antal aktier som används för att erhålla utspänningseffekten.

Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder osivshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen.

En avsättning redovisas i Rapport över finansiell ställning när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

En avsättning för förlustkontrakt redovisas när de förväntade fördelarna som koncernen väntas erhålla från ett kontrakt är lägre än de oundvikliga kostnaderna för att uppfylla förpliktelseerna enligt kontraktet.

En avsättning för garantier redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Avsättningar avseende försäkringsavtal avser andel av erhållna försäkringspremier avseende gällande försäkringsavtal som är hänförliga till utestående risker, ej intjänade premier samt försäkringskostnader baserat på bedömningar av inrapporterade skador och uppskattningar av skador som inträffat men som ännu ej rapporterats. Per varje balansdag prövas huruvida de redovisade försäkringskostnaderna är adekvata, genom aktuella uppskattningar av framtida kassaflöden enligt dess försäkringsavtal.

Omstrukturering

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentlig tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

Skatt

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultatet utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på tillgångar och skulder, om återvinning respektive reglering av skillnaden är sannolik. En värdering görs baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats eller aviserats per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. Även av Rådet för finansiell rapportering utgivna uttalanden för noterade företag tillämpas. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras.

Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget tillämpas konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Ändrade redovisningsprinciper

Moderbolaget har, liksom koncernen, inte ändrat sina redovisningsprinciper under 2012.

Klassificering och uppställningsformer

Moderbolagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagens scheman, medan Rapport över totalresultat, Rapport över förändringar i eget kapital och Rapport över kassaflöden baseras på IAS 1 Utformning av finansiella rapporter respektive IAS 7 Rapport över kassaflöden. De skillnader mot koncernens rapporter som gör sig gällande i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

Finansiella instrument

Moderbolaget tillämpar reglerna i årsredovisningslagen 4 kap 14 § a–e som tillåter värdering av vissa finansiella instrument till verkligt värde.

Anteciperade utdelningar

Anteciperad utdelning från dotterföretaget redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

Intresse- och dotterföretag

Andelar i intresse- och dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden.

Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag och intresseföretag. I koncernen däremot redovisas transaktionsutgifterna för dotterföretag direkt i resultatet.

Villkorade köpeskillingar värderas utifrån sannolikheten av att köpeskillingen kommer att utgå. Eventuella förändringar av avsättningen/fordran ökar/reducerar anskaffningsvärdet. I koncernredovisningen redovisas villkorade köpeskillingar till verkligt värde med värdeförändringar över resultatet.

Förmånsbestämda pensionsplaner

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De mest väsentliga skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar samt att alla aktuaria vinster och förluster redovisas i resultatet då de uppstår.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

I de fall moderbolaget lämnar aktieägartillskott aktiveras dessa som aktier och andelar i den mån nedskrivning ej erfordras.

Moderbolaget kan varken ge eller ta emot koncernbidrag på grund av dess skattemässiga status, se under Skatt nedan.

Skatt

Moderbolaget beskattas enligt reglerna för investmentbolag. Det innebär att uppkomna kapitalvinster på aktier och andra delägarätter inte är skattepliktiga. Kapitalförluster får inte dras av.

Bolaget deklarerar en schablonintäkt på 1,5% av marknadsvärdet på noterade aktier som vid årets ingång innehafts mindre än ett år eller där ägarandelen (röstetalet) understiger 10% av rösterna. Mottagna utdelningar och ränteutgifter redovisas som skattepliktig intäkt. Räntekostnader och omkostnader är avdragsgilla liksom lämnad utdelning. Dessa regler leder till att moderbolaget normalt inte betalar någon inkomstskatt. Ratos koncernmässiga skattekostnad utgörs därför så gott som uteslutande av intresse- och koncernföretagens skatt.

Not 2 Koncernens resultaträkning

Mkr	2012	2011
Resultat/resultatandelar före skatt ¹⁾		
AH Industries (69%)	-72	-6
Anticimex (85%) ²⁾	51	84
Arcus-Gruppen (83%)	-73	82
Biolin Scientific (100%)	14	-10
Bisnode (70%)	-31	106
Contex Group (100%)	-150	-14
DIAB (96%)	-287	-51
Euromaint (100%)	-49	-144
Finnkino (98%) ³⁾	82	1
GS-Hydro (100%)	44	-13
Hafa Bathroom Group (100%)	5	-18
HL Display (99%)	70	24
Inwido (97%)	246	315
Jøtul (61%)	-160	-113
KVD Kvarndammen (100%)	25	42
Lindab (11%) ⁴⁾	4	21
Medisize (98%) ⁵⁾		42
Mobile Climate Control (100%)	67	7
SB Seating (85%)	97	95
Stofa (99%)	88	96
Summa resultat/resultatandelar	-29	546
Exit Anticimex	897	
Exit Lindab	81	
Exit Camfil		586
Exit Medisize		38
Exit Superfos		-99
Summa exitresultat	978	525
Nedskrivning AH Industries	-275	
Nedskrivning Jøtul	-100	
Nedskrivning Contex Group		-312
Resultat från innehav	574	759
Centrala intäkter och kostnader		
Förvaltningskostnader	-54	-191
Finansiella poster	247	292
Centralt netto	193	101
Resultat före skatt	767	860
Skatt	-224	-314
Årets resultat	543	546
<i>Hänförligt till</i>		
Moderbolagets ägare	606	521
Minoritetsägare	-63	25

¹⁾ Dotterföretagens resultat ingår med 100% och intresseföretagens resultat med respektive ägarandel.

²⁾ Anticimex ingår i koncernens resultat till och med juni 2012. Hela innehavet avyttrades i juli 2012.

³⁾ Finnkino ingår i koncernens resultat från och med maj 2011.

⁴⁾ Lindab ingår i koncernens resultat till och med juni 2012. Hela innehavet avyttrades i augusti 2012.

⁵⁾ Medisize ingår i koncernens resultat till och med juli 2011. Hela innehavet avyttrades i augusti 2011.

Av formella skäl redovisas resultatet i enlighet med IAS 1. För att bättre spegla Ratoss verksamhet redovisas i denna not resultat från innehav, där dotterföretag ingår till 100% och intresseföretag till ägd andel. De rader som får samma värden i båda uppställningsformerna är resultat före skatt, skatt och årets resultat.

Ratoss centrala netto uppgick till 193 Mkr (101), varav personalkostnader i Ratoss AB uppgick till -119 Mkr (-109).

Rörlig del av personalkostnaderna uppgick till -27 Mkr (-14) och övriga förvaltningskostnader var 65 Mkr (-82).

Finansiella poster netto uppgick till 247 Mkr (292).

Det högre centrala nettot förklaras i huvudsak av en under perioden realiserad vinst om 168 Mkr avseende försäljning av koncernföretag.

Not 3 Rörelsesegment

Ratos är ett private equity-konglomerat vars affärsidé är att skapa högsta möjliga avkastning genom att förvärva, utveckla och avyttra företag. Ratos VD och styrelse, Ratos-koncernens "högsta verkställande beslutsfattare" följer upp verksamheten utifrån utvecklingen i Ratos samtliga innehav. Nyckeltal som omsättning, EBITA och EBT följs upp för innehaven, individuellt och totalt. VD och styrelse följer även upp verksamheten utifrån hur väl det finansiella målet om minst 20% genomsnittlig årlig avkastning på varje enskild investering uppnås som helhet och över tiden.

2012	Netto- omsättning	Avskriv- ningar ¹⁾	Andel i intresse- företags resultat	Ränte- intäkter	Ränte- ²⁾ kostnader	EBT	Räntebärande ³⁾ nettofordran/ nettoskuld
Innehav							
AH Industries	1 062	-57		7	-31	-72	-394
Anticimex ⁴⁾	1 009	-27		2	-48	51	
Arcus-Gruppen	2 278	-45	7	7	-51	-73	-436
Biolin Scientific	235	-9			-7	14	-155
Bisnode	3 935	-176		4	-230	-31	-2 074
Contex Group	286	-29			-4	-150	1
DIAB	1 003	-85			-59	-287	-759
Euromaint	2 489	-51		1	-96	-49	-588
Finnkino	862	-70	6		-20	82	-217
GS-Hydro	1 352	-21		1	-29	44	-451
Hafa Bathroom Group	268	-2			-3	5	-61
HL Display	1 657	-39		2	-31	70	-396
Inwido	4 607	-105	1	9	-71	246	-1 131
Jøtul	913	-59		1	-49	-160	-583
KVD Kvarndammen	287	-4		1	-7	25	-220
Lindab ⁵⁾			4			4	
Mobile Climate Control	1 250	-24			-30	67	-562
SB Seating	1 176	-37		4	-138	97	-672
Stofa	1 572	-117		2	-48	88	-859
Summa innehav	26 241	-957	18	41	-952	-29	-9 557
Exit Anticimex						897	
Exit Lindab						81	
Exitresultat						978	
Neskrivning AH Industries						-275	
Nedskrivning Jøtul						-100	
Summa innehav	26 241	-957	18	41	-952	574	-9 557
Centralt netto	859	-15		316	-59	193	1 788
Räntebärande nettoskuld omklassificerat som innehav för försäljning							859
Övrigt/elimineringar				-295	295		-547
Koncernen totalt	27 100	-972	18	62	-716	767	-7 457

¹⁾ Avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar.

²⁾ Inklusive aktieägarlånareäntor.

³⁾ Exklusive aktieägarlån.

⁴⁾ Anticimex ingår i koncernens resultat till och med juni 2012. Hela innehavet avyttrades i juli 2012.

⁵⁾ Lindab ingår i koncernens resultat till och med juni 2012. Hela innehavet avyttrades i augusti 2012.

Ratos-koncernen har tonvikten gentemot den nordiska marknaden vilket avspeglas i att nettoomsättning i de nordiska länderna uppgår till cirka 60%. Övriga Europa är den näst största marknaden och uppgår till cirka 30% och resterande del är jämnt fördelat mellan Asien och Nordamerika.

Det finns inte någon enskild kund som utgör mer än 10% av de totala intäkterna.

forts. Not 3

2011	Netto- omsättning	Avskriv- ningar ¹⁾	Andel i intresse- företags resultat	Ränte- intäkter	Ränte- ²⁾ kostnader	EBT	Räntebärande ³⁾ nettofordran/ nettoskuld
Innehav							
AH Industries	925	-56			-35	-6	-371
Anticimex	1 927	-47		7	-86	84	-768
Arcus-Gruppen	2 072	-39	7	16	-37	82	-16
Biolin Scientific	180	-6			-7	-10	-149
Bisnode	4 310	-212		3	-231	106	-2 427
Contex Group	662	-43			-37	-14	-660
DIAB	1 219	-90		1	-44	-51	-888
Euromaint	3 329	-62		1	-87	-144	-647
Finnkino ⁴⁾	543	-48	3		-11	1	-318
GS-Hydro	1 074	-24		1	-34	-13	-529
Hafa Bathroom Group	335	-6			-4	-18	-58
HL Display	1 643	-38		2	-36	24	-469
Inwido	5 050	-120	2	12	-83	315	-1 372
Jøtul	996	-57			-84	-113	-621
KVD Kvarndammen	276	-5		1	-10	42	-144
Lindab			21			21	
Medisize ⁵⁾	617	-28			-9	42	
Mobile Climate Control	1 048	-23			-29	7	-570
SB Seating	1 264	-41		5	-139	95	-766
Stofa	1 390	-107		2	-31	96	-482
Summa innehav	28 860	-1 052	33	51	-1 034	546	-11 255
Exit Camfil						586	
Exit Medisize						38	
Exit Superfos						-99	
Exitresultat						525	
Nedskrivning Contex Group						-312	
Summa innehav	28 860	-1 052	33	51	-1 034	759	-11 255
Centralt netto	809	-16		331	-51	101	1 056
Övrigt/elimineringar				-320	320		-747
Koncernen totalt	29 669	-1 068	33	62	-765	860	-10 946

¹⁾ Avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar.

²⁾ Inklusive aktieägarlänaräntor.

³⁾ Exklusive aktieägarlån.

⁴⁾ Finnkino ingår i koncernens resultat från och med maj 2011.

⁵⁾ Medisize ingår i koncernens resultat till och med juli 2011. Hela innehavet avyttrades i augusti 2011.

Not 4 Intäkternas fördelning

Koncernen

Mkr	2012	2011
<i>Nettoomsättningens fördelning</i>		
Varuförsäljning	21 784	23 081
Tjänsteuppdrag	4 603	5 648
Entreprenaduppdrag	353	311
Försäkringstjänster	360	629
	27 100	29 669

Not 5 Förvärv och avyttring av rörelse

Förvärv inom koncernföretag 2012

Förvärvsanalys

Mkr	Bisnode
Immateriella anläggningstillgångar	39
Kortfristiga skulder	-1
Netto identifierbara tillgångar och skulder	38
Koncerngoodwill	1
Överförd ersättning	39

Förvärvsanalysen för Bisnodes förvärv är preliminär. Det innebär att verkligt värde inte har fastställts slutgiltigt för samtliga poster.

Under första kvartalet genomförde Anticimex ett förvärv. Priset uppgick till 34 Mkr. Eftersom Anticimex såldes i juli 2012, presenteras ingen preliminär förvärvsanalys.

Avyttring 2012

I augusti sålde Ratos kvarvarande 8 849 157 aktier (cirka 11%) i Lindab International till Systemair. Försäljningsbeloppet uppgick till 389 Mkr, motsvarande 44 kr per aktie, och exitvinsten till 81 Mkr.

Ratos och övriga ägare ingick i april avtal om försäljning av samtliga aktier i Anticimex. Försäljningen slutfördes i juli 2012. Överförd ersättning uppgick till 1 544 Mkr och Ratos realisationsvinst (exitvinst) uppgick till 897 Mkr.

Avyttring inom koncernföretag

Inwidos avyttring av affärsområdet Inwido Home Improvement genomfördes i juni 2012. Överförd ersättning uppgick till 192 Mkr och exitförlusten till 51 Mkr.

Bisnodes försäljning av WLW till det tyska private equity-företaget Paragon Partners slutfördes i februari 2012. Överförd ersättning uppgick till 357 Mkr varvid Bisnodes exitvinst uppgick till 151 Mkr.

Contex Groups försäljning av dotterbolagen Z Corporation och Vidar Systems till amerikanska 3D Systems Corporation slutfördes i januari 2012. Överförd ersättning uppgick till 137 MUSD och exitförlusten till 8 MUSD.

För information om förvärv och avyttringar efter rapportperiodens slut se not 40, Händelser efter balansdagen.

Fastställande av föregående års preliminära förvärvsanalys

En förvärvsanalys är preliminär till dess att den fastställs, vilket ska ske inom tolv månader efter förvärvet. I de fall en förvärvsanalys ändras justeras resultat- och balansräkningarna för jämförelseperioden där det är aktuellt.

Förvärvsanalysen för Finnkino har fastställts i enlighet med den preliminära förvärvsanalysen med en mindre avvikelse. Minskning av innehav utan bestämmande inflytande beror på att underliggande verksamhet omklassificerats till ett joint venture och redovisas i enlighet med klyvningsmetoden.

Förvärvsanalys för förvärv inom koncernföretagen Arcus-Gruppen, Biolin Scientific, Bisnode, Inwido, Mobile Climate Control och Stofa har fastställts i enlighet med de preliminära förvärvsanalyserna.

Förvärvsanalys

Finnkino	Preliminär förvärvsanalys	Ny värdering	Definitiv förvärvsanalys
Mkr			
Immateriella anläggningstillgångar	3		3
Materiella anläggningstillgångar	622	-8	614
Finansiella anläggningstillgångar	1		1
Omsättningstillgångar	60		60
Likvida medel	53		53
Innehav utan bestämmande inflytande	-7	7	
Långfristiga skulder och avsättningar	-474		-474
Kortfristiga skulder	-160	-4	-164
Netto identifierbara tillgångar och skulder	98	-5	93
Koncerngoodwill	537	5	542
Överförd ersättning	635		635

Förvärv 2011

Finnkino

Ratos tecknade i mars 2011 avtal med mediekoncernen Sanoma om förvärv av den finländska biografkoncernen Finnkino. Förvärvet slutfördes i april 2011. Överförd ersättning uppgick till 71 MEUR (635 Mkr). Ratos har tillfört 45 MEUR (cirka 402 Mkr) i eget kapital. I den preliminära förvärvsanalysen uppgår goodwill till 537 Mkr. Finnkino bedriver biografverksamhet både i Finland och Baltikum. Den goodwill som redovisas för förvärvet återspeglar dels företagets starka marknadsposition, dels ett välutvecklat koncept med biografier som har många salonger, digital- och 3D-teknik samt en service genom försäljning av snacks, godis och läsk, vilket bidragit till företagets ökande lönsamhetsnivå.

Det förvärvade företaget ingår i koncernens omsättning från förvärvstillfället med 543 Mkr och i resultat före skatt med 38 Mkr. För helåret uppgick omsättning till 799 Mkr och resultat före skatt till 21 Mkr. Förvärvsbolagets räntekostnader har proformerats för att motsvara ett helt år. Förvärvsrelaterade utgifter uppgår till 26 Mkr och har redovisats som övriga rörelsekostnader i periodens koncernresultat.

Förvärvsanalys

Mkr	Finnkino
Immateriella anläggningstillgångar	3
Materiella anläggningstillgångar	622
Finansiella anläggningstillgångar	1
Omsättningstillgångar	60
Likvida medel	53
Innehav utan bestämmande inflytande	-7
Långfristiga skulder och avsättningar	-474
Kortfristiga skulder	-160
Netto identifierbara tillgångar och skulder	98
Koncerngoodwill	537
Överförd ersättning	635

Förvärvsanalysen har fastställts. För mer information se "Fastställande av föregående års preliminära förvärvsanalys" (på nästa sida).

forts. Not 5

Fastställande av föregående års preliminära förvärvsanalyser

Förvärvsanalyser för Biolin Scientific, HL Display, KVD Kvarndammen och Stofa har fastställts. Biolin Scientifics, KVD Kvarndammens och HL Displays förvärvsanalyser har fastställts i enlighet med de preliminära förvärvsanalyserna.

I den definitiva förvärvsanalysen av Stofa har kundrelationer värderats. Kundrelationerna har skrivits av under sex månader. Vid årsskiftet är således kundrelationerna helt avskrivna.

Stofa Mkr	Preliminär förvärvs- analys	Ny värdering	Definitiv förvärvs- analys
Immateriella anläggningstillgångar	6	28	34
Materiella anläggningstillgångar	467		467
Finansiella anläggningstillgångar	68		68
Omsättningstillgångar	254		254
Likvida medel	131		131
Innehav utan bestämmande inflytande	-1		-1
Långfristiga skulder och avsättningar	-813		-813
Kortfristiga skulder	-329		-329
Netto identifierbara tillgångar och skulder	-217	28	-189
Koncerngoodwill	885	-28	857
Överförd ersättning	668		668

Förvärv inom koncernföretag

Bisnode förvärvade fyra Creditinfo Schufa-företag i Tjeckien, Slovakien och Polen verksamma inom kredit- och affärsinformationslösningar. I Norge förvärvades kreditinformationsföretaget Lindorff Decision och 90,1% av marknadsinformationsföretaget Lindorff Match. Därutöver förvärvades 51% av Vendemore Nordic AB samt Poslovna Domena i Kroatien. Den sammanlagda överförda ersättningen för dessa förvärv uppgick till 402 Mkr. De förvärvade företagen ingår i koncernens omsättning från förvärvstillfället med 106 Mkr och i resultat före skatt med -10 Mkr. För helåret uppgick omsättning till 209 Mkr och resultat före skatt till 3 Mkr. Förvärvsrelaterade utgifter uppgår till 8 Mkr för perioden och har redovisats som övriga rörelsekostnader i periodens koncernresultat.

Mobile Climate Control (MCC) förvärvade buss-AC-verksamheten i Nordamerika från den amerikanska koncernen Carrier Corporation. Överförd ersättning uppgick till 217 Mkr, varvid Ratos tillsköt kapital om 114 Mkr. Utöver detta har ett mindre förvärv genomförts. Det förvärvade företaget ingår i koncernens omsättning från förvärvstillfället med 268 Mkr och i resultat före skatt med 17 Mkr. Förvärvet är ett inkrämsförvärv varför ingen omsättning eller resultat före skatt har beräknats för perioden före förvärvet.

Arcus-Gruppen förvärvade i augusti 51% av aktierna i den norska vingrossisten Excellars AS. Överförd ersättning uppgick till 86 Mkr. Förvärvet har upprättats enligt full goodwill-metoden, vilket innebär att innehav utan bestämmande inflytande redovisats till verkligt värde. Det förvärvade företaget ingår i koncernens omsättning från förvärvstillfället med 39 Mkr och i resultat före skatt med 11 Mkr. För helåret uppgick omsättning till 111 Mkr och resultat före skatt till 39 Mkr. Förvärvsrelaterade utgifter uppgår till 1 Mkr och har redovisats som övriga rörelsekostnader i periodens koncernresultat.

Inwido förvärvade i juli det danska fönsterföretaget Pro Tec Vinduer. Överförd ersättning uppgick till 27 Mkr. Det förvärvade företaget ingår i koncernens omsättning från förvärvstillfället med 106 Mkr och i resultat före skatt med 5 Mkr. För helåret uppgick omsättning till 180 Mkr och resultat före skatt till -14 Mkr. Förvärvsrelaterade utgifter uppgår till 1 Mkr och har redovisats som övriga rörelsekostnader i periodens koncernresultat.

I augusti förvärvade Biolin Scientific samtliga aktier i danska Sophion Bioscience A/S från NeuroSearch A/S samt ett antal riskkapitalbolag. Överförd ersättning uppgick till 145 MDKK (179 Mkr). Ratos tillförde 65 Mkr. I den preliminära förvärvsanalysen uppgår goodwill till 139 Mkr. Sophions starka ställning inom Life Science tillför både ny teknik och utökar Biolins möjlighet att nå nya kundgrupper, vilket motiverar redovisad goodwill. Sophion Bioscience ingår i koncernens omsättning från förvärvstillfället med 51 Mkr och i resultat före skatt med 19 Mkr. För helåret uppgick omsättning till 108 Mkr och resultat före skatt till 18 Mkr. Förvärvsrelaterade utgifter uppgår till 2 Mkr och har redovisats som övriga rörelsekostnader i periodens koncernresultat.

I oktober förvärvade Stofa en del av Canal Digitals danska kabel-TV-verksamhet från Telenor. Överförd ersättning uppgick till 60 MDKK motsvarande 73 Mkr. Det förvärvade företaget ingår i koncernens omsättning från förvärvstillfället med 29 Mkr och i resultat före skatt med 1 Mkr. Förvärvsrelaterade kostnader uppgår till 5 Mkr och har redovisats som övriga rörelsekostnader i periodens koncernresultat. Förvärvet är ett inkrämsförvärv varför ingen omsättning eller resultat före skatt har beräknats för perioden före förvärvet.

Av tabell på nästa sida framgår respektive bolags preliminära förvärvsanalyser.

Avyttring 2011

Ratos ingick i november 2010 avtal med huvudägarna om försäljning av intresseföretaget Camfil till familjerna Larson och Markman. Överförd ersättning uppgick till 1 325 Mkr och Ratos realisationsvinst (exitvinst) till 586 Mkr. Försäljningen slutfördes i januari 2011.

Ratos och meddelägaren IK Investment Partners ingick i december 2010 avtal om försäljning av samtliga aktier i Superfos Industries A/S. Försäljningen slutfördes i februari 2011 och Ratos andel av överförd ersättning uppgick till 63 MEUR (549 Mkr) och Ratos realisationsförlust till -99 Mkr.

I augusti 2011 avslutades försäljningen av dotterföretaget Medisize till Phillips Plastics. Överförd ersättning uppgick till 866 Mkr och Ratos exitvinst uppgick till 38 Mkr.

Avyttring i koncernföretag

Euromaints försäljning av Euromaint Industry till Coor Service Management slutfördes i december. Överförd ersättning uppgick till 100 Mkr varvid Euromaints exitförlust uppgick till 7 Mkr.

forts. Not 5

Förvärvsanalyser

Mkr	Arcus-Gruppen	Biolin Scientific	Bisnode	Inwido	Mobile Climate Control	Stofa
Immateriella anläggningstillgångar	5	12	43		140	1
Materiella anläggningstillgångar	0	4	2	8	7	45
Finansiella anläggningstillgångar		2		0		
Uppskjuten skattefordran		12	1			
Omsättningstillgångar	50	26	31	50	110	26
Likvida medel	30	0	30	0		
Innehav utan bestämmande inflytande	-97		-2			
Långfristiga skulder och avsättningar	-1	-2	18	-7		
Kortfristiga skulder	-60	-14	-52	-43	-28	-22
Netto identifierbara tillgångar och skulder	-73	39	70	8	231	49
Koncerngoodwill	159	139	332	19		24
Överförd ersättning	86	179	402	27	231	73

Samtliga förvärvsanalyser har fastställts. För mer information se "Fastställande av föregående års preliminära förvärvsanalyser" (på föregående sida).

Not 6 Övriga rörelseintäkter

Koncernen

Mkr	2012	2011
Hysesintäkter	3	3
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	7	7
Kursvinster på fordringar/ skulder av rörelsekaraktär		34
Statliga bidrag	1	1
Övriga	160	170
	171	215

Moderbolaget

Mkr	2012	2011
Hysesintäkter	1	1
Övriga	1	
	2	1

Not 7 Realisationsresultat vid försäljning av koncernföretag

Koncernen

Mkr	2012	2011
Anticimex	897	
Medisize		38
Företag inom Bisnode-koncernen	163	-4
Företag inom Inwido-koncernen	-51	
Företag inom Contex-koncernen	2	
Företag inom Haendig-koncernen	168	
Företag inom Euromaint-koncernen		-7
	1 179	27

Resultat från andelar i koncernföretag

Moderbolaget

Mkr	2012	2011
Utdelningar	382	827
Resultat vid försäljning av aktier	830	107
Nedskrivning	-796	-322
Återföring av nedskrivning		37
	416	649

Not 8 Resultat hänförligt till intresseföretag

Koncernen

Mkr	2012	2011
Resultatandelar		
Atle Industri	0	0
Lindab	4	21
	4	21
Resultatandelar i intresseföretags resultat, ägda av koncernföretag	14	12
	18	33
Realisationsresultat		
Camfil		586
Superfos		-99
Lindab	81	
Realisationsresultat vid försäljning av intresseföretag, ägda av koncernföretag	0	-2
	81	485

Resultat från andelar i intresseföretag

Moderbolaget

Mkr	2012	2011
Utdelningar	14	16
Resultat vid försäljning av aktier	266	78
Nedskrivning	-5	-7
	275	87

Not 9 Anställda, personalkostnader och ledande befattningshavares och styrelsens ersättningar

Medelantalet anställda

	2012		2011	
	Totalt	Varav män, %	Totalt	Varav män, %
Moderbolaget	47	47	49	49
Koncernföretag	17 064	71	18 796	72
Koncernen totalt	17 111		18 845	
<i>Varav i:</i>				
Sverige	5 318	72	6 382	74
Norge	1 716	74	1 840	74
Finland	1 473	64	1 564	64
Danmark	1 683	76	1 682	76
Tyskland	1 584	80	1 677	78
Polen	950	59	774	61
USA	426	77	637	76
Storbritannien	524	81	582	80
Nederländerna	151	74	197	77
Kanada	282	94	276	94
Schweiz	146	60	137	59
Belgien	211	61	250	66
Kina	680	65	668	65
Italien	210	96	241	95
Irland	9	56	12	67
Frankrike	328	53	344	53
Tjeckien	120	55	110	53
Ryssland	43	63	140	66
Ecuador	99	89	208	90
Österrike	34	65	100	50
Spanien	61	84	62	84
Ungern	82	41	81	36
Slovenien	71	45	61	48
Litauen	223	53	194	48
Lettland	142	44	120	32
Sydkorea	62	84	59	85
Indien	67	88	70	90
Slovakien	30	17	30	23
Kroatien	27	44	28	46
Australien	71	45	22	86
Singapore	47	64	48	67
Thailand	16	44	18	44
Japan	4	75	6	67
Estland	170	28	174	64
Turkiet	5	80	7	86
Malaysia	5	60	4	50
Taiwan	5	40	4	25
Bulgarien	–	–	3	33
Brasilien	1	100	–	–
Serbien	4	75	4	75
Ukraina	13	31	13	31
Rumänien	5	20	4	25
Indonesien	7	43	7	43
Förenade Arabemiraten	6	67	5	60
	17 111		18 845	

Könsfördelning i styrelse och bland ledande befattningshavare

	2012-12-31 Andel män	2011-12-31 Andel män
Styrelse		
Moderbolaget	71%	75%
Koncernen totalt	86%	88%
Företagsledning		
Moderbolaget	71%	67%
Koncernen totalt	77%	81%

Koncernen – Löner och andra ersättningar

Mkr	Styrelse och ledande befattningshavare	Övriga anställda	Summa
2012			
Koncernen, totalt	844	5 614	6 458
– varav tantiem	(72)		(72)
Varav i Sverige	210	2 201	2 411
– varav tantiem	(22)		(22)
Varav i övriga länder	634	3 413	4 047
– varav tantiem	(50)		(50)
Antal personer	872		
2011			
Koncernen, totalt	609	6 354	6 963
– varav tantiem	(69)		(69)
Varav i Sverige	222	2 399	2 621
– varav tantiem	(21)		(21)
Varav i övriga länder	387	3 955	4 342
– varav tantiem	(48)		(48)
Antal personer	983		

Sociala kostnader

Mkr	2012	2011
Sociala kostnader	1 811	1 994
(varav pensionskostnader)	(467)	(564)

Av koncernens pensionskostnader avser 56 Mkr (81) styrelse och ledande befattningshavare i koncernens företag. Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 26 Mkr (34).

Medelantalet anställda, löner och andra ersättningar samt sociala kostnader avser endast koncernföretag som ingår i koncernen vid årets slut.

Moderbolaget – Löner och andra ersättningar

Mkr	2012	2011
Ledande befattningshavare, VD och vVD		
Antal personer	7	7
Löner och andra ersättningar ¹⁾	30	20
– varav tantiem	(10)	(4)
Övriga anställda	44	45
Summa	74	65

¹⁾ Exklusive semesterersättning.

forts. Not 9

Sociala kostnader

Mkr	2012	2011
Sociala kostnader	37	38
(varav pensionskostnader)	(12)	(15)

Av moderbolagets pensionskostnader avser 3 Mkr (3) nuvarande och f d styrelse, VD och vVD. Bolagets utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 1 Mkr (1) och avser två före detta styrelseledamöter som varit anställda.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Beslut om riktlinjer för ledande befattningshavare vid årsstämman 2012 beskrivs i bolagsstyrningsrapporten på sid 75, där även beskrivning av köptions- och syntetoptionsprogram framgår.

Ersättning till styrelse och ledande befattningshavare

2012 Mkr	Styrelsearvode/ grundlön ¹⁾	Rörlig ersättning ²⁾	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa	Pensions- förpliktelser
Arne Karlsson, styrelsens ordförande från årsstämman 2012	0,8				0,8	–
Olof Stenhammar, styrelsens ordförande fram till årsstämman 2012	0,3				0,3	–
Lars Berg, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Staffan Bohman, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Annette Sadolin, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Jan Söderberg, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Per-Olof Söderberg, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Margareth Øvrums, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Arne Karlsson, VD fram till årsstämman 2012	2,6	1,0	0,0	0,4	4,0	–
Susanna Campbell, VD från årsstämman 2012	3,4	2,2	0,1	0,7	6,4	–
Leif Johansson, vVD	3,6	1,3	0,1	1,3	6,3	–
Bo Jungner, vVD	3,2	1,3	0,0	0,5	5,0	–
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	7,6	3,9	0,3	1,2	13,0	–

¹⁾ Grundlön exklusive semesterersättning.

²⁾ Inklusive köptionssubvention.

2011 Mkr	Styrelsearvode/ grundlön ¹⁾	Rörlig ersättning ²⁾	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Summa	Pensions- förpliktelser
Olof Stenhammar, styrelsens ordförande	1,1				1,1	–
Lars Berg, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Staffan Bohman, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Annette Sadolin, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Jan Söderberg, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Per-Olof Söderberg, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Margareth Øvrums, styrelseledamot	0,5				0,5	–
Arne Karlsson, VD	6,8	2,6	0,1	1,7	11,2	–
Leif Johansson, vVD	3,5	0,7	0,1	1,2	5,5	–
Bo Jungner, vVD ³⁾	1,6	0,0	0,0	0,5	2,1	–
Andra ledande befattningshavare (4 personer) ⁴⁾	4,4	0,7	0,1	1,4	6,6	–

¹⁾ Grundlön exklusive semesterersättning.

²⁾ Inklusive köptionssubvention.

³⁾ 50% av året.

⁴⁾ Varav en på 80% av året.

forts. Not 9

Ersättningar till VD

Rörlig ersättning

Den rörliga ersättningens storlek beslutas diskretionärt av styrelsen på förslag av ersättningsutskottet och inom ramen för den totala rörliga ersättningen till ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner. Förvärv av köpoptioner subventioneras inom ramen för optionsprogram för ledande befattningshavare.

Pensionsvillkor

Pensionspremie uppgår till 20% av den fasta lönen. Pensionen är avgiftsbestämd. Det finns inte någon avtalad pensionsålder.

Villkor för avgångsvederlag

Den ömsesidiga uppsägningstiden är sex månader. Avgångsvederlag motsvarande en och en halv årslön utgår och kan ej utlösas av VD.

Andra ledande befattningshavare

Rörlig ersättning

För ersättning till övriga sex ledande befattningshavare inklusive vVD, se tabell på föregående sida.

Pensionsvillkor

Pensionsförmåner utgår i enlighet med ITP-planen, där pensionsgrundande lön är maximalt upp till ITP-taket (30 ibb), med undantag för en person som har en kompletterande premiebestämd pensionsförmån utöver ITP-planen. Det finns inte någon avtalad pensionsålder.

Villkor för avgångsvederlag

För övriga ledande befattningshavare i Ratos finns inga avtal avseende avgångsvederlag.

Köpoptioner

	2012-12-31		2011-12-31	
	Antal optioner	Motsvarande antal aktier	Antal optioner	Motsvarande antal aktier
Utestående vid periodens ingång	2 881 000	5 144 100	2 511 000	2 832 550
Omräkning av köpoptionsvillkor		64 490		2 252 050
Utställda	1 149 200	1 149 200	640 000	640 000
Förfallna/utnyttjade ¹⁾	-518 000	-1 036 000	-270 000	-580 500
Utestående vid periodens utgång	3 512 200	5 321 790	2 881 000	5 144 100

¹⁾ Genomsnittligt lösenpris 139 kr per aktie (76), genomsnittlig aktiekurs då optionerna utnyttjades 91,85 kr (123).

Upplysningar om utställda köpoptioner under perioden

Varje option berättigar till inköp av en aktie.

	2012	2011
Förfallotidpunkt	2017-03-20	2016-03-18
Lösenpris per aktie, kr	74,40	156,40
Sammanlagda optionspremieinbetalningar, Mkr	5,4	7,6
Sammanlagda inbetalningar till Ratos om aktierna förvärvas, Mkr	85,5	102,1

Optionsvillkor för utestående köpoptioner per 2012-12-31

Förfallotidpunkt	Optionspris kr/option	Lösenpris kr/aktie	Rätt att köpa antal aktier	2012-12-31		2011-12-31	
				Antal optioner	Motsvarande antal aktier	Antal optioner	Motsvarande antal aktier
2012-03-31	36,50	139,00	2,00			518 000	1 036 000
2013-03-20	28,10	125,80	2,07	552 500	1 143 675	552 500	1 127 100
2014-03-20	13,00	92,60	2,03	641 000	1 301 230	641 000	1 282 000
2015-03-20	16,60	124,20	2,03	529 500	1 074 885	529 500	1 059 000
2016-03-18	11,80	156,40	1,02	640 000	652 800	640 000	640 000
2017-03-20	4,70	74,40	1,00	1 149 200	1 149 200		
				3 512 200	5 321 790	2 881 000	5 144 100
Maximal utökning av antalet aktier i förhållande till utestående aktier vid periodens slut					1,7%		1,6%

Kontantbelopp som bolaget kan erhålla vid lösen av utestående optioner uppgår till 585 Mkr (644).

forts. Not 9

Köptioner

Innehav 2012-12-31	2008 Antal	2009 Antal	2010 Antal	2011 Antal	2012 Antal	Förmån
Styrelsens ordförande	–	74 900	78 000	200 000	–	–
Övriga styrelseledamöter	–	–	–	–	–	–
Susanna Campbell, VD	–	37 400	39 000	40 000	150 000	–
Leif Johansson, vVD	–	37 400	50 000	50 000	100 000	–
Bo Jungner, vVD	50 000	37 400	18 000	–	117 300	–
Andra ledande befattningshavare	38 000	100 400	98 000	122 000	235 000	–

Innehav 2011-12-31	2007 Antal	2008 Antal	2009 Antal	2010 Antal	2011 Antal	Förmån
Styrelsens ordförande	–	–	–	–	–	–
Övriga styrelseledamöter	–	–	–	–	–	–
Arne Karlsson, VD	100 000	100 000	74 900	78 000	200 000	–
Leif Johansson, vVD	50 000	–	37 400	50 000	50 000	–
Bo Jungner, vVD	50 000	50 000	37 400	18 000	–	–
Andra ledande befattningshavare	50 000	78 000	82 400	69 000	52 000	–

Syntetiska optioner

Mkr	2012 Inbetald premie	Förmån	2011 Inbetald premie	Förmån
Styrelsen	–	–	–	–
VD och ledande befattningshavare	–	–	1	–

Finansiella skulder avseende syntetiska optioner uppgår till 17 Mkr (10).

Incitamentsprogram i Ratos innehav

Ratos arbetar aktivt för att en incitamentsstrategi ska finnas för styrelsen och ledande befattningshavare i de bolag som Ratos investerar i. Det förekommer olika typer av incitamentsprogram, som omfattar aktier, aktieägarlån, teckningsoptioner, syntetiska optioner och syntetiska aktier. Investering genomförs på marknadsmässiga villkor, med vissa undantag. För undantagen är IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar tillämplig. Dessa har inte haft en betydande inverkan på Ratos-koncernens resultat- och balansräkningar. Sammanlagt uppgår finansiella skulder avseende syntetiska optionsprogram i Ratos-koncernen till 154 Mkr (124). Under året påverkades koncernens resultat med -69 Mkr (8) avseende syntetiska optionsprogram.

Not 10 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2012		2011	
	Koncernen	Moderbolaget	Koncernen	Moderbolaget
Huvudansvarig revisor PwC (2012)/KPMG (2011)				
Revisionsuppdrag	17	2	20	3
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1		2	
Skatterådgivning	1		2	
Andra uppdrag	1	0	3	1
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	21		28	
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	3		2	
Skatterådgivning	5		4	
Andra uppdrag	17		17	
	66	2	78	4

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och VDs förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat avser andra uppdrag.

Not 11 Finansiella intäkter och kostnader

Koncernen

Mkr	2012	2011	Mkr	2012	2011
Ränteintäkter			Räntekostnader		
Investeringar som hålles till förfall		3	Finansiella skulder värderade till		
Kund- och lånefordringar	62	59	verkligt värde i resultaträkningen		
Utdelning			Fair value option		-4
Finansiella tillgångar som kan säljas	1		Innehav för handelsändamål	-4	-12
Resultat vid avyttring			Andra skulder	-696	-727
Finansiella tillgångar som kan säljas	9	17	Pensioner	-16	-22
Nettovinst			Nettoförlust		
Syntetiska optioner	18	30	Syntetiska optioner	-87	-22
Värdeförändring derivat			Värdeförändring derivat		
– säkringsredovisade	11	6	– säkringsredovisade	-28	
– ej säkringsredovisade	2	3	– ej säkringsredovisade	-7	-74
Övriga finansiella intäkter			Övriga finansiella kostnader		
Finansiella skulder värderade till verkligt			Finansiella skulder värderade till		
värde i resultaträkningen	14		verkligt värde i resultaträkningen		
Kund- och lånefordringar	1	9	Innehav för handelsändamål	-6	
Avkastning pensioner	1	6	Andra skulder	-140	-143
Netto, valutakursförändring	35	22	Nedskrivningar		
Finansiella intäkter	154	155	Finansiella tillgångar som kan säljas	-25	
			Finansiella kostnader	-1 009	-1 004

Ränteintäkter hänförliga till finansiella tillgångar ej värderade till verkligt värde i resultatet uppgår till 62 Mkr (62). Räntekostnader hänförliga till finansiella skulder ej värderade till verkligt värde i resultatet uppgår till 712 Mkr (749). I årets resultat har redovisats 33 Mkr (-5) som avser ineffektivitet i kassaflödessäkringar. Koncernen har inga verkligt värde-säkringar. Nedskrivningar förklaras i not 18.

Moderbolaget

Mkr	Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	
	2012	2011	2012	2011
Ränteintäkter				
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde i resultaträkningen				
Innehav för handelsändamål	18			
Kund och lånefordringar	135	160	22	16
Resultat vid avyttring				
Finansiella tillgångar som kan säljas	9	15		
Nettovinst				11
Syntetiska optioner				
Värdeförändring derivat			11	
Ej säkringsredovisade				
Nedskrivning				
Finansiella tillgångar som kan säljas	-25			
Finansiella intäkter	137	175	33	27

Mkr	Räntekostnader och liknande resultatposter	
	2012	2011
Räntekostnader		
Andra skulder	-24	-25
Nettoförlust		
Syntetiska optioner	-7	
Värdeförändring derivat		
Ej säkringsredovisade		0
Övriga finansiella kostnader		
Andra skulder	-17	-17
Netto, valutakursförändringar	-3	
Finansiella kostnader	-51	-42

Ränteintäkter hänförliga till finansiella tillgångar ej värderade till verkligt värde via resultatet uppgår till 119 Mkr (176). Räntekostnader hänförliga till finansiella skulder ej värderade till verkligt värde via resultatet uppgår till 24 Mkr (25).

Not 12 Skatter

Redovisat i resultaträkningen

Mkr	2012	2011
Periodens skattekostnad	-291	-344
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	2	-7
Andel i intresseföretags skatt	-3	-11
	-292	-362
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader		
Materiella anläggningstillgångar	-4	6
Immateriella anläggningstillgångar	-11	10
Finansiella anläggningstillgångar	-1	3
Varulager	-19	5
Kundfordringar	-7	-6
Pensionsavsättningar	-7	2
Övriga avsättningar	3	-2
Periodiseringsfonder o dylikt	5	13
Övrigt	10	12
Uppskjuten skattekostnad på grund av ändrade skattesatser	-8	-3
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	170	58
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-63	-50
	68	48
Totalt redovisad skattekostnad i koncernen	-224	-314

Avstämning effektiv skatt, koncernen

Mkr	2012	2011
Resultat före skatt	767	860
Avgår resultat från intressebolag	-18	-33
	749	827
Skatt enligt gällande skattesats, 26,3%	-197	-218
Effekt av särskilda skatteregler för investmentbolag	-35	-37
Effekt av andra skattesatser i andra länder	18	-12
Ej avdragsgilla kostnader	-253	-69
Ej skattepliktiga intäkter	361	97
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	-72	-77
Nedskrivning av tidigare aktiverade underskottsavdrag	-39	
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	18	21
Aktivering av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	30	
Skatt hänförlig till tidigare år	1	-7
Effekt av ändrade skattesatser/ och skatteregler	-9	3
Övrigt	-45	-4
Skatt i intresseföretag	-3	-11
Redovisad effektiv skatt	-224	-314

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital

Mkr	2012	2011
Uppskjuten skatt hänförlig till säkringsreserv	-12	8
	-12	8

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skulder

Mkr	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld	
	2012	2011	2012	2011
Immateriella anläggningstillgångar	14	27	256	301
Materiella anläggningstillgångar	60	59	185	158
Finansiella anläggningstillgångar	7	29	0	0
Varulager	26	23	5	6
Kundfordringar	13	22	2	2
Räntebärande skulder	10	10	1	0
Avsättningar pensioner	35	44	5	4
Övriga avsättningar	58	69	5	5
Övrigt	46	72	7	11
Underskottsavdrag	394	351		
Periodiseringsfonder			47	292
Skattefordringar/ skatteskulder	663	706	513	779
Uppskjutna skattefordringar och skulder som klassificerats som innehav för försäljning	-19		-13	
Kvittningar	-104	-89	-104	-89
Skattefordringar/ skatteskulder, netto	540	617	396	690

Av redovisade uppskjutna skattefordringar förfaller 18 Mkr (47) inom ett år och 269 Mkr (458) saknar förfallodag. Av redovisade uppskjutna skatteskulder förfaller 24 Mkr (42) inom ett år och 231 Mkr (459) saknar förfallodag.

Ej redovisade temporära skillnader

Mkr	2012	2011
Avdragsgilla temporära skillnader	22	4
Skattemässiga underskott	783	1 114
	805	1 118

Av redovisade förlustavdrag hänför sig cirka 244 Mkr (302) till av Ratos centralt administrerade dotterföretag. 205 Mkr (86) av de skattemässiga underskotten förfaller 2014–2024. Resterande del av de skattemässiga underskotten har ej fastställda förfallodagar. Ovanstående ej redovisade avdragsgilla temporära skillnader och skattemässiga underskott motsvarar ett skattemässigt värde uppgående till 177 Mkr (294).

Det är inte sannolikt att ej redovisade temporära skillnader kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden varför de ej åsätts något värde.

Moderbolaget

Moderbolaget beskattas enligt reglerna för investmentbolag. Dessa innebär att uppkomna kapitalvinster på aktier och andra delägarätter inte är skattepliktiga. Kapitalförluster får inte dras av. Bolaget deklarerar en schablonintäkt på 1,5% på marknadsvärdet av noterade aktier som vid årets ingång innehafts mindre än ett år och där ägarandelen understiger 10% av rösterna. Mottagna utdelningar och räntetäckter redovisas som skattepliktig intäkt. Räntekostnader och omkostnader är avdragsgilla liksom lämnad utdelning. Dessa regler leder normalt till att moderbolaget inte betalar någon inkomstskatt. Moderbolagets skattekostnad 2012 uppgår till 0 Mkr (0).

Not 13 Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen	Förvärvade immateriella tillgångar							Internt genererade				Totalt
	Goodwill	Varu- märken	Kund- relationer	Kontrakts- portfölj	Data- baser	Affärs- system	Övriga tillgångar	Data- baser	Affärs- system	Övriga tillgångar	Pågående projekt	
Ackumulerade anskaffningsvärden												
Ingående balans 2011-01-01	20 527	599	592	137	254	195	897	189	40	274		23 704
Rörelseförvärv	1 348	16	28		58	13	35					1 498
Investeringar	24				1	31	83	14	7	52		212
Avyttrade företag	-814	-14	-33		-55		-77		-3			-996
Avyttringar	-2						-3	-4		-17		-26
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning				-19			-5			-79		-103
Omklassificering	-47		31			1	-51	6	-1	73		12
Årets valutakursdifferenser	3	-1	-3	-1	1		-9	-1	-1	-3		-15
Utgående balans 2011-12-31	21 039	600	615	117	259	240	870	204	42	300		24 286
Ackumulerade av- och nedskrivningar												
Ingående balans 2011-01-01	-223	-44	-358	-49	-115	-127	-595	-109	-33	-126		-1 779
Årets avskrivningar		-11	-67	-6	-29	-22	-80	-19	-4	-42		-280
Årets nedskrivningar	-381							-2				-383
Ackumulerade avskrivningar i förvärvat företag					-49	-7	-21			6		-71
Ackumulerade avskrivningar i avyttrat företag	49		22		51		59		4			185
Avyttringar								5		17		22
Justering förvärvsanalys			-24									-24
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning				19						49		68
Omklassificering						1	5		1	-19		-12
Årets valutakursdifferenser	-1		2	1	-1		11					12
Utgående balans 2011-12-31	-556	-55	-425	-35	-143	-155	-621	-125	-32	-115		-2 262
Ingående balans 2012-01-01	-556	-55	-425	-35	-143	-155	-621	-125	-32	-115		-2 262
Årets avskrivningar		-11	-23	-3	-27	-25	-72	-21	-5	-39		-226
Årets nedskrivningar	-852						-5	-3		-27		-887
Ackumulerade avskrivningar i avyttrat företag		1	128	38		1	109					277
Avyttringar		7				6	55	2		36		106
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	14		28			30				66		138
Omklassificering		-4					-19			2		-21
Årets valutakursdifferenser	23		6		4	2	15	2		2		54
Utgående balans 2012-12-31	-1 371	-62	-286		-166	-141	-538	-145	-37	-75		-2 821
Redovisat värde enligt Rapport över finansiell ställning:												
Per 2012-12-31	15 502	538	153		88	82	147	73	35	100	76	16 794
Per 2011-12-31	20 483	545	190		82	116	249	79	10	185		22 024

Nedskrivningsprövningar för goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod hänförlig till koncernföretag

Ratos-koncernens goodwill och immateriella anläggningstillgångar med obestämbar nyttjandeperiod fördelar sig enligt följande:

	2012		2011	
	Goodwill	Immateriella anläggningstillgångar ¹⁾	Goodwill	Immateriella anläggningstillgångar ¹⁾
Bisnode	3 803		4 475	
Inwido	2 914		2 993	
Anticimex			1 857	
SB Seating	1 620		1 597	
Mobile Climate Control	1 075		1 090	
HL Display	1 057		1 060	
DIAB	1 007		1 007	
	11 476		14 079	
Dotterföretag utan betydande goodwillvärden, sammantagna	4 026	435	6 404	419
	15 502	435	20 483	419

¹⁾ Avser varumärken med obestämbar nyttjandeperiod, och som därmed inte skrivs av.

Goodwill och övriga immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod hänförs vid nedskrivningsprövningen till separata dotterföretag, då dessa utgör kassagenererande enheter. Endast goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod hänförlig till Bisnode, Inwido, SB Seating, Mobile Climate Control, HL Display och DIAB är av betydande storlek var för sig i förhållande till Ratos-koncernens totala goodwill.

Goodwill i övriga dotterföretag är var för sig inte betydande. De enskilda goodwillposterna uppgår till mindre än 5% av Ratos-koncernens totala goodwill.

Anticimex avyttrades under 2012 och avyttringen av Contex skedde den 2 januari 2013.

Metod för nedskrivningsprövning

Metoden för nedskrivningsprövning, d v s beräkning av återvinningsvärdet, för de olika innehaven utgår antingen från en värdering till verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader eller från en kassaflödesprognos för beräkning av nyttjandevärde. Olika antaganden för bland annat diskonteringsränta, försäljningstillväxt och bruttomarginaler har använts då varje innehav i sig är en oberoende enhet med unika förutsättningar.

Nyttjandevärde

Nyttjandevärdet beräknas som Ratos andel av nuvärdet av innehavets framtida beräknade kassaflöden fram till planerad exittidpunkt samt bedömd likvid vid slutlig avyttring.

Bedömningen av framtida kassaflöden baseras på rimliga och verifierbara antaganden som utgör Ratos bästa uppskattningar av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda fram till exittidpunkt, varvid stor vikt ges externa faktorer. Innehavets framtida kassaflöde bedöms utifrån senast fastställda budgetar och prognoser, vilka omfattar perioden fram till exittidpunkt, högst fem år. Om exittidpunkten i något fall är längre bort än fem år, bedöms framtida kassaflöden på ett antagande om en oförändrad eller avtagande tillväxttakt, om inte en ökande tillväxttakt kan motiveras.

Vid uppskattning av framtida kassaflöden tas inte hänsyn till betalningar som hänför sig till sådana framtida omstruktureringar som innehavet inte har förbundit sig att genomföra. Först när innehavet är bundet att genomföra omstruktureringen innefattas besparingar och andra fördelar samt utbetalningar i framtida kassaflöden. Bedömda framtida kassaflöden omfattar inte heller in- eller utbetalningar från finansieringsverksamheten. Det beräknade nyttjandevärdet ska jämföras med det redovisade värdet på innehavet.

Ratos har valt en diskonteringsfaktor efter skatt, då beräknade framtida kassaflöden även omfattar skatt. Diskonteringsfaktorn återspeglar marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och de specifika risker som är knutna till tillgången. Diskonteringsfaktorn återspeglar inte sådana risker som beaktats vid beräkning av de framtida kassaflödena. Vid beräkning av diskonteringsränta används företagets vägda genomsnittliga kapitalkostnad, företagets marginella upplåningsränta och andra marknadsmässiga upplåningsräntor oberoende av Ratos kapitalstruktur.

Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader

Det bästa uttrycket för ett verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader är det pris som finns i ett bindande avtal mellan oberoende parter. I avsaknad av detta kan marknadspriset användas under förutsättning att tillgången omsätts på en aktiv marknad. Närmast föregående transaktion kan ge ett underlag från vilket värdet kan fastställas när aktuella köpkurser saknas.

Om även detta saknas, utgörs verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader av det pris som beräknas kunna uppnås vid försäljning av tillgången mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och har ett intresse av transaktionen. När beloppet fastställs beaktas resultatet från avyttringar av liknande tillgångar, bland annat vinstmultipel, som nyligen gjorts inom samma bransch. Det beräknade värdet baseras inte på en tvångsförsäljning.

Bisnode

Nedskrivningsprövningen för Bisnode baseras på en beräkning av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Viktiga variabler vid beräkningen är vinstmultipel vid exit och vinstprognos. Vinstmultipeln ligger i paritet med andra nordiska mediebolag och andra jämförbara digitala affärsbolag. Utgångspunkt för att skatta värden för dessa är tidigare erfarenheter och externa källor. Vår bedömning är att inga rimliga förändringar i viktiga antaganden leder till att det beräknade återvinningsvärdet blir lägre än redovisat värde.

Inwido

Nedskrivningsprövningen för Inwido baseras på en beräkning av nyttjandevärde.

Det beräknade värdet utgår från kassaflödesprognoser fram till och med 2014, vilka baseras på rimliga och verifierbara antaganden som utgör Ratos bästa uppskattningar av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under perioden. Därefter har en likvid vid slutlig avyttring bedömts genom en vinstmultipelvärdering. De prognosticerade kassaflödena baseras på Inwidos starka position på sina marknader genom sina varumärken och säkra och snabba leveranser till handlarledet.

Likvid vid slutlig avyttring har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 7% (7) efter skatt. Diskonteringsräntan före skatt uppgår till cirka 10% (10). Viktiga variabler vid beräkningen av likvid vid slutlig avyttring är vinstmultipel vid exit och vinstprognos. Utgångspunkt för att skatta värden för dessa är i enlighet med tidigare erfarenheter samt externa källor. Det förväntade framtida scenariot är i enlighet med Inwidos tidigare erfarenheter och externa källor. Bedömningen är att inga rimliga förändringar i viktiga antaganden leder till att det beräknade återvinningsvärdet understiger redovisat värde.

SB Seating

Nedskrivningsprövningen för SB Seating baseras på en beräkning av nyttjandevärde. Det beräknade värdet utgår från kassaflödesprognoser fram till och med 2013, vilka baseras på rimliga och verifierbara antaganden som utgör Ratos bästa uppskattningar av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under perioden. Därefter har en likvid vid slutlig avyttring bedömts genom en vinstmultipelvärdning. De prognostiserade kassaflödena baseras på SB Seatings starka position på sina marknader genom specialiserade, högkvalitativa produkter med ergonomi och funktionell design. Likvid vid slutlig avyttring har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 7% (7) efter skatt. Diskonteringsräntan före skatt uppgår till 10% (10). Viktiga variabler vid beräkningen av likvid vid slutlig avyttring är vinstmultipel vid exit och vinstprognos. Utgångspunkt för att skatta värden för dessa är i enlighet med tidigare erfarenheter samt externa källor. Det förväntade framtida scenariot är i enlighet med SB Seatings tidigare erfarenheter och externa källor. Bedömningen är att inga rimliga förändringar i viktiga antaganden leder till att det beräknade återvinningsvärdet understiger redovisat värde.

Mobile Climate Control

Nedskrivningsprövningen för Mobile Climate Control baseras på en beräkning av nyttjandevärde. Det beräknade värdet utgår från kassaflödesprognoser fram till och med 2015, vilka baseras på rimliga och verifierbara antaganden som utgör Ratos bästa uppskattningar av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under perioden. Därefter har en likvid vid slutlig avyttring bedömts genom en vinstmultipelberäkning. Prognostiserade kassaflöden samt bedömd likvid vid avyttring har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 8% (8%) efter skatt. Diskonteringsräntan före skatt uppgår till 11% (11%). Bedömningen av bolagets vinstprognos bygger på en förväntad rörelsemarginalökning till följd av prishöjningar och kostnadsbesparingar samt synergier relaterade till Carrier-förvärvet, men även Mobile Climate Controls tidigare erfarenheter och externa källor. Bedömningen är att inga rimliga förändringar i viktiga antaganden leder till att det beräknade återvinningsvärdet understiger redovisat värde.

HL Display

Nedskrivningsprövningen för HL Display baseras på en beräkning av nyttjandevärde. Det beräknade värdet utgår från kassaflödesprognoser fram till och med 2015, vilka baseras på rimliga och verifierbara antaganden som utgör Ratos bästa uppskattningar av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under perioden. Därefter har en likvid vid slutlig avyttring bedömts genom en vinstmultipelberäkning. Prognostiserade kassaflöden samt bedömd likvid vid slutlig avyttring har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 7% (7) efter skatt. Diskonteringsräntan före skatt uppgår till 10% (10). Viktiga variabler vid beräkning av HL Displays nyttjandevärde är antaganden gällande konjunkturutveckling, försäljningstillväxt, råvarupriser, marginalförbättringar och vinstmultipel vid exit. Det förväntade framtida scenariot är i enlighet med HL Displays tidigare utveckling, pågående förbättringsinitiativ samt externa källor. Bedömningen är att inga rimliga förändringar i viktiga antaganden leder till att det beräknade återvinningsvärdet understiger redovisat värde.

DIAB

Nedskrivningsprövningen för DIAB baseras på en beräkning av nyttjandevärde. Det beräknade värdet utgår från kassaflödesprognoser fram till och med 2016, vilka baseras på rimliga och verifierbara antaganden som utgör Ratos bästa uppskattningar av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under perioden. Därefter har en likvid vid slutlig avyttring bedömts genom en vinstmultipelvärdning. Prognostiserade kassaflöden samt bedömd likvid vid slutlig avyttring har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 8% (8%) efter skatt. Diskonteringsräntan före skatt uppgår till 11% (11%). Bedömningen av bolagets vinstprognos samt värderingsmultipel vid exit bygger på en bedömning kring marknadsutvecklingen baserad på såväl DIABs tidigare erfarenheter som externa marknadsanalyser. Två viktiga faktorer som bedömts inom ramen för vinstprognosen är försäljningseffekten av den förväntade återhämtningen av vindkraftsmarknaden i Kina samt resultatförbättringen till följd av internt genomförda kostnadsbesparingar. Båda faktorerna är dock förknippade med osäkerhet. Ratos bedömning av sannolikheten i dessa faktorer leder till att det beräknade återvinningsvärdet överstiger redovisat värde.

Nedskrivningar

Nedskrivning av goodwill har skett under Q2 i AH Industries A/S med 275 Mkr och under Q4 i Jøtul med 168 Mkr.

Nedskrivningsprövningen för AH Industries baseras på en beräkning av nyttjandevärde. Det beräknade värdet utgår från kassaflödesprognoser fram till och med 2015, vilka baseras på rimliga och verifierbara antaganden som utgör Ratos bästa uppskattningar av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under perioden. Därefter har en likvid vid slutlig avyttring bedömts genom vinstmultipelberäkning. Prognostiserade kassaflöden samt bedömd likvid vid avyttring har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 8% efter skatt. Diskonteringsräntan före skatt uppgår till 11%. En ökad osäkerhet på vindkraftsmarknaden påverkar resultaten inom affärsområdet Wind Solutions AH Industries negativt, varför styrelsen beslutade om en nedskrivning på 275 Mkr.

Nedskrivningsprövningen för Jøtul baseras på en beräkning av nyttjandevärde. Det beräknade värdet utgår från kassaflödesprognoser fram till och med 2016, vilka baseras på rimliga och verifierbara antaganden som utgör Ratos bästa uppskattningar av de ekonomiska förhållanden som beräknas råda under perioden. Därefter har en likvid vid slutlig avyttring bedömts genom vinstmultipelberäkning. Prognostiserade kassaflöden samt bedömd likvid vid avyttring har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 7% efter skatt. Diskonteringsräntan före skatt uppgår till 10%. Låg efterfrågan till följd av rådande konjunktur påverkar resultaten inom Jøtul negativt, varför styrelsen beslutat om en nedskrivning på 168 Mkr.

I övrigt har under 2012 nedskrivning av goodwill skett i Bisnode-koncernen med 251 Mkr och i Contex Group-koncernen med 145 Mkr främst till följd av avyttringar. Internt genererade immateriella tillgångar har skrivits ned med 30 Mkr.

Not 14 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen

Mkr	Byggnader och mark	Inventarier	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans 2011-01-01	1 772	8 547	160	10 479
Investeringar	9	580	155	744
Avyttringar	-29	-257	-3	-289
Tillgångar i förvärvat företag	229	919	6	1 154
Tillgångar i avyttrat företag	-262	-479	-12	-753
Överfört från anläggning under uppförande	5	69	-74	
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning		-10		-10
Omklassificering	3	-85	-26	-108
Årets valutakursdifferenser	-6	-33	-3	-42
Utgående balans 2011-12-31	1 721	9 251	203	11 175
Ingående balans 2012-01-01	1 721	9 251	203	11 175
Investeringar	20	843	119	982
Avyttringar	-59	-478	-2	-539
Tillgångar i förvärvat företag		12		12
Tillgångar i avyttrat företag	-167	-382		-549
Överfört från anläggning under uppförande	3	122	-127	-2
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	-52	-1 925	-53	-2 030
Omklassificering	3	11	-52	-38
Årets valutakursdifferenser	-27	-165	-2	-194
Utgående balans 2012-12-31	1 442	7 289	86	8 817
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans 2011-01-01	-597	-5 832		-6 429
Årets avskrivningar	-80	-708		-788
Årets nedskrivningar	-8	-11		-19
Ackumulerade avskrivningar i förvärvat företag	-25	-441		-466
Ackumulerade avskrivningar i avyttrat företag	74	345		419
Avyttringar	23	237		260
Omklassificering	-2	110		108
Årets valutakursdifferenser	-5	31		26
Utgående balans 2011-12-31	-620	-6 269		-6 889
Ingående balans 2012-01-01	-620	-6 269		-6 889
Årets avskrivningar	-51	-695		-746
Årets nedskrivningar	-25	-58		-83
Ackumulerade avskrivningar i förvärvat företag		-11		-11
Ackumulerade avskrivningar i avyttrat företag	52	447		499
Avyttringar	23	282		305
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	28	1 411		1 439
Omklassificering		13		13
Årets valutakursdifferenser	8	109		117
Utgående balans 2012-12-31	-585	-4 771		-5 356
Redovisat värde enligt Rapport över finansiell ställning:				
Per 2012-12-31	857	2 518	86	3 461
Varav finansiell leasing	53	398		451
Per 2011-12-31	1 101	2 982	203	4 286
Varav finansiell leasing	58	181		239

Betalda leasingavgifter under året är 55 Mkr (72). Avgifter att betala inom 1 år 52 Mkr (85), inom 2–5 år 366 Mkr (361) och efter 5 år 49 Mkr (185).

forts. Not 14

Moderbolaget

Mkr	Byggnader och mark	Inventarier	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans 2011-01-01	83	29	112
Investeringar		1	1
Utgående balans 2011-12-31	83	30	113
Ingående balans 2012-01-01	83	30	113
Investeringar		1	1
Utrangering/avyttringar		-1	-1
Utgående balans 2012-12-31	83	30	113
Ackumulerade avskrivningar			
Ingående balans 2011-01-01	-6	-19	-25
Årets avskrivningar	-3	-2	-5
Utgående balans 2011-12-31	-9	-21	-30
Ingående balans 2012-01-01	-9	-21	-30
Årets avskrivningar	-3	-2	-5
Utrangering/avyttringar		0	0
Utgående balans 2012-12-31	-12	-23	-35
Värde enligt balansräkningen			
Per 2012-12-31	71	7	78
Per 2011-12-31	73	9	82

Not 15 Andelar i intresseföretag

Förändring av redovisade värden

Koncernen

Mkr	2012	2011
Redovisat värde vid årets ingång	361	367
Investeringar	2	1
Förvärv av intressebolag i samband med rörelseförvärv		0
Avyttring av intresseföretag	-300	-3
Utdelningar	-18	-19
Andel i intresseföretags resultat ¹⁾	15	22
Andel i intresseföretags totalresultat	-2	-6
Övriga förändringar i intresseföretags egna kapital	6	-1
Valutakursdifferenser		0
Redovisat värde vid årets utgång	64	361

¹⁾ Andel i intresseföretags resultat efter skatt och innehav utan bestämmande inflytande.

forts. Not 15

Innehav

Nedanstående specifikationer visar koncernens intresseföretag. I koncernens andel av resultatet ingår bolagens under den tid av året och med de ägda andelar som gällt under perioden. I resultatandelen ingår inte eventuella nedskrivningar eller återföringar av nedskrivningar.

2012	Intresseföretag	Ägd andel	Netto-omsättning	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Andel av resultat efter skatt och innehav utan bestämmande inflytande	Koncernmässigt värde
	Kommanditbolaget Optimus							0	3
	SIA Stockman Centers	37%	35	9	207	164	43	6	9
	Abell AB	30%	2		1	1			1
	UAB Panorama	40%	15	3	8	1	6	1	4
	Euromaint Mobile Service BV	50%	0	0					0
	Tiffon SA	34%	152	19	257	147	110	7	44
	Det Danske Spiritus Kompani A/S	50%	0	-1	4	1	2	0	1
	VinUnic Oy	30%	1	1	3	1	2	1	1
	Intresseföretag ägda av koncernföretag							15	64

2011	Intresseföretag	Ägd andel	Netto-omsättning	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Andel av resultat efter skatt och innehav utan bestämmande inflytande	Koncernmässigt värde
	Atle Industri	50%	0	0	12	1	11	0	6
	Lindab Intressenter	11%	6 878	91	6 479	3 780	2 699	10	303
	Intresseföretag ägda av Ratos							10	309
	Kommanditbolaget Optimus							0	3
	LRS Polska	50%	36	-1	19	21	-2	0	1
	Marknadpriser i Sverige AB	20%	4	0	3	1	2	0	0
	Tiffon SA	34%	186	20	260	163	97	7	39
	SIA Stockman Centers	37%	46	15	289	233	48	3	3
	UAB Panorama	40%	21	5	10	1	9	2	5
	VinUnic Oy	30%						0	1
	Intresseföretag ägda av koncernföretag							12	52
	Totalt							22	361

Not 16 Specifikation av moderbolagets andelar i intresseföretag

Förändring av redovisade värden

Moderbolaget

Mkr	2012	2011
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	134	605
Avyttringar	-134	-471
Utgående balans	-	134
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-10	-3
Avyttringar	15	
Årets nedskrivning	-5	-7
Utgående balans	-	-10
Värde enligt balansräkning	-	124

Intresseföretag, org nr, säte	Antal andelar	Ägd andel, %	Bokfört värde 2012-12-31	Bokfört värde 2011-12-31
JACKITA AB, f d Atle Industri AB, 556725-7885, Stockholm ¹⁾			-	6
Lindab International AB, 556606-5446, Stockholm ²⁾			-	118
Totalt			-	124

¹⁾ Likviderat 2012.

²⁾ Avyttrad 2012.

Not 17 Fordringar på koncernföretag

Moderbolaget

Mkr	Långfristiga fordringar Koncernföretag	
	2012	2011
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	1 853	1 618
Investerat	249	2
Omklassificering	-245	78
Reglerat	-541	
Kapitaliserad ränta	100	155
Valutakursförändring	8	
Utgående balans	1 424	1 853

Mkr	Kortfristiga fordringar Koncernföretag	
	2012	2011
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	52	
Investerat	87	185
Kapitaliserad ränta	6	5
Reglerat	-87	-60
Omklassificeringar	-56	-78
Utgående balans	2	52

Not 18 Finansiella instrument

Verkligt värde

Vid fastställande av verkligt värde för noterade aktier och värdepapper används officiella noteringar på bokslutsdagen. Redovisat värde för korta fordringar motsvarar verkligt värde. Verkligt värde för fordringar med rörlig ränta motsvarar dess redovisade värde. Räntebärande skulders verkliga värde beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuell marknadsränta på balansdagen. Merparten av de räntebärande skulderna löper med rörlig

ränta, varför verkligt värde på balansdagen motsvarar redovisat värde. Valutaterminer har värderats till verkligt värde med beaktande av aktuella räntor och kurser på bokslutsdagen. Ränteswapparnas verkliga värde baseras på en diskontering av beräknade framtida kassaflöden enligt kontraktets förfallodagar och villkor och med hänsyn tagen till marknadsräntan för liknande instrument på balansdagen. I övrigt se not 31 Finansiella risker och riskpolicy.

Koncernen

Tillgångar per kategori av finansiella instrument

Långfristiga fordringar Mkr	Långfristiga fordringar		Finansiella placeringar		Totalt	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde via resultaträkningen						
Innehav för handelsändamål		1				1
Investeringar som hålles till förfall		171				171
Kund- och lånefordringar	49	61			49	61
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Anskaffningsvärde			73	119	73	119
Ej räntebärande fordringar	39	72			39	72
	88	305	73	119	161	424

Kortfristiga fordringar Mkr	Kundfordringar		Övriga fordringar		Kortfristiga placeringar och likvida medel		Totalt	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde via resultaträkningen								
Innehav för handelsändamål			8	8			8	8
Investeringar som hålles till förfall					499		499	
Kund- och lånefordringar	3 953	5 097	8	8	2 704	3 042	6 665	8 147
Derivat, säkringsredovisade			2	2			2	2
Ej räntebärande fordringar			487	493			487	493
	3 953	5 097	505	511	3 203	3 042	7 661	8 650

forts. Not 18

Skulder per kategori av finansiella instrument

Långfristiga skulder Mkr	Långfristiga räntebärande skulder		Övriga finansiella skulder		Totalt	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde via resultaträkningen						
Innehav för handelsändamål			167	139	167	139
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	7 937	11 667			7 937	11 667
Derivat, säkringsredovisade			71	99	71	99
	7 937	11 667	238	238	8 175	11 905

Kortfristiga skulder Mkr	Kortfristiga räntebärande skulder		Leverantörsskulder		Övriga finansiella skulder		Totalt	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde via resultaträkningen								
Innehav för handelsändamål					41	37	41	37
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	2 489	2 145	2 124	2 517	20	20	4 633	4 682
Derivat, säkringsredovisade					26	25	26	25
	2 489	2 145	2 124	2 517	87	82	4 700	4 744

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Mkr	2012	2011
Kundfordringar	36	31
Övriga finansiella tillgångar	25	
Totala nedskrivningar	61	31

Kundfordringar har skrivits ned med hänsyn till kundernas betalningsförmåga. Ratos har skrivit ned innehavet i IK Investment Partners med 25 Mkr i samband med nedskrivningsprövning.

I följande tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i Rapport över finansiell ställning. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts utgår från följande nivåer.

Nivå 1: Finansiella instrument värderade enligt priser noterade på en aktiv marknad.

Nivå 2: Finansiella instrument värderade utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata och som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: Finansiella instrument värderade utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Verkligt värde-hierarki

Tillgångar Mkr	Nivå 2	
	2012	2011
Derivat	10	9
	10	9

Skulder Mkr	Nivå 2		Nivå 3	
	2012	2011	2012	2011
Syntetiska optioner			154	124
Derivat	152	52		
	152	52	154	124

Förändring, nivå 3

Mkr	Syntetiska optionsprogram	
	2012	2011
Ingående balans	124	170
Redovisat i resultaträkningen	69	-8
Nyutgivna	12	41
Reglerat	-13	-81
Omklassificering	-36	
Omräkningsdifferens	-2	2
Utgående balans	154	124

Förlust som ingår i årets resultat, för skulder som ingår i den utgående balansen, uppgår till -87 Mkr (-22).

Ratos värderar syntetiska optioner utifrån de på marknaden vedertagna principerna. De syntetiska optionerna är hänförliga till flera av koncernens dotterföretag, varför en förändring i en parameter inte nödvändigtvis påverkar samtliga värderingar. En känslighetsanalys har genomförts för de större programmen varvid ingående bolags värde förändrats med +/-10% samtidigt som volatiliteten förändras med +/-2,5%. Känslighetsanalysen ger att värdet skulle öka/minska med cirka +/-15% under förutsättning att en förändring omfattar dessa program. Då programmen avser olika innehav som har olika villkor, olika livslängd och ingen inbördes korrelation är sannolikheten att en förändring av värdet på programmen skulle ske på likartade villkor och vid samma tidpunkt liten.

forts. Not 18

Moderbolaget

Tillgångar per kategori av finansiella instrument

Långfristiga fordringar Mkr	Långfristiga fordringar, koncernföretag		Andra långfristiga värdepappersinnehav	
	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde via resultaträkningen				
Innehav för handelsändamål			25	7
Kund- och lånefordringar	1 424	1 853		
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Anskaffningsvärde			63	108
	1 424	1 853	88	115

Kortfristiga fordringar Mkr	Kortfristiga fordringar, koncernföretag		Likvida medel, kortfristiga placeringar	
	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde via resultaträkningen				
Innehav för handelsändamål			499	
Kund- och lånefordringar	2	52	1 324	897
	2	52	1 823	897

Skulder per kategori av finansiella instrument

Långfristiga skulder Mkr	Långfristiga skulder, räntebärande, koncernföretag		Övriga långfristiga skulder	
	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde via resultaträkningen				
Innehav för handelsändamål			17	10
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	442	620		
Ej räntebärande skulder			12	26
	442	620	29	36

Kortfristiga skulder Mkr	Leverantörsskulder		Övriga skulder		Kortfristiga skulder, ränte- bärande, koncernföretag	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde via resultaträkningen						
Innehav för handelsändamål				4		
Derivat, säkringsredovisade			15			
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	8	5			174	260
Ej räntebärande skulder			5	7		
	8	5	20	11	174	260

Verkligt värde-hierarki
Moderbolaget
Skulder

Mkr	Nivå 3	
	2012	2011
Syntetiska optioner	17	14
	17	14

Förändring, nivå 3

Mkr	Syntetiska optionsprogram	
	2012	2011
Ingående balans	14	72
Redovisat i resultaträkningen	7	-11
Nyutgivna		2
Realisationsresultat		-2
Reglerat	-4	-47
Utgående balans	17	14

Vinster och förluster som avser omvärdering av syntetiska optioner ingår i årets resultat, med -7 Mkr (-13), avseende tillgångar och skulder som finns i den utgående balansen.

Not 19 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Moderbolaget		
Mkr	2012	2011
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	115	163
Nedskrivning	-25	
Omvärdering	18	
Avyttrat	-20	-48
	88	115

Not 20 Fordringar

Koncernen		
Långfristiga fordringar		
Mkr	2012-12-31	2011-12-31
Räntebärande fordringar	49	232
Derivat		1
Ej räntebärande fordringar	39	72
	88	305

Övriga fordringar som är omsättningstillgångar

Mkr	2012-12-31	2011-12-31
Förskott till leverantörer	118	98
Derivat	10	10
Räntebärande fordringar	8	8
Ej räntebärande fordringar	369	395
	505	511

Not 23 Eget kapital

Aktiekapital

Antal	Stam A		Stam B	
	2012	2011	2012	2011
Emitterade per 1 januari	84 637 060	42 323 530	239 503 836	119 746 918
Omstämpling		-5 000		5 000
Split		42 318 530		119 751 918
Emitterade per 31 december	84 637 060	84 637 060	239 503 836	239 503 836
	Totalt antal aktier		Kvotvärde	Mkr
Emitterade per 1 januari	324 140 896		3,15	1 021,1
Emitterade per 31 december	324 140 896			1 021,1

Omstämpling av aktier

Årsstämman 2003 beslutade om att ett konverteringsförbehåll avseende möjlighet att stämpla om A-aktier till B-aktier infördes i bolagsordningen. Detta innebär att ägare av A-aktier har en kontinuerlig möjlighet att genomföra en konvertering till B-aktier. Under 2012 har 0 (5 000) A-aktier omstämplats till B-aktier.

Not 21 Varulager

Koncernen		
Mkr	2012-12-31	2011-12-31
Råvaror och förnödenheter	1 000	1 180
Varor under tillverkning	413	426
Färdiga varor och handelsvaror	974	1 078
	2 387	2 684

Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Moderbolaget		
Mkr	2012	2011
Ränteintäkter		0
Övrigt	4	3
	4	3

Koncernen

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eget kapital som är tillskjutet från ägarna. Här ingår överkursfonder som betalats i samband med emissioner.

Balanserat resultat inklusive årets resultat

I balanserat resultat ingår intjänade resultat för moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, ingår i denna post.

forts. Not 23

Moderbolaget

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust. I reservfonden ingår även belopp som före 2006-01-01 tillförts överkursfonden.

Fritt eget kapital

Följande fonder utgör tillsammans med årets resultat fritt eget kapital, dvs det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Överkursfond

När aktierna emitteras till överkurs, dvs för aktierna betalas mer än aktiernas kvotvärde, ska ett belopp motsvarande det erhållna beloppet utöver aktiernas kvotvärde föras till överkursfonden. Avsättning till överkursfond efter 2006-01-01 utgör fritt eget kapital.

Balanserat resultat

Balanserat resultat utgörs av föregående års balanserade resultat och resultat efter avdrag för under året lämnad vinstutdelning. Kostnader för återköp av egna aktier, erhållna köpoptionspremier och eventuellt tillkommande transaktionskostnader redovisas direkt i balanserat resultat.

Fond för verkligt värde

Moderbolaget tillämpar årsredovisningslagens regler avseende värdering av finansiella instrument till verkliga värden enligt 4 kap 14 § a–e. Redovisning sker direkt mot fond för verkligt värde när värdeförändringen avser en kursförändring på en monetär post som utgör en del av företagets nettoinvestering i en utländsk enhet. Redovisning framgår av not 24.

Kapitalhantering

Den finansiella målsättningen för koncernen är att ha en god finansiell ställning, som bidrar till att bibehålla investerares, kreditgivares och marknadens förtroende samt utgör en grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten, samtidigt som den långsiktiga avkastning som genereras till aktieägarna är tillfredsställande.

Ett av Ratos mål är att den genomsnittliga årliga avkastningen (IRR) ska överstiga 20% på varje enskild investering. Resultatet av de 36 exits Ratos genomfört sedan 1999, motsvarar en genomsnittlig IRR om 25%. Under 2012 har två exits genomförts.

Utdelningen ska över tiden spegla den faktiska resultatutvecklingen i Ratos. Historiskt har i genomsnitt 50% av resultatet efter skatt delats ut. En jämn utveckling av utdelningen eftersträvas. Föreslagen utdelning för räkenskapsåret 2012 är 3,00 kr, vilket motsvarar 158% av resultat per aktie. Ratos-aktiens direktavkastning uppgick per 2012-12-31 till 4,8%.

Ratos har ett bemyndigande från årsstämman 2012 att emittera 35 miljoner B-aktier som betalning för förvärv.

Varken moderbolaget eller något av dotterföretagen står under externa kapitalkrav.

Återköpta egna aktier som ingår i eget kapital-posten balanserat resultat inklusive årets resultat

Antal aktier	2012	2011
Ingående återköpta aktier	5 144 127	2 833 141
Split		2 833 141
Årets inköp		638 845
Årets avyttring (gratifikationsaktier)	-4 590	
Årets avyttring (optionsprogram)		-1 161 000
Utgående återköpta aktier	5 139 537	5 144 127
Antal utestående aktier		
Totalt antal aktier	324 140 896	162 070 448
Split		162 070 448
Återköpta aktier	-5 139 537	-5 144 127
	319 001 359	318 996 769
Mkr		
Ingående balans	-357	-356
Återköp		-74
Gratifikationsaktier	1	
Utnyttjade köpoptioner		73
	-356	-357

Återköpta aktier innefattar anskaffningskostnaden för egna aktier som innehas av moderbolaget.

Köpooptioner 2008–2012

Årsstämman 2008–2012 beslutade att ställa ut köpooptioner på återköpta aktier.

Optionsvillkor för utestående köpooptioner per 2012-12-31 framgår av bolagsstyrningsrapporten (sid 68) och not 9 (sid 104). Enligt utestående optionsprogram är 5 321 790 återköpta aktier reserverade för överlåtelse.

Utdelning

Styrelsen föreslår följande vinstdisposition:

Utdelning till innehavare av aktier av serie A och B 3,00 kr/aktie ¹⁾	957
Utdelning till innehavare av preferensaktier av serie C om 100 kr/aktie, vid maximalt utnyttjande av bemyndigandet ²⁾	125
Balanseras i ny räkning	8 996

¹⁾ Baserat på antalet utestående aktier den 2 mars 2013. Antalet återköpta aktier per detta datum är 5 139 537 st och kan förändras fram till avstämningsdagen för utdelning.

²⁾ I enlighet med styrelsens förslag till bolagsstämman avseende nyemission av preferensaktier.

Den föreslagna utdelningen för 2011, 1 754 Mkr, blev fastställd på årsstämman den 18 april 2012. Föreslagen utdelning för 2012 blir föremål för fastställande på årsstämman den 17 april 2013.

Not 24 Redogörelse för övrigt totalresultat samt förändring av reserver och innehav utan bestämmande inflytande

Mkr	Majoritetens andel av reserver			Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
	Omräknings-reserv	Säkrings-reserv	Totalt		
Ingående redovisat värde 2011-01-01	-404	-23	-427	-122	-549
Årets omräkningsdifferenser	-49		-49	-10	-59
Omräkningsdifferenser hänförliga till avyttrade verksamheter	21		21		21
Säkringsreserver hänförliga till avyttrade verksamheter		-18	-18		-18
<i>Kassaflödessäkringar</i>					
– redovisade i övrigt totalresultat		-19	-19	0	-19
– skatt hänförlig till årets förändring		6	6	0	6
– redovisade i årets resultat		1	1	0	1
– skatt hänförlig till årets förändring		0	0	0	0
– redovisad ineffektivitet i resultaträkningen		-4	-4	-2	-6
– skatt hänförlig till årets förändring		1	1	0	1
– omräkningsdifferenser			0		0
Utgående redovisat värde 2011-12-31	-432	-56	-488	-134	-622
Ingående redovisat värde 2012-01-01	-432	-56	-488	-134	-622
Årets omräkningsdifferenser	-151		-151	-28	-179
Omräkningsdifferenser hänförliga till avyttrade verksamheter	22		22		22
Omklassificering	-10	15	5		5
<i>Kassaflödessäkringar</i>					
– redovisade i övrigt totalresultat		-1	-1	-4	-5
– skatt hänförlig till årets förändring		0	0	1	1
– redovisad ineffektivitet i resultaträkningen		32	32	14	46
– skatt hänförlig till årets förändring		-9	-9	-4	-13
– omräkningsdifferenser		0	0		0
Utgående redovisat värde 2012-12-31	-571	-19	-590	-155	-745

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Verkligt värde-reserv

Reserv för verkligt värde innefattar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från Rapport över finansiell ställning.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Moderbolaget

Specifikation av eget kapital-posten reserver

Mkr	2012	2011
<i>Fond för verkligt värde</i>		
Ingående balans	42	42
Omvärderingar redovisat i övrigt totalresultat	-13	0
Utgående balans	29	42

Not 25 Resultat per aktie

Resultat per aktie har beräknats på följande sätt:

	2012	2011
Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare, Mkr	606	521
Vägt genomsnittligt antal aktier		
Totalt antal stamaktier 1 januari	324 140 896	324 140 896
Effekt av innehav av egna aktier	-5 140 203	-5 104 197
Vägt genomsnittligt antal före utspädning	319 000 693	319 036 699
Effekt av aktieoptioner	7 575	252 149
Vägt genomsnittligt antal efter utspädning	319 008 268	319 288 848
Resultat per aktie före utspädning	1,90	1,63
Resultat per aktie efter utspädning	1,90	1,63

Instrument som kan ge potentiell utspädningseffekt

Företaget hade under 2012 fyra utestående köptionsprogram vars lösenkurser – 125,80 kr, 92,60 kr, 124,20 kr respektive 156,40 kr – översteg stamaktiernas genomsnittskurs.

Dessa optioner anses därför sakna utspädningseffekt och har exkluderats från beräkningen av resultat per aktie efter utspädning. Om börskursen i framtiden går upp till en nivå över lösenkursen kommer dessa optioner att medföra utspädning.

Not 26 Räntebärande skulder

Koncernen

Mkr	2012	2011
Långfristiga		
Skulder till kreditinstitut, långfristiga	6 954	10 901
Övriga långfristiga skulder, räntebärande	983	766
	7 937	11 667
Varav finansiell leasing	(421)	(187)
Kortfristiga		
Skulder till kreditinstitut	1 907	1 414
Checkräkningskredit	517	659
Övriga kortfristiga skulder	65	72
	2 489	2 145
Varav finansiell leasing	(33)	(65)
Pensionsavsättningar	287	410
	10 713	14 222

För ytterligare information om företagets riskpolicy och exponering se not 31.

Moderbolaget

	2012	2011
Långfristiga skulder, koncernföretag	442	620
Kortfristiga skulder, koncernföretag	174	260
	616	880
Pensionsavsättningar	1	1
	617	881

Pensionsavsättningen är ej kreditförsäkrad i FPG/PRI.

Not 27 Pensioner

Förmånsbestämda pensioner

Pensionsplanerna omfattar huvudsakligen ålderspension. Intjäningen baseras på antal år inom pensionsplanen och lönen vid pensionerings-tillfället.

Pensionsförpliktelse är säkerställda genom pensionsstiftelser och dylikt eller av bolaget.

Avgiftsbestämda pensioner

Pensionsplanerna omfattar huvudsakligen ålderspension. Pensionspremierna är lönerelaterade och kostnadsförs löpande.

Koncernen

Pensionskostnad

Mkr	2012	2011
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	36	43
Räntekostnad	16	22
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-2	-6
Redovisade aktuariella vinster och förluster	-14	5
Effekter av reduceringar och regleringar	-1	9
Pensionskostnader för förmånsbestämda pensioner	35	73
Pensionskostnader för avgiftsbestämda pensioner, Alecta	121	110
Pensionskostnader för avgiftsbestämda pensioner, övriga	207	264
Årets pensionskostnad	363	447

Pensionskostnaderna ingår i raden Kostnad för ersättning till anställda med undantag av räntekostnad och förväntad avkastning som ingår i finansnettot.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Mkr	2012	2011
Nuvärde av fonderade förpliktelser	355	553
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-250	-322
	105	231
Nuvärde av ofonderade förpliktelser	262	286
Oredovisade aktuariella vinster (+) och förluster (-)	-83	-114
Oredovisade kostnader avseende tjänstgöring tidigare perioder	1	0
Effekt av begränsningsregel för nettotillgångar	2	7
Nettoskuld i Rapport över finansiell ställning	287	410
Belopp som redovisas i Rapport över finansiell ställning (spec. av nettoskuld)		
Avsättningar för pensioner	287	410
Nettoskuld i Rapport över finansiell ställning	287	410

forts. Not 27

Aktuariella vinster och förluster

Erfarenhetsmässiga justeringar uppkommer som en följd av att utfallet på grund av dödlighet, sjukfrånvaro, personalomsättning, löneförändringar samt avkastning på förvaltningstillgångar under året avvikit från gjorda antaganden.

Specifikation av förändringarna i den nettoskuld som redovisas i Rapport över finansiell ställning

Mkr	2012	2011
Nettoskuld vid årets början	410	412
Nettokostnad redovisad i resultaträkningen	35	73
Inbetalda avgifter och utbetalda pensioner	-55	-56
Valutakursdifferenser på utländska planer	-4	-1
Netto överlätna pensionsförpliktelser i samband med företagsförsäljningar	-98	-18
Effekter av regleringar	-1	
Nettoskuld vid årets slut	287	410

Förvaltningstillgångarna består av följande:

Mkr	2012	2011
Eget kapital-instrument	113	123
Finansiella räntebärande tillgångar	28	76
Fastigheter	13	26
Andra tillgångar	96	97
	250	322

Historisk information

Mkr	2012	2011	2010	2009	2008
Nuvärdet av förmånsbestämd förpliktelse	617	839	1 049	1 056	1 123
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	-250	-322	-516	-530	-530
Överskott/underskott i planen	367	517	533	526	593
Erfarenhetsbaserad justering avseende förvaltningstillgångarna	2	13	-6	8	-4
Erfarenhetsbaserad justering avseende förmånsbestämda förpliktelser					
– löneökning	1				
– övrigt	-2	-4	-11	-1	1

Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2012 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 129% (113). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

De viktigaste aktuariella antaganden som använts på balansdagen

	2012-12-31	2011-12-31
Diskonteringsränta, %	1,3–4,0	2,2–4,0
Inflation, %	1,1–5,0	1,4–5,0
Förväntad löneökningstakt, %	2,0–4,0	2,1–4,0
Årlig ökning av pensioner och fribrev, %	0,1–3,0	0,1–2,5
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, %	1,9–10,0	2,3–10,0

Moderbolaget

Moderbolagets pensionskostnader för avgiftsbestämda pensioner uppgår till 12 Mkr (12), varav 6 Mkr (5) avser Alecta.

Nuvärdet av moderbolagets ofonderade förpliktelser avseende förmånsbestämda pensioner uppgår till 1 Mkr (1).

Not 28 Avsättningar

Koncernen

Avsättningar, långfristiga

Mkr	2012	2011
Garantiåtaganden		
Vid årets början	43	39
Årets avsättningar	5	4
lanspråktaga avsättningar	-8	-4
Omklassificering		4
Omräkningsdifferens	-1	
Vid årets slut	39	43
Försäkringstekniska avsättningar		
Vid årets början	132	118
Avsättningar i avyttrat företag	-132	14
Vid årets slut	-	132
Övrigt		
Vid årets början	221	274
Årets avsättningar	19	96
lanspråktaga avsättningar	-46	-74
Outnyttjade reverserade avsättningar	-17	-42
Avsättningar i avyttrat företag	-8	-4
Omklassificering	-21	-26
Omräkningsdifferens	-1	-3
Klassificerat som innehav för försäljning	-7	
Vid årets slut	140	221
Summa långfristiga avsättningar	179	396

Avsättningar som är långfristiga skulder samt förfallostruktur

Garantiåtaganden

Avsättningarna avser garantiåtagande för utförda arbeten. Avsättning för garantier börjar beräknas när en tjänst slutförs eller en vara har övergått till kund. För att uppskatta beloppen används huvudsakligen historiska data avseende reparationer och utbyten. Garantiperioderna sträcker sig över 2–10 år.

Försäkringstekniska ersättningar

Avsättningar för ej intjänade försäkringspremier och kvardröjande risker samt för oreglerade skador. Vid balansdagen finns inga kvarvarande avsättningar för försäkringstekniska ersättningar i Ratos-koncernen i och med att Anticimex avyttrats under året.

Övriga avsättningar

Övriga långfristiga avsättningar består bland annat av beräknade tilläggs-köpeskillningar och avsättningar avseende sale and leaseback-affärer. Av övriga avsättningar har 65 Mkr en förfallostruktur om upp till 13 år. Resterande del beräknas regleras inom 2–5 år.

Avsättningar som är kortfristiga skulder

Förutbetalda servicekontrakt

Avsättning för förutbetalda servicekontrakt avser ersättning för ännu ej utförda tjänster.

Avsättningar, kortfristiga

Mkr	2012	2011
Garantiåtaganden		
Vid årets början	29	21
Årets avsättningar	12	10
Outnyttjade reverserade avsättningar	-2	
lanspråktaga avsättningar	-3	-3
Avsättningar i förvärvat företag		2
Omklassificering	1	-1
Vid årets slut	37	29
Försäkringstekniska avsättningar		
Vid årets början	318	205
Årets avsättningar		318
lanspråktaga avsättningar		-283
Avsättningar i avyttrat företag	-318	
Omklassificering		78
Vid årets slut	-	318
Förutbetalda servicekontrakt		
Vid årets början	276	347
Årets avsättningar		276
lanspråktaga avsättningar		-249
Avsättningar i avyttrat företag	-275	-20
Omklassificering		-78
Klassificerat som innehav för försäljning	-1	
Vid årets slut	-	276
Övrigt		
Vid årets början	95	53
Årets avsättningar	77	106
lanspråktaga avsättningar	-71	-87
Outnyttjade reverserade avsättningar	-8	
Avsättningar i förvärvat företag		1
Avsättningar i avyttrat företag		-1
Omklassificering	11	23
Omräkningsdifferens	-3	
Vid årets slut	101	95
Summa kortfristiga avsättningar	138	718

Moderbolaget

Avsättningar, långfristiga

Mkr	2012	2011
Övrigt		
Vid årets början	16	31
Årets avsättningar	1	6
Omklassificering	-10	-20
Förändring av diskonterat värde		-1
Vid årets slut	7	16

Avsättningar, kortfristiga

Mkr	2012	2011
Övrigt		
Vid årets början	20	
Förändring av diskonterat värde	-2	
Omklassificering	10	20
Vid årets slut	28	20

Not 29 Övriga skulder

Koncernen

Bland övriga kortfristiga skulder ingår skuld för alkoholskatt till norska staten med 592 Mkr (667) och förskott från kunder med 123 Mkr (190).

Moderbolaget

I övriga långfristiga skulder ingår i huvudsak personalkostnader.

Not 31 Finansiella risker och riskpolicy

Principer för finansiering och finansiell riskhantering

Koncernen är genom sin verksamhet exponerad för olika slag av finansiella risker relaterade till kundfordringar, leverantörsskulder, lån och derivatinstrument. Ratos finansiella risker består av:

- finansieringsrisk
- ränterisk
- kreditrisk
- valutarisk.

Ratos styrelse fastställer den finansiella strategien för moderbolaget medan respektive dotterföretags styrelser fastställer respektive bolags finansiella strategier.

Moderbolaget

Moderbolagets finanspolicy, som anger riktlinjer för hantering av finansiella risker, fastställs årligen av Ratos styrelse. Styrelsen utvärderar och föreslår vid behov förändringar av finanspolicyen.

Koncernföretag

I koncernen finns inte någon central finansavdelning, däremot bistår koncernens Debt Manager dotterföretagen i övergripande finansiella frågor. Finanspolicy fastställs årligen av respektive dotterföretags styrelse. Då dotterföretagens policy skiljer sig åt redovisas endast moderbolagets policy i riskbeskrivningarna.

Finansieringsrisk

Definition

Med finansieringsrisk avses risken att kostnaden blir högre vid upptagande av nya lån och att omfinansiering av förfallande lån försvåras.

Moderbolaget är i normalfallet obelånat och pantsätter inte tillgångar eller ställer borgen. Tillgång till kapital och flexibilitet säkerställs genom att moderbolaget har en lånefacilitet som kan användas för att överbrygga finansiering vid förvärv. Lånefaciliteten kan även användas för att finansiera utdelning och löpande driftskostnader under en period med få eller inga exits. Moderbolaget har en rullande femårig lånefacilitet som uppgår till 3,2 miljarder kr inklusive checkräkningskredit. Ratos har ett bemyndigande från årsstämman 2012 att i samband med företagsförvärv, vid ett eller flera tillfällen, med eller utan avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt, mot kontant betalning, genom kvittning eller apport, fatta beslut om nyemission av 35 miljoner B-aktier som betalning vid förvärv.

Per den 31 december 2012 uppgick koncernens räntebärande skulder till kreditinstitut till 8 861 Mkr (12 316). Totalt utnyttjade kreditfaciliteter uppgick till 5 268 Mkr (4 918).

Den återstående genomsnittliga bindningstiden på upptagna ränteswappar uppgår till 21 (24) månader.

Låneavtalen i dotterföretagen innehåller villkor avseende vissa finansiella nyckeltal vilka är unika för varje dotterföretag. De vanligaste nyckeltalen är räntebärande nettoskuld i förhållande till resultat före avskrivningar och räntenetto, räntetäckningsgrad samt kassaflöde i förhållande till totala räntekostnader och amorteringar.

Not 30 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Moderbolaget

Mkr	2012	2011
Personalkostnader	50	65
Övrigt	12	11
	62	76

Nedanstående tabell visar utestående räntebärande skulder och kommande amorteringar på dessa kreditfaciliteter.

Amorteringsplan för finansiella skulder i koncernen

Mkr	Redovisat värde	Inom				5 år och senare
		1 år	2 år	3 år	4 år	
Banklån	8 861	1 907	1 738	3 373	1 062	782
Checkräkningskredit	517	517				
Derivatsskulder	152	60	67	19		6
Syntetiska optioner	154	7		33	1	112
Övriga räntebärande skulder	593	32	409	12		140
	10 277	2 523	2 214	3 437	1 063	1 040

Mkr	Redovisat värde	Inom				5 år och senare
		1 år	2 år	3 år	4 år	
Banklån	12 316	1 415	1 508	4 642	2 019	2 732
Checkräkningskredit	659	659				
Derivatsskulder	176	57	4	72	20	23
Syntetiska optioner	124	4		27		93
Övriga räntebärande skulder	586	7	418	116	12	33
	13 861	2 142	1 930	4 857	2 051	2 881

Av koncernens leverantörsskulder förfaller merparten inom ett år.

Kreditrisk

Definition

Kreditrisk uppstår dels i finansiella, dels i kommersiella transaktioner. Koncernen är i sin finansiella verksamhet exponerad för kreditrisk på motparten i samband med placering av överskottslikviditet på bankkonton, i räntebärande värdepapper och i samband med köp av derivatinstrument. Den kommersiella exponeringen består främst av kreditrisken i koncernens kundfordringar, och utgörs av risken att kunderna inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden.

Finansiella kreditrisk

För att reducera moderbolagets finansiella kreditrisk och för att moderbolaget ska ha en hög beredskap för investeringar placeras likviditeten i bank eller räntebärande värdepapper med hög likviditet och kort löptid. Placeringar får göras hos Ratos huvudbanker eller i instrument med hög kreditvärdighet utgivna av exempelvis staten, banker eller andra aktörer som erhållit K1-rating av Standard & Poor's/Nordisk Rating och/eller A1-rating av Standard & Poor's.

forts. Not 31

Per den 31 december 2012 uppgick likvida medel till 3 203 Mkr (3 042) varav utestående placeringar uppgick till 499 Mkr (1), med en genomsnittlig räntebindning om cirka 3 månader (2). Under 2012 förekom inga kreditförluster vid placering av likvida medel eller vid handel med motparter i finansiella transaktioner.

Kreditrisk i kundfordringar

Moderbolaget har inte någon kommersiell exponering.

Redovisat värde på koncernens kundfordringar, i Rapport över finansiell ställning, avspeglar den maximala exponeringen för kreditrisk. Koncernens dotterföretag är verksamma inom ett flertal olika branscher och på ett stort antal geografiska marknader, vilket ger en god riskspridning.

Branschspridningen i kombination med den globala verksamheten innebär att koncernen inte har någon väsentlig koncentration på enskilda kunder. Kundfordringarna analyseras löpande för att fastställa om ett nedskrivningsbehov föreligger. Bedömning görs dels utifrån individuella bedömningar men även utifrån historiska data om inställda betalningar.

Åldersanalys, kundfordringar

Koncernen

2012-12-31

Mkr	Nominellt	Nedskrivning	Bokfört värde
Ej förfallet	3 094	-3	3 091
Förfallet 0–60 dagar	661	-6	655
Förfallet 61–180 dagar	136	-11	125
Förfallet 181–365 dagar	58	-10	48
Förfallet mer än ett år	99	-65	34
Totalt	4 048	-95	3 953

2011-12-31

Mkr	Nominellt	Nedskrivning	Bokfört värde
Ej förfallet	3 954	-3	3 951
Förfallet 0–60 dagar	826	-6	820
Förfallet 61–180 dagar	256	–	256
Förfallet 181–365 dagar	50	-13	37
Förfallet mer än ett år	100	-67	33
Totalt	5 186	-89	5 097

Information om nedskrivning av kundfordringar återfinns i not 18.

Ränterisker

Definition

Med ränterisk avses risken att förändringar i räntenivåer påverkar koncernens finansiella resultat och kassaflöde. Moderbolaget är inte exponerat för ränterisk eftersom moderbolaget normalt sett inte belånas. Löptiden på moderbolagets placeringar av likvida medel får inte överstiga tolv månader.

Koncernens exponering för ränterisk återfinns främst i dotterföretagens långfristiga upplåning. Räntebindningen är beroende av det enskilda dotterföretagets struktur och den finanspolicy som fastställts. För att förändra räntebindningstiden i skuldportföljen används ränteswappar. Ränteswappar som används för att omvandla kort ränta till lång ränta klassificeras som kassaflödessäkring.

Av koncernens utestående lån har 54% (42) säkrats genom användning av ränteswappar. Löptiden på ränteswapparna är vanligen 12–36 månader. I de fall säkringsredovisning har tillämpats redovisas värdeförändringen i övrigt totalresultat. Ackumulerade värdeförändringar redovisas i säkringsreserven inom eget kapital.

Per den 31 december 2012 hade koncernen ränteswappar vars verkliga värde uppgick till 127 Mkr (150), redovisat som skuld.

Känslighetsanalys

Om räntan stiger med en procentenhet i samtliga länder där Ratos-koncernen har lån eller placeringar blir effekten på finansnettot 2012, baserat på skulder till kreditinstitut per årsskiftet som ej är räntesäkrad, totalt cirka 41 Mkr (72). Känslighetsanalysen grundar sig på att alla andra faktorer (till exempel valutakurser) förblir oförändrade.

Valutarisker

Definition

Med valutarisk avses risken att förändringar i valutakurser påverkar koncernens resultaträkning, Rapport över finansiell ställning och/eller kassaflöden negativt. Valutarisker finns både i transaktions- och omräkningsexponering.

Omräkningsexponering

Effekterna av valutakursförändringar påverkar koncernens resultat vid omräkning av utländska dotterföretags resultaträkningar till SEK. Övrigt totalresultat påverkas av att dotterföretagens nettotillgångar i olika valutor omräknas till moderbolagets funktionella valuta.

Transaktionsexponering

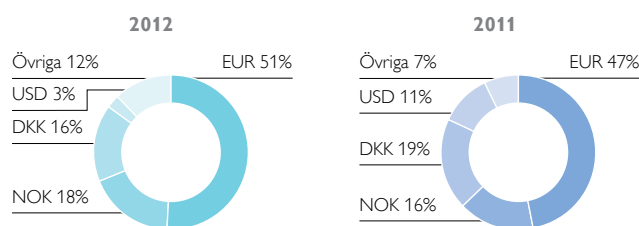
Valutaflöden som uppstår vid köp och försäljning av varor och tjänster i andra valutor än i respektive dotterföretags funktionella valuta ger upphov till transaktionsexponering.

Omräkningsexponering

I moderbolaget görs valutasäkring inte utan särskilda skäl. Valutakursförändringar i nettotillgångar i främmande valutor säkras inte i moderbolaget.

Ratos är en nordisk koncern, vars underkoncerner har dotterföretag i stora delar av världen. När de utländska underkoncernerna räknas om till SEK uppstår en omräkningsexponering, vilken redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i omräkningsreserven i eget kapital.

Valutaexponering av utländska dotterföretags nettotillgångar

Känslighetsanalys

En försvagning av kronan med 10% gentemot andra valutor per den 31 december skulle innebära en förändring av eget kapital med cirka 1 063 Mkr (996).

Transaktionsexponering

Moderbolaget som är ett investmentbolag har inte någon transaktionsexponering vid köp och försäljning av varor. Valutarisker i dotterföretagens nettoexponering valutasäkras i förhållande till respektive dotterföretags fastställda finanspolicy.

Ratos dotterföretag är lokaliserade i Sverige, Norge, Danmark och Finland, varför dotterföretagen i stor utsträckning är exponerade i de nordiska valutorna. Flera av bolagen säljer sina produkter på en global marknad med en exponering främst i GBP, USD och EUR. Av diagrammet på nästa sida framgår att koncernen har en negativ exponering i EUR vilket beror på att flera av koncernens dotterföretag importerar råvaror och produkter från den europeiska marknaden. Av koncernens

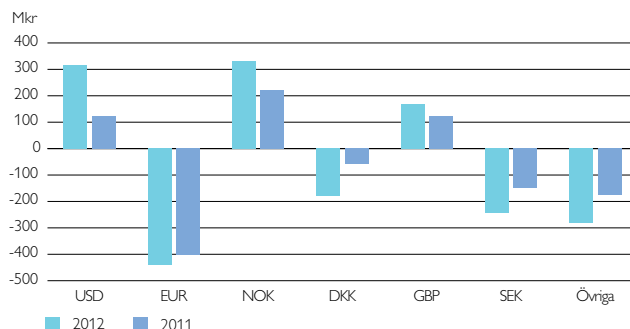
forts. Not 31

17 rörelsedrivande dotterföretag säkrar mindre än hälften av företagen in- och utflöde av utländska valutor. Säkrad volym varierar från dotterföretag till dotterföretag, avgörande är exponeringen i det enskilda fallet samt fastställd policy för säkring. Framtida prognostiserade kassaflöden säkras, främst inom en tolv månadersperiod, med tyngdpunkt i NOK, DKK, EUR och USD. Årets nettoflöden i olika valutor redovisas i vidstående diagram.

Till övervägande del används valutaterminer som säkringsinstrument. I de fall dotterföretagen väljer att säkringsredovisa tillämpas säkringsredovisning när kraven för detta är uppfyllda. Koncernen klassificerar sina terminskontrakt, som används för säkring av prognostiserade transaktioner, som kassaflödessäkringar. Periodens värdeförändringar på terminskontrakten redovisas i övrigt totalsultat. Ackumulerade värdeförändringar redovisas i säkringsreserven inom eget kapital.

Det verkliga värdet på terminskontrakt uppgick netto till 16 Mkr (14) per den 31 december 2012, varav i Rapport över finansiell ställning redovisats 9 Mkr (11) som tillgångar och 25 Mkr (25) som skulder.

Transaktionsexponering, nettoflöde

Känslighetsanalys

En försvagning av kronan med 10% gentemot Ratos exponering av nettoflöden i NOK, DKK, GBP, USD och EUR skulle påverka resultaträkningen med cirka 29 Mkr (-84) efter hänsyn tagen till valutasäkring.

Not 32 Operationell leasing

Koncernen

Leasingavtal där företaget är leasetagare

Räkenskapsårets betalda leasingavgifter för ingångna avtal uppgår till:

Mkr	2012	2011
Minimileaseavgifter	637	624
Variabla avgifter	45	48
Totala leasingkostnader	682	672

Framtida avgifter för ingångna avtal uppgår till:

Mkr	2012	2011
Avgifter inom ett år	543	655
Mellan ett och fem år	1 349	1 251
Längre än fem år	2 251	2 252
	4 143	4 158

Not 33 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Koncernen

Ställda säkerheter

Mkr	2012-12-31	2011-12-31
Fastighetsinteckningar	829	655
Företagsinteckningar	3 452	3 891
Aktier i koncernföretag	10 023	13 018
Övriga ställda säkerheter	1 608	1 978
	15 912	19 541
Eventalförpliktelser	540	195

Avser ställda säkerheter och ansvarsförbindelser i koncernföretag.

Moderbolaget

Moderbolaget har inte några ställda säkerheter eller ansvarsförbindelser.

Not 34 Närståenderrelationer

Moderbolaget

Mkr		Räntekostnader	Ränteintäkter	Utdelning	Fordran	Skuld	Kapitaltillskott
Dotterföretag	2012	-24	135	382	1 426	616	284
Dotterföretag	2011	-24	160	827	1 904	880	234
Intresseföretag	2012			14			
Intresseföretag	2011			16			

Not 35 Andelar i koncernföretag

Moderbolaget

Mkr	2012	2011
Akkumulerade anskaffningsvärden vid årets början	10 991	11 586
Investerat	440	967
Aktieägartillskott	174	340
Återbetalt aktieägartillskott	-1 200	-870
Omklassificering		0
Avyttringar	-343	-1 032
Vid årets slut	10 062	10 991
Akkumulerade nedskrivningar vid årets början	-543	-258
Återförd nedskrivning		37
Årets nedskrivning	-796	-322
Vid årets slut	-1 339	-543
Värde enligt balansräkning	8 723	10 448

Dotterbolag, org nr, säte Mkr	Ägarbolag till	Antal	Andel, %	2012-12-31	2011-12-31
AHI Intressenter AB, 556726-7744, Stockholm	AH Industries	100 000	100	353	625
Anticimex Holding AB, 556696-2568, Stockholm ¹⁾					343
Arcus-Gruppen Holding AS, 987 470 569, Oslo, Norge		834 694	83	9	9
Bisnode Business Information Group AB, 556681-5725, Stockholm		84 412 286	70	653	653
BTJ Group AB, 556678-3998, Lund		72 774	66	18	35
EMaint AB, 556731-5378, Stockholm	Euromaint	100 000	100	347	457
GS-Hydro Holding OY, 2268968-9, Helsingfors, Finland		28 301 900	100	309	309
Hafa Bathroom Group AB, 556005-1491, Halmstad		2 000	100	164	281
HL Intressenter AB, 556809-4402, Stockholm	HL Display	50 000	100	1 122	1 122
Image Matters Intressenter AB, 556733-1854, Stockholm	Contex Group	100 000	100	175	651
Inwido AB, 556633-3828, Malmö		224 205 812	97	1 952	1 871
Jøtul Group Holding AS, 989 519 247, Fredrikstad, Norge		11 985 624	61	181	0
Kelly Intressenter 1 AB, 556826-5705, Stockholm	KVD Kvarndammen	50 000	100	210	363
Kompositkärnan Förvaltning AB, 556777-2271, Stockholm	DIAB	1 000	100	881	880
Myggvärmare AB, 556723-5667, Stockholm	Mobile Climate Control	1 000	100	540	558
Nordic and Baltic Cinema Holdco AB, 556849-6177, Stockholm	Finnkino	50 000	100	402	402
Quartzin Intressenter AB, 556835-3824, Stockholm	Biolin Scientific	50 000	100	379	379
Ratos Fastighets AB, 556308-3863, Stockholm		50 000	100	6	6
Ratos Kabel Holding AB, 556813-8076, Stockholm	Stofa	500	100	158	663
Ratos Limfac Holding AB, 556730-7565, Stockholm		1 000	100	0	0
Spin International AB, 556721-4969, Stockholm	SB Seating	1 000 000	100	864	841
ASA Investment 1 AB, 556801-4731, Stockholm		100 000	100	0	0
ASA Konsument Invest AB, 556801-8419, Stockholm		100 000	100	0	0
ASA Investment 3 AB, 556801-8427, Stockholm		100 000	100	0	0
ASA Investment 4 AB, 556801-8435, Stockholm		100 000	100	0	0
Atle AB, 556801-8443, Stockholm ²⁾					0
				8 723	10 448

¹⁾ Under året avyttrat.

²⁾ Internförsäljning under året.

Not 36 Kassaflödesanalys

Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Erhållen utdelning	4	0	89	843
Erhållen ränta	49	26	22	14
Erlagd ränta	-433	-441	-1	-1
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Resultatandelar i intresseföretag	-18	-33		
Realisationsresultat	-1 290	-551	-1 118	-202
Av- och nedskrivningar av tillgångar	1 942	1 470	832	297
Kapitaliserad ränta	176	62	-122	-139
Orealiserade kursdifferenser	-27	29	-14	-2
Avsättningar m m	144	57	-278	1
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	927	1 034	-700	-45
Likvida medel				
Mkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Kassa, bank	2 704	3 041	1 324	897
Kortfristiga placeringar, jämförbara med likvida medel	499	1	499	0
Likvida medel	3 203	3 042	1 823	897

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel då de har en obetydlig risk för värdefluktuation, lätt kan omvandlas till likvida medel samt har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

Ej utnyttjad kreditfacilitet

Ej utnyttjad kreditfacilitet uppgår för koncernen till 5 268 Mkr (4 918) och för moderbolaget till 3 200 Mkr (3 200).

Avyttrade företag – koncernen

Mkr	2012	2011
Immateriella tillgångar	3 449	811
Materiella tillgångar	229	334
Finansiella tillgångar	188	
Uppskjuten skattefordran	27	16
Varulager	96	
Kortfristiga fordringar	873	438
Likvida medel	279	126
Summa tillgångar	5 141	1 725
Innehav utan bestämmande inflytande (minoritet)	46	13
Långfristiga skulder och avsättningar	1 262	379
Kortfristiga skulder och avsättningar	1 749	303
Summa skulder	3 057	695
Försäljningspris	3 161	1 049
Avgår:		
Köparrevers	33	-10
Likvida medel i den avyttrade verksamheten	-279	-126
Påverkan på koncernens likvida medel	2 915	913

Förvärv av koncernföretag – koncernen

Mkr	2012	2011
Immateriella tillgångar	39	1 427
Materiella tillgångar	2	688
Finansiella tillgångar	0	4
Uppskjuten skattefordran		26
Varulager	1	123
Kortfristiga fordringar	12	236
Likvida medel	19	127
Summa tillgångar	73	2 631
Innehav utan bestämmande inflytande		107
Långfristiga skulder		158
Uppskjuten skatteskuld		12
Kortfristiga skulder	30	696
Summa skulder	30	973
Netto identifierbara tillgångar och skulder	43	1 658
Överförd ersättning	73	1 658
Avgår:		
Likvida medel i den förvärvade verksamheten	-19	-127
Säljarrevers	-1	
Påverkan på koncernens likvida medel	53	1 531

Not 37 Tillgångar som innehas för försäljning

Tillgångar som innehas för försäljning

Mkr	2012-12-31	2011-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	885	56
Materiella anläggningstillgångar	588	10
Finansiella tillgångar	24	
Uppskjutna skattefordringar	19	12
Varulager	79	39
Kortfristiga fordringar	385	64
Likvida medel	74	12
Summa tillgångar som omklassificerats	2 054	193

Skulder hänförliga till Tillgångar som innehas för försäljning

Mkr	2012-12-31	2011-12-31
Räntebärande skulder	1 057	
Ej räntebärande skulder	686	69
Avsättningar	8	
Uppskjutna skatteskulder	13	20
Summa skulder som omklassificerats	1 764	89

I oktober 2012 meddelades att Ratos dotterbolag Contex Group säljer dotterbolaget Contex A/S. Försäljningen slutfördes i januari 2013. Försäljningspriset uppgick till 41,5 MUSD (cirka 275 Mkr).

I november 2012 meddelades att Ratos säljer innehavet Stofa A/S. Försäljningen har godkänts av konkurrensmyndigheten och slutfördes i februari. Försäljningspriset uppgår till 1 900 MDKK (cirka 2 200 Mkr).

Ratos innehav Contex sålde dotterbolagen Z Corporation och Vidar Systems i januari 2012. Försäljningspriset uppgick till 137 MUSD (cirka 930 Mkr).

Not 38 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Ratos finansiella rapporter är upprättade i enlighet med IFRS. Val av princip kräver i vissa fall att ledningen gör bedömningar av vilken princip som ger den mest rättvisande bilden. Utvecklingen inom redovisningsområdet och valet av principer diskuteras med Ratos revisionsutskott. Nedan följer de viktigaste områdena där kritiska bedömningar gjorts vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper och viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar.

Bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciper

Förvärv och avyttring av dotter- och intresseföretag

Ratos verksamhet som private equity-konglomerat innebär att företaget både förvärvs och avyttras. Det kan avse tilläggsförvärv såväl som delavyttringar. Redovisning av förvärv och avyttringar av dotter- och intresseföretag är därför av betydelse för Ratos avseende bland annat tidpunkt, grad av inflytande och värdering. Vid varje enskilt rörelseförvärv under 2012 har ställning tagits avseende partiell eller full goodwill.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Värdet på dotter- och intresseföretag inklusive goodwill prövas årligen genom att beräkna ett återvinningsvärde, dvs ett nyttjandevärde eller verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader, för respektive innehav. Beräkning av dessa värden kräver att flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar görs,

såsom vinstmultiplar och framtida lönsamhetsnivå. En beskrivning av tillvägagångssättet återfinns i not 13. Framtida händelser och ny information kan förändra dessa bedömningar och uppskattningar. Nedskrivningsprövningarna genomförs utifrån Ratos huvudscenario avseende makroekonomisk prognos. Vårt huvudscenario är tillväxt i ekonomin men på en lägre nivå än den normala. Riskerna är fortsatt stora, till exempel avseende eurokrisen och den amerikanska ekonomin.

Not 39 Entreprenadavtal

Entreprenaduppdrag intäktsförs i takt med upparbetning av projekten. Se not 1, Redovisningsprinciper.

Uppgifter ur resultaträkningen

Mkr	2012	2011
Upparbetade intäkter	353	311
Nettoresultat	75	-74

Uppgifter ur balansräkningen

Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal		
Mkr	2012	2011
Upparbetad intäkt	102	91
Fakturering	-57	-49
	45	42
Varav kortfristiga fordringar	45	42

Skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal

Mkr	2012	2011
Fakturering	-100	-114
Upparbetad intäkt	37	42
	-63	-72

Not 40 Händelser efter balansdagen

Ratos och Sjätte AP-fonden har via ett gemensamt bolag tillsammans med norska industri- och finanskoncernen Ferd tecknat avtal om att förvärva samtliga aktier i Aibel, ett ledande norskt serviceföretag inom olja, gas och förnyelsebar energi. Ratos kommer äga 32% av Aibel, Sjätte AP-fonden 18% och Ferd 50%. Ratos kommer att företräda det gemensamma bolaget, där Ratos och Sjätte AP-fonden är ägare, i Aibels styrelse. Därmed kommer Ferd och Ratos vardera representera 50% av ägandet. Köpeskillingen (enterprise value) för 100% av Aibel uppgår till 8 600 MNOK och Ratos tillför cirka 1 400 MNOK (cirka 1 650 Mkr) i eget kapital. Ratos investerade belopp påverkas av Aibels kassaflöde fram till closing. Förvärvet är villkorat av berörda myndigheters godkännande och väntas slutföras i mars eller april 2013.

Arcus-Gruppen tecknade i juli 2012 avtal om att förvärva varumärkena Aalborg, Brøndums, Gammel Dansk och Malterser från Pernod Ricard. Konkurrensmyndigheterna har godkänt förvärvet med förbehållet att varumärket Brøndums avyttras. Förvärvet slutfördes i januari 2013. Överförd ersättning uppgick till 105 MEUR (cirka 900 Mkr). Ratos tillförde 77 Mkr i samband med förvärvet. Förvärvade värden över verkliga värden på redovisade tillgångar och skulder per förvärvsdagen beräknas uppgå till cirka 700 Mkr, varav huvuddelen avser varumärken och goodwill.

I oktober ingick Ratos avtal om försäljning av samtliga aktier i dotterföretaget Stofa till danska energi- och telekoncernen SE (Syd Energi) för 1 900 MDKK (cirka 2 200 Mkr) (enterprise value). Försäljningen förväntas innebära en exitvinst för Ratos om netto cirka 850 Mkr. Försäljningen har godkänts av konkurrensmyndigheten och slutfördes i februari 2013.

forts. Not 40

Ratos dotterbolag Contex Group har sålt dotterbolaget Contex A/S till private equity-fonden Procuritas. Försäljningspriset (enterprise value) uppgår till 41,5 MUSD (cirka 275 Mkr). I samband med att affären slutfördes i januari 2013 påbörjades avvecklingen av Contex Group och Ratos kommer att få en utdelning på cirka 165 Mkr. Försäljningen innebär en nedskrivning av goodwill i Contex A/S om 140 Mkr, vilket har belastat resultatandelen från Contex Group i Ratos 2012.

Not 41 Uppgifter om moderbolaget

Ratos AB är ett svenskregistrerat aktiebolag med säte i Stockholm. Moderbolagets aktier är registrerade på Nasdaq OMX Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Box 1661, 111 96 Stockholm och besöksadressen är Drottninggatan 2.

Koncernredovisningen för 2012 består av moderbolaget och dess koncernföretag. I koncernen ingår även ägd andel av intresseföretag.

Styrelsens och verkställande direktörens intygande

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 2 mars 2013

Arne Karlsson
Ordförande

Lars Berg
Styrelseledamot

Staffan Bohman
Styrelseledamot

Annette Sadolin
Styrelseledamot

Jan Söderberg
Styrelseledamot

Per-Olof Söderberg
Styrelseledamot

Margareth Øvrum
Styrelseledamot

Susanna Campbell
Verkställande direktör

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 2 mars 2013. Koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning samt moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 17 april 2013.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Ratos AB (publ), org nr 556008-3585

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Ratos AB (publ) för år 2012. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 66–131.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt resultaträkningen och Rapport över finansiell ställning för koncernen.

Övriga upplysningar

Bolagets finansiella rapporter för det räkenskapsår som slutade den 31 december 2011 reviderades av en annan revisor som i sin revisorsrapport daterad 16 februari 2012 uttalade sig enligt standardutformningen om dessa rapporter.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Ratos AB för 2012.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 2 mars 2013
PricewaterhouseCoopers AB

Peter Clemetson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Jeanette Skoglund
Auktoriserad revisor

Ytterligare information

RATOS

Femårsöversikt, koncernen	134
Definitioner	135
Adresser	136
Aktieägarinformation	137

Femårsöversikt, koncernen

	2012	2011	2010	2009	2008
Nyckeltal ¹⁾					
Resultat per aktie före utspädning, kr	1,90	1,63	7,09	2,66	16,31
Utdelning per A- och B-aktie, kr	3,00 ²⁾	5,50	5,25	4,75	4,50
Direktavkastning, %	4,8 ²⁾	6,8	4,2	5,1	6,7
Totalavkastning, %	-17	-32	40	47	-20
Börskurs vid årets slut, kr	62,50	80,75	124,50	92,50	67,50
Eget kapital per aktie, 31 december, kr	39	43	47,50	48	50
Eget kapital, Mkr ³⁾	12 405	13 658	15 091	15 302	15 825
Avkastning på eget kapital, %	5	4	15	5	37
Soliditet, %	39	37	40	41	40
Genomsnittligt antal aktier före utspädning	319 000 693	319 036 699	318 134 920	316 248 738	317 152 060
Utestående antal aktier	319 001 359	318 996 769	324 140 896	317 231 290	315 875 710
Resultaträkning, Mkr					
Resultat från koncernföretag	-33	525	1 201	979	1 004
Exitresultat, koncernföretag	897	38	783		4 405
Nedskrivning, koncernföretag	-375	-312			-92
Resultatandelar från intresseföretag	4	21	218	316	550
Omvärdering tidigare intresseföretag			140		
Exitresultat, intresseföretag	81	487	537		31
Exitresultat, övriga företag					13
Resultat från innehav	574	759	2 879	1 295	5 911
Centralt netto	193	101	-11	80	-240
Koncernens resultat före skatt	767	860	2 868	1 375	5 671
Skatt	-224	-314	-455	-441	-382
Koncernens resultat efter skatt	543	546	2 413	934	5 289
Resultat hänförligt till moderbolagets ägare	606	521	2 255	842	5 172
Rapport över finansiell ställning, Mkr					
Immateriella anläggningstillgångar	16 794	22 024	21 925	20 382	19 686
Materiella anläggningstillgångar	3 461	4 286	4 050	3 702	3 378
Finansiella anläggningstillgångar	225	785	808	2 807	3 435
Uppskjuten skattefordran	540	617	632	500	471
Omsättningstillgångar	12 550	12 210	13 348	13 467	15 780
Tillgångar	33 570	39 922	40 763	40 858	42 750
Eget kapital	13 207	14 655	16 465	16 802	17 290
Avsättningar	604	1 524	1 057	1 186	1 148
Uppskjuten skatteskuld	396	690	778	779	780
Räntebärande skulder	10 426	13 812	13 795	14 505	15 927
Ej räntebärande skulder	8 937	9 241	8 668	7 586	7 605
Eget kapital och skulder	33 570	39 922	40 763	40 858	42 750

¹⁾ Tillämpliga historiska tal är omräknade med hänsyn till split 2:1 2011.

²⁾ Föreslagen ordinarie utdelning.

³⁾ Hänförligt till moderbolagets ägare.

Definitioner

Avkastning på eget kapital

Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare dividerat med genomsnittligt eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat före räntekostnader och skatt i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Direktavkastning

Utdelning i procent av börskurs.

EBIT

Resultat före finansnetto och skatt (Earnings Before Interest and Tax).

EBITA

Rörelseresultat efter av- och nedskrivningar men före avdrag för nedskrivning av goodwill samt av- och nedskrivningar av andra immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsförvärv (Earnings Before Interest, Tax and Amortisation).

EBITA-marginal

EBITA i procent av nettoomsättningen.

EBITDA

Resultat före av- och nedskrivningar (Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortisation).

EBT

Resultat före skatt (Earnings Before Tax).

EBT-marginal

EBT i procent av nettoomsättningen.

Enterprise value

Summan av företagets aktievärde, innehav utan bestämmande inflytande (minoritetsintresse) och nettoskuld.

Exitresultat

Med exitresultat avses realisationsresultatet som uppstår då ett innehav avyttras.

IRR

Genomsnittlig årlig avkastning (Internal Rate of Return) – den genomsnittliga årliga avkastningen på investerat belopp beräknat utifrån ursprunglig investering, slutligt försäljningsbelopp och övriga kapitalflöden, med hänsyn tagen till när i tiden samtliga dessa betalningar skett till eller från Ratos.

Jämförelsestörande post

En resultatpost som är icke återkommande och har betydande inverkan på resultatet i innehavet, och om den ej lyfts fram försvårar förståelsen för innehavets underliggande operativa utveckling och/eller värdering.

Kassaflöde före förvärv och avyttring av företag

Avser kassaflöde från löpande verksamhet inklusive betalda räntor samt investeringar och avyttringar av anläggningstillgångar men före förvärv och avyttring av företag.

Koncernmässigt värde

Koncernens andel av innehavets eget kapital, eventuella kvarvarande koncernmässiga över- och undervärden reducerat med eventuella internvinster. Därutöver inkluderas aktieägarlån och kapitaliserade räntor på dessa.

Omsättningshastighet

Antal omsatta aktier under ett år i förhållande till totalt antal utestående aktier.

P/E-tal

Börskurs i förhållande till resultat efter skatt per aktie.

Resultat per aktie

Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Räntebärande nettoskuld

Räntebärande skulder samt pensionsavsättningar minus räntebärande tillgångar och likvida medel.

Skuldsättningsgrad

Räntebärande skulder i förhållande till eget kapital.

Soliditet

Redovisat eget kapital i procent av balansslutningen. I eget kapital inräknas innehav utan bestämmande inflytande.

Sysselsatt kapital

Balansslutningen minus räntefria skulder.

Totalavkastning

Aktiens kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning.

Adresser

Ratos AB

Drottninggatan 2
Box 1661
111 96 Stockholm
Tel: 08-700 17 00
Fax: 08-10 25 59
www.ratos.se

INNEHAV

AH INDUSTRIES

Gl. Skartved 9-11
DK-6091 Bjert
DANMARK
Tel: +45 75 57 70 00
Fax: +45 75 57 23 07
www.ah-industries.dk

ARCUS-GRUPPEN

Destilleriveien 11
Postboks 64
NO-1483 Hagan
NORGE
Tel: +47 67 06 50 00
Fax: +47 67 06 41 50
www.arcusgruppen.no

BIOLIN SCIENTIFIC

Hängpilsgratan 7
426 77 Västra Frölunda
Tel: 031-769 76 90
Fax: 031-69 83 80
www.biolinscientific.com

BISNODE

Sveavägen 168
S168
105 99 Stockholm
Tel: 08-558 059 00
Fax: 08-558 059 95
www.bisnode.com

DIAB

Norra Sofieroleden 8
Box 201
312 22 Laholm
Tel: 0430-163 00
Fax: 0430-163 95
www.diabgroup.com

EUROMAINT

Svetsarvägen 10
Box 1555
171 29 Solna
Tel: 08-515 150 00
Fax: 08-762 32 05
www.euromaint.com

FINNKINO

Koivuvaarankuja 2
FI-01640 Vantaa
FINLAND
Tel: +358 913 11 91
Fax: +358 9 852 72 06
www.finnkino.fi

GS-HYDRO

Upseerinkatu 3 A
FI-02600 Espoo
FINLAND
Tel: +358 3 656 41
Fax: +358 3 653 29 98
www.gshydro.com

HAFAB BATHROOM GROUP

Svarvaregatan 5
Box 525
301 80 Halmstad
Tel: 035-15 44 75
Fax: 035-15 44 76
www.hafabg.com

HL DISPLAY

Cylindervägen 18
Box 1118
131 26 Nacka Strand
Tel: 08-683 73 00
Fax: 08-683 73 01
www.hl-display.com

INWIDO

Engelbrektsgatan 15
211 33 Malmö
Tel: 010-451 45 50
Fax: 010-451 45 60
www.inwido.com

JØTUL

Postboks 1411
NO-1602 Fredrikstad
NORGE
Tel: +47 69 35 90 00
Fax: +47 69 35 90 01
www.jotul.com

KVD KVARNDAMMEN

Ellesbovägen 150
442 90 Kungälv
Tel: 0303-37 31 00
Fax: 0303-24 95 55
www.kvd.se

MOBILE CLIMATE CONTROL

Barnhusgatan 22, 2 tr
111 23 Stockholm
Tel: 08-402 21 40
Fax: 08-21 11 99
www.mcc-hvac.com

SB SEATING

Fridtjof Nansens vei 12
Postboks 5055 Majorstuen
NO-0301 Oslo
NORGE
Tel: +47 22 59 59 00
Fax: +47 22 59 59 59
www.sbseating.com

Aktieägarinformation

Årsstämma den 17 april 2013

Årsstämma i Ratos AB (publ) hålls onsdagen den 17 april 2013 kl 17.00 på Stockholms Konserthus, Hötorget, Stockholm.

Deltagande

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska

- vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken senast torsdagen den 11 april 2013
- anmäla sitt deltagande senast torsdagen den 11 april 2013.

Anmälan

Anmälan om deltagande kan ske:

- per post till Ratos AB (publ), Box 1661, 111 96 Stockholm
- per telefon 08-700 17 00
- via www.ratos.se

Vid anmälan uppges namn, person-/organisationsnummer, adress, e-postadress samt telefonnummer dagtid.

Förvaltarregistrerade aktier

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste, för att delta i årsstämman och utöva sin rösträtt, tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn. Sådan registrering ska vara verkställd hos Euroclear Sweden AB senast torsdagen den 11 april 2013. Det innebär att aktieägaren i god tid före denna dag måste underrätta förvaltaren om detta.

Utdelning och avstämningsdag

Styrelsen föreslår årsstämman en ordinarie utdelning om 3 kr per aktie för räkenskapsåret 2012. Som avstämningsdag för rätt att erhålla utdelning föreslår styrelsen måndagen den 22 april 2013. Om årsstämman beslutar enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utbetalas via Euroclear Sweden AB torsdagen den 25 april 2013.

Styrelsen föreslår att utdelning på eventuella utestående preferensaktier av serie C, som i enlighet med förslag till bolagsstämman kan komma att emitteras i samband med förvärv före årsstämman 2014, ska lämnas kvartalsvis med 25 kr per preferensaktie av serie C, dock högst 100 kr per preferensaktie av serie C.

Som avstämningsdagar, före nästa årsstämma, för de kvartalsvisa utdelningarna föreslås den 15 maj 2013, den 15 augusti 2013, den 15 november 2013 och den 14 februari 2014. Utbetalning från Euroclear Sweden AB beräknas ske den 20 maj 2013, den 20 augusti 2013, den 20 november 2013 och den 19 februari 2014. Första gången utbetalning av utdelning på preferensaktie av serie C kan komma att ske är vid den utbetalningsdag som infaller efter den första avstämningsdagen efter det att aktien har registrerats vid Bolagsverket.

Kalender

17 april	Årsstämma 2013
8 maj	Delårsrapport jan–mars 2013
15 aug	Delårsrapport jan–juni 2013
8 nov	Delårsrapport jan–sept 2013

Rapporterna finns tillgängliga på Ratos hemsida direkt efter offentliggörandet och utges på svenska och engelska. Årsredovisningen skickas per post till de aktieägare som så begärt.

Beställning av information kan göras på www.ratos.se eller via

post: Ratos AB
Box 1661
111 96 Stockholm

e-post: info@ratos.se

Aktieägarkontakt

Emma Rheborg
Informations- och IR-chef
tel 08-700 17 00
e-post: info@ratos.se

Kontaktinformation till styrelse och valberedning

Ratos AB
Nina Aggeback
Box 1661
111 96 Stockholm
e-post: nina.aggeback@ratos.se

Ratos AB (publ) org nr 556008-3585
This annual report is also available in English.

Produktion: Ratos i samarbete med
Wildecos Ekonomisk Information
Foto VD samt styrelse och organisation: Bengt Alm
Tryck: åtta45, Solna 2013
Papper: omslag Tom&Otto Silk, inlägga Arctic Silk

RATOS

Drottninggatan 2 Box 1661 111 96 Stockholm
Tel 08-700 17 00 Fax 08-10 25 59 www.ratos.se Org nr 556008-3585